

5362

7. 11

Bibl. Jap.

11

Agłona (dawniej Wyszkow czyli Ruszona) w powiecie
dynaburskim, witebskiej gubern. archidiecezji mohylewsk. dawniej w Dieglinie
Inflant
W Kosiele przy Klasztorze Dominikanów fundowanym
r. 1700 d. 8 kwietnia przez ^{EWŁ} Justynę z Sielickich Szostowicką
skarbnikową witebską, pierwotnie drewnianym, r. 1800 wyru-
rowanym, ^{na} wielkim ^{on w kaplicy} ołtarzu (cudowny obraz Bogarodzicy
(Kopia troickiego) / z dzieciątkiem na lewej ręce: /). Są rzyzny nowe
i medaliki. - Kościół obwieszczony konsekrował 1751 d. 10 września Józef Dominik
Buzyna bisk. inflant. - Po pożarze 1768, wybudowano nowy kościół konsekrował
Jan Bemotawski sufragan - R. 1835 odnowiony. - Ryzyca wydana 1834.
Pieśń do św. Maryi P. cudami słynącej w Agłonskim Kosiele - zarys na r. 1.
"Rajonietra Panna w Agłonskim Kosiele" i t. d.

Obraz: Szymon Grzegorz: Prerogatywa zakon-
karnodziejskiego. Włno 1755 str. 444. - Tekna
wileńska 1858 N° 3 str. 242. - Tygodnik illustr.
II. V. 188. - Przegląd porz. XXII. 514. - Pamiętn.
relig. moral. - Dargacz J. Ryś dziejów zakon-
karnod. 1861 T. II. str. 339.
drzewny kłisz. a. a. Polkowickiego?
Choć d. ko. Dominik: Agłona, Kościół i klasztor
OO. Dominikanów w Inflantach. Wiadomości ze swia-
dectw wiarygodnych zebrana. Warszawa, druk J. Ungera
1856. 8mo str. 77.

Babice miasteczko nad Sanem w obwodzie Sa-
 nockim. Kościół wystawił Stanisław z Wionicza Kmi-
 ta wojewoda ruski, starosta przemyski; który to kós-
 ciół Młaniej Drzewicki biskup przemyski d. 15 lutego
 1508 poświęcił i zarazem probostwo z Stupnicy do tego-
 wego przeniósł. W miejsce dawnego podupadłego koscio-
 ła r. 1794 Jerzy i Katarzyna hr. ~~Babin~~ Pinińscy wy-
 murowali nowy kościół w stylu odrodzenia, który
 po r. 1860 Eustachy hr. Dembiński odnowił. W wiel-
 kim ołtarzu znajduje się cudowny obraz Bogarodzicy
 piastującej na prawej ręce dziecię Chrystusa trzymającego
 kulę świata. W lewej ręce trzyma Bogarodzica berło. Wi-
 zyta biskupa Szembeka z d. 22 sierpnia 1722 wylicza
 już liczne wota zawieszone przy tym obrazie; wizyta
 zaś biskupa Sierakowskiego z d. 8 czerwca 1744 na-
 zwała ten obraz cudownym i poleca spisywać cuda przy
 takowym zdziałane, oraz wspomina iż r. 1743 Larza
 Steinsowa ociemniała, przy tymże obrazie, wrok odzys-
 kała. D. 17 kwietnia 1886 przy pożarze miasteczka spalił
 się ten kościół lubo był blachą i dachówką kryty. Wielki ołtarz
 z obrazem jednak ocalał.

Ob. Prośba o jatkunę na spalony kościół (w Babicach). W drukarni Czaśu w Krakowie 1888. 12me kart 2

(z druk. wiadomością historyczną o kościele, oraz z 2 drzeworytami przedstawiającymi kościół w Babicach i „ludowy obraz Matki Boskiej w Babicach.”)

Barwniki- Borek czyli Barwny- Borek w. (dyec. ptock.)

Za wsią Barwniki jest w przysiółku Barwny- Borek mały kościółek czyli raczej kaplica drewniana z 4 oknami i chorem dla przytułku. W ołtarzu znajduje się obraz cudowny N. P. Maryi (Kopia Prętochowskiego) malowany na płótnie wysoki i tokić 7 cali, szeroki i tokić 8 cali. Za Andrzeja Chryzostoma Łatuskiego biskupa ptockiego, otrzymała ta kaplica z papieskich odpustów z Rygmu: na poniedziałek Zielonych Świąt i na Narodzenie P. Maryi, w które to dnię od r. 1756 tutaj uroczyste może się odprawiają. Józef Eustach Szembek biskup ptockich w swojej wizycie d. 14 Czerwca 1756 wymienia ten obraz jako cudowny. (Rps.)

[Faint, illegible handwriting, likely bleed-through from the reverse side of the page.]

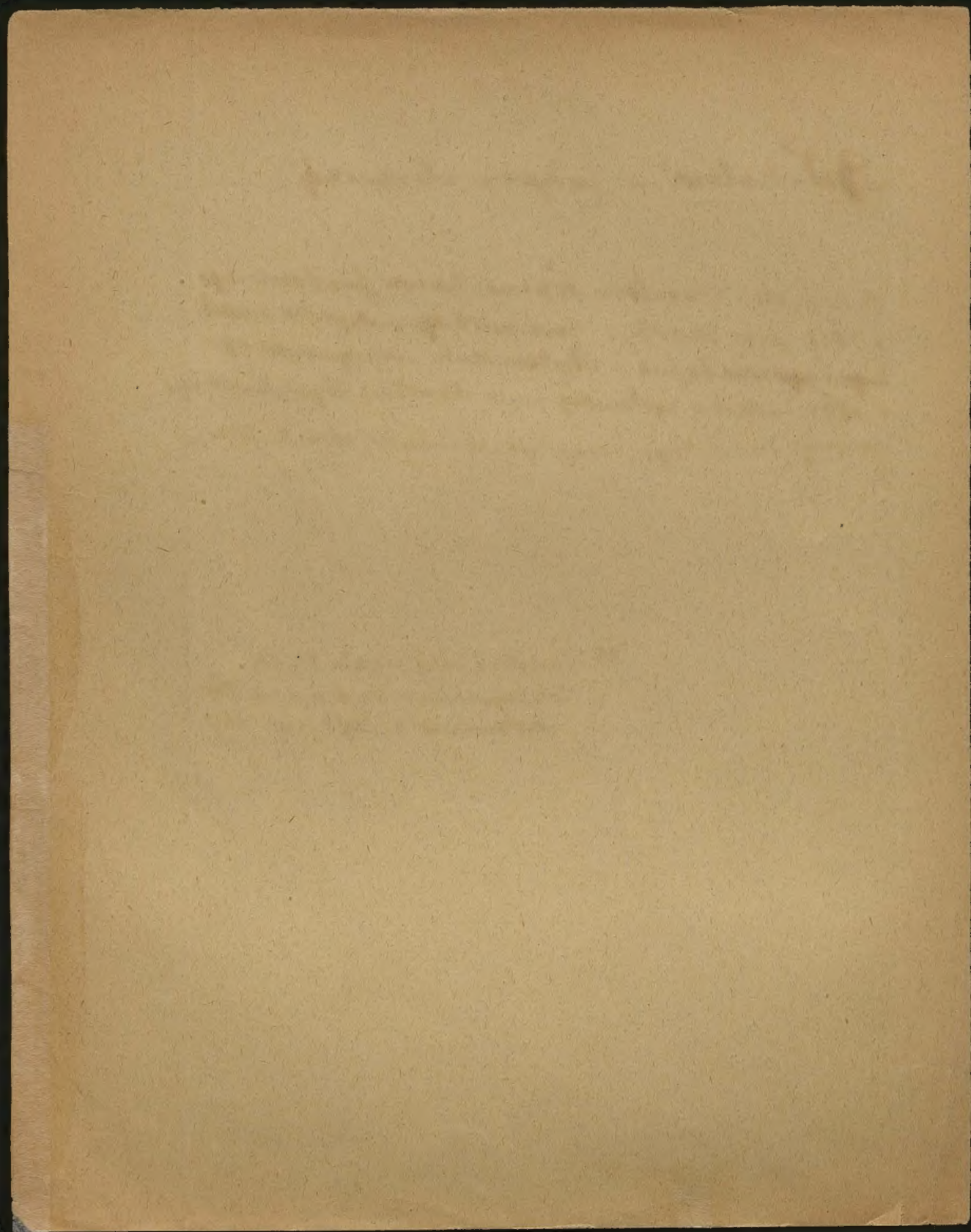

4

Betchatów w. (w dycezyi włocławskiej)

W kościele klasztoru Franciszkanów fundowanego
r. 1617 przez Piotra Kowalewskiego miecznika sieradz-
kiego i jego żonę, Łofiją z Rykowskich - supymowanego
r. 1864 - w kaplicy wystawionej przez Stanisława Rychtowskiego
chorążego sieradzkiego, znajduje się cudowny obraz P. Marii
P.

Ob. Zamiestnik relig. moraln. VI. 56.
Catalogus euloriarum diocesis Vla-
dislaviensis a. 1874, pag. 107.

5
Berdyczów nad rzeką Gintopiatem miało powiat.
we dziś w gubernii kijowskiej. Według podania Janusz
Tyszkiewicz z Łohojoska wojewoda kijowski sta-
rosta iżytomir. dostałszy się w bitwie do niewoli tatars-
kiej, ślubował iż po oswobodzeniu kościół wystawi.
Gdy wśród tej myśli usnął, widział we śnie zakon-
ników modlących się do N. P. Maryi o jego oswobo-
dzenie; ja koż obudziwszy się ^{porwał} ~~złaził~~ iż wiszący
złazne z nog i rąk jego opadły. Powróciwszy do Ber-
dyczowa z niewoli krymskiej r. 1627 postanowił
zbudować kościół; a następnie r. 1630 sprowadził
z dublina Karmelitów bosych, którym na klasztor od-
dał swój zamek warowny, przy którym r. 1634 wybu-
dowano kościół dolny pod tyt. Niepokalanego Łożysca
N. P. Maryi. Do kościoła tego darował fundator Obraz
N. P. Maryi trzymającej na lewej ręce małego Jezusa,
malowany na płótnie i przybity na uprzysionej desz-
ce, który to obraz w Kaplicy domowej Tyszkiewi-
czów w przodzie zostawał. Obraz ten stynący Taszkami
podczas wojny Chmielnickiego r. 1648 wyrwieziono
do kościoła Karmelitanek bosych we Lwowie, skąd
dopiero r. 1721 na powrót sprowadzony został. R.
1732 z powodu rozruchów na Ukrainie obraz pow-
rótnie do dublina wyrwieziono, gdzie aż do r. 1736
w kościele Karmelitanek bosych zostawał. R. 1739
zażgli Karmelici w Berdyczowie na fundamentach dol-
nego kościoła stawiać górny, który po ukończeniu

Gdy nad stawem
zamku w Berdy-
czowie przyleg-
nym widywano rui-
ny obraz w powietrzu
się zjawiający,

r. 1642 d. 23 czerwca
Stanisław Zareba biskup
kijowski uznał za
cudowny, następnie

r. 1754 przez Kajetana Sołtyka biskupa Koadjutora Ki-
jowsk. Konsekrowany został. — Obrac powtórnie
Samuel Orza biskup Kijowski r. 1724 przez umyślną
Komisyję za cudowny potwierdził. — Kajetan
Sołtyk biskup emauzenski Koadjutor Kijowski
po ~~sej~~ przeprowadzeniu Komisyji rządowej trze-
ciej, postarał się u Stolicy Apostolskiej o korona-
cję, która gdy w r. 1754 Benedykt XIV z Drynu
korony nadesłał, d. 16 lipca 1756 uroczysto-
ść odbyła.

Obrona Polskiej Korony od granic u Krain-
skich Margy w Berdyczowskim obrazie
od Benedykta XIV papieża koronami złotymi
... uwieńczona, historycznym piórem Krótko
opisana. w Berdyczowie w drukarni fortecy
D. P. Maryi 1760. 8. K. 8.

(jest tu wiadomość krótka historyczna i 7 pieśń
polskich o N. Maryi P. w Berdyczowskim
obrazie cudami żyjącej i 1 pieśń ruska)

Opis z obecną ręką to jest Przewodnego Wznowienia
Kijowskiego wprowadzającego Korony na ukoronowa-
nie obrazu D. P. Maryi do kościoła Oł. Karmelitów
bosych Konwentu Berdyczowskiego Belan 1753
fol. 10 ark. (w bibl. Gł. Gł.)

Rok koronacji przedcudownego w Berdyczowie Maryi
Obrazu Karadziejewskim stylem pod ręką Konklawy
anniversarya tejże koronacji w Berdyczowskim
kościółce Oł. Karmelitów bosych ogłoszony... przez
X. Grzegorza od Ducha S. Karmelita boszego. Warszawa,
typ. Schol. Dział. 1758 fol. 9 ark.

Petności Troski i władzy Maryi Karaniem ogłoszona. (b.m.)
1766. fol.

R. 1820 skradziono Korony i z 1831 powróciły.

R. 1844 ^{„Bednie“} prawił nowe Korony Józef Zdziechowski f. g. zia powia:
tu lipowieck. Ktoś Michał Liwnicki biskup tucko-zytonis
prawił, gdy te zabrano nadęst 1854 Luf IX nowe Kor-
ny, ktoriemi w dniu 1844 ¹⁸⁴⁴ ^{skradziono i 18...} Bronski biskup zytoniowski i tucki, obca na
nowo - koronował.

Ob. Przegląd poznański XIX. 262. — Tygodnik illustr. (IV. 217. ¹⁸⁶¹ ^{porównaj ob. m. podług R. n. Nowickiego})
Dodatek do Czasu VII — Pamietnik religijny moralny. — Stellening.
— Białicki: Starożytność. Polka II. 535. — Przyjaciół ludu XIX. I. str. 10.

Wiadomości o cudownym obrazie Śr. Maryi P. Berdyuzowskiej przy
Alexandra Groz (wyjście z Pamietnika religijnego moralnego Tom XXIII (r. 1852)
str. 54-58.)

Ob. Oltaryn Berdyuzowski utrżony przez A. Groz. Kijów 1856. str. 91b.
(od str. 890-91b jest wiadomość o cudownym obrazie Śr. Maryi P. Berdyuzows.
kiej i jej koronacji — wyjście z dzieła: Ordo i obrona)

(объезд окр. 1496 года)

Wojew. Kijów i Antoniego Andonowicza młodego Koronnego, d. 10 lipca 1820 r. w Warszawie. Wyjechał z Korony około r. 1822 skradziono mu szatki i 18, noże
jego Sotyka Bisk. Kijów. W piwnotne Korony około r. 1822 skradziono mu szatki i 18, noże
Korony, które w Kijewie Koronnym. bił. z Łomżyński r. 1854 d. 6 czerwca
obraza na nowo uwrócić.

Medale I Fa) matka boska do kota napis: B. V. M. Berdyzow. a Benedicto XIV
1756. 16 Julii coronata - na b/ stronie Przet polski trymajacy 2 korony w
frontku Monogram Maryi oraz po bokach: Ortel, Logon, herb karmelitow: herb
sajon krol. i napisem do kota: Regno Poloniae et Carmeli familiae. wielk.
dwuzlotowki.

II Fa) matka boska taka sama: i takimze napisem do kota b/ na odwrócie
dwie korony nad niemi herb papieja do kota napis: Hic flumit gratiosa
hic fulgent pretiosa. wielkofi dwu zlotowki.

III Fa) matka boska taka sama: i takimze napisem do kota b/ na
odwrócie herb lotyka biskupa pod kapeluszem kardynalskim do kota napis:
Vincere et vincere nata - wielkofi dwu zlotowki.

IV Fa) matka boska taka sama: i takimze napisem do kota b/
na odwrócie: herb Litawa w armaturze do kota napis: Deus et fortuna
coronae - wielkofi dwu zlotowki.

V Fa) matka boska taka sama: i takimze napisem do kota b/
herb lyreniawa pod mietra i w srod pasciera kszyszego do kota napis:
Gratie de flumine marant - wielkofi dwu zlotowki.

VI Fa) matka boska i takimze napisem b/ herb Leliwa i armatura; napis
do kota: Presit munificentia ad aras - wielk. dwuzlotowki.

VII Fa) matka boska i takimze napisem b/ herb Fry trzby i napisem do
kota: Fortius in deo nuntiant iamem - wielk dwuzlotowki.

VIII a) matka boska i takimze napisem b/ herb Rawia w srod Armatury nad nim
napis Deus castorum a do kota napis: Pretium tulit virgo coronis -
wielkofi dwuzlotowki.

Ryżina cudownego obrazu Berdyzowskiego podług fitychu w Dzienniku ludu XV. 2.

Obrona Polskiej Korony od granic Ukrainskich Marya w
Berdyczowskiem Obrazie od Benedykta XIV papieża Koronami zło-
temi, ^{smaragdami ozdobionemi} ~~uwienieczona~~, historycznym piórem krót-
ko opisana. W Berdyczowie 1762. 8° (2 ryginy) K. 8. Str. 120

*Propugnaculum regni Poloniae in summis (regni i. pieśni, zabojentwo historya)
imagine Berdyczov. Berdyczovae (1756) fol. 161. 162. 163. 164. 165. 166. 167. 168. 169. 170. 171. 172. 173. 174. 175. 176. 177. 178. 179. 180. 181. 182. 183. 184. 185. 186. 187. 188. 189. 190. 191. 192. 193. 194. 195. 196. 197. 198. 199. 200. 201. 202. 203. 204. 205. 206. 207. 208. 209. 210. 211. 212. 213. 214. 215. 216. 217. 218. 219. 220. 221. 222. 223. 224. 225. 226. 227. 228. 229. 230. 231. 232. 233. 234. 235. 236. 237. 238. 239. 240. 241. 242. 243. 244. 245. 246. 247. 248. 249. 250. 251. 252. 253. 254. 255. 256. 257. 258. 259. 260. 261. 262. 263. 264. 265. 266. 267. 268. 269. 270. 271. 272. 273. 274. 275. 276. 277. 278. 279. 280. 281. 282. 283. 284. 285. 286. 287. 288. 289. 290. 291. 292. 293. 294. 295. 296. 297. 298. 299. 300. 301. 302. 303. 304. 305. 306. 307. 308. 309. 310. 311. 312. 313. 314. 315. 316. 317. 318. 319. 320. 321. 322. 323. 324. 325. 326. 327. 328. 329. 330. 331. 332. 333. 334. 335. 336. 337. 338. 339. 340. 341. 342. 343. 344. 345. 346. 347. 348. 349. 350. 351. 352. 353. 354. 355. 356. 357. 358. 359. 360. 361. 362. 363. 364. 365. 366. 367. 368. 369. 370. 371. 372. 373. 374. 375. 376. 377. 378. 379. 380. 381. 382. 383. 384. 385. 386. 387. 388. 389. 390. 391. 392. 393. 394. 395. 396. 397. 398. 399. 400. 401. 402. 403. 404. 405. 406. 407. 408. 409. 410. 411. 412. 413. 414. 415. 416. 417. 418. 419. 420. 421. 422. 423. 424. 425. 426. 427. 428. 429. 430. 431. 432. 433. 434. 435. 436. 437. 438. 439. 440. 441. 442. 443. 444. 445. 446. 447. 448. 449. 450. 451. 452. 453. 454. 455. 456. 457. 458. 459. 460. 461. 462. 463. 464. 465. 466. 467. 468. 469. 470. 471. 472. 473. 474. 475. 476. 477. 478. 479. 480. 481. 482. 483. 484. 485. 486. 487. 488. 489. 490. 491. 492. 493. 494. 495. 496. 497. 498. 499. 500. 501. 502. 503. 504. 505. 506. 507. 508. 509. 510. 511. 512. 513. 514. 515. 516. 517. 518. 519. 520. 521. 522. 523. 524. 525. 526. 527. 528. 529. 530. 531. 532. 533. 534. 535. 536. 537. 538. 539. 540. 541. 542. 543. 544. 545. 546. 547. 548. 549. 550. 551. 552. 553. 554. 555. 556. 557. 558. 559. 560. 561. 562. 563. 564. 565. 566. 567. 568. 569. 570. 571. 572. 573. 574. 575. 576. 577. 578. 579. 580. 581. 582. 583. 584. 585. 586. 587. 588. 589. 590. 591. 592. 593. 594. 595. 596. 597. 598. 599. 600. 601. 602. 603. 604. 605. 606. 607. 608. 609. 610. 611. 612. 613. 614. 615. 616. 617. 618. 619. 620. 621. 622. 623. 624. 625. 626. 627. 628. 629. 630. 631. 632. 633. 634. 635. 636. 637. 638. 639. 640. 641. 642. 643. 644. 645. 646. 647. 648. 649. 650. 651. 652. 653. 654. 655. 656. 657. 658. 659. 660. 661. 662. 663. 664. 665. 666. 667. 668. 669. 670. 671. 672. 673. 674. 675. 676. 677. 678. 679. 680. 681. 682. 683. 684. 685. 686. 687. 688. 689. 690. 691. 692. 693. 694. 695. 696. 697. 698. 699. 700. 701. 702. 703. 704. 705. 706. 707. 708. 709. 710. 711. 712. 713. 714. 715. 716. 717. 718. 719. 720. 721. 722. 723. 724. 725. 726. 727. 728. 729. 730. 731. 732. 733. 734. 735. 736. 737. 738. 739. 740. 741. 742. 743. 744. 745. 746. 747. 748. 749. 750. 751. 752. 753. 754. 755. 756. 757. 758. 759. 760. 761. 762. 763. 764. 765. 766. 767. 768. 769. 770. 771. 772. 773. 774. 775. 776. 777. 778. 779. 780. 781. 782. 783. 784. 785. 786. 787. 788. 789. 790. 791. 792. 793. 794. 795. 796. 797. 798. 799. 800. 801. 802. 803. 804. 805. 806. 807. 808. 809. 810. 811. 812. 813. 814. 815. 816. 817. 818. 819. 820. 821. 822. 823. 824. 825. 826. 827. 828. 829. 830. 831. 832. 833. 834. 835. 836. 837. 838. 839. 840. 841. 842. 843. 844. 845. 846. 847. 848. 849. 850. 851. 852. 853. 854. 855. 856. 857. 858. 859. 860. 861. 862. 863. 864. 865. 866. 867. 868. 869. 870. 871. 872. 873. 874. 875. 876. 877. 878. 879. 880. 881. 882. 883. 884. 885. 886. 887. 888. 889. 890. 891. 892. 893. 894. 895. 896. 897. 898. 899. 900. 901. 902. 903. 904. 905. 906. 907. 908. 909. 910. 911. 912. 913. 914. 915. 916. 917. 918. 919. 920. 921. 922. 923. 924. 925. 926. 927. 928. 929. 930. 931. 932. 933. 934. 935. 936. 937. 938. 939. 940. 941. 942. 943. 944. 945. 946. 947. 948. 949. 950. 951. 952. 953. 954. 955. 956. 957. 958. 959. 960. 961. 962. 963. 964. 965. 966. 967. 968. 969. 970. 971. 972. 973. 974. 975. 976. 977. 978. 979. 980. 981. 982. 983. 984. 985. 986. 987. 988. 989. 990. 991. 992. 993. 994. 995. 996. 997. 998. 999. 1000.*

Kościół Berdyczowski O. Karmelitów przez Bolesława z
Ukrainy w Tygodn. illustr. warszaw. 1861. Tom IV
№ 115, z ilustracyjami: 1) Kościół Karmelitów w Berdyczowie
(podt. fotografii) 2) Wizerunek Matki Boskiej w Kościele O.
Karmelitów w Berdyczowie (podług Szytchu Ra Kowierkiego)
pag. 216. i 217.

Obrona Polskiej Korony od granic Ukrainskich Marya w Ber-
dyczowskiem obrazie od Benedykta XIV papieża Koronami zło-
temi, smaragdami ozdobionemi uwienieczona, historycznym
piórem krótko opisana. W Berdyczowie, w drukarni fortecy
Hajów. P. Maryi 1760. 8° K. 8. przedruk (Reimprimatur)
(krótka wiadomość o obrazie, z pieśni polskich i i ruskich oraz
Modlitwa do Śr. P. Maryi Berdyczowskiej)

(-1) też tamże 1762. 8° K. 8, 2 ryginy.

Ozdoba i obrona Ukrainskich Krajów, Przecudowna w Berdyczowskiem
Obrazie Marya, Watykańskiem Koronami od Benedykta XIV...
sporządzona przez Kacjana Ignacego Soltysa kijowskiego biskupa.
w r. 1766 (w Koronowaniu, to jest Opisanie tego Koronacji na dwie
części rozdzielone przez I. Grzegorza od Ducha S. Karmelitów bosych Pro-
winji polskiej definitywa. W Berdyczowie w drukarni Karmel. 1765
fol. 2 ryginy 30.
- (toż)... rozdzielone... przez II. Karmelitów bosych Konwentu Ber-
dyczowskiego do druku podane. Berdyczow w dr. Karmel. 1767 fol.
(w bibl. uniw. Krak.) - też. (w bibl. Berd.) Ozdoba Berd. 4522) (autor Grzegorz)

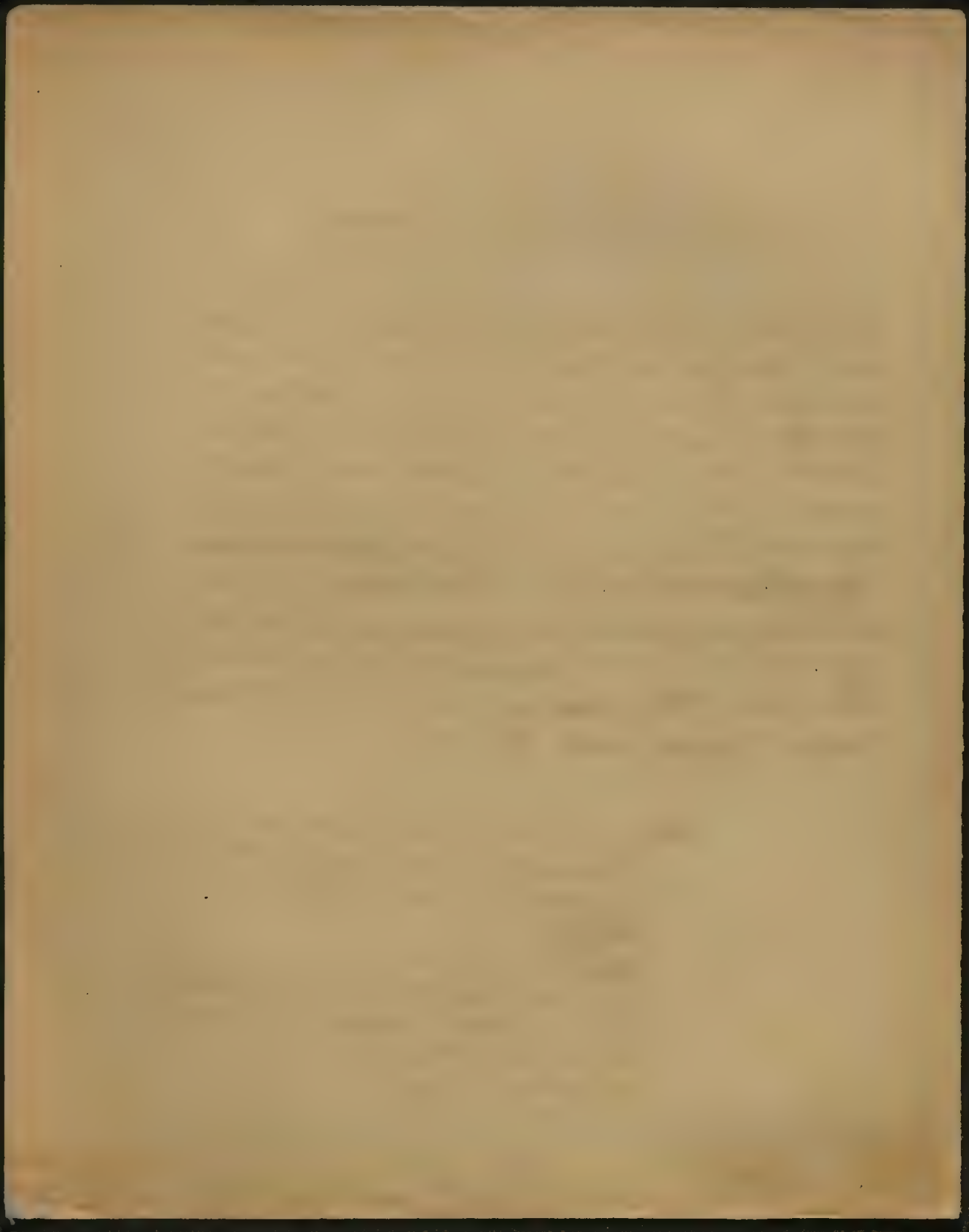
Będków miasteczko (dyec. warszawsk.)

Kościół parafialny w Będkowie murowany gotycki zabudowany 1466 czyli raczej 1462 r. Piotr Wpinek dziekan kielecki kanonik gnieźnieński i poznański wraz z bratem dziekanem Będkowa herbem Prus 29. ^{jak pisał Kościół} cudowny obraz N. Maryi P. w wielkim ołtarzu malowany na drzewie, wysoki 2 1/4 łokci szeroki 1 3/4 łokci. Główne odpusty na Zielone Świątki i Narodzenie N. P. Maryi. Gabriel Jan Połowski arcybiskup gnieźn. r. 1770 delegował do zbadania cudów Komisarzy: Antoniego Przedwajewskiego biskupa bolnieńskiego, Filipa Rybickiego kanonika łowick. i Marciną Chlewickiego proboszcza z Moszczenicy, którzy obraz za cudowny uznali i cuda w liczne w 2 księgach spisali. (Rps)

Ob. Diekonowski J.: Monografia Kościoła
w Będkowie. Kraków, w druk. Związków
w 1893. 4to K. 4 i 6 tabl. architektonicznych
fototyp.

Sygodnik illustr.

Tygodnik ilustr.
 rycina rzytych: Obraz Matki Boskiej w Biedzie-
 wie wdami słynący. - Długość 100 mm. szer. 50 mm.
 Paris, 6° (okolo 1885, nowy).
 rycina: Strachowski ryl.

Białe błota. w. w dyec. płock.

W Kościele Głównym należącym do parafii Prasnysz - jest
wspomniany obrazek Ś. Marii P.
tę w powiecie ostrowskim, gubernii Tomiżyńskiej. Dycecz.
Płock., paraf. Łęka. Obrazek mały Kopia Łętochowskiej
kupił w Łętochowie nowożemiaszy Paweł Donikter
gospodarz białobłocki; gdy w czasie kilka razy krople
w kształcie też na tym obrazie dostrzeżono, zbierali się tu
my pielgrzymów. Na doniesienie władzy miejscowej
Kasał Biskup płocki obraz ten przemieścił do Kaplicy Kos-
ciół w Łęce. Jest mały ^{medalowy} medalik bity z neusilberu
z utykami mający z jednej strony popiersie Ś. Panny z napisem
Złotka Boska Białobłocka; na odwrotnej stronie Krzyż
z promieniami pod którym kotłowa, miecz i dyscyplina z napi-
sem: Niech będzie pochwalony Jezus Chrystus.

Wiadomości od X. Jabłonowskiego
proboszcza w Łęce - Rewolucji str. 7.
- Ryba in. sro. lito. w Warszawie u
Keltera i z medalikami.

Pieśń o Matce Boskiej Białobłockiej (w Koz-
łupki Kornel: Lw., pieśni, podania z Prasnysz
Czerwik. Warszawa 1867. str. 252.

w Prusach wschodnich 11

Białuty wieś 2 1/2 mil. od Neidenturga, Kosciół
parafialny J. Z. Kuba założony 1610, odrestaurowany
r. 1700 i konsekrowany 1713 przez biskupa
Zatufkiego biskupa ptockiego - drewniany - w ołtarzu
bożym widowny obraz P. Maryi (Villa alba) przy
tym Kosiele mieszkali jakiś czas w XVII wieku
Augustiani strictioris observantiae z Liechano
ob. Pierśń o N. M. P. Białutowskiej b. m. i. r. 4to k. 2.
dziś w diecezyi chełmińskiej - dawniej w ptockiej.

My dear Sir,

I have just received your letter of the 11th inst. and am
glad to hear that you are well. I am
at present in the country and cannot
reply to you more fully than by a few
lines. I am, however, very anxious to
hear from you again. I am, dear Sir,
Yours very truly,
J. B. [Signature]

Białyniśce miasteczko (w dawnym województwie
witebskim powiecie orszańskim - dziś w dycezyi mohile-
wowskiej. Kościół tutejszy Wniebowzięcia N. Marii P. fundował
r. 1622 wraz z Kłasztorem Karmelitów dawnej obserwaney
Leu Sapieha wojew. wileń. Kościół pierwotnie drewniany, r. 1768
kosztem Radziwiłłów, Sapiehów i Oginskiich odnowiony i wymurowany
i 1765 konsekrowany. Do suprefozy Karmelitów r. 1832 został para-
fialnym. W wielkim ołtarzu cudowny obraz N. Marii P. r. 1624 przez
św. Sapiehę tutaj darowany, malowany na drzewie. R. 1859
spaliło się całe miasteczko z kościołem z którego obraz wyta-
wano. Kościół odbudował probosz miejscowy kanonik Szymon
Godlewski. R. 1832 po suprefozy Karmelitów kościół został
parafialnym. Najstawniejsze odpusty bywają tu na N. P. Marię
z kaplerzą i narodzenie N. P. Marii.

Według tradycyi Karmelici dawnej obserwaney na prośbno starali się
o sprowadzenie odpowiedniego obrazu Matki Boskiej do kościoła
w Białyniścach. R. 1634 zjawił się u fortecy Kłasztornej nieznajomy
malarz z oświadczeniem odmalowania brakującego obrazu, za-
lecając zakonnikom odpiwanie litanii loretańskiej. Za-
lecając zakonnikom odpiwanie litanii, malarz oddał im piśmi-
nie na drewnianej desce odmalowany obraz i bez wynagrodzenia
znikł. Gdy obraz ten zaczął się wstawiać cudami r. 1635 Krzysz-
tof Zawada marszałek W. X. Lit. odobit go srebrną szatą; przez
co się spełniło słowo tajemniczego malarza, który oznajmił iż z
umysłu rękienki nie odmalował, albowiem nim rok upłynie, posta-
wi się sama Matka Boska o ubranie do swego obrazu. Podczas
wojny Szwedkiej obraz ten z innemi kościołownościami wywieziony
został do fortecy Lechowińskiej w województwie nowogrodzkim r. 1660
za cudowną przyczyną tego obrazu Michał Judycki podkomorzy i

marzatek rzezycki odpart kilka razy szturmujących
do fortecy Lachowickiej nieprzyjaciół, i pod Wilnem
postrzelony zdrowie odzyskał wskutek czego jako wo-
dum do Białynicz srebrną tablicę z wyobrażeniem Bogu-
rodzicy, Lachowickiej fortecy i wierszami ofiarował. Dopiero
na porzątku XVIII wieku za staraniem Księżny Sapiżyny
Krajiżyny litewskiej obraz z Lachowic do Białynicz wro-
czyście nazad przeniesiony został.

Ob. Wiadomości o obronie Matki Boskiej Ta-
kowej w kościele parafialnym Narodze-
nia N. D. M. w Warszawie na Leżnie. —
w Kalendarzu parafialnym na r. 1874. War-
szawa w drukarni Czerwińskiego 1874. 12°
str. 5-10)

R. 1876 d. 24 kwietnia Kłasztór i kościół zabrano na cerkiew praw-
sławna, twierdząc że to obraz ruski, pochodzący z orszowskiego
Kuteżńskiego monasteru prawosławnego(?).

Białynice

Majestas super omnes coronas dignissima omnibus co-
ronis gloriosissima Virgine Maria in sua Biały-
nicensi imagine adorata. Vilnae 1761. fol. kartez-
typis J. A. Maj. Vilnae

Addytament do Gazet, krótko zebra-
ny Aktu Koronacji Obrazu Najś.
Maryi Panny w kościele Biały-
nickim W.W. OO. Karmelitów dawnej
obserwacji, prowincyi S. Jerzego
męczeństwa, roku 1761 d. 20
Septembra. 4to (b. m.) kart 4

/: wspomina tu przy końcu: "Podzieln
medale i Numismata od Ojca S.
Benedykta XIV... benedykowane,
rozdawano... Dalsze opisanie
wyjdzie z druku przy drukowa-
nych Koronacyjnych Kazaniach i
Cudach Matki Najsw."

44

Białynicze (1761) (XVI.) (Lipinski 121) w województwie witebsk.
now. ooszańsk. (Dziś w dystrykcie mohilewsk. zamieniony na cerkiew)

W wojew. witebsk. powiecie ooszańskim. św. Ławra kanclerz W. X. d. opadził tu
Karmelitów ^{zawręgi obserwacji} (1623) wybudował im klasztor - Papież wydał bullę coronationis
1756 - korony sprawiono ze szkladek mianowicie się położył Michał Radzi-
wił wojew. wileński Hłtm. W. Lit. i Ignacy Oginiński marszałek W. L. z żoną
koronował obraz Jerzy Nikołaj Hłizen biskup smoleński 20 września
1761. ^{za pozwoleniem Benedykta XIV.} medal wielkoki dwu złotych na a) stronie P. Maryja z P. Jezusem
inągiś do kota: D. V. Białynicensis - na b) stronie na postumencie
korona na wężgłowi do kota napis: Regnum in manu ejus - Roma.
- Koronacja odbyła się kosztom Ignacego i Hłebny Oginiński marszałków W. X. Lit. d. 20 Sept.
(Cuda od r. 1623 - 1660)

Informacja krótka de origine obrazu Śmatki Najświętszej Biały-
nickiej wielkimi cudami Syncego, którego za wyszłą już
bullą i de kretem najwyższej Stolicy Apostolskiej w krótkim
człowie ma nastąpić Koronacja. (L. m. i. r.) (około 1756) 40 n. 2.

~~Imperator~~ ~~coronatus dignissima~~... w Białyni (w bibl. warsz.)
Kościół w Białyni, ~~nie ma~~ wiersz napisany z powodu pożaru
tegoż kościoła w sierpniu 1859 roku przez G. (Gabryela) Ruzynię).

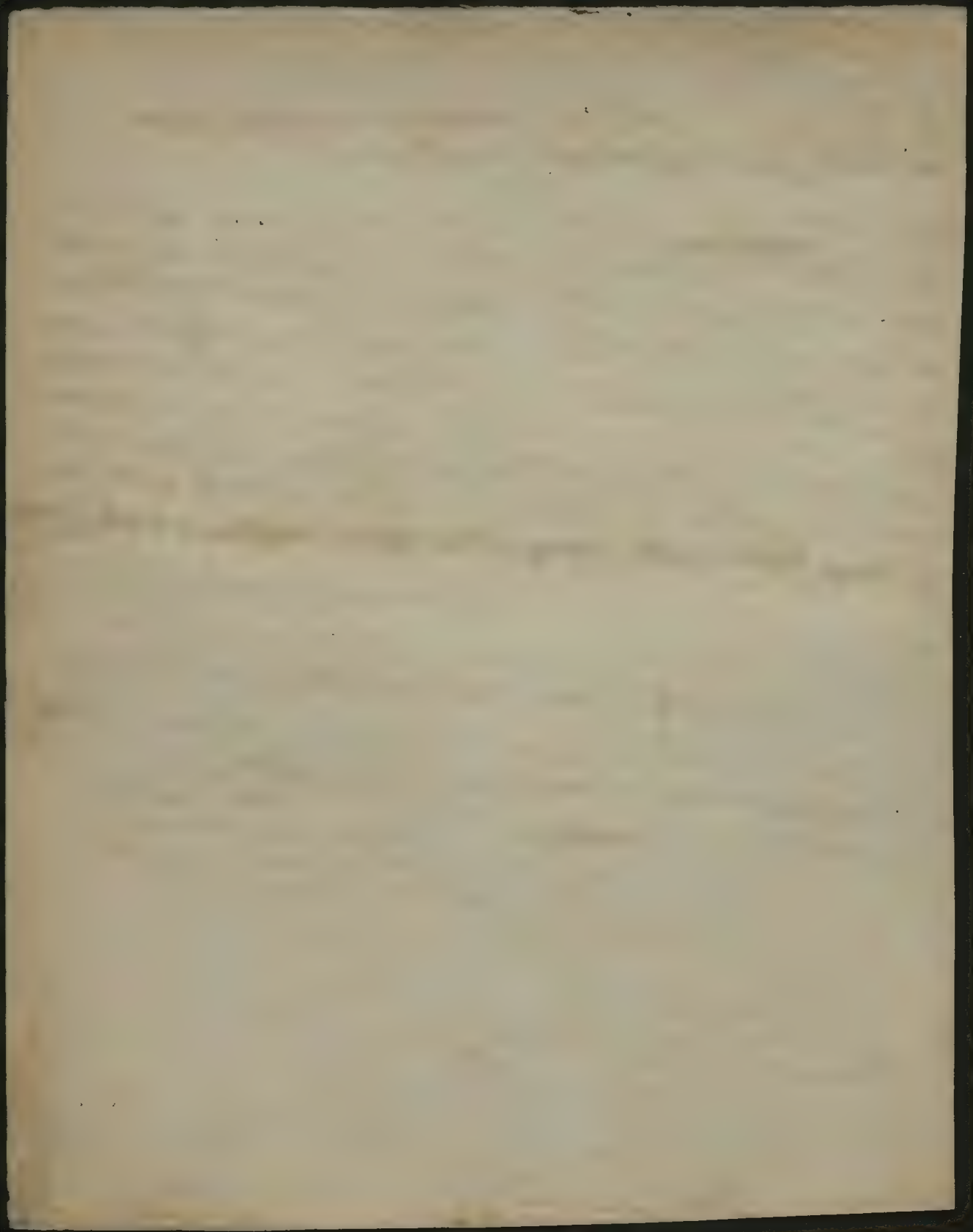
Witno w drukarni J. H. Kirkora (1860. 8^{ty} str. 4.

Obraz litograf. przez Fajansa w Warszawie przed r. 1870.

Przyjanieł ludu Rok XVI nr 23.

Przegląd poznani. XXIX. 386.

Chodymłki: Wiadomości o klasztorach Karmelit.
(dręczątko na lewej ręce)

to mówią zrobiony od siekiery. Wglądnijże w twoje modlitwy i sprawy, w twoje myśli i mowy — przypomnij zarazem co wiesz o Świętych Pańskich — i zapytaj własnego rozumu i sumienia, jaki z ciebie Chrześcijanin? doskonały czy niedoskonały? majster czy partacz?

Czy znasz ty jaką matkę, coby nie marzyła o tem i nie życzyła sobie, aby jej dziecko było urodziwe i jaknajurodziwsze, mądre i jaknajmędrsze, zdrowe i jaknajzdrowsze? A druga matka tak gorąco tego wszystkiego sobie życzy, że w końcu i wmawia jak w siebie tak w drugich, że chyba przez zazdrość ludzie nie chcą jej przyznać, że w całym sąsiedztwie niema dziecka, coby wyrównało jej pieszczotce. Zkądże w tej matce się bierze tyle życzliwości dla jej dziecka? Oh, bo ona je kocha, a kocha całym macierzyńskim swem sercem, i dlatego chociaż krótkim swoim rozumem nie zawsze umie należycie pozornej od prawdziwej rozróżnić doskonałości, przecież radaby widzieć swoje dziecko pełnem wszelkiej doskonałości. Posłuchaj człowiecze! Więcej niż jakakolwiek matka swoje dziecko kochać może, owszem więcej jeszcze niż najświętsza z wszystkich matek przeczysta Bogarodzica rzeczywiście kochała najdoskonalszego ze wszystkich jedynego Boskiego Syna swego: więcej i nieskończenie więcej kocha Pan JEZUS ca-

łem gorącym Sercem Swojem nas ludzi, i to nie tylko bogatych, uczonych lub możnych, ale każdego z osobna i wszystkich wobec, by też najuboższych, najprostszych i najędzniejszych, bo jako sam mówi przez proro-
ka: „*Miłością wieczną umiłowalem cię.*“ I dla tego, że nas miłuje, z szczerego Serca życzy nam wszelkiej doskonałości, ale nie uludnej, a tem mniej obludnej, lecz prawdziwej i grun-
townej t. j. takiej, coby się mogła ostać na sądzie Jego i wydać owoc niepojętej chwały na wieki. I jako w całym Piśmie św. nie znajdzie podobno słowa, coby równie bezpo-
średnio wynikało z Najśl. Serca JEZUSOWE-
GO, jak ono „*Miłością wieczną umiłowalem cię,*“ tak zdaje mi się niemasz obietnicy wła-
ściwszej temuż Sercu Najśw., i którejby ono chętniej udzielało i dotrzymywało, nad tę 8mą: „*Dusze gorliwe szybko dostąpią najwyż-
szej doskonałości!*“ A jeżeli ty prawdziwie uwielbiasz i kochasz Najśl. Serce JEZUSOWE,
czemże się dzieje, że tak mało sobie cenisz,
tak nijako dzielasz to najgorętsze pragnienie
i tę najmiłą obietnicę Jego dotyczącą się two-
jej doskonałości? czem to wytłómaczysz, że
ani ty sam (choć na tem niewiele zależy),
ani twoi domownicy (i to już gorsza) ani
twój spowiednik (i to najsmutniejsza) nie
mogą się dopatrzyć jakiegokolwiek skutku
twojego do Serca JEZUSOWEGO nabożeństwa,
i tej przywiązanej do niego ósmej obietnicy?

Trudność to nie miała, a to tem więcej, że chociażby P. JEZUS tej ósmej obietnicy wcale nie był objawił, to przecież z samej natury nabożeństwa do Serca JEZUSOWEGO koniecznieby wynikała. Bo rozważ:

Nabożeństwo do Serca JEZUSOWEGO polega na znajomości i uwielbieniu tego Serca, na ufności ku Niemu! na miłości, a z tego trojga wynika jako kwiat i owoc najlepszy naśladowanie Jego. Już zaś najprzód, kto jakkolwiek zna i uwielbia Najśl. Serce JEZUSOWE, ten koniecznie wie, jakto niema w Niem ani krzty miłości własnej, ale jak zupełnie pełne jest doskonałego zaparcia samego siebie aż do najszczytniejszego dla Boga i ludzi poświęcenia, ten też wie, że w tem Sercu nie niemasz obłudy, ale święta we wszystkim prostota, wie wreszcie, że to Serce jest źródłem wszystkich najświętszych i najzbawienniejszych zamiarów i pragnień. Znać i uwielbiać Serce tak święte i ze wszechmiar doskonałe, a nie brzydzić się zarazem sercem własnem, pełnem miłości własnej, obłudy i brudnych pragnień i niecznych zamiarów, a nie starać się o odmianę swego serca na wzór tego Serca najzaczniejszego, przypuszczam, że może to się komu udawać przez kilka lub w najgorszym razie kilkanaście dni, ale na długo się to udawać żadną miarą nie może. Kto powtórę ufa i polega na przesłodkiej łaskawości i wszechmocnej

potędze Najśl. Serca JEZUSOWEGO, wszak „ufność nie zawodzi,” i sam P. JEZUS zaręcza: „*proście a otrzymacie*,” toż niepodobna, aby nie miał często i szczerze prosić o potrzebne i obfite jak światło tak łaskę, aby umiał poznać, począć i dokonać wszelkiego upodobania Pańskiego. Kto potrzebie prawdziwie miłuje Najśl. Serce JEZUSOWE, toć chętnie i często do Niego się zbliża i z Niem przestaje, mówi zaś przysłowie, że „z jakim kto przestaje, takim się sam staje” — i kto miłuje, ten dla przypodobania się umiłowanemu zdobywa się na niejedną ofiarę i poświęcenie, nie zaś tak nie pomaga do nabycia doskonałości i świętobliwości, ile duch ofiary i gotowość na poświęcenie. A jeżeli kto poczwarte z uwielbienia ufności i miłości ku Najśl. Sercu JEZUSOWEMU to Serce Święte naśladuje i choć potrosze staje się sercem własnem do Niego podobny, toć jak z dobrego skarbu, muszą z tego dobrego, bo na najlepszym wzorze ukształtowanego serca jego obfitować dobre słowa, i sprawiedliwe uczynki, i szlachetne zamiary i święta cierpliwość. Widzisz więc, jak prawdziwe Nabożeństwo do Najśl. Serca JEZUSOWEGO samo z siebie już dopomaga do otrzymania wszelkiej i największej doskonałości.

Gdzieś czytałem o jakiejś pani szeroko i daleko znanej dla swego bogactwa, ale więcej jeszcze znanej dla swego szczerego na-

z Przemyśla; A. K. z Łańcuta; pewna osoba z Rogoźna; M. L. z Tarnowa; J. G. z Cieszyńska za 2 łaski; J. P., J. S., K. R. z Dąbrowy; T. K. z Nowego Sącza; P. Z. z Trzemeszowa; S. K. z Budzanowa; J. i A. P. z Jarosławia; A. K., J. z Warszawy; A. F. z Łąki; N. M. z Janowa; S. z Górgenberga; P. F. z Łimanowa; J. F., z B. z Cieszkowic; J. B. z Szamotuł; A. B. z Góli; J. N. M. S. ze Słomowa; J. S. z Kasieci; W. Cz. z Bielaw; J. D. z Poręby wielkiej; W. B. z Droszowa; W. M. z Warszawy; F. J., M. K. z Uścia; W. S. z Wojnowa; J. Z. z Trembowli; N. M. z Janowa; J. K. z Nastasowa; M. G. z Gorczyca; Dwie osoby z Gorzowa; A. S. z Babina; M. K. z Kostrzewa; Jedno małżeństwo i pewien gospodarz z Harcowa; z pod Willamowic W. C.; A. M. dziękuje za wyzdrowienie męża i za różne łaski. K. S. J. Z. — Matki Miłosierdzia składają dzięki serdeczne za wyzdrowienie swej Przełożonej A. L., L. K., J. L. — pewna osoba z Górnej Suchy; J. G. za kilka doznanych łask; S. A. z Sz., K. O. z B., M. P. i pewna osoba z Jasinia. A. M. z Krzeszowic.

V. Od Przewodnika krajowego.

1. Dyplom agregacyjny otrzymały *parafie* Jagielnica w *Archidiecezyi Lwowskiej*; Domaradz i Czukiew w *Diecezyi Przemyskiej*; Nidek w *Diecezyi Krakowskiej*.

2. Wyszły nowe karty wpisowe w języku niemieckim o 24 stronnicach, takie same jak polskie t. j. na pierwszej zapisuje się do Apostolstwa modlitwy, a na stronie 13 do Arcybractwa Serca P. JEZUSA. Cena 2 centy (4 fenigi).

Cud. obr. M. Boskiej w Białyniczach kor. 20 Wrz. 1761.

VI. Krótka wiadomość o ukoronowanym obrazie M.
Boskiej w Białyniczach.

Leon Sapiecha kanclerz Wiel. Litewski zbudował w majątności swej w Białyniczach na Białej Rusi kościółek wraz z klasztorem i tenże znacznie uposażywszy, oddał OO. Karmelitom r. 1622. W dwa lata później ofiarował tamże obraz Niepokalanej Dziewicy z Najsw. Dzieciątkiem, który wkrótce cudami zasłynął, tak dalece, że dla mnogich cudów, jakie tu wierni zwykli byli odbierać od Bogarodzicy: nazwano Białynicze białoruską Częstochową. To też niewielki kościółek później nie był w stanie objąć mnóstwa czcicieli, którzy tu winne hołdy złożyć pragnęli Najświętszej Nieba Królowej. Roku 1760 postawiono wspinały kościół kosztem zamożnych rodzin. W tym samym czasie przyłożono starania, aby cudowny wizerunek rzymskimi koronami był ozdobiony. Korony złote sprawili pobożni obywatele, a biskup Smoleński ks. Jerzy Mikołaj Hulsen, na mocy bulli Papieskiej łaskawie od Benedykta XIV. udzielonej, dopełnił uroczystego aktu dnia 20 Września r. 1761. Dziś świątynia ta bezbożnie na cerkiew schizmatyczną jest zamieniona.

VII. Intencye szczególne Apostolstwa.

1. P. 1 mieś. Ś. Juliusza M. Odp. w Ap.,
(albo 3). *Podziękowanie za wysłucha-*

nie próśb od 4853 o., 952 r., 40 z. 25.
spraw szczególnie poleconych. Za Ojca
św. Leona XIII. O błogosł. i wysłuch.
intencji Członków Apost. z Drezna.

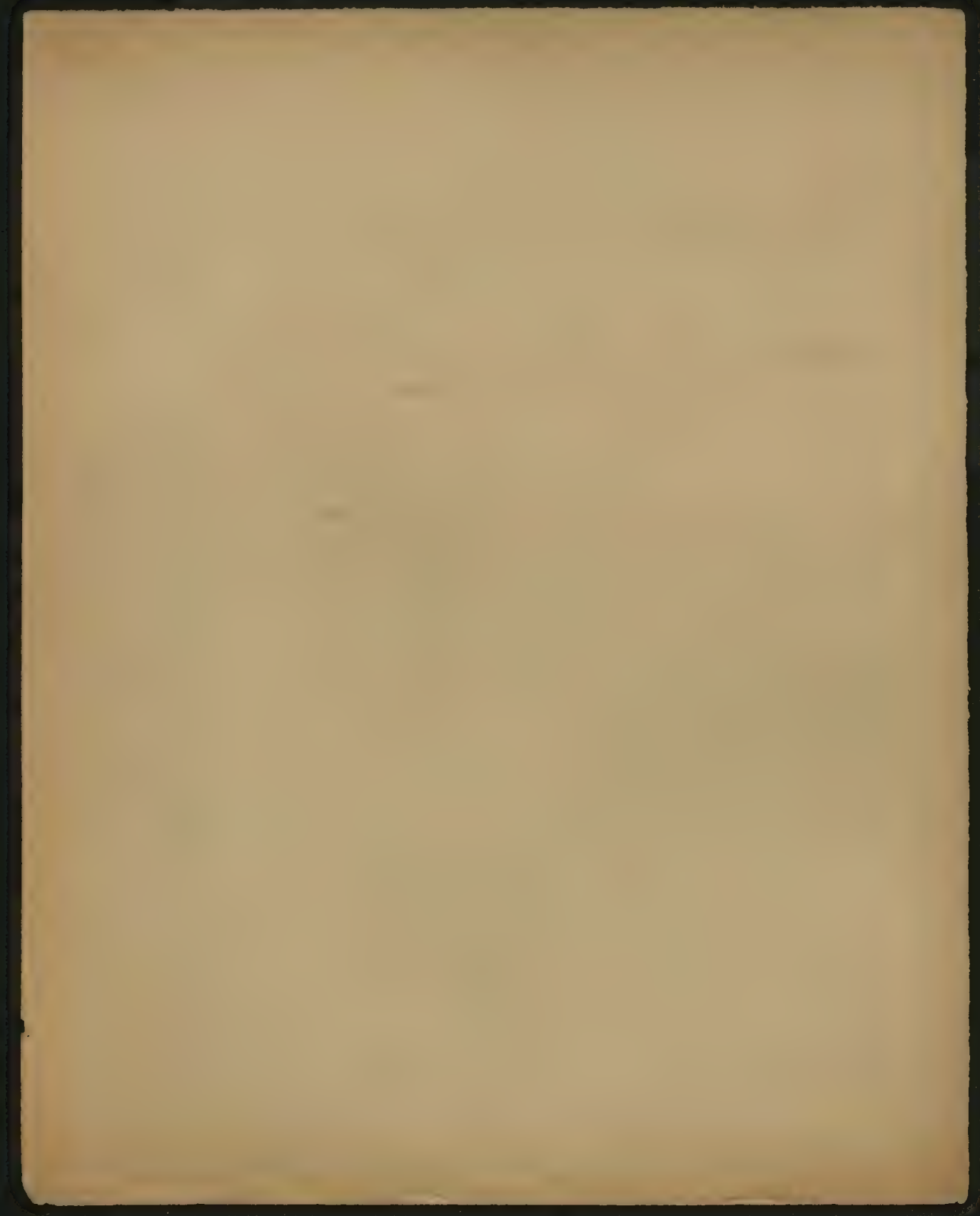
(Na te intencje odprawia się każdego 1 piątku mie-
siąca Msza św. w kośc. św. Józefa PP. Bernardynek
w Krakowie).

2. **S.** *Nawiedzenie N. M. P. Odp. w Żyw.*
Róż., w Szkapl. Karm. *O miłość S. P.*
JEZUSA dla 798 o., 2689 r., 154 z.
PP. Wizytki, PP. Urszulanki. Za duszę
ś. p. Najprz. ks. Bisk. Przem. Macieja.
3. **N. 1 mies.** (1 po Św.) *Ś. Alfreda. O*
błogosław. S. P. JEZUSA dla 28763 o.,
2415 r., 1021 z. Za Najj. Cesarza.
4. **P. Ś. Teodora. O opiekę S. P. JEZUSA**
dla 23831 o., 2962 r., 244 z. Int. Najp.
ks. Biskupa krakowskiego.
5. **W. ŚŚ. Cyryla i Metodego. O rozszerz.**
czci S. P. JEZUSA międ. 4311 o., w 2225
r., w 230 par. Za kraje Słowiańskie i
pielgrzymów do Stolicy świętej.
6. **S. Ś. Izajasza. Za 25865 grzesz., w 1893**
r., w 74 p.
7. **C. Ś. Pulcheryi. O nawróc. 6436 nie-**
dow., w 608 r., w 83 par.
8. **P. Ś. Elżbiety kr. O nawrócenie 1732**
pijaków, w 679 r., w 113 par.
9. **S. Ś. Anatolii. Za dusze zmar. 23151**
o., w 6314 r., w 122 zgrom.

19

Białystok miasto (w dyec. wileńsk.)

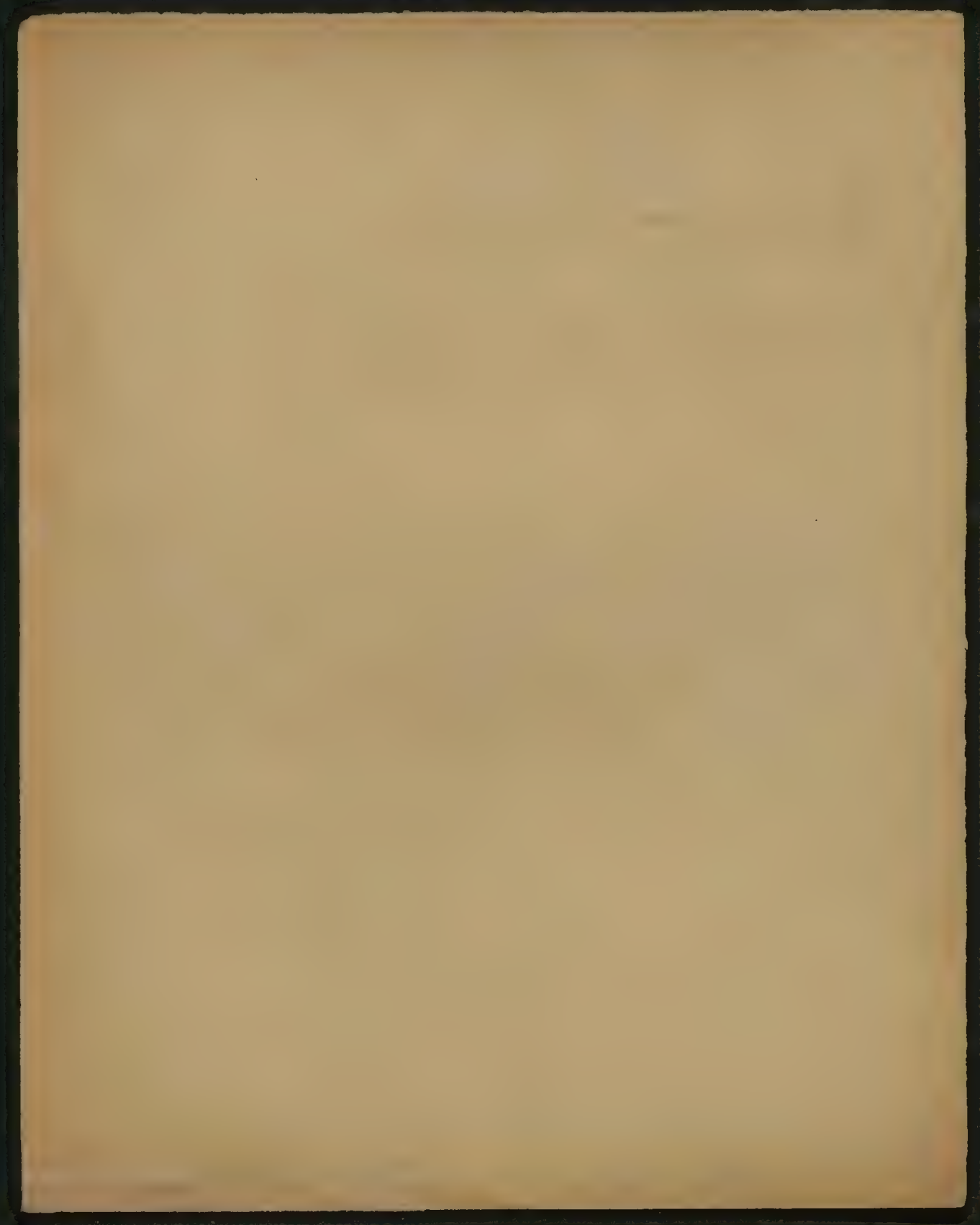
W cerkwi monasteru Bazylianów unickich, zajętej obecnie
na prawosławna, jest cudowny obraz Bogarodzicy, piastują-
cej dziecina Chrystusa, tulącą się do matki. Jest polska piew-
do św. P. Maryi w monasterze Białostockim zakonu S. Ba-
zylego Tatkami i synoczej - której powstanie: „Bogu wierni
holdownicy - Do Maryi Tatk Krynicy - Biezie... i t. d. (drukko-
wana w Bogogłosniku)

Biechowo wieś (w dyec. poznani.)

W kościele jest widowny obraz Śr. Maryi P.

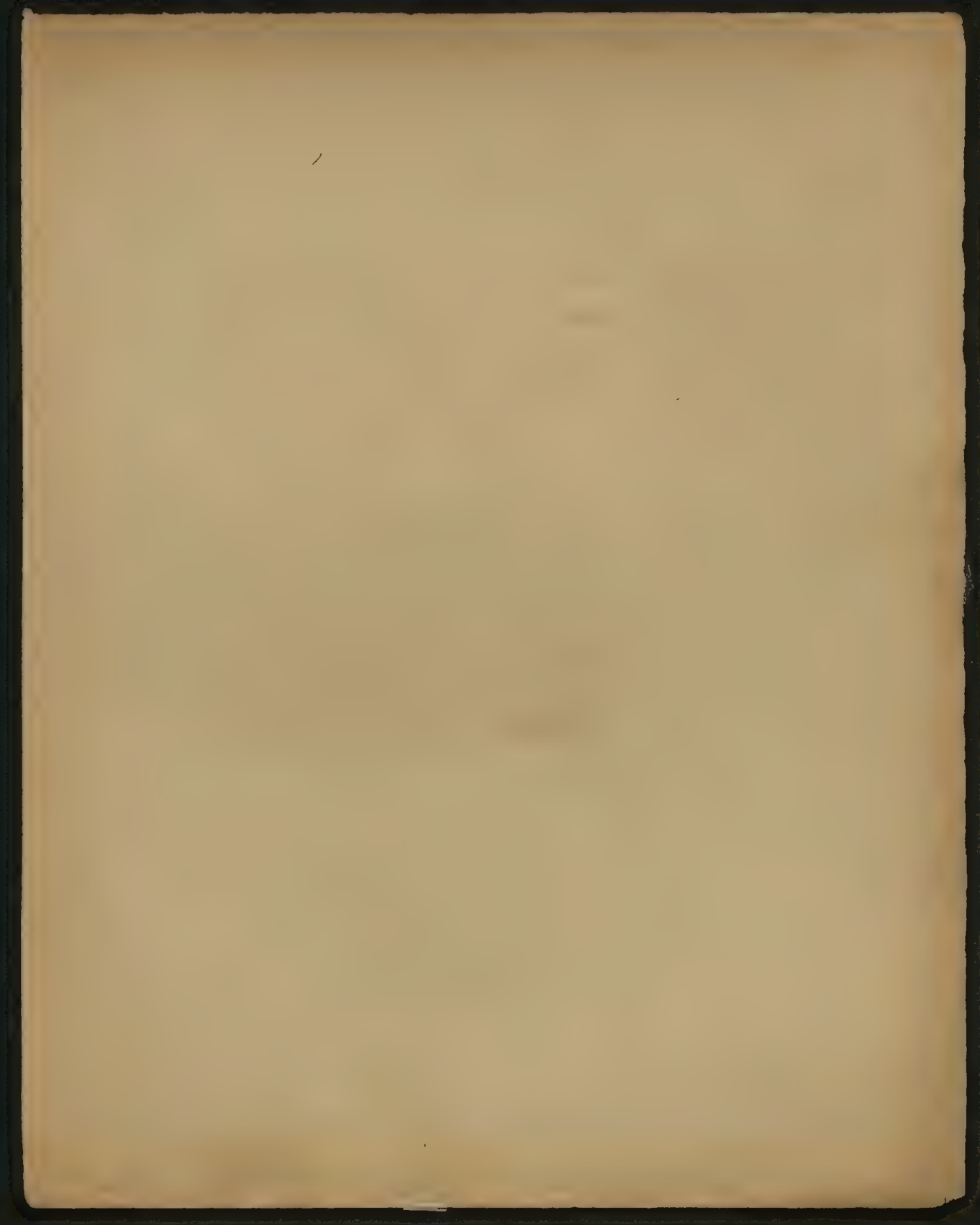
Ob. Łukasiewicz: Opis Kościoła I. 363.
Balin'ski: Staroż. Polska I. 178.

Bieliца miasto (w dyec. mahylewsk.)

W kościele klasztoru Dominikanów fundowanego r. 1665 przez Annę Barbarę z Kopców Sapieżną wojewodzinę wileńską z synem Pawłem Sapieżną stolnikiem litewskim. Był w wielkim ołtarzu cudowny obraz N. P. Maryi. Po supresyi Dominikanów, dziś ten kościół obrócony na kaplicę (w parafii Homel)

(Ob. Barcz: Rys dziejów, II. str. 401.
 Tekla wileńska 1858 nr III. str. 245.
 Baliński: Starożytna Polska III. 263.)

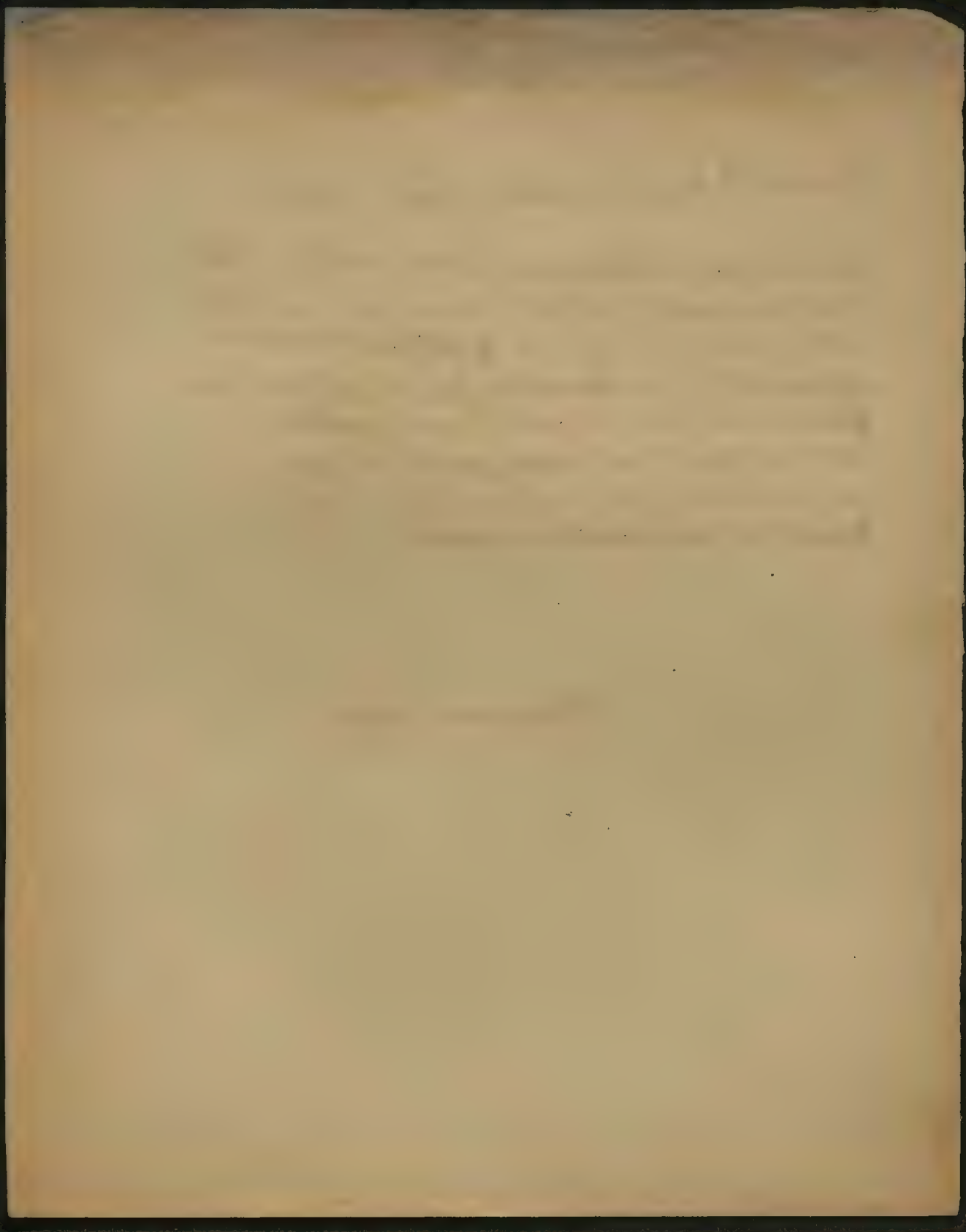

22

Przelok litewski miasto (w dyec. wileńsk.)

Klasztor Karmelitów dawnej obserw zatorzył r. 1649
Adam Kazanowski marszałek nadworny z żoną Elybię
tę Szużczanką, którą to fundacyją król Jan Kazimierz
potwierdził (In unia Branożenoi, feria 2ª post dominicam
Misericordiae 1655). W kościele tegoż klasztoru (dróg
kościół parafialny) jest cudowny obraz Ś. D. Maryi, przed
którym złożono za Jana Kazimierza zdobyte w bitwie z
Chowańskim mostkiewskie proporce.

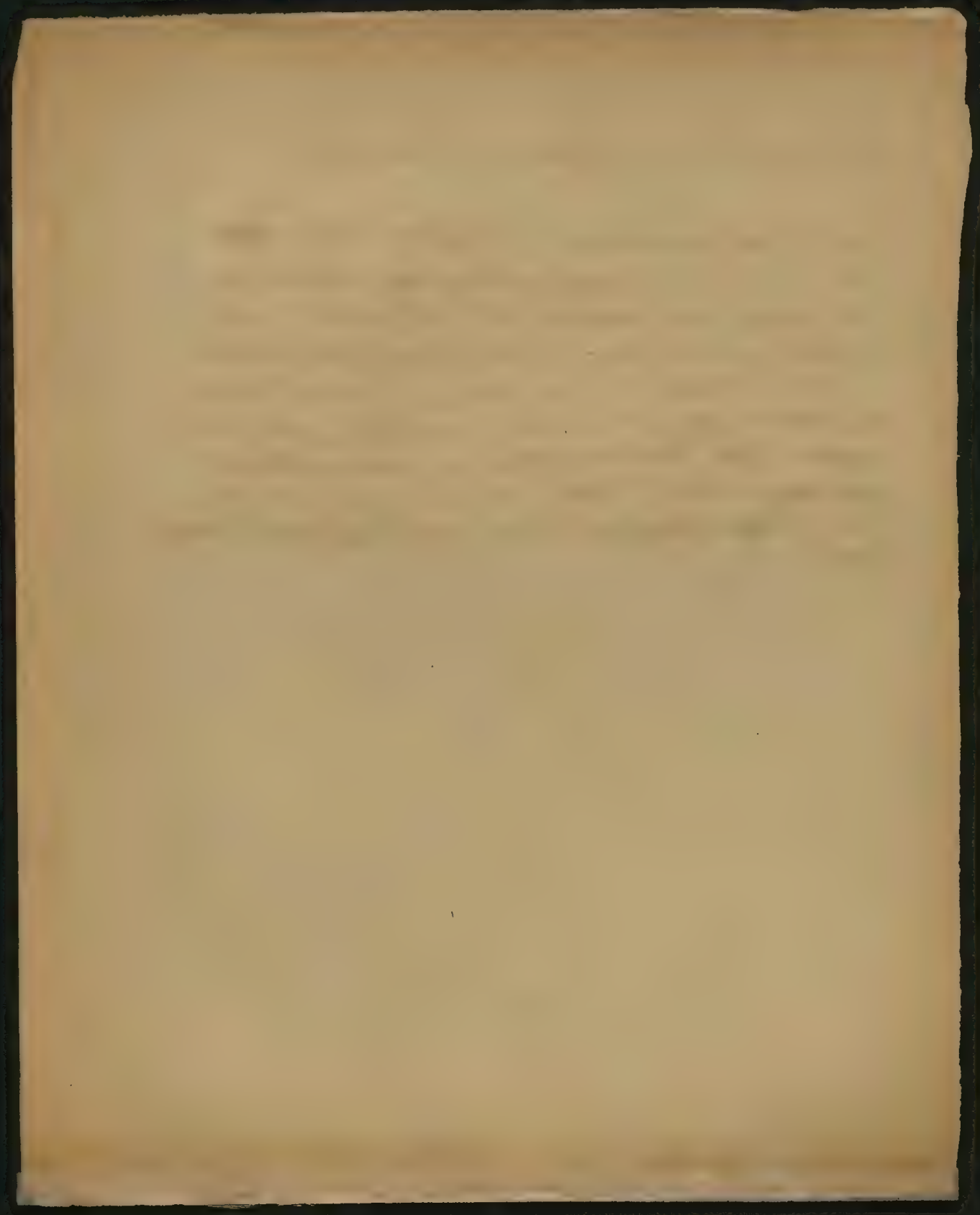
(Ob. Krasuski: Regina

25

Blizanów wieś (w dyeceryi wrocławskiej)

Kościół parafialny drewniany erygowany około r. 1331 przez Dymystrwa Kozią wrocławskiego i kaliskiego, odbudowany r. 1532 i wreszcie r. 1622 odrestaurowany; w wiel. Kim ołtarzu cudowny obraz Śl. P. Maryi (Kopia Pszostchowskiego) z srebrną sukienką i koronami, które prawiła Anna Poliska Kasztelanowa rogozińska, malowany na płótnie, wysoki 2 łokcie szeroki 1 1/2 łokcie. Obraz ten według relacji proboszcza Macieja Galskiego r. 1655 d. 12 Maja ptakał przez 5 godzin przed wpięciem szwedzka. Najwizyty odpuść bywa w święto Narodzenia Śl. Maryi. (Rps)

Błenna wieś (w dyec. wstortawskiej.)

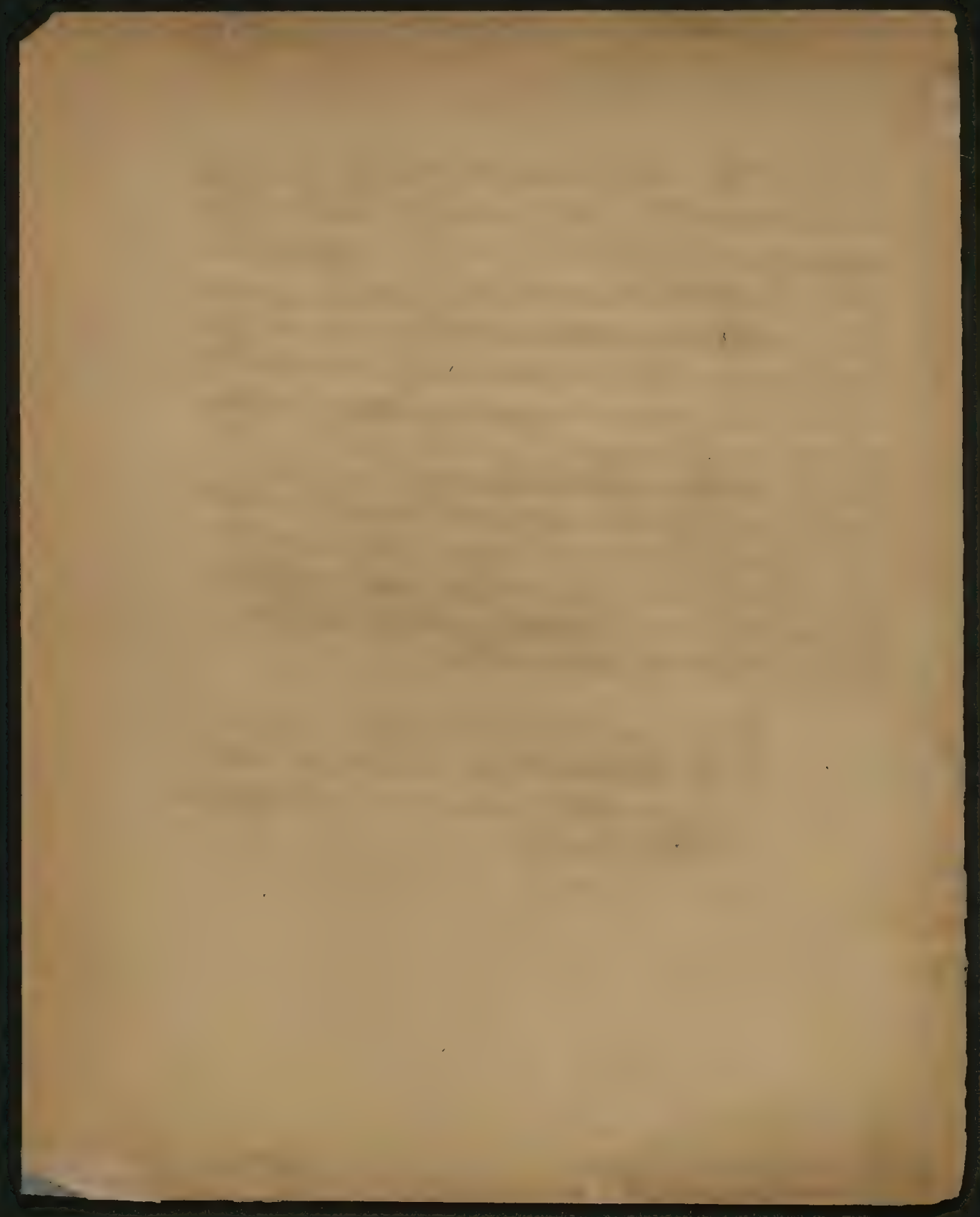
W kościele parafialnym istniejącym już r. 1517, odrestaurowanym przez Wojciecha Ruszkowskiego podstarożę brzeskiego, a wymiarowanym r. 1864 przez parafian, jest cudowny obraz M. Maryi P. L. inne przed patronów zwiedzany.

THE [illegible] OF [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Płotnica wieś w dawniejszej diecezji sandomiejskiej.
powiecie radomskim. — Kościół parafialny S. Piotra i Pawła
wzniesiony r. 1403, pierwotnie drewniany, r. 1759 kosztem
proboszcza Sebastiana Jarosza Skorkowskiego wyremontowany,
a r. 1868 przez proboszcza Teofila Jakubowskiego
odrestaurowany, i tegoż r. konsekrowany. W wielkim ołtarzu
mieści się cudowny obraz Bogarodzicy Maryi malowany
na drzewie, przedstawiającej N. P. Marię trzymającą dziecię
Chrystusa $2\frac{1}{2}$ łokcia wysokości, $1\frac{3}{4}$ łokcia szerokości, ma pochodzić
z sąsiedniej wsi Ryki. Roku 1700 posiadał 630 wotów cenniejszych,
a w kościele była dawniej księga pisana cudów tego
obrazu. Stanisław Andrzej Łatuski bisk. krak. przybywszy
tutaj odzyskał zdrowie. R. 1868 obraz cudowny z pobocznej
kaplicy przeniesiono do wielkiego ołtarza.

(Ob. wiadomości o kościele i o obrazie przez x.
Józefa Kłosańskiego w Przeglądzie Kato-
lickim na r. 1868 (Warszawa) Nr. 47 str. 747-751
i Nr. 48 str. 763-764.)

Schmidt: Kalendarium historyczny T. III str. 447.

Bochnia

Obraz M. Maryi Ł. na wizerunek Częstochowskiej, ^{na tablicy drewnianej} malowany,
posiadał pierwotnie w domu swoim Krzysztof Bożkowski
mieszkanin ^{w Wieliczce} ~~Wieliczki~~; gdy przez takowy liczących task dozna-
wał, dał go do kościoła farnego, ^{w Wieliczce} aby był w ołtarz ustawiony.
Lecz ponieważ pleban kazał go tylko przybić na scianie
wedle wielkiego ołtarza, odebrał go znowu tenże Bożkowski
widząc iż tamże ów obraz nie miał poszanowania. Gdy podczas
pożaru całego miasta Wieliczki, dom Bożkowskiego, w którym
tenże obraz pozostał, został ocalony; darował Bożkowski
ów obraz do klasztoru Dominikanów w Bochni, <sup>gdzie w 1375 przez miesz-
kańców i wybrańców
tego przez króla
Janusza, r. 1385,
odrestaurowanego
r. 1741,</sup> gdzie w
ołtarzu kaplicy Rozaniejowej został umieszczony. Doznano
taski tegoż obrazu podczas wielkiego powietrza w Bochni
r. 1630. R. 1633 d. 28 Lipca, i następnie r. 1638 d. 29 15 maja
obraz ten pękł i zami krwawymi (z czego x. Tom. Rosci-
szewski woił i się miasto zapadnie). Z powodu liczących
cudów wyznał Erasm Kretkowski archidyakon i of-
ficyat Krakowski d. 29 Pierzdzien. 1637 Komisarzy duchow-
nych dla zbadania cudów, po której przewiedzeniu obraz
ten dekretem wydanym w Krakowie d. 6 Listopada 1637
obraz ten za cudowny ogłosił. Piotr Stadnicki Kasztelan

przeniesieniu za-
mknikow do Jerozli:
wia

wojnicki wystawit w tejże Kaplii dla tego obrazu oltar malar-
mury. Po zniezieniu klasztoru w r. 1777 umieszczono
ten obraz w Kaplii ^{P. Maryi} za Izdecką bramą na przedmieściu.
Dopiero r. 1860 d. 18 Grudnia po poprzednim odryszczeniu
przeniesiony został do kościoła parafialnego w Bochni,
orygwanego r. 1253.

(Zarys)

Drewnoryt dwaj in fol.
dawny z piecisk
(w Kłopotku w Magilanie)

56. Brzoza
Krasnoki
Guampenberg 485.
Liejkowski: Dni ruzne
Baranowski II. 291.

Duklerz złoży na obronę obrazów Katholickich z Lis-
ma S., z Doktorów powszechnych i z wozekmoenych
Dzieciów Bożkich wystawiony. Przytym Lra Krawawa
Obrazu Bocheńskiego Nacwistrzej Panny wyrażona
przez Wielebnego Cyca Obrata Tomasza Roscisze-
wskiego Praed. General. Przeora Bocheńskiego Zakonu Kar-
nodzijskiego Dominika Świętego. Z dozwoleniem Star-
szych. W Krakowie, w drukarni Chryzostopa Schedla
K. P. M. Typogr. Roku Pańskiego 1639. 4to Kart. niel.
8 i str. 55. - ded. J. Rosciszeowski.
Kach J. Rosciszeowski.

(Luda idąca od r. 1621 - na kopcu z Dziećmi do tegoż obrazu)
Lra Krawawa Obrazu Bocheńskiego Nacwistrzej Pan-
ny Maryi, albo Historyja y Luda o tymże obrazie
Krawawem i zmi piaszym w kościele Bocheńskim
u OO. Dominikanów przed lat dwudziestą kilka wy-
dana, a teraz znova przedrukowana z dozwoleniem
Starzych. W Krakowie, w Drukarni druidziów Stanist.
Pbertutowia Typogr. Roku P. 1664. 4to Kart 16 (bez wy-
mienienia autora.) - ded. Janowi z Pieskowej Skaty Wie-
łopolakiemu Kaszkelanowi wojnick., Starosie warszawsk.
Zup Koronnych Administratorowi. (z 2 apowytami Matki Bożej)
(w bibl. Ofrol.)

Historyja o cudownym obrazie Najsw. Maryi Panny Bocheń-
skiej, cudami i Tyngej. (b. m. i. r.) (w Bochni około 1846). 8o Kart 2.
(za 1ej kartą Historyja, jak się zdaje z Pruska przedrukowana, gdzie
użyte jest Thom. Rosickowski Duklerz 2 List. c. i. 4 wiersze po-
kucie. - Na drugie, karice: Leon o N. Maryi P. Bocheńskiej cudami Tyngej.

W Bochni na przedmieściu Murówianka jest cudowny obraz cygli rzeźba ^{z kamienia} (N. P. Maryi Anielskiej, w Kaplicy osobnej. Obraz ten od 800 lat tutaj słynie Taskami, zwany N. Marya P. Anielska Murówiańska cygli w Murówiance.

Liśni o Najświętszej Maryi Pannie Anielskiej w Murówiance, z dodatkiem Krótkiego nabożeństwa i litanii. Bochnia, drukiem Wawrzynca Piśra, 1860, nakładem fundatora. 3^{wo} str. 22 i K. i (rejestr) (jest tu 12 Liśni o N. Maryi P. ~~anielskiej~~ Anielskiej w Murówiance.)

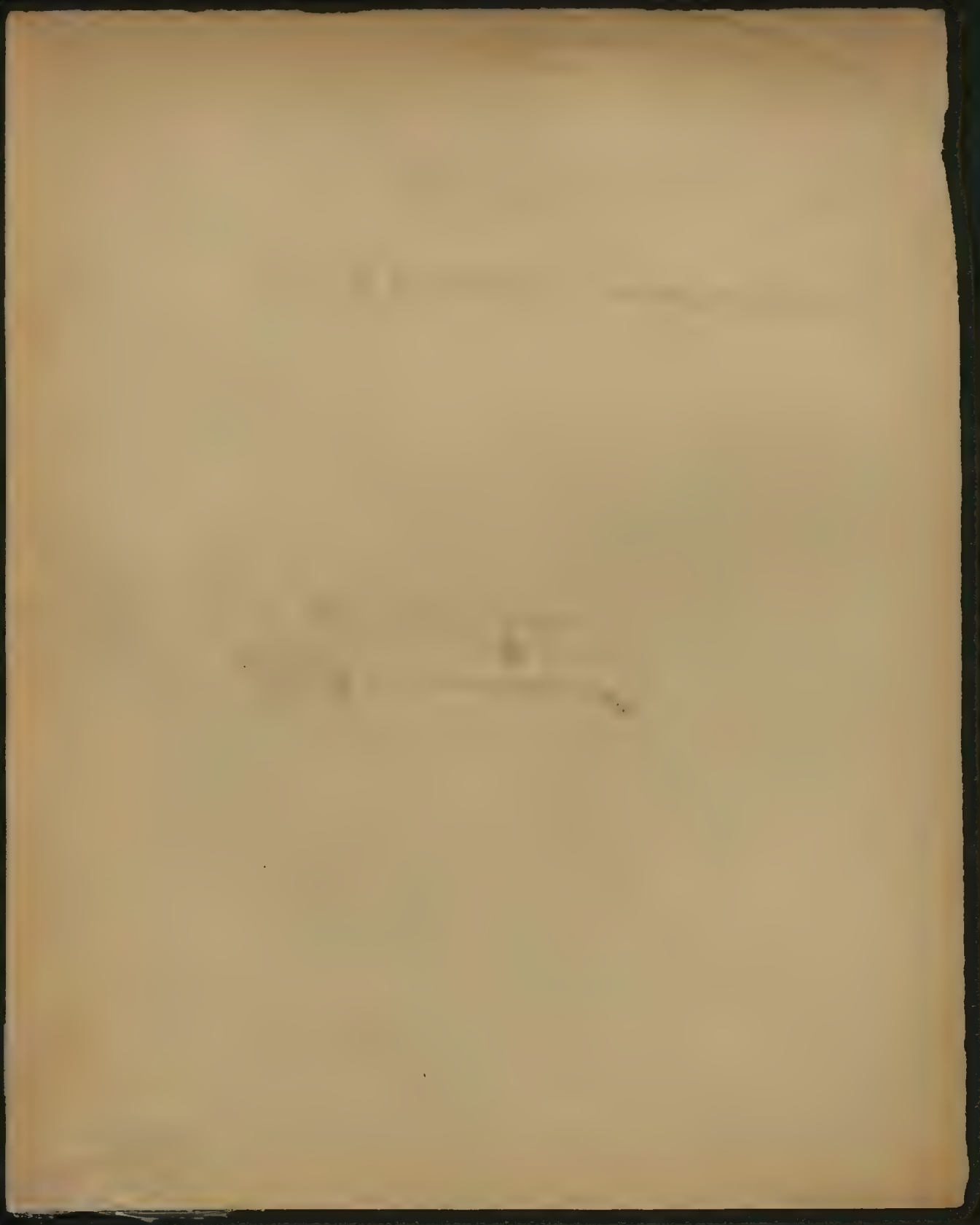
My dear friend,
I have just received your letter of the 10th inst.
and am glad to hear from you. I am well and hope
these few lines will find you the same.

I have not much news to write at present.
The weather is very warm here now.
I have been out for a walk in the park
and have seen many beautiful flowers.
I hope to see you soon.

Bogorya miasteczko (w dyec. randoim.)

W Kościele parafialnym cadowy obraz N. Maryi P.

(Ob. Dyaryusz do wprowadzenia Szkaplera
S. do Kościoła Bogoryjskiego, przez
X. S. K. P. B. W Krakowie, w druku.
Jan. Matyaszkiewicza, 1728. fol.

Boquice wieś (w dyec. wrocławskiej)

W Boquicach (Boquoschitz) wsi na Śląsku pruskiem
była już r. 1414 parafia, kościół drewniany odbudował r. 1773 x.
Tajac proboszcz; kościół ten rozebrano, a na jego miejsce wyśta-
wiono r. 1891 nowy murywany za staraniem proboszcza x. dnd-
wika Skowronka. W kościele cudowny obraz Śr. P. Maryi
(Kopia Prętschowskiego) malowany na drzewie, wysokości 125 cm.
szeroki 75 cm. Matka Boska trzyma w lewej ręce berło. Cuda
spisane od r. 1746. — Główny odpust na Matkę Boską Łkaplerzną.

(Ob. Matka Boska Łaskami stynąca w
Boquicach i krótka historia tejże pa-
rafii. Drukiem K. Jmiaszki w Mikotowie,
na Kładem wrzód kościelnego w Boquicach
(1893) 12mo str. 16, z drzeworyt. widokiem
kościółta i na str. 6 drzeworytem: Obraz
Matki Boskiej Łaskami stynącej w pa-
rafialnym kościele w Boquicach — i z pieś-
nią na koncu.

Bożuszyce wieś (dyec. warszawska)

W kościele parafialnym ustawny obraz N. P. Maryi, za przesy-
ną, którego Stefan Czarniecki otrzymał zwycięstwo nad Siedmio-
grodzianami.

(Ob. Krasutki: Regina

Boleszyn wieś w dzisiejszej dycezyi chełmińskiej w dekanacie lidzbarskim (Lautenburg), powiecie brodnickim. W kościele parafialnym jest w wielkim ołtarzu cudowny obraz Śl. Matki Boskiej Bolesnej trzymającej na łonie zmarłego Chrystusa. W tymże kościele przechowują pisaną księżkę cudów przy obrazie boleszyńskim od r. 1727 porządku zdarzonych (Liber miraculorum factorum ad imaginem B. V. M. Dolorosae in ecclesia parochiali Bolesinensi ab a. 1727 patratum).

Fankidejski: Obrazy cudowne,
str. 134-141.

...the ... of ...
... the ... of ...
... the ... of ...
... the ... of ...
... the ... of ...
... the ... of ...
... the ... of ...
... the ... of ...
... the ... of ...
... the ... of ...

... the ... of ...
... the ... of ...

Boleszowce miasteczko (w dyec. lwowskiej)

Bolesław

Kazanie miało podczas uroczystego aktu Koronacji N. Maryi
P. w obrazie swoim cudownym w Bolesławie w Kosiele
W.X. Karmeliton dawnej reguły obserwancji, gdzie się
ten akt odbywał przez W.X. Filipieckiego Kanonika
lwowskiego d. 15 Lipca 1777. Lwów, druk. J. Trojcy 1777.
8vo str. 33.

— Podczas uroczystego aktu Koronacji Najsw. Ma-
ryi P. w obrazie swoim cudow-
nej Kazanie w Bolesławie, w Kosiele
W.X. Karmeliton dawnej regularnej
obserwancji, gdzie się ten akt odprawo-
wał przez W. Jmci X. Andrzeja Filipie-
ckiego Kanonika lwow. dnia 15 Sierpnia
r. 1777. miało. We Lwowie w druk. Obratwa
J. Trojcy 1777. 8vo kart 19.

Red. Konfessory z Bełżan Księż. Pielgrim-
Kaztelanowej halick... A. Filipiecki.

(Korony przyjął Kapituła watykańska, posłał
je papież, koronował obraz Krzyszpin Cieszkowski.
biskup niemiecki, Kustosz Kapituły Katedr. lwow.
Korona Antoniego Jabłonowskiego wojewody

1000

poznani. - Miasteczko Boufzo;
wiec na Rusi, obraz znaleziony
w Ładzie podczas wyprawy Kazanaj
Kiepsko Kormana poln. Kor. Widziano świat;
to. Luda potwierdzita Komisjona
Główny odpuść 16 Lerca.

Bołszowce (miasteczko w obwodzie brze-
ziańskim.) także Bołszowiec albo Bołuszowce

Cudowny obraz N. L. Maryi na płótnie malowany -
według podania - miał pisać wyjągnąć z rzeki Dniest-
ru gdy płynął, i u stóp dziedzica tegoż miejsca Mar-
cyna Karanowskiego Kasztelana halick. i hetmana w.
Kor. służyć; poczem ten obraz w namiocie wystawiono
igdy zaraz odniósł zwycięstwo nad Tatarami. Tenże
Karanowski wojewoda podolski wystawił tu r.
1624 Kościół i klasztor dla Karmelitów dawnej
obserwanacji w którym obraz umieszczono. Kościół
odnowili księżta Jabłonowski. Z powodu licznych
wudów Władław Sierakowski arcyb. lwow. obraz ten
za cudowny ogłosił, Koronacji przystąpił od Kle-
mena XIII. Koronami dopełnit d. 12¹⁵ Sierpnia 1777
Kryspin Cieszkowski sufragan lwowski.

Ob. Filipiecki Jędrzej: Kazania na Koronacji 8.
Apostolstwo Seria Jerozolimskiego. Wrzesień 1877 (Dzienniki
Obraz i Kościół.)

Łą 2 medale ze t. Koronacji której Lipiński nie zna.

Przyjańiel domowy 1860 str. 81.

Chorymiki: wiadomości hist. o fund. klasz. Karmelitów str. 40.

15

Borek stary nad Tyrcynem. (w dyceez. przemyskiej)

Obraz N. P. Maryi we wsi Borek stary między Tyrcynem a Starową porządk stynąc okolo r. 1306 na wzgórzu; zbudowa-
no dla ^{Kapliczki} ~~Kapliczki~~ drewnianą P. Maryi i S. Krzyża, którą r. 1418
~~zburzoną~~ (dominica post fest. Nativitatis Domini) Maiej bisk. przemyski poświę-
cił. Zbudowany następnie wież Kościół konsekrował
Jan arcybiskup lwowski r. 1420 (fer. 2ª post fest. Paschae). Islach-
cie Imbram z żoną Elżbietą d. 12 Czerwca 1475 zrobił fundusz dla
tego Kościoła, który r. 1483 na nowo odbudowa no. Według wizyty
z r. 1598 należał do parafii w Tyrcynie także Kościół w Bor-
ku S. Krzyża, z Kaplicą dobudowaną N. P. Maryi. — Dopiero r. 1667
x. Maiej z Ramnia Głiwicki kanonik Kolegiaty jarosławskiej
proboszcz tyrcyński i pleban borecki założył przy tymże Kościele
Klasztor Dominikanów (dziedzicem Borku był wtedy Michał Dzi-
tyński starosta nieczawski), którym to Dominikanów r. 1670 uroczys-
cie wprowadzono. Do fundacji przyczynił się Jan Michał z Wojciechowa
Łowiecki, który na wsi swej takle 6000 złp. zapisał. — Przepor miejsce
wy Rajmund Mojecki założył d. 16 września 1684 ~~zburzoną~~ Kamień wś-
cielny pod nowy Kościół murowany. — R. 1677 była dziedziczką Tyrcyna
i Borku Katarzyna Alexandra Branicka (z Czarnieckich) małżonka nadcom. Kor.

Wymurwany nowy Kościół Konsekrował d. 13 Maja 1736 Jędrzej
 Brucki dziekan refregan przemyski biskup tatarski. — R. 1668
 Komisia złożona z a. Franciszka Falkowskiego scholastyka jaros.
 Tawskiego proboszcza Stajowskiego, Stanisława Kwiecińskiego proboszcza
 rzeszowskiego, Alberta Wesołoskiego proboszcza swieckiego, Stanis.
 Łęczyńskiego proboszcza Krzemienickiego i Władysława Chreanowskie-
 go proboszcza rymanowskiego, została przez biskupa przemyskiego
 obraz ten za udowny orzekła. — Miejsce to na którym stoi Kościół,
 zowią Jazną Górą w Borku Starym

(obejmuje kazanie-
 historyę i cuda od
 r. 1637)

(Geogr. 728)

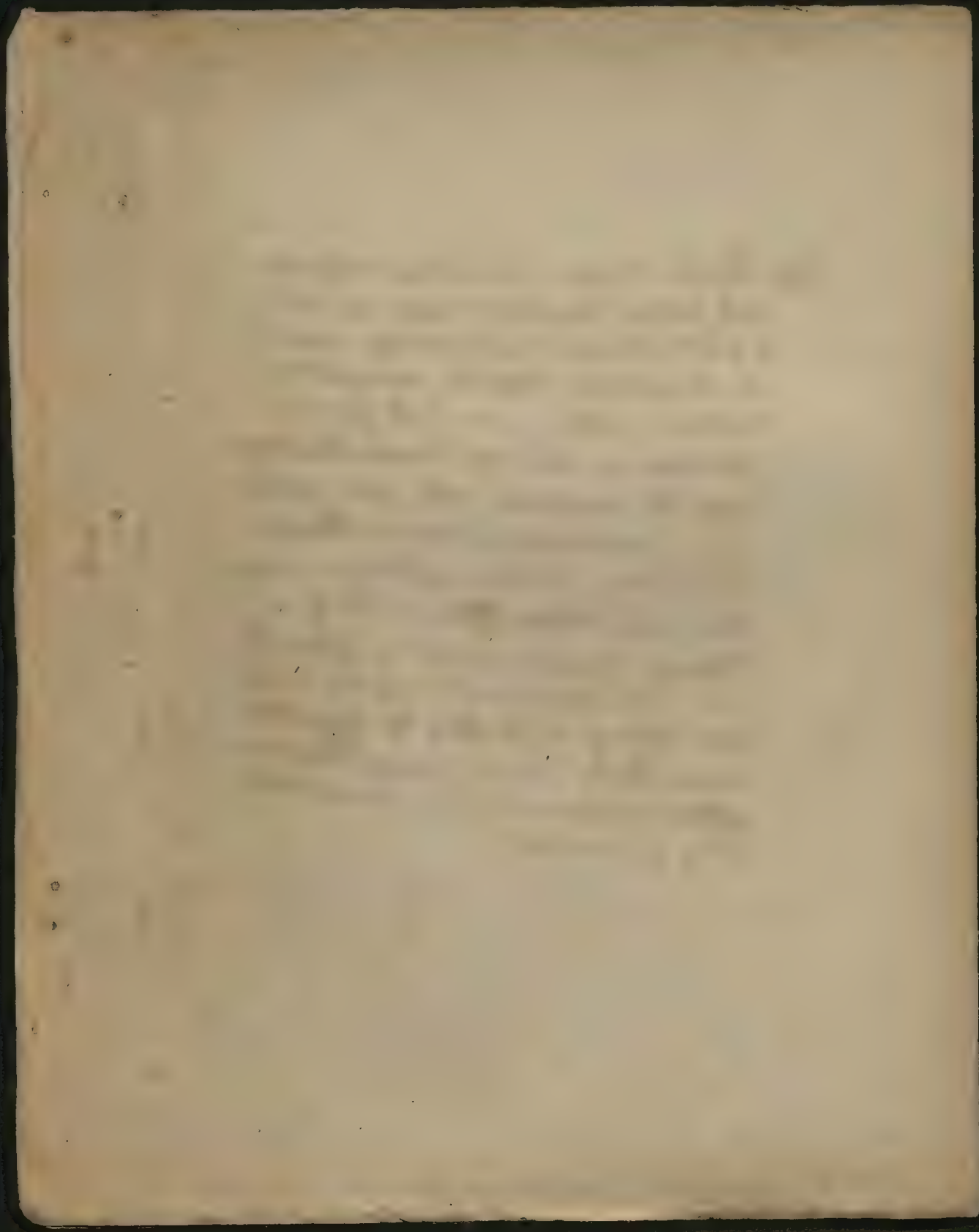
(Ob. Obraz Najświętszej Lany Marycy w Łodgorskim
 Kraju w Borku nad Tyrczem cudami i łaskami
 boskimi sławny, na honor tejże Lany Przenajświętszej
 Karaniem ogłoszony przez księdza Raymunda Moieckiego
 S. Th. B. zakonu Dominika Sw. W Krakowie w drukarni
 Akademickiej (1701). 4to kart 2 i str. 25 ded. Kazimierzo-
 wi Napolskiemu przeorowi dominikanow w Krakowie. F
 — Dzieje Borku Starego z dodatkiem kilku pieśni
 układu O. Przeora. Rzeszów 1834. 8° kart 6. (jest to oddru-
 kowany wyjątek z dzieła: Siejkowski M. Dni rozne sług
 boskich zakonu Kaznodziejskiego. wydał Jędrzej Gorniewicz
 przeor w Borku. — Klasztor NN. OO. Dominikanow w Sta-
 rym Borku skreślił ks. Sadox Barcz. Lwów, nakładem
 wydawcy, 2 drukarni, Gaz. narod. J. Dobrzańskiego i K.
 Gromana 1878. 8° str. 116, obejmuje historyę klasztoru, oraz
 str. 13-36 przedruk dzieła Moieckiego z opuszczeniem dedykacji
 i teatru tacińskiego. — Obrazki większe litograf. z wizerunkiem
 Matki Najśw. Bożkiej, Kościołem i Klasztorem (1000 exempl.) w
 r. 1875. — Medalik owalny: Strona główna wizerunek Matki
 Najśw. i napisem w otoku: Matka Boska w Starym Borku; z dru-
 giej strony wyobrażenie Kościoła z napisem w otoku: Zamiastka Jubileu-
 su 24. 1875. Borek Stary.)

Dzieje Borku starego z Dni rocznych Stug Bos-
 kich Zakonu Karnodziejskiego przez W. X.
 S. J. Dra Michala Sieghowskiego Dominika-
 na, Karnodziej i Magistra nowinyorów w
 Krakowie r. 1743, a przez P. X. Jędrzeja
 Górniewicza obecnego Przeora Borkows-
 kiego dla wiadomości młej ludu okolicz-
 nego i wspomnienia w Borku Starym
 1874 podane. Dzeszów, nakładem i czoł-
 kami J. A. Pellara 1874. 8° str. 12.
 (Obejmuje: Kościół w Borku t. j. historia str.
 3-6 - dalej Pieśń do Matki Boskiej Rozan-
 cowej widownej w klasztorze OO. Dominika-
 now w Starym Borku (własnie ^{dotyknij} w Borku pod Zdzierzem,
 pod Koło Krotoszyń w Księstwie Poznańskiem)
 str. 7-9 i inne Pieśni)

Historia Jasnej Góry i Marii w Borku Starym po Tygryn (tor) Dzeszów.
 pod Dzeszowem. [i] Dni rocznych Stug Boskich Zakonu ^{nakładem i drukiem}
 Karnodziejskiego przez v. p. X. Michala Sieghowskiego <sup>J. A. Pellara dr. Czer-
 ny) 1886. 8°</sup>
 Dra S. J. Dominikana... w Krakowie r. 1743) przez X. Jędrzeja ^{str. 13. 1.}
 Górniewicza obecnego Przeora Borkowskiego. Dzeszów,
 nakładem i drukiem J. A. Pellara (Dr. Czermy) 1886. 8° str. 15. 1
 (z drzeworytem widownego obrazu)

R. 1886 podczas Misji od 7-16 sierpnia odprawia się
 Koronacja srebrna (prywatna) obrazu.

Barger-Ladok: Dyo dziejów zakonu Karnodz. II. 210 i 292. - Jochen.

Obraz Najsw. P. Maryey w Łodgorskim Kraju
w Borku nad Tyrygnem cudami i Taskami
boskimi stawny.... Kazaniem ogłoszony
przez x. Rajmunda Moieckiego S. Th. B.
zakonu Dominika sw. W Krakowie w drukar-
ni akademickiej (1701) 4° K. 2. fl. 25.

ded. Casimiro Napoloki S. Th. M... R. Moiecki.

(Kazanie na uroczystości niewiedzenia N. P. Maryi w
którym przytoczone cuda od r. 1637 - na końcu
wiadomości historycznej)

(Laurton
Bartosz)

(Obraz cudowny od r. 1336, Kościół zbudowany r. 1420;
Marek Niwiecki proboszcz ty cypriski wybudował
1669 przy nim klasztor dla dominikanów; Kościół
wymurowany r. 1684)

JASNA GÓRA MARYI.
PRAWDZIWE WYOBRAŻENIE MATKI BOSKIEJ RÓŻAŃCOWEJ
w Borku Starym pod Rzeszowem.

PAMIĄTKA z 15. SIERPNIA 1886.

MÓDLMY SIĘ. *)

O Przenajświętsza Panno Maryo! przed Majestatem Pana Najwyższego Orędowniczko nasza, wychwalając, dziękujemy Temu Najwyższemu Panu, że nam grzesznikom strapionym, raczył dać Ciebie za Patronkę i Obronicielkę naszą. Nie wątpiąc, że gdy swe miłosierne oczy obrócisz, na nas nędznych grzeszników, odwrócisz od nas poglądnienie na te świata tego marności i Twoim wzrokiem zbawiennym nas rzadzić i od złego bronić będziesz, albowiem pojrzenie oczu świętych Twoich ciemności grzechowe odpędza, tłumy czartów rozprasza, złych myśli nieprawości gubi, serca zatwardziałe miłości bożej ogniem zagrzewając miękczy i potem nas do królestwa niebieskiego prowadzi. Daj nam to o Przenajdostojniejsza Pani, abyśmy Cię przy tym świętym obrazie bez przestanku *Różańcem* świętym, wychwalając i mówiąc: „Zdrowaś Maryo, Łaskiś pełna, Pan z Tobą“ co ustami, toż i sercem wyrażali. Pomnij na nas o najszlachetniejszy Trójcy P. przybytku, racz wdzięcznie przyjmować westchnienia serc i ofiary ust i życzliwe a pobożne ku Tobie ucieczki, wszystkich tu do Ciebie z okolic tych, i zewsząd zgromadzających się, jako owieczek Twoich, a którymi tu napełniasz ten Twój kościół i jego wszystkie miejsca racz ich zgromadzić po tem doczesnem życiu, w wiecznej owczarni żywota wiecznego. Amen.

*) Modlitwa śp. X. Rajmunda Mojeckiego Ś. Teologii Bakałarza, Piteora na Jasnej Górze Maryi w kazaniu r. 1701 wygłoszona.

JASNA GÓRA MARYI.
 PRAWDZIWE WYOBRAŻENIE MATKI BOSKIEJ RÓŻAŃCOWEJ
 w Borku Starym pod Rzeszowem.

PAMIĄTKA z 15. SIERPNIA 1886.

Łdzież pod Borkiem (nad strugą Łogoną)

Pierwotny kościół drewniany, zaczął ^{(+1642) 2 Jan. 1642} murować z cegły
Felix Dutanius ze Szreni ^{(+1642) 2 Jan. 1642} proboszcz w Borku r. 1604
założywszy fundamenta i wznosiłszy mury pod nauce. Próż-
tego fundował przy tym kościele 7 manufonarzy, organiste
kantora i kościelnego, oraz zaprowadził 3 bractwa: S. Rozja-
ca, Bractwa Jezus i Aniołów Stróżów. Później proboszcz La-
wel Treter zaprowadził Bractwo S. Jzydora. Bractwa
Dutaniusa Adam Budziecki proboszcz borecki który przy po-
mości Anny z Brina Przyjemskiej ⁽⁺¹⁶⁵³⁾ małżonki nadwornej
kor. choć kościoła w Łdzieżu zaślepił, kaplice S. Józefa do-
dował, zdwoony i argenteria sprawił oraz nowych 7 peniten-
cyjnych ustanowił na co udzielił funduszy Wojciech My-
cielski, Jadwiga Konarska i Przybyłowski z którego za-
kupiono wioskę Strzyżewko na utrzymanie manufonarzy.
Boracki sufragan poznański fundował 2 altare. Podczas
wojny szwedzkiej ⁽⁺¹⁶⁵⁶⁾ wywieziono obraz do klasztoru trzebnic-
kiego na Śląsk, który dopiero r. 1652 nowy proboszcz Jan
Trzebiński nazać sprowadził. Stany na sejmie r. 1673 darowały
na utrzymanie księży w Łdzieżu wioskę Rajko w powiecie
kaliskim. - Pzwarty proboszcz Stanisław Grudowicz był
profesorem akademii w Krak. a z Kongregacji Filipinów osi-
dlił przy kościele w Łdzieżu Filipinów około r. 1682
Jankowi Frebrną na obraz sprawił Stanisław Przyjemski
małżonkę nadworną koron. a żona jego Anna z Brina dała
6000 złp. na fabrykę kościoła. Adam Olbracht Przyjemski
obozny w. kor. zapisał 1500 złp. na lampy - a Piotr Przyjemski

Kasztelan Szremski wystawił wspaniałą Kaplicę dla obrazu
Małej Trety se Kretaz Król. wystawił 3 ołtarze J. Zydoma,
Filipa heretysa i bł. Jana Kantego. - Kopie obrazu P.
Marej Zdjętowskiego są w Poznaniu u Franciszkanów,
w Trzebnicy w Kłafztonie, w Szremsie, Koźminie, Kroś-
szynie w Krakowie u Bernardynów (minoresde offe-
vantia)

Obraz ma $2\frac{1}{4}$ łokci wzrostu (ulnas), a 2 stopy (cubitos)
w szerz; ma na sobie sprawione suknie srebrne.
Cuda od r. 1603.

Obraz pierwotnie był w kościółku parafialnym w Zdziechu pod
miejszczykiem Psorkiem, który przez niejakie czas zajmowali heretycy.
Dopiero po ich ustąpieniu Szymon Duraninś proboszcz Kościoła
w Psorku, obraz ten przetranszował do pierwotnej ołtarza przywrócił. Roku
1619 Andrzej Gpalinśki biskup poznań. wyznaczył Komisję która
d. 6 maja 1619 cuda spisata. Druga Komisja odbyła się r. 1645

Najświętsza Marya Panna
Idrieszewska

Wina nie było pisany. histo-
ryków, ale upowszechnionym ludzi
wyciągajem i przeniesieniem obram
ciężarowego z miejsca na miejsce
a mowi i Salwijnem do spa-
mitywania narwisliem stało
się, — i ~~ob~~ dwie miejscowości
tutaj obok siebie leżące Idriesz
i Borek za jedno brano, i
obram Mł. Panny w Idrieszu.
ciężar wstawiony łowiciele
Borłowskiem cięto swano.

Właściwie jednali — pierw-
szaj powiatu było obram
Idrieszewskiego zięga łowiciele
w tym łowiciele był oddawno
i dziś jest jeszcze, sadimy
pnie to i Idrieszewskiem
zwai się powinien.

Początek, data zjawienia się
i historya tego obram całościem
jest niemożliwe. nie opisat
tego iaden z historyków; nie
mogli się moglić iaden z
dobać nawet komiśsam
biskupi i nysami ku go dwa
lwo do badania cudów w
roku 1619 i 1645, niepewnych
więc i niemożliwych nigdy nie
badając przyjaźni i bli-
żej zbadanym i dowiedziemy.

Wpisał się dołinie Wielko-
polskiej, w archidiecezji die-
cezji Pomorskiej, tu pod mia-
stem Porlicem nad necką
Pogoną leży wieś Ldriesz
niegdys „miasto ludne i bogate”
jak pisał historycy, „dieś
przedmiescie radeko cy wioś
z wsiem zbudowaną i z domów.
Co jednakże sławem cy wsi

1) Inter Magnalia

to miejsce, to żaden z najpię-
kniejszych w całej ołolicy ko-
ściół słynny, cudownym
obrazem N. M. Panny.

O tym obrazie zanim opi-
niemy to co wiemy, zawiadzi-
my coholwiek o historycznym
miejscu tego.

Najdawniejszy ślad Ldricia
mamy zapisany pod rokiem
1371 a potem w 1399; w
pierwszej dacie diędziem
ty miejscowości był niejaki
Mikołaj de Ldrer,²⁾ w dłu-
giej Paweł i Andrzej Tim-
nowodzki³⁾ W roku 1423
miejscowości ta, stawała
nawiedził pior, czy była
wówczas miastem czy
właśnie nie ma na to pewnych

2) X Taboryński Rys historyczny Dolska 65

3) Akta pydrskie w Archiwum po-
mianiliem fol 77.

dowodów. Według podania
zmiennych Ldier pryncipis
w roku 1423 powstali wia, a
miejscowi wsi Ldicia un
innem pobudowali i miejsc
i tak powstało miasto Borch,
albo to poprostu odbudowane
po pożarze miasta Ldier
przewano Borchem. Tym
czasem na doświadczenie z roku
1435 czytamy i niejaki Al-
bert dricdie miasta i wsi
Ldicia zawięcia do Dobro-
zajalims' Tumigrata i ier-
ni Sieradliij ⁴⁾ Roku 1445
ci Tumigratawie sa dricdi-
cami Ldicia i Borch, ⁵⁾
a 1450 roku obok Borch
Ldicii uważany jest za mia-
sto. ⁶⁾

4) t. e. Akta pydrskie fol 77

5) t. e. Inscriptio pomian. fol 69.

6) t. e. Rerign. Pomianicus. fol 29, 30, 61.

Ostatnią jego już istadę dokumen-
mentu Idiccia in hunc, to
to co napisał ~~Idiccia~~ a z nim
inni powtórzyli i w łowiciele
płusowskim przechowana jest
jakas łusina Idriesowska
na żadnym nie jest oparte do
wiedzi, nabrniając racyną
są historycy łowiciele Idrie-
nowskiego i cudownego obrazu.

F Berinienny jakis autor ?)

Pod wsiem 1423, przed drugim
wienuszym pożarem w Idrie-
in stała świątynia Pańska
a w tej świątyni był cudowny
obraz Matki Bożej - to jest
jakiś, jak robimy po niej
nie ulgający wątpliwości -
Kiedy zaś był wytaśmiony
ten łowiciel, od kiedy w tym
łowiech obraz Matki Bożej
zastępną cudami, gdzie to

~~Idiccia~~ Magnalia Deipara -

wszystko o powstanie nie wiadomo-
ności ludzich. Pod czas fyle-
sany murawojski powstanie, podanie
nieie i historycy opinia, i
powstanie mieszkanczy Zdzicia
z powstaniem palarni i lu-
dow, uratowali nianow-
ny ogniem cudowny obraz
Najświętszy Panu, i staw-
iła sukcesliwy wosły i sta-
ły Matki Boskiej Polnuy.
Podanie daly nieie, i gdy
powstanie, Zdzicia na innych
budowali iś Szliskach, i na
innem miejscu chcąc wnieść
ludzi iś wosły uratowan
i ognia obraz i staw, i
iś niewidzialną i niebe-
daną mocą same uratowały

na zglina spalonego lw-
siciota, a to gdy stugito po-
borym pogonietom i do-
wid, i Math. Najwiece
w mych cudownych obracaj
na Dawnem chie spocaj
miejacu, rahnaducti i
pndlio i u rumowilku
spalonego lwiciota, uwoy
wytawili cymdy w lko-
ryu tak obrac jak statku
re cieia umiescili.

L budowa tego lwiciota ku
ci Maryi Tanny puc-
iliema polowa Tany i
opowieci, umienerowa w
aktach komissary bisku-
pich pienowsy komisyji
z roku 1619. O to gdy spow-
biono materyaty u budow

kwiciota, niewiadomo gdzie przy-
był dwa honie - sadzono i
zbitkane, albo przyniesi-
one przez tego tajemnie-
obrotzans, badano i do-
pytywano w bliźnich i dal-
szych okolicach ale wszędzie
bez skutku, a było więc tych
honi do fabryki kwiciota,
i pracowało w nie aż do ulwi-
czenia kwiciota, a gdy już
zwiazany Pańsk. rękawic
zwinioną była honie owe
nagle gdzieś się kusił tak,
że o nie nikogo nie było
była dopytai ich, ohi było
powne ludzi murowa-
nie i honie owe za nadu-
mien Boim jak było przys-
ta do fabryki kwiciota, tak
i po jej ulwisceniu odebra-
ne rotaty.

W tym nowo wytańcowanym ko-
siele w pierwszym potencie XV
wielu rarytata i nowogotyckie
chwata Maryi, i z obiadem
nich cały świat suncilowie.
Casytato potem, nie nanemi
opowieny stony ale Długim
cytatem z powaizgo autora

„Moralie kardwiest ludzom”,
tak pisał ~~Teter~~ „tego nuzicia,
a pniejowielny Bogarodni-
cy Honorowi wai in pielichy;
ktory czujac i mu przewrotny
Ten panieniska stara stopa,
zawsze skryde zdrady i zasadki
knuje, aby ślady chwaty jej
zagubić, i z serc ludzkich wygla-
dzić mózg”. Treści jako byłko
w Taszkich jamach i Genewie-
skiej Matce wyłożył dwu ejadłych
sretnarow Lutra i Tralwina:
który Matkę Najwyższego z nak-
ięty czei zdupić, argwania Kró-
lowej Niebieskiej zabraniać, Osta-
re i Obrary by Tamie - poświęcone

[Książka Księcia Łwiesunskiego 8)

8) w dziele Cudowne dzieci str 59 inachym.

wszystkym jadem walić i wytra-
cać śmieli i pogli: nasze ser-
Polną, pędko takową i rancit
trouciną, i one albo z przewoiny
mi towarami / na które siłowała
Polaków more wytwornosć / apro-
wadit, albo nieostrójnej a pto-
chey młodzi, gdy Cudziomskie
Dla nauki objęciiali Kraja,
przez Kacerską Kompanię lub
instrukcyę, do serca rancit:
i tak raz-rodany jad rozrodł
się, powoli, i oziogł polym
innych spowinowacaniem, affek-
tem albo poddaństwem spółnie
obowiązanych. Z tych horby
Diedzie takie Borkowski,
starożytne. Katolickie spnykny
wsy sobie obrzydły, nowej się
sechły chwycił; i równym
przeciw Boga Rodzicy spamię-
napuszonego duchem, jako inisi
Kościół prawowiernego stę-
gowie, następować na honor
jej pogrążyć: rancar bowiem aby

dermo bez nagrody nie dochodziło
 śladnie od prawdziwej wiary o-
 stępstwo, pierwotki nowej re-
 ligii na sztygłhradzie na-
 sedził; prawa Kościelne wprzód
 dobra i dochody wydartym / aby
 dowodzić do odwykania potornych
 fundusów nie było / popalił,
 Kaptany i całej swej włości wy-
 gnał; a Kościół on wspaniały
 w którym chwalał Pre: Tanny
 Synęta, i gdzie przedtem kr.
 i bawionym wędrownym stra-
 chem, Krawczy tam bydlęta
 i tródk, owiec wędzio, wómot
 nie religij i profanował. 9)
 Nie opóźnie wprawdzie i spra-
 wiedliwy powsta, Bóg, o wie-
 dzy, ku chanie / ująwszy się
 Młodzi; i róg, Kieranie od
 była, / takim jako się, polym
 wypisze forię Mien / dając
 i aslepioanema ciao do lepanij
 lania Tana; ale jakże się

9) Lukanus, i t. d.

9) Lukanus w opisie Kościoła.
 Dyscypli Synajskich przy opisie Trój-
 kiewni i w opisie tym jest myśle-
 gdy wstąpić do Borka, Brininy
 w czasie ludzi reformacy. u nas su-
 mynizacja nie pomoci wiary
 Bóg a zatem obracy świętych nie
 były. Kierki rucen w opisie
 Obrót Borkowski go str 138 my-
 jument ze inni mogli być diwidie
 Borka rucen i Brinickiem i ci po-
 bili obracy ale nie Brininy.
 Nic tawiaja dawda i jedyny dmygo
 wera jak gadanina - myślenie i
 to prawda opisanie brinem nie to lek
 sumptowo na str 59-63 powołana rucen
 nem przytoczeniem "Brinickiego" gdyż ni-
 byś prawdziwa, byłby etasny o clauantio
 i pacy familii

mają takowi obaczyć ludzie,
i rozumu po plagach mieć,
którym gorzej batamuctwami
swymi mózgi poniekszają he-
detycka swawola, nieli so-
warystwa niekiedy, kłopoty,
ponyprawymy trunkami ora-
rownica Tyrcy; tak i po-
spolicie bierzą się srog, i
furęg wywierają, gdy mści-
wą rękę pańską; kłóro ich
i mogą nad kłórkami cują.
Tymie nadęty duchem niezłomny
iast się w sobie i zgrzytał, i tak
wiele mieniący kłórocy z kłó-
wów swą nad nim władzy mieli; pro-
to nową z nim odważył się wojnę
kierować, i o chwale radzić.
Wracając tedy dzień, gdy bla-
żniere Prędykant kłórocy
pijany jadł, do boju przeciw
Oborom / kłórocy kłórocy
batwanami zowią / na kłórocy
sąbrogit; i zjadł do kłórocy bla-
żniere kłórocy kłórocy, na

podwodem i pokładka Pana, kumala
 200zgli; a kamicajowsky ogień pnie
 doorem, roklei. Są ni szaleńcy po
 miście; i obrany święte berborany
 Ministerowski dokretem no ogień
 skasane i kosiolow wyniosły,
 na gotowany stas kuzniti. —

Tam cud jawny Bóg, nazyw, bo
 gdy inne Obrany ogień pniat, dno
 niemniej nie skwa, jednego Bra-
 nasiara: Bogarodice, która wzięto
 i Korypa Cyra na łonie piasto-
 wate, drugiego S. Berbery Janu
 i Myczonaiorki; albowiem na pro-
 wż, Bostka, tak na powietrzu nad
 ogniem nawieszane rostawy, ie
 im smięca się, wchola płomieniste
 rękędy, i wielkim samych beredy
 Now podziwieniem okładzi nie
 mogły, i tak ich trochę okropi-
 ły. Trzeci ten Obraz, Młóneum mo-
 je deras Muiy piro; jekkimbę
 na ten czas kuszatken szalonej
 kłatarów odowo rzedz faryj,
 prosty obywatel rapisał rained
 bel: cygli niewiernego Pana,

Wskazał do domku Anioł
i pisał do niego, aby się na Okra-
szenie i Aniołowi nie trwał, czyli
sama Okrasa wybrała i straż
i niego myśli wzięty, ponieważ
go do naciągłości swej przywrócił.
Spisał jednak odległości
swej i An, a potem Anioł i An
i Anioł. Kiedyś podobna i
niebawem według prawa nie udo-
ła się wojna i naciągłości, dare-
mnych rękawców poniesła; i już
się więcej napomni Okrasom nie
armował; dosyć na tym mają-
ci i naciągłości i naciągłości
porabiał i naciągłości, aby tak
powoli w naciągłości. Posady-
stali i na ten czas ponownie
Kielichowe naciągłości, i
się onymi naciągłości kurra-
mi do naciągłości Okrasom i naciąg-
stych, a mianowicie tego An-
iołowi i naciągłości i naciągłości
nie dala; lubo albowiem po

wygnaniu. Naplawio i miastec
 na Borku, pustkani kościoły
 state; pewnych siedem wasów
 wielki tłum żebrzącego ludu, i
 polickich wsiow i miasteczek
 wyszli z tej chodzą, na od-
 danie dzień na strymane do-
 brodziejstwa. Płacych ofiaruję-
 się na to mięjcie. Dmawali;
 albo będąc ożnami ściśnięci
 przypadkami i onas' przetrwali.
 Ich polskiej iarlności i ogadno-
 ję na ten czas Wielkiego L.
 Maciej i Stefan Terowski,
 zjedniat czecho z polskimi, i
 puerajszystych Ofiarę przy ka-
 nowych Monturach i wielkiego tu.
 Oni zpromadomogo pociętek odpra-
 wiat. Ocznem cześciej daleko
 i chaciej gorszący się silitere-
 wscelkiem staraniem dotharai
 tego okieci, aby naboiuictwa
 na S. Dannie bez pastorała
 Młyny je wmiocali; osłęgło

wydawały się planicznie ra-
mowych affektów; i tak
bowiem albo przychodząc
kapłan tręskliwym, albo
obawiany słabym umysłem,
na to miejsce od S. Tamy
srogożenie obrane przybył,
pospolite w sercach roste ra-
dosi; i z ich drogiem nie
tylko w miasteczku mać do-
wali, ale też do pograniczy
wsi najmując o bytności
kapłana, i oze na nabieżu
swoje represzając rozsyłali;
a tak co i w owym opuszczeniu
połne prace i domowe ra-
bawy, do społeczności i u-
czestnictwa chwalił Tamiu.
Niej kwapiło, i drugich
przyzywało. a serwat to pod
przyjęciem wspomniany wyżej
Wojciech działo Starce około
sto lat mający, który ocywisty
tekowej iarliwości był speditorem.

Po długich, bo po trydziestu la-
tach ciężkich doświadczeniach, mu-
jął się pomyśleć króciot Łolice
nowy, gdy nowa hermanika
i pmiładowa, diadema Łolice
powołał Pan Bóg przed sąd swój
sprawiedliwy, a ojczyznę jego
w inne oddał rze, nadając
chwila tryumfu i chwasty Ma-
ryi w Łolice nowem urzędni-
m obranie.

Było to przy krócu XVI wieku
gdy Pan Bóg urzędnił króla
„który za żywota swego drwignął
dom Boży, a za dni swoich umo-
cnił króciot; i od niego wyzłowi
króciota ratorowa jech” 10) Tym
królem był Ł. królu Du-
ranusze u krócu, najpińd
karnodzieja i wilary, potem
probowe Borlowie. On to po-
runomy obrydlivostią zmię-
nienia, wprowadzając od kró-

10.) Ecl 50.

1
uchylić do domu Brigo, rabat
nie gotowie najprzód, do odroczenia
przybytku świątyni, potem bacz-
nie uwo nowa brzoła potrzebę
ochronić circa gospodarkę ludu,
gotowemu i porównajemu ha-
raniem, oświecić i litargii u-
sprawni umysł, a wtedy i Meth
największa nie uchyliła
Tachawini swego, "bo gdy prze-
mógł tak bydlę, chwata
Rodzicielki Brig chmurą być
powolona") kalicmi brzo-
różniata cuda, i haidey
portuła mógł obaczyć, że dla tego
w czasie hurery i doznawania
Brigo ustaty, także i cuda, aby
potem wyrażnić jemu i obficie
różniaci mógł chwata Mary
Panny. Niebawem się okazało
nowy o tych wieściach kwiciot
wniesiony stacjonem ze elu-

dek pobranych staraniem X
 Duranusa. Ten sam po-
 tem kapitan, gdy widział
 jak widocznie sęrga i p-
 brinów ludu, jak wiele cu-
 dów domawali ei, co ni w
 opielu polciłi N. M. Tami.
 w Zdiennoschem wstawionym
 obracie, obnuciejmy myżik
 abudowai nurnany kwiśot
 ka chwale Maryi-Jednoczini.
 a uwolnieniem władzy duch-
 wny, siedmin przy kwiśel
 Zdiennoschem wstawionym Ma-
 synany kapitanów, odpowiadai
 Ode nich obnuciejmy uhygna-
 nie, ^{a także} Jednoczini de wziętym
 pobrany ludu, do Zdi-
 enowskiego kwiśota. Był wpu-
 wadził brachw: Roanica
 I^o; Prunajowskiego Trucni.
 Ten i Trucył Anioła
 Thiriu-

Potem ku chwale naszej Pańmy
uprosił u Władcy Duchownej
a mianowicie u X Audnija
i Bnisa Opalińskiego Biskupa
Pomarańskiego, iż temu roku
1619 naznaczył komiszyą
do zbadania cudów domo-
wych za przyczyną Włbawny
w Łdziszewskim łowiciele.

Przesem tej komiszyi był:
Stanisław Kacper Kappra
biskup Enceński suffragan
Pomarański, jemuż się przydani
byli: A Stanisław Kochanowski
dziekan Wrobski pleban ps-
powski; B Stanisław Sze-
meusz dziekan Nowomiejski
pleban Witkowski, i Stani-
sław Staszewski pisarz kan-
trybny Pomarański.

Wiśdy, wjechawszy na miejsce
podług przepisanej formy
księgiota wyprawdajac
pod przysięgą i ślucha do-

mianych za przyczynę. Meryi
 cudów, spisali 12 nadzwyczaj-
 nych zdarzeń w których umarli
 ofiarowani do obram Izdie-
 nowskiego za cudowną sprawą
 Bogarodicy. Cenny do życia
 przywróceniu wrócił, a 18 innych
 cudów w których ślępi wrodek, nie-
 mi mowę, chłupi i halecy,
 zdrowie odzyskali. Podczas dru-
 giej homiszi, namianonij pna
 biskupa Tomarskiego ~~Abbot~~ ^{Andrija} Andrija Swłodskiego roku 1645.
~~Wojciecha Gwiezdzi~~ ^{roku 1646}, homisam
 biskupi, spisali że było uda-
 ło się im wamysł w kościele
 Izdienowskim od roku 1619
 do 1645. Wtedy już nie było do
 Duraninusz, tłum a łatanie
 przedtem zakazany był chwa-
 ła i świątobliwy wzajem ¹⁾

1) Nagrobek X Duraninusz taki pisał w kościele Izdienowskim: „Wielebny
 w Chrystusie Gwiezdzi Duraninusz z Srebrnym Plebanem Borkowskim Tworząc Izdie-
 nowski. Zmarł w tego święta dnia 2 Sierpnia roku 1642, w tym grobie spoczywa.
 Młodzieńca w tymi „fundator i krejca o sobie i kościele Bożym.

Jedn cudoś kłose ludie pobowi
pod przysięgę uwalę jind łowu
sanami biskupieui, quinquai
h nie biskupieui, cichomęd odyta-
my do diet w kłoyd oq muzotan
opiscane a muzotniq do diet
~~do Trzemesz~~, dodamy tyłlo h is
cudā ~~to~~ podobu i pwinę jinem
miałę mięsa, i diis domaje id
ci, kłoy muem uichaje u.
Do gnyaymy Maryi i iustuzuję
u. Taily rzy i uistorie die.

La uauyay, ~~do~~ Dusaninska
na polu hoo Lelienowskie ~~do~~
Adama Budiecligę, kłoy
rinduceni cudamui, stasaniem
ochwate Boia, przybyłk ławisk
i obrar cudawmy Maryi Panuy,
jainiat jach i popniednik jigo,
smukie d. polskig łowmy
nactaly uasy - kłot twedeli
kawał Gintan od roku 1655
pladnuat po Polue casy odin.

rat łowicisty, i uwarował przy-
 był do Państwa, przybył z ręką
 świecącą jak i duchowne Dobro-
 thi & Budzieli obawiają
 się rabinów łowicisty Idris-
 nowskiego - najcięższy i nie-
 szkodliwy, cudowny obron Młodzi
 Najświętszy, wrażliwy i imię
 łowicisty wzięty wzięty
 potajemnie do Trubnickiego
 łowicisty i oddał w opiekę
 Kierui Cyfleskiego rabinu-
 Niewiedzą potem rabinu cyfleskiego
 łowicisty i jego w dzieciństwie
 był urodzonym w 1657. Na-
 stępca jego & Jan Trub Tru-
 micki, który do ostatniego
 ułowicisty łowicisty
 Trubnickiego, wzięty p...
 & Dusanin. p...
 rabinu jego propand...
 & Budzieli, wielu ni...
 i; widać ułowicisty Tru-

był Pański, dany wiedeń i
swoją i Polki wygnany
Lidziński obacz. Należny
w Trubnickim pniekowi
Lidziński, mąż i na swój
władci mija - Jaki, w dzie
i Jaki w 1658, i wielki
Lidziński mąż i Jaki
chacny do Trubnicy w obacz
się Lidziński duchowni, ho-
i Lidziński pniekowi Lidziński,
i raki Lidziński Lidziński
Lidziński Lidziński i Lidziński
Lidziński, obacz Lidziński i Lidziński
Lidziński Lidziński, Lidziński
Lidziński do Lidziński, a gdy
jednocześnie Lidziński Lidziński
Lidziński Lidziński, Lidziński
Lidziński Lidziński Lidziński
Lidziński, i Lidziński
Lidziński do Lidziński
Lidziński i w wielkim
Lidziński Lidziński -

Nicułatę oddał ale na nowo
 jalioby raczył się cunda swiadek-
 me za przycyna Willdanny
 Zdzieniewski, garnęta risti
 Do tego miejsca wielkopolska
 cate- Panowie, Senahawie,
 Dyguitane, Dychnowicze
 i lud polowy, nicułatanie
 rranati tu trani przyl-
 lek Pamieli, a domaję tak
 i dobrodziejów, wedle uw-
 ciwici wdryczuś swę sha-
 rynałi w dobrowolny ofi-
 rach, znacnył rapiscach
 i darowinał i pnieicnył
 wotał - Kuchtycy, nawet
 sejmu Krocimę z roku 1673
 u króla Michała Korybuta
 wicunni cary kwiciotowi
 Zdzieniewskiemu wici.
 Raysho radow.

liamini rapisami ubogawey
kociot Zdiemowski, aly wni
nigdy nie utawata chwata
Maryi, wymajet, aly przy
hym twierch state wyszo
by Duchowieństwo - Ohi
ra niedra biskupa Pomai-
skiego Tolibowskiego i
jego approbat unadawa
do Inowieskiej, i wihany
Mannymy i prebenda-
ry twierch Zdiemowski
w otakuł tataru igci wysp
ukowyt kongregacya
do Maryanów, ijjacych
w wyjehani wullich do
i dochodis twierch pod
sawenchuichsem mijskym
proboszu. - Piekni to jednal
zgromadzenie ni. dluzo
twato, nachyca twierch

A Trzecińskiego do Hau-
 stas Gwardii, mistrza i
 i profesor Akademii królewskiej
 Kapitan i gubernator Filipa
 Norwida, w mieście do
 Maryanów, twarzą
 gubernator swego gwa-
 wadził do króla. Dzi-
 sześni i z nim i
 z dawnymi kapitanami
 były powołane do
 Maryi. ~~Idąc do~~
 i to jednak gubernator wie-
 dugo nie uchyłło - a król
 Ldionowski do dawnego po-
 wołał stawa, i stawa
 przy nim sprawdził
 Probowi i swym wi-
 zyjami i mądrą
 Mówi to przy państwie
 do Maryanów czy Filipów

lud do dui luvios ten
htankorem narywa.

Jalieni daly fundunani
wieni ccieich Maryi uboga-
cali luvios Telienuowli-
jalieni wodobani stwiti
pudluni nasi h swiatyni.
Boza Rudnichci, i jala h
gorlinowia epusianu stwiti
Bia h chwal Maryi-
jalieni Tachani i luvien
Dzieta Mała Bia nyu
sui i i cory, radzys hysly
miesic o ten, ogolui wieg
hyle upomniui, i luv-
sios ten anacieniu bandu
fundunani hys h uda-
maw. Siu enaieie bo-
gatyel ottany miata h niozys
swiatyni h. hienie od pudy
hite yrom adraty h niozys.
poboiuyl ludin, od pociuialy

tu się z wielką uwagą, i był
odpuł 2 lipca w dzień na-
wiedzenia N. M.anny po dwu.
Dziś i więcej będzie być
położonego ludu - pralierne
zabawie ota zawieszona
na otanu Maryi, i ułany -
pralierne wielki obrany
ne khył były Dmalowam
cud, świadczą i jak dawny
tak i w następnych wielkich
ai do dui nasył Najwyższemu
Mary. Panna z Ildienew-
slim wstawienie obrany
tarkie swe i dobrocięstw-
nyłata ne wienyl nyl
ccieich.

Do roku 1683 Cuda zapy-
ny N. M.anny domane
w Ildienewslim kicieli
spisane są przez księży lw-
siwta Ildienewskiego i ogło-
szone w dziele Cudowne

drzeża Przenajświętszej Bogarodice
u Panny. 2) Odtąd niemały
ślady aby dalsze ślady były
liczący opłoniom Drukarni, wi-
my zjednalim b. jorem i był
związany w jedną kolumnę i
Do roku 1800, potem razmian
zupetnie. związai talowym

Cudotworne drzeża Przenajświętszej Bogarodice Panny,
pny obrac iey Ldrieszewskim pny Rorkiem, w
Diecesy Pomorskiej, prawie niezliczonych cudami
y Laskami iasniejące. Na znak wdzięczności od ied-
nego Przenajświętszej Pannie nabożnego Klienta
piotrem wstawione, y do Druku podane. Roku
od powstania kysz Panny y Matki cudowney,
1683. w Wralowie, w drukar. Franciszka Cesarego
in 4te str. 307. i dedykacji Jofii Pryjemskiej lark 4.
Jest to tłumaczenie z drzeży Tretera Magnalia Deiparę et
pny Kiczy koscioła Ldrieszewskiego (Bib. Jagiell.)
Drzeża to z aprobatą Biskupa drzeży na ^{stary} ~~nowy~~ części. Część
I Rorziat 1 i 2 - Oaci w ogóle obrac - Część II Rorziat 3
Opisatku i dawnowie obrac Ldrieszewskiego w Część III
od rorziatu 4 do 9. opisane są cuda - z tych umarłych wskrzeszonych
32, uleczonych z różnych chorób i innych cudów z gory słoju wsta-
lonej części opisany jest powadek Walwinichsa w Ldrieszewskim kosciole

sama rai liciuśka majdujca
 ze pny Driesenwielim ^{twierdza} jalis
 p Sidiuriskii i Zolowa, na-
 byt, puzycyś cny lei rabrat. 13)

Luda jednolic wiadawom i pny-
 cym. Maryi swaje i ijjan
 w polwinj ludu brady ci-
 cichawys iś cytetuśka b
 iśi pobrau pielgrzymu b
 Do Matki Bożej Ldrie-
 newielic, a tam li wicki
 wicki i wid opowiedzi sta-
 ny i polwinj ludzie.

Coś byay stany uwieczny
 obcam Ldrienwielicgo-
 mousliiny i niernany
 i nigdzie nie wyjidwiliiny
 psacelk obcam wieny
 byll i b jut malakus.
 dawnia; a w Ldrienwielim

13) wiadomosi i listu pnyatnygo.

Kościół znajduje się w XV w. naj-
miej więcej. Obraz sam ma-
lowany na drzewie cyprysowym
na tablicy niewielkiej stop 4 wy-
sokości stop 4½. Styl woty i up-
odob wyliczenia przypominają
słabo pseudo bractwojęzicką
romanską z XII wieku. Wy-
kazanie Najświętszej Panny
w postaci siedzącej w płaszczu
polupowijającym głowę. Św. Jan
baptysta na lewej ręce — praw-
dopodobnie św. Janus wchodzi do
błogosławieństwa w lewej ręce
hucarskiej — Późniejszy legow-
ianin Najświętszej Panny
Ludmiłowski, który był
młody, najdawniejszy w
miej 8^u jut w diele
Gumpenberg, w wydaniu
Jugoslavien z 1657 —

szychował kruszał. Drugi obra-
 zek jest przy dziele Tomana
 Tretera Magnalia Despara
 szychowany przy Macieja Ka-
 zimierza Tretera. Trzeci kruszał
 szychowany przed wielką łachą
 idącej do Paryżu w matkę ósemką
~~z~~ ma podpis łachy: Wieremiel
N. P. Macieja Tashanui Strynacy
w Borku w W. Ks. Poznańskim

I dzieło opiewa podanego wyżej
 Ludobójstwa dzieła Punajsiwidy
 Bogardria Panny, najdawniejsze
 jest to kruszał napisane Maciejem Karimionem Tretera. 14)

14) Obrona y sława królestwa Polskiego, Ordoba Wielkiego Polskiego Ludobójstwa
 Matha Borka, w królestwie Idrisawelskim przy Borku wielkiem Dora-
 mi i Nieba wstawiona: a królestwo pnie Macieja Karimionem Tretera,
 nauka wywołanych y Philosophicy w sławny Akademicy Krak.
 Bahatana. Na wiadomości i dowolnieniu szarszych podana R. P.
 1647 w Krakowie w Drukarzni Franciszka Czaręgo in 4te łach D²
 Dedykacja Łukasowi u (sic) Bruna Opalińskiego podług
 nym Poznańskiemu. Cytatem w Bibliotece Ireniawelskiej.

Lukanowia przy opisie ¹⁵⁾ Lwica
cytuje inne dzieło pod tytułem:
„Opisanie obram Bogarodica
Panny w lwiciele Borhowskim
na Lwicu bwarego z roku 1678

Wdricie rai „Cudotworna ¹⁶⁾ Dwie-
racybrowa jest diećka X
Stefana Damalewica pod
tytułem „Opisanie dwu-
brze obram Nillbrowy
Borhowskiej” On jednaki

tych diećek tak cytowanego
pna Lukanowica, jak i
Damalewica nigdzie nie
widziatem, natomiast zna-
ne mi jest dzieło pod tytu-
łem wydane pna X X Kapa.

15) Krotki opis historyczny Kościoła Pan-
chodny - w dawnej diecezyi Ko-
smański Pisma 1859 tom II str 331.

16) Str 70.

15) *Samow łowicista I dieruszelings*
Kaplicy i Józefa - najpiękniej po
Lacynie 17) a potem po Polsku. 18)
Gumpenberg w swoim dziele Atlas
Marianus 19) krótko daje opis
obrazu Niltainy Borkowicki.
Lubanie w opisie Kores-
tor - 20) i Kierki w opisie obrazu
Boreckiego 21) krótko o
mujsen i amienaję wi-
owini - Godri i h ualw-
nie przykryci stowa Ia-

17) Magnalia Disparae ad Imaginem Lodoviciensem gratias et mira-
culis corruscantia discursu de cultu et antiquitate imaginum divulgata
Cracoviae Typis Francisci Cerary 1682 in 4to 292. Joches 9132 autorem podaje
X Tomasz Fretera, ale to mytka, moim to jiwuaktis duto pisat Freter hylbowic
ten stany Tomasz ale X Pawel Freter, dity wlasnie w tym cziwi. byt kapetanem
kapliwy i jupf. w Lodziescu. Polska edycja lubo jowiniej wyjeta, waje in ie byt
w jiwu magniana, to date apytoby detylowy jet. w l. 1678.

18) patn wyij noh. 12.

19) Atlas Marianus sive de Imaginibus Deparare per orbem Christianum mira-
culis anchora Guiljelmo Gumpfenberg & S. J. Ingolstadtii 1657. Pars II 200.

20) Opus Medicinale Tom II str. 331-340.

21) W Roczniku Twanym. Przyjaciół Nauk Poznańskiego Tom III 1865
w Artykule Opis Statystyczny i historyczny obwodu Boreckiego. Nr 131-157.

xx

tużego z był rary wmuś-
kanygo Diete jego:

Idiesion, wieś blicku Borku w Wielkiej Polnie Obraz
Tam Maryi cudami sygnie: Małgi Treks
Pod kłutem: Obraz opisat to miejsce,
Potem jalei Anonym wydał Magalia
Despate i cudo wyliczył, przydawny
Dyktur o cci obrarion, bi samu po polsku....

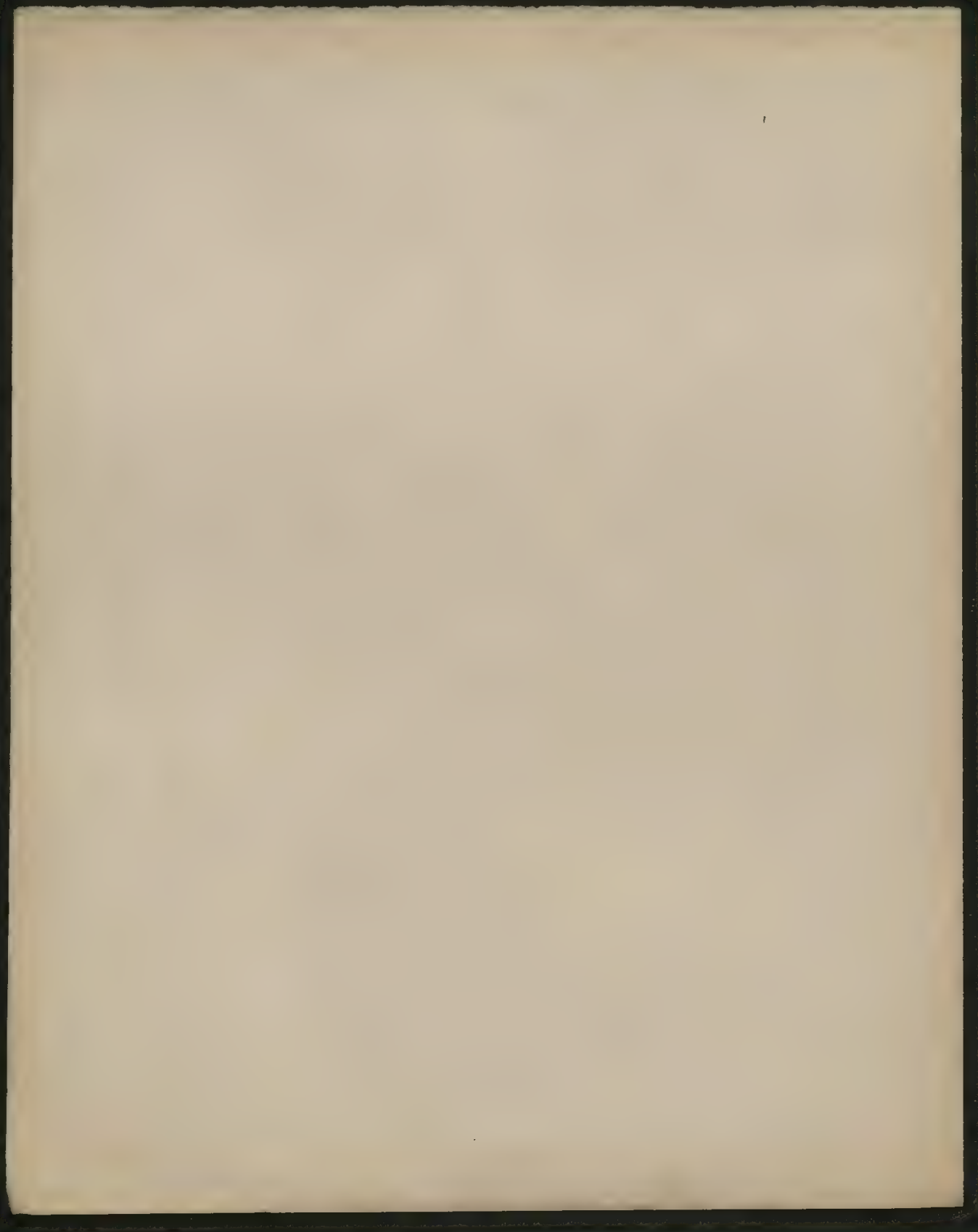
Wielkie rary jej wspomnienie ~~Latwicany k monografii~~
Dietle Ludowom Diete Prunaj- ~~pisania jalei lud spiewa~~
siedzący Bernardine na str 71 ~~z Latwicany k monografii~~
jut wmuśka i obrarion bys ~~z Latwicany k monografii~~
Kilbany Idiesionliq ziaden ~~Do Największej Tamny~~
matan nie mógł przemalować "ani tak porównać farb adopować
jalei obrarion" Tymczasem jut to fakty i kopie obrarion Idies-
ionliq majdują się w Pomaniu w byłym Kościele Franciszka-
nim, w Trubicy w Sławie w Szwecji, Komunie, Wro-
synie, i na Akademii w 60 Bernardynie w Kralowcu. - a. am
i sam autor nowego Diete wmuśka cygi i r. str 302
i 303 dotaje i ite miejsce sadymy cudami.

Latwicany k monografii ~~pisania jalei lud spiewa~~
Do Największej Tamny jalei lud spiew. w Idiesionliu
lwiceli.

Statua Matthi Borliq bolesny
w Kosciele Ldieszweliim.

Przy opisie obrazu Nttdannu
 Ldieszweliq przybyliim
 smukly mugot ie w ciacie
 tenacy in w polca hucy
 Lubra gdytai kseruya zpla-
 mit in Driedie Borlu Buiishi,
 bucuemug huciot Ldieszweli
 i statuy Matthi Borliq bolesny
 na przygotowany zhr oguic
 nuci huciat, rucem i inuc-
 mi obrazami, al tu Bój
 Wnukawgucy jaurucud
 mugit, bo gdy inu obrany
 ogini piat Statuy Matthi
 Borliq bolesny acn lyt
 Onuciana w nucem in
 uarucup.

Stahne ka do deis' ishuigca ~
Idienewalin thosiele unnam
pmu lud polwiny jabo Tachun
shyngca - staroig hwoia nwoj
odlytych riez a wichea, pouq-
lik jg' giniw ~ niepanuiz
ludliig - fakh jednak cudo-
wogo sachowania jg' ad ogui.
Lah nywo pmuchowat si ~
polwiny ludu bradyzi, re-
pisany jut we wnyethid
hwaichau upinijany & cud-
Nillammy Idienewaliig
to wie i my de hys nie
moglinny pominae by
Stahny i chwi hwoth o nio-
cyniiny ku wuniawu -

Pieśń
o N. M. Samie Portnowskiej.

Samie i Katho bez uwielakięj starzy, - Złota
Adama nie' uamalał zmarzy, - Uciekło w noc pieś.
kielna, - grzech nie' opadniemy, - kłóć prosy-
my.

Kłóć i ziemi jesto Monarchinia - I Bostich,
starbów wielka, - Podskarwinia, - Udział nam,
Katho, z wrodzonęj swęj inoty - Łaski wyci,
szierodoty.

O Rodzicielko nadpamięci Samie, - Kłóć.
waś Polski nie' darmo nazward, - Bóg zatonął
w Polsce swęj stolicy, - I łaski szarmie.

Obratwaś sobie miejsce w przystanku, - I zamar-
nie na polu, na piaskach i Strakowie, - Gdzie ja-
ko morze płynięz bez wszęj tamy - Łaski kru-
micami.

Łaski krybent w cieniu i z Maryichwato,

Gdzie się na dziwacznie uśmiechasz, - i mój Borek
bronić, gdy przeciwnie przyszedł, - Na pole wyjdzie!

W Borek, w którym kwitnie dziwacznie Borek, - Które
choroby ludzkie lecząć może, - Lecz wódzisz, a mój
tylko się porwał, - Gdy śmierć oddał!

Na dziwacznie sobie, gdy kociot budują, - Niebacz
kociot uśmiech opatują, - Które się pracy fabryki
podjęły, - Głównie sąsiady.

Wogierń cię zchał luterka wtrącił, - Odnieść cię
sta postać bronił, - Z pożarów obronił Twój mienarstwo
ny - Jest wyniesiony.

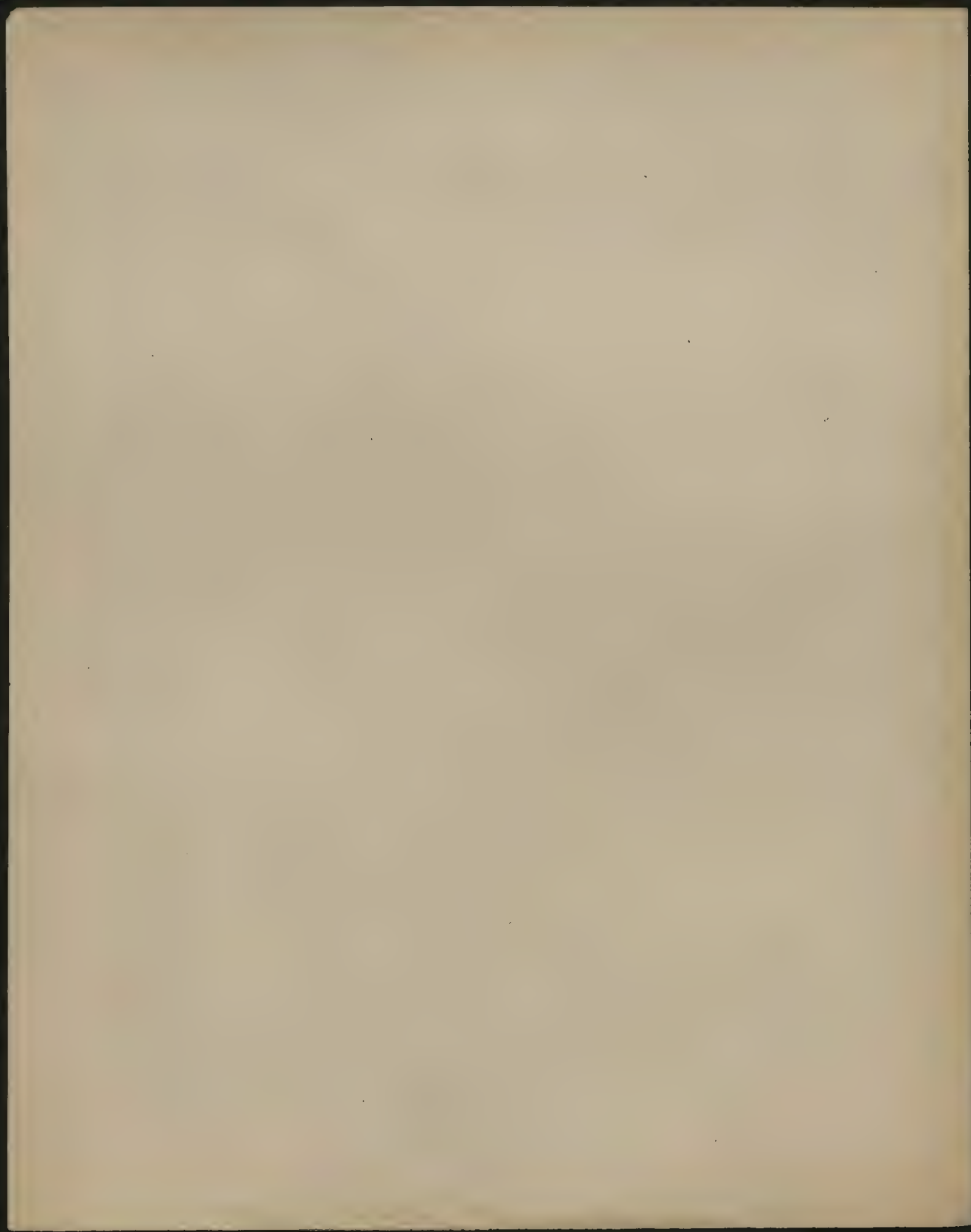
Nieślawy Twój obłoki się inuły, - W dom her-
tyka piorunami bity, - Iwinenkarz uczynił
z kody, - Wybierzy tród.

Licz się wiele z śmierci wyburzonych, - I kochan-
ców uśmiech wyrwanych, - Które cię jedynym
dem wychwałają, - Moc Twój zraja.

Nad rośnię w sercach ku Tobie ochota, - Przyjmię;
 Marzał, serce sług twoich wola; - Niechaj pod twoją
 obroną bieżę, - i nie, i niemy.

Oj, kłóć jesteś nad stolicę wybrania, - W piękności
 swojej z królestwem równana, Niech odpędzą od
 nas twoje promienie, - Grzechów ciemność.

A gdy nas będą mieć śmiertelnicy, - Twojego
 światła nam dodać mocy, - Dzieni nam wiecne-
 go zwycięstwa zapal, o Niebie, - Prosimy Ciebie.
 Amen.

Borek

Magnalia Deiparae ad Imaginem Dzieszczeniensem pe-
nes oppidum Borek celeberrimam, Diocesis Lesnaniensis
et eius ot miraculis innumeris corroborantia, praefato Discursu
de cultu et antiquitate Imaginum, gratitudois ergo et quodam
Deiparae cliente eisdem multa beneficia ex parte evulgata.
L. 1682, Praefatio Typis Francisci Cezary. 4to

na obrazie tytulu pierwszajana in 8°: Imago miraculose
ci. Mariae V. in Dziesz ante Borek Maioris Polonie.

C. I. (Mathias Casimirus Frete.)

(Fil. w Krak. Kmn. Rak.)

Frete Maiej Karmierz: Obrona i Stawa Krolestwa Polskiego

udowna Matka Boska w Kosiele Dzieszczeniskim przy Borku.

Krakow 1647. w druk. Franc. Cezarego. 4to 3 1/2 ark.

(Dzieła cudotworne) Bogarodzicy przy obrazie Dzieszczeni-
skim przy Borku. Krakow 1683, w druk. Franc. Cezarego. 4to str. 327.

Opisanie obrazu Bogarodzicy w Kosiele Borkowskim. na
Dzieszczeni. Rakow 1766. w druk. Soc. Jes. 4to K. 6 str. 120

Brandowski Alexander: Historia Matki Boskiej Boreckiej
na Dzieszczeniu (w Warszawie 1889)

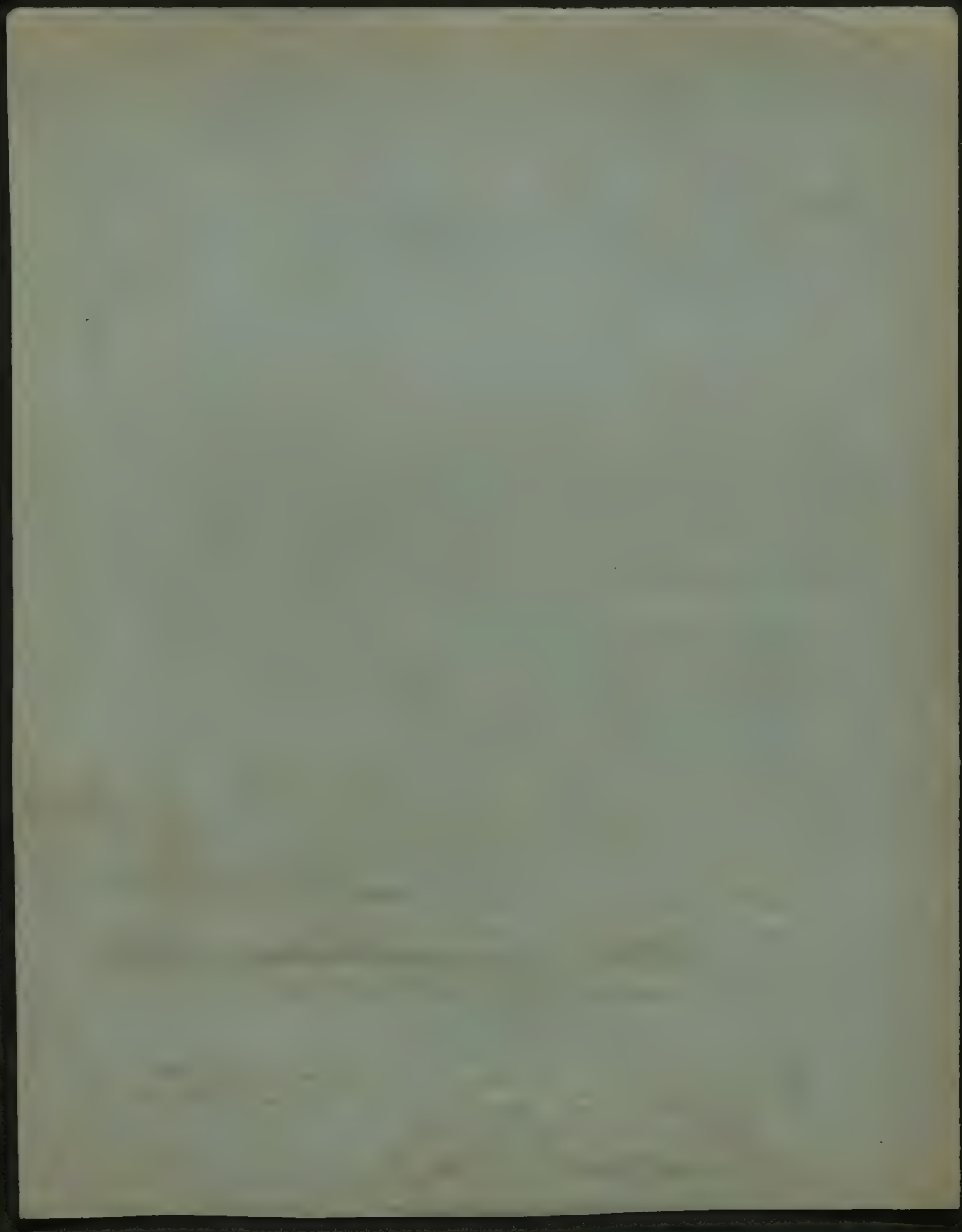
Pisón (w Chociszewski: Bielgrzymka str. 176)

Brandowski Alexander (probruzborecki): Przy obrazie w Kosiele Dzieszczeni-
skim pod Borkiem, napisat... (Poznan), w Komisji i zaupkami Wladystawa Simona
(1838) 8° str. 11 (O bitka z Marty 1838)

Trygodnik Katolicki (Prusinskiego) str. 448

wielkimi darami z
nieba zstawiona, o ktorej
kopierze... Na wiadomosci
poda.
Kazdym
obrazu
obrazu

Przedruk edycji:
Poznan 1678.

Opisanie obrazu Bogarodzice Lanny
w Kościele Boorkowskim na Zdrieszu
będącego, który Bóg od kilku wieków
uśmierzni Tafrkami wotawiać nieprze-
je. Dawniej do druku podane, a teraz
nowo nakładem nowego Pana przedru-
kowane. R. P. 1766 w Kaliszu w druk.
Collegii Soc. Jes. 4to K. 6 i str. 120

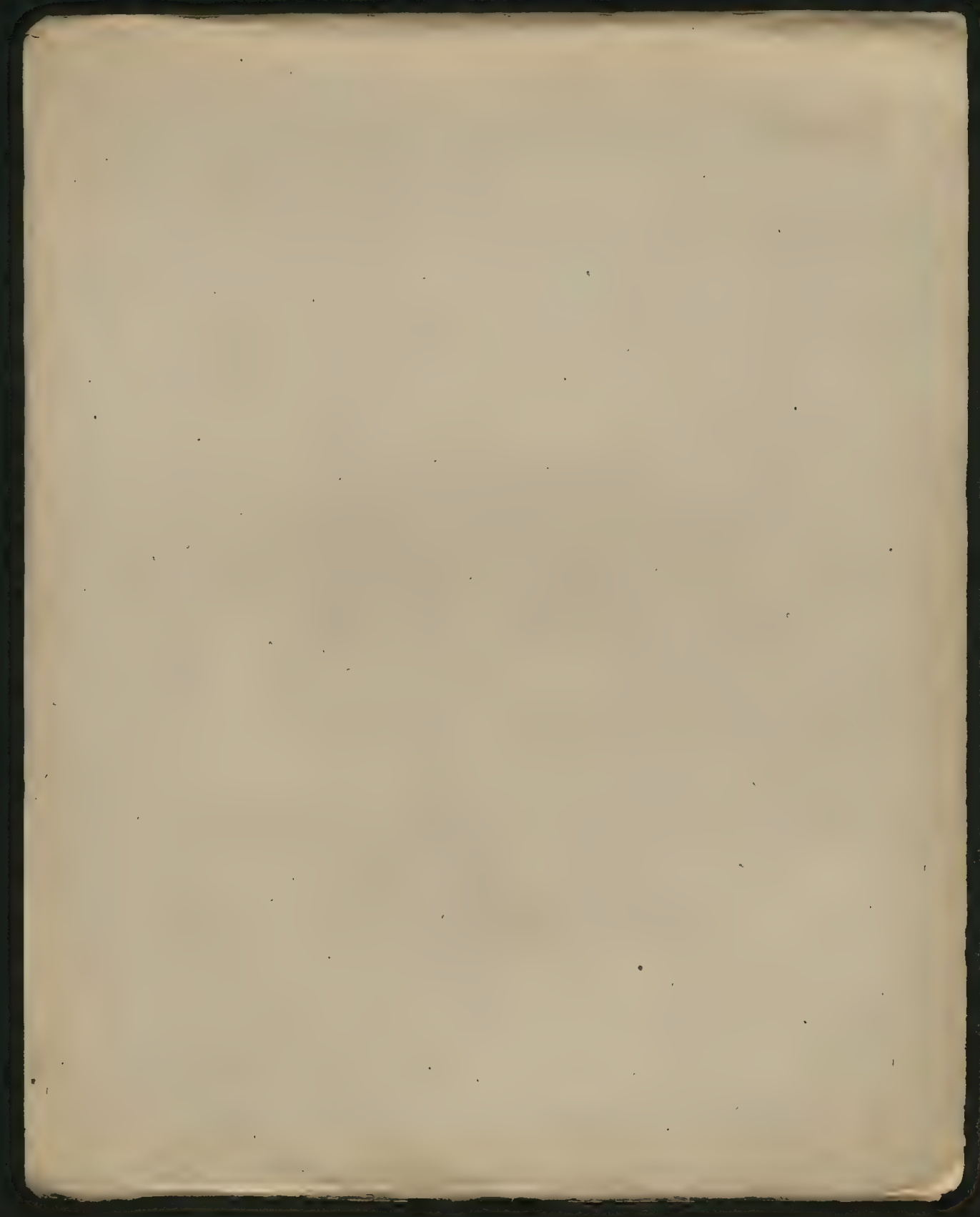
(jak z approbaty widac [Zofnania 2.4
Septembris 1678 - przedruk dawniej.
edycji: Opisanie Obrazu Bogarodzice
Lanny....)

Opisanie cudownego obrazu Bogarodzicy Lanny w Koście-
le Boorkowskim na Zdrieszu będącego. Kalisz
1678 - approbowane przez Konyston Poznański
dnia 4 Września 1678.

Boreml

W Boremlu miasteczku pod Luckiem na Wołyniu w
Cerkwi S. Trojcy jest Obraz Pana Jezusa dzwigającego krzyż.
Obraz ten malował Symon Borzant malarz r. 1371 dla
x. Bazylego Lomazanińskiego parocha w Boremlu i wi-
siał na ścianie w mieszkaniu tegoż parocha, gdzie dostre-
żono iż d. 30 Marca 1773 Krowawemi Trami pta Kat.
Uznany za cudowny przez x. Sylwestra Subienieckiego
Rudnickiego biskupa Tuckiego przeniesiony został do cerkwi.

Ob: Prabożeństwo do Pana Jezusa Bore-
melskiego wielkimi stynącego cudami
dla udających się pobożnie do tego obra-
zu dostatecznie zebrane i do druku
podane R. P. 1776. Powtórnie przedru-
kowane 1782. W Lwosławiu w drukarni J. K.
Mci u W. W. O. Bazyliańców. 8° K. n. 38.
i rygina sztych in 4°, Fawdyjny Wizerunek
P. Jezusa Boremelskiego... "z herbami
Languszków i Czackich — ded. Czackim
strażnikowi Koronnemu... X. M. P. K. B.

66

Poreml (na Wotyniie)

(Upadek P. Jezusa)

Obraz cudowny P. Jezusa Krzyż niosącego — w cerkwi
w Poremlu — plakat Krowawemi łzami w dzień wielka-
noy 1773.

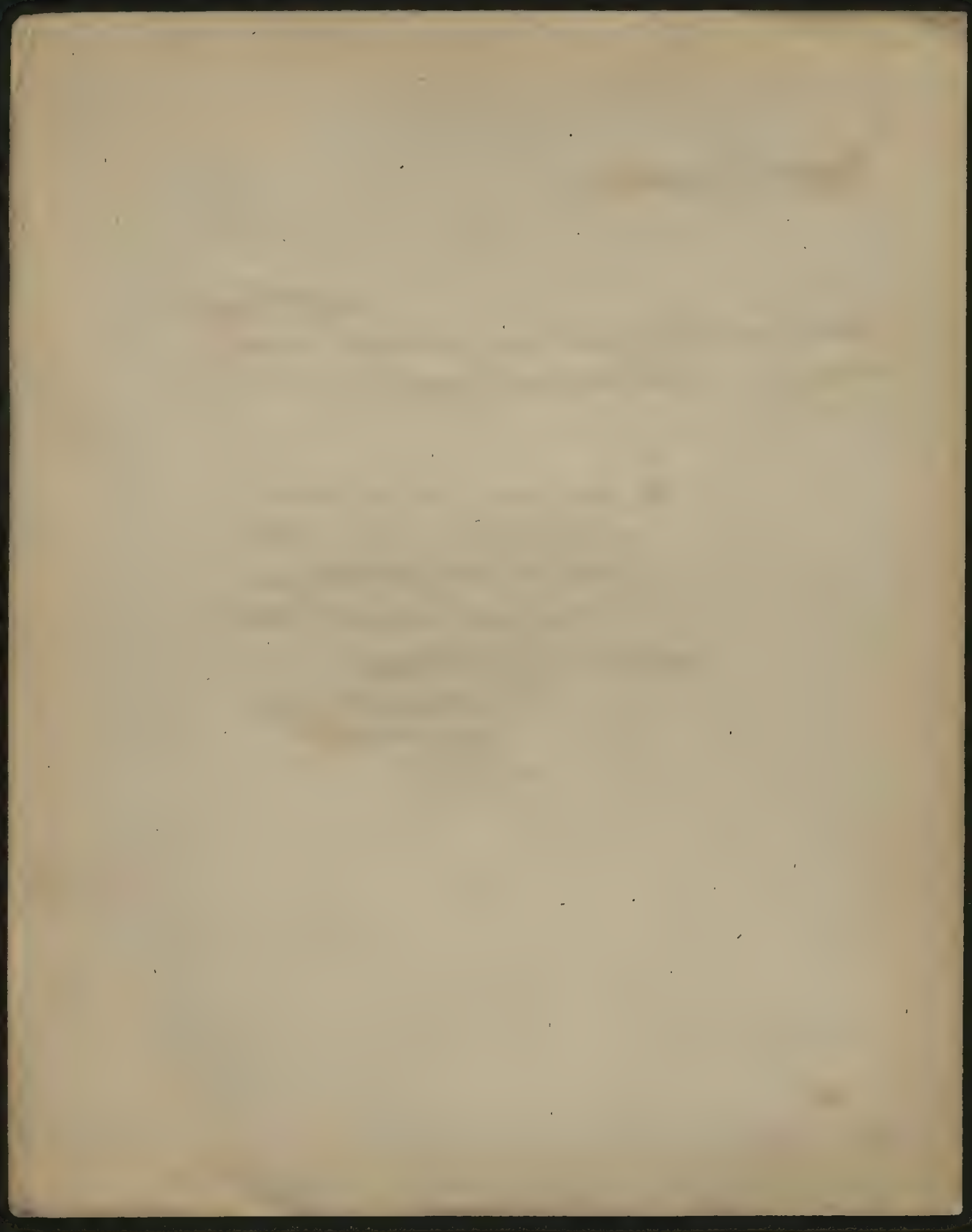
Ob: Pieśń ruską do tego obrazu
w: Pieśni nabożnyja iz Poho-
klasnyka porzajewskoho pere-
drukowanija. Lermysz 1834. 8°

Wizerunki: in fol. dreworyt.

in 4° Adam Gorzemycki kulp.

Porzajowice 1778.

in 8° retych.

Boruny w powiecie oszmiańskim, gubernii wileńskiej

Obraz ten ^{był zjawiony} ~~decret de~~ w Borunach Józefowi Bazyliowi
zmarty ^{emu} r. 1683. Cerkiew na miejscu zjawionego obrazu wybudował Mikołaj Piślak
r. 1691. Był tu monaster Jazylianów unitów (1744 - 1840) Monaster zbur-
dowany r. 1692, skasowany r. 1874, dziś cerkiew tyłko prawosławna. Obraz cudow-
ny. Pogardziły miłowideł białotyńskiego.

(w puszczy Borunskiej pływającej)

Ob: Morze Taśk (to jest Cuda Zgajow.)

Lanny Borunskiej * 1714 r. 1714

tu ogłoszone. Supraśl 1712

40 (wydał Leon Kiszka)
dod. Elabieie z Lubomirskich Siemiatyńskich.

it: Supraśl. 1742. 40

Obrazek sztych: in 8° J. F. Rein

sc. Aug. Vind. p. 1714

MP 610 1714 na lewej stronie 1714

Lukiewicz: ^(Summa?) *lumen philosophiarum veritatum.*

Vilnae 1705. fol. typis Academiae

Stebelski II. 230.

Handwritten text at the top of the page, possibly a title or header.

First main block of handwritten text, consisting of several lines.

Second main block of handwritten text, appearing as a list or series of entries.

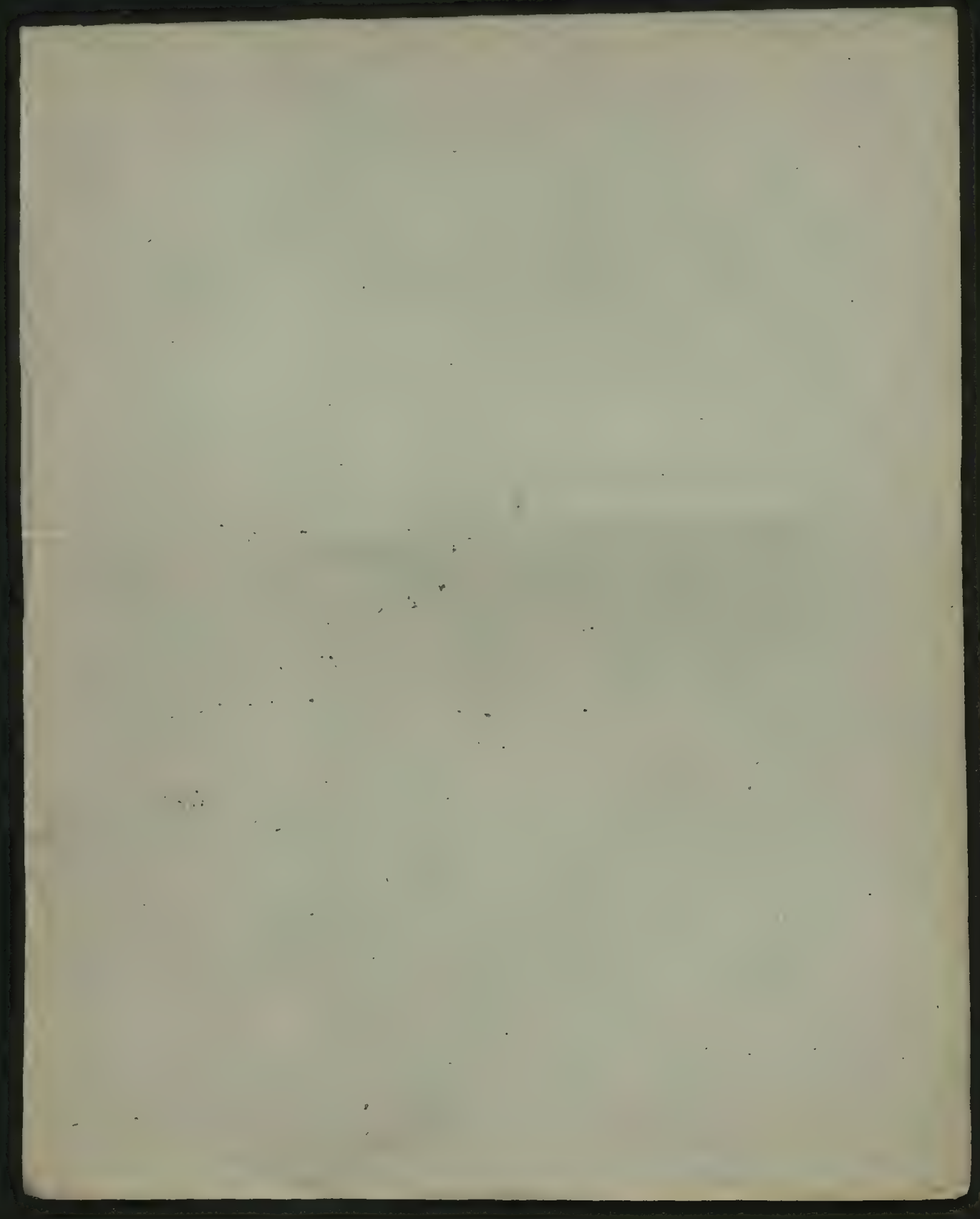
53
Brunsborg (Braunsberg, Braniewo) miasto (w dyec. warmińsk.)

Ob. Bierkowski Fab: Głos Krwi. Kraków 1629.

Brastaw

Kazanie w dzień Wniebowzięcia N. Marii
L. przez x. Hieronima Nereziusza Bazy-
liana Opata Brastawskiego w Cerkwi
rogojej opatowskiej r. 1777 miane i teje
Przenajdosłowniejszej Bogarodzicy w
jej cudownym obrazie monasterskim
na osiadczenie powinneje cza i...offiero-
wano. Wilno, w druk. x. Bazylianow
1777. 12mo K. 3, Str. 34. (1778)

Brdów w dycecezyi Kujawskiej, obraz cudowny P. Maryi w kościele OO. Paulinów fundowanym r. 1436 przez Władysława Jagiełłę. Gdy obraz ten Szwedzi za Karola Gustawa króla z ozdob obdzierali, dzwon wielki sam dzwonił wywołując lud do obrony. — Brdów zwano matką Częstochową dla konkursu ludzi. R. 1748 Brdów się palił z klasztorem; obraz uratowano; + 1758 odbudowano klasztor. — Klasztor skasowano 1818 a kościół oddano świeckiemu duchowieństwu. Obraz (Kopia Częstochowskiego) wysokości 2 1/2 łokci, szeroki 2 łokcie, malowany na drewnie. Najbliższy odpust na Brdowie Matki Bożej.

Cuda opisał Gotdonowski Andrzej Paulin (+ 1660) w dziele Synopsis miraculosae imaginis Brdovien: sis (podług Mikot. Bengel) które po polsku a może i po łacinie wyszło.

Catalogus Vladislav? dioc. proa. 1876 str. 30.

1870

Received of the
Hon. Secy of the Navy
the sum of \$1000
for the purchase of
the ship "Albatross"
for the service of the
Navy.

Witness my hand
this 10th day of
January 1870
at Washington
D.C.

Bruśnik wieś (dycecz. tarnowska)

W Kościele parafialnym murowanym r. 1555, jest cudowny
obraz N. P. Maryi starożytny.

Ob: Nowak Józef proboszcz w Bruśniku
Nabożeństwo do Kapłana P. Maryi - wydane
bez tytułu obejmujące: drewny cudowny
obraz rytowany przez A. J. Dudraka z pod:
pisem: Orendowniczko do Kapłana świętego,
modl się za nami. - Modlitwa - Karta wpis:
wa do Pracy do Kapłana - Krotka nauka
o nabożeństwie do Kapłana św. - Modlitwa.
- W drukarni "Prasu" w Krakowie. Druk.
x. Józefa Nowaka prob. w Bruśniku. 8vo
str. 4. (wydane około r. 1890.)

Brześć litewski miasto (dyez. wileńska)

W kościele parafialnym dawniej Kłostoru Dominikanów
(który r. 1630 Magdalena Łoknicka Buchowiecka fundowała) uprzymowany, jest cudowny obraz N. P. Maryi.
Obraz ten malowany przez Jana geometrę był najprzód w Szaławce;
Świętosława z Rajeczkich Łańcowska, fundując kościół w
Brześciu, przemieściła do niego obraz.

(Ob. Barcz: Rys dziejów II. 293 —
Kownacki: Sparta
Baliński: Starość Polska III. 734.)

Przezinki w. na Szlaku (Dzecz. wrocławska)
(czyli Przezinka)

Ob. Rękopis do Kronik, 22.

74
Przerziny miasto (dyec. warszawska)

W księce cudowny obraz H. P. Marzi

Ob. Addyament do Kronic 23. 33-106.

Przeriany

Fraga

Cudowny obraz P. Maryi po supresji klasztoru Bernardynów, przeniesiony został do Przerian do Kościoła Bernardynów, gdzie dotąd pozostaje. W Fradze r. 1682 fundował Stanisław Jabłonowski późniejszy Kasztel. Krak. rezydencyj dla Bernardynów tyt. Assumptionis B. Marie V. - a Jan Stanisław Jabłonowski wojewoda ruski fundował konwent, który suprymował cesarz Józef II. (Ob. Baran S.: Dzieje Bernardynów Ob. Tygodnik Katolicki (Przerian) VI. 218).

Drugi cudowny obraz Bogarodzicy malowany na płycie metalowej w stylu bizantyjskim, znajduje się dziś w cerkwi grecko-katolickiej parafialnej w rytku w Przerianach, umieszczony w prawym ołtarzu bocznym. - Obraz ten został przetrzeziony z Rzymu znajdował się dawniej w Kaplicy zamku brzezińskiego, z kąd po jej spustoszeniu przeniesiony do cerkwi parafialnej. Na obrazie jest napis po polsku: "Obraz cudowny Matki Bożej z Kaplicy zamkowej w Przerianach" a w cerkwi przechowywane są Brewe papieskie z odpustami przywiązane do tego ~~obrazu~~ obrazu.

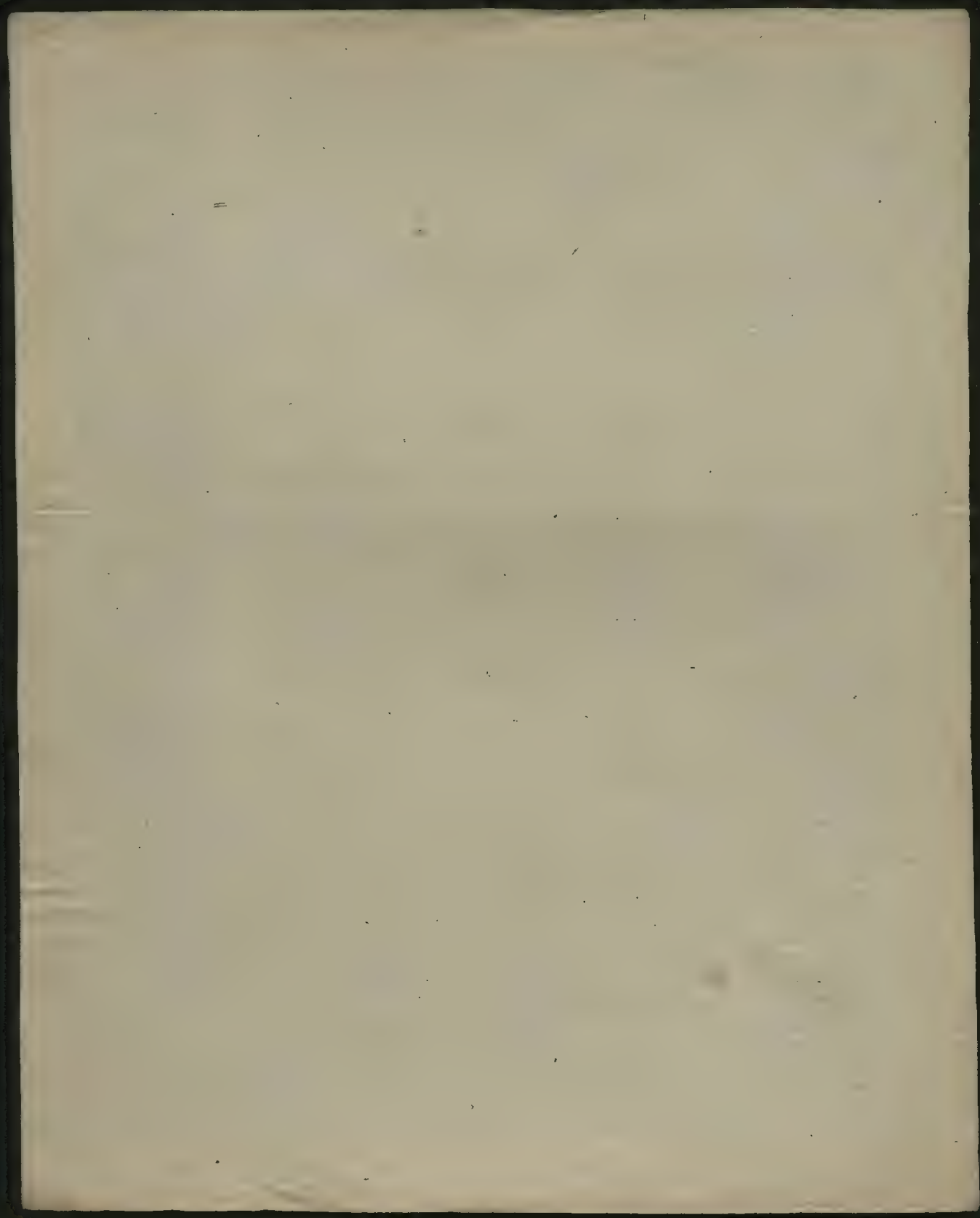
/: Ob. Maciszewski M. Dr. Pomniki Siemawoskich w Przerianach. (Odbitka z Gazety narodowej) Lwów, 2 druk. Gaz. nar. 1882. 8^{oo} str. 42

Brzozdowce

Przozie polskie wieś w dzisiejszej diecezyi chełmińskiej, w dekanacie górznieńskim (powiat brodnicki); w kościele parafialnym w wielkim ołtarzu jest taskawy obraz *Matki Boskiej* trzymającej na łonie *P. Jezusa* malowany na płótnie, przesoło 3 stopy wysokości, stawny już r. 1593 w tutejszym kościele. Najgłośniejszy odpust bywa na Narodzenie *N. Maryi P.*

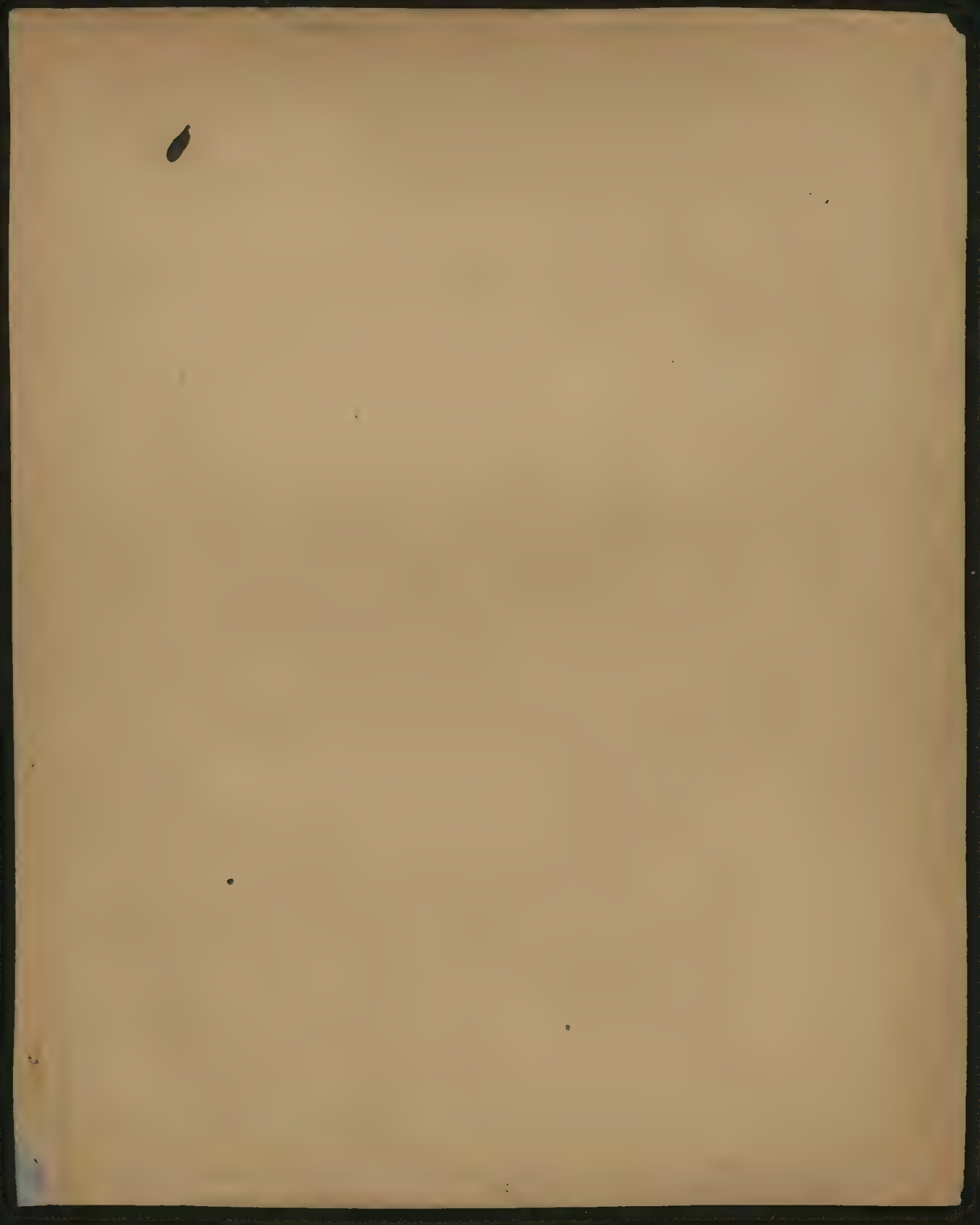
Fankidejski: Obrazy cudowne,
str. 141-142.

Przozow miasteczko (obw. sanocki, dyec. przemysł.)

W kościele parafialnym (niegdyś Kollegiatie) w miasteczku Przozowie znajduje się cudowny obraz Śr. Maryi P. zwaney Ognista czyli Powieszenia, który po spaleniu kościoła przez Kozaków i Węgrów pod dowództwem Rakociego d. 12 Marca 1657 wrod ognia znalazł się nie uszkodzony. Jako cudowny wronyście umieszczony został d. 12 Siepnia 1758 w ołtarzu osobnej Kaplicy zmurowanej przez Władysława Siemakowskiego biskupa przemysł. — Kościół parafialny fundowany r. 1384 przez Marię córkę Ludwika Króla węgiersk. i polsk. pierwotnie stał na innym miejscu, dopiero w XVI w. przeniesiony na dotychczasowe, po zniszczeniu takowego r. 1657 przez Rakociego, zarządził zbudować nowy Stanisław Jarnowski bisk. przemysł.; poświęcony r. 1688 pod tytułem Przemienienia Pańskiego; zamieniony w Kollegiatę r. 1923

(Pieśń do Śr. Maryi P. Przozowskiej, Ognistej.
W druku: Chata wraopismo ludowe ku nauce i
rozrywce dla starszych i dzieci pod redakcją
X. O. Holszńskiego. Lwów 1872. 8^{wo} Tom VI Nr
14, str. 216-217.)

Buda czyli Budstawa albo Buctaw, wieś (dyec: wileńska)

Buda (w województwie mińskim)

W kościele xx. Bernardynów fundowanym przez króla
Kazimierza Jagiellończyka jest obraz cudowny N. L.
Maryi. Obraz ten otrzymał w darze r. 1598 od papieża
Klementa VIII Jan Łac wojewoda miński, gdy przejeżd-
żąc na łono kościoła katolickiego był w Rygwie. Skazując
tenże obraz w wielkiej czi darował go Łac przez ka-
pelana swego Izaak Sotokaj do kościoła w Budzie.
Opis cudów tegoż obrazu miał wyjść około r. 1650.

(Alb. Wijnk Kojatowicz: Miscellanea
rerum ad statum ecclesiasticum in
M. D. Litw. Vilnae 1650. 4° pag. 35.)

Zielejewicz Eleutery Bernardyn: Twierzy-
niec na ziemi niebieskiej to jest Lusz-
cza Budzka Taszami Boskimi
opływająca, których ludzie przy cudow-
nym obrazie N. Maryi L. w Koscie-
le OO. Bernardynów doznawają, wy-
dana 1650.

4to K. i (tytuł) K. 3 (redyk. Nikołajowi Potmatowi
Izajkowskiemu Towarzem W. X. L. Dzierżawcy Wierzys-
kiemu... W klasztorze Budzkim N. Panny in Exmo 1650
maja d. 12. X. Eleuthery Zielejewicz Praesident klasztoru
Budzkiego) K. 5 (Przypowiad do Brukseliny) str. 1-38 (Opis, Cuda, Modlitwy)
(w tym exempl. bra-
kowała tytułu i tab-
licy tytułowej.)

Buda czyli Budstaw

Buda czyli Budstaw w województwie mińskim (wółmińskim?) powiecie mińskim nad rzeką Serweż wśród lasów Starostwa Markowskiego. Alexander Jagiellończyk nadał to miejsce r. 1504 Bernardynom wileńskim, którzy tu rezydencją założyli i budowali kościół drewniany. Około r. 1560 z powodu rozterek religijnych opuścili Bernardyni to miejsce, jednak wkrótce znowu zajęli. R. 1643 wzniesiono na miejsce drewnianego murywany kościół, który r. 1783 odrestaurowano i rozszerzono. Konsekrował go Alojzy Growski biskup sufragan łocki. Jest tu obraz cudowny Ś. P. Maryi, który Jan Łac wojewoda miński od Klementa VIII otrzymał, i r. 1598 do tutejszego klasztoru podarował. Obraz ten licznie bywa zwiedzany.

Zielejewicz Eleutery: Zwierzyniec na ziemi niebieskiej, to jest Puszcza Budecka. Taśkami boskimi opływająca, których ludzie przy cudownym obrazie Ś. Maryi P. w kościele OO. Bernardynów doznawają. 1650.

Lipinoki i Palinoki: Poloka III p. 829.
Teka wileńska Nr 4 str. 146. - Puszcza 57 - Gumpenberg 163.

Traktat I O potożeniu, początku i nazwisku Puszczy i miejsca
Budzkiego. - Puszcza Budzka leży w W. X. Lit. powiecie
oszmiańskim, 16 mil od Oszmiany, otoczona miasteczkami: Krzy-
wiec (2 mile), Wołkotata (3 mile), Parfrenow (2 mile), Dothinow
(2 mile), ^{które leżą na} ~~na~~ góscincał: Wileńskim, Orastańskim, Potockim,
Minskim. Klasztor sam leży wśród błot i bagnisk nad samą re-
ką Serweiz do której tu wpadają rzeki Jurek (od Wschodu) i Zujka
(od Południa) "który to par wodnych granic dostatecznie na
tej Tablicy odrysowany widzieć każdy może" (St. 2). Kosciot
sam "jako na wyżej potożonej Tablicy odrysowany widzieć"
(St. 8) - Puszcza ta należała do starostwa Markowskiego.
Król Alexander Koniepcz fundacyą Klasztoru Bernardynów
w Wilnie (która jego ojciec Król Kazimierz r. 1469 rozpoczął)
darował r. 1504 temż Klasztorowi Wileńskiemu szmat
puszczy od starostwa Markowskiego oderwaną. Bernardyni
wystawili tu sobie Budki mieszkalne i Kaplicę, od czego
miejsce dostało nazwę Puszczy Budzkiej. Latem z początku
pokazata się tu w obłoku Św. P. Bogarodzica dzianątko Jezusa
piastującego wśród Aniołów. Do r. 1530 należała Buda do Prowin-
cyi Polskiej, potem do Prowincyi Litewskiej i Kustodyi Wileń-
skiej, aż znowu r. 1571 przyłączono Konwenty litewskie do
prowincyi polskiej. Kosciot drewniany stał r. 1589 za Staro-
niem xx. Nikołaja Koryany, Marcellina Suchodolskiego Koad-
ników wileńskich oraz pp. Wojciecha Stawieckiego i Jana Podos-
kiego, poświęcił go 1591 pod tytułem Nawiedzenia N. P. Maryi
x. Cypryan dominikan sufragana wileńskiego. Nowy Kosciot mure-
wany zaczęto stawiać r. 1633, dokonczony r. 1643. Żyje w Klasztorze
19 zakonników. Najważniejszy odpust bywa na Wniebowzięcie
Św. P. Maryi.

Fraktat II: Cudownym obrazie Lanny Przenajś. (st. 9-11). Obraz wyobrażający Śl. P. Marię piastującą dzieciętko Jezus, darował w Druynie papież Klemens VIII. Janowi Łaciowi wojewodzie mińskiemu (nawróconemu z herezji ^{z kalwinizmu}) r. 1598; ten darował go swemu kapelanowi x. Zaałkowi Sotokajowi komendarzowi Dothinowskiemu, który go r. 1613 do kościołka w Bzdzie ofiarował, gdzie roztawał najprzód w pobocznym ołtarzu, później na wielki ołtarz przeniesiony.

Fraktat III Cudowne Tatki u tegoż obrazu pokazane (wyliczenie cudów 47 od r. 1617 - 1650 - pomiędzy temi: r. 1617 Jozafat Tyszkiewicz później Karmelita bosy (syn Pawła Tyszkiewicza szlacheckiego ziemsk. trock. i Cecylii Ormolskiej) - r. 1617 Reginaldus Tyszkiewicz syn szlacheckiego potockiego, później dominikan -)

Fraktat IV Sposób nabożeństwa (Modlitwy)

Do dobrodzieja tej Książki (wiersz - kłosał Toryst na druk janki Karonik wileński)

Mikołaj Dołmat Szajkowski Towarz w. x. lit. dzierzawca wierszupski (syn podkomorzego oszmiańskiego) ożeniony 1° voto z Zienowiczówną starosianką trabską, 2° voto z Konstancją Galiną, miał brau r. 1650: a) Piotra Towarza w. x. lit. + przed 1650 ożenionego z Łaciówną wojewodzianką trocką; b) x. Franciszka nominata biskupa smoleńskiego: go 1650.

with a strong sense of duty and a
strong feeling of responsibility for the
welfare of the community. It is a
privilege to be able to serve the
community in this way. I am
proud to be a part of the team
that is working to make a
difference in the lives of the
people of this community. I am
committed to the success of the
team and to the well-being of the
community. I am grateful for the
opportunity to serve in this way.
I am proud to be a part of the
team that is working to make a
difference in the lives of the
people of this community. I am
committed to the success of the
team and to the well-being of the
community. I am grateful for the
opportunity to serve in this way.

Буцлавъ, мѣстечко, влад. (Оскар. л., Виленьской г., Вилейскаго у., въ 56 в. къ с.-в. отъ Вилейки, при р. Сервечѣ. Ч. ж. 485 д. об. п., 71 дв., евр. школа, католич. костель. *Буцлавъ* возникъ въ началѣ XVI в. Въ то время в. кн. Александръ Ягеллонъ подарилъ здѣсь землю Бернардинскимъ монахамъ, построившимъ на ней часовню, около которой образовалось поселеніе. Въ 1659 г. здѣсь построенъ костель; нынѣшній костель возникъ въ 1767 г. При немъ находится заштатный монастырь Бернардиновъ. Въ самомъ костелѣ замѣчательна икона Божіей Матери, подаренная въ 1598 г. папою Климентомъ VIII мнѣскому воеводѣ Ивану Пацу. Буцлавъ сдѣлаенъ мѣстечкомъ въ 1732 г., по привилегіи короля Августа III.

Въ слободѣ находятся 2 минеральных источника, сѣрнисто-соленыхъ. Въ слободѣ 5 ярмарокъ; въ 1860 г. на нихъ привезено товара на 42,933 р., продано на 30,020 р.; предметы торговли: различныя сельскія произведенія, деревянныя издѣлія, сырыя кожи, соленая рыба, пшеница, отправляемая въ Елецъ, скоть, и т. д.

(В. Ст. Воронеж. г.; свѣд. спец., стр. 13; Ст. очер. Воронеж. губ., кн. I, стр. 77, 93; Воронеж. губ. вѣд. 1852 г., N 30; 1861, N 17; Köppen, Reis., S. 94).

Бутурскій улусть якутовъ; см. *Батурскій улусть*.

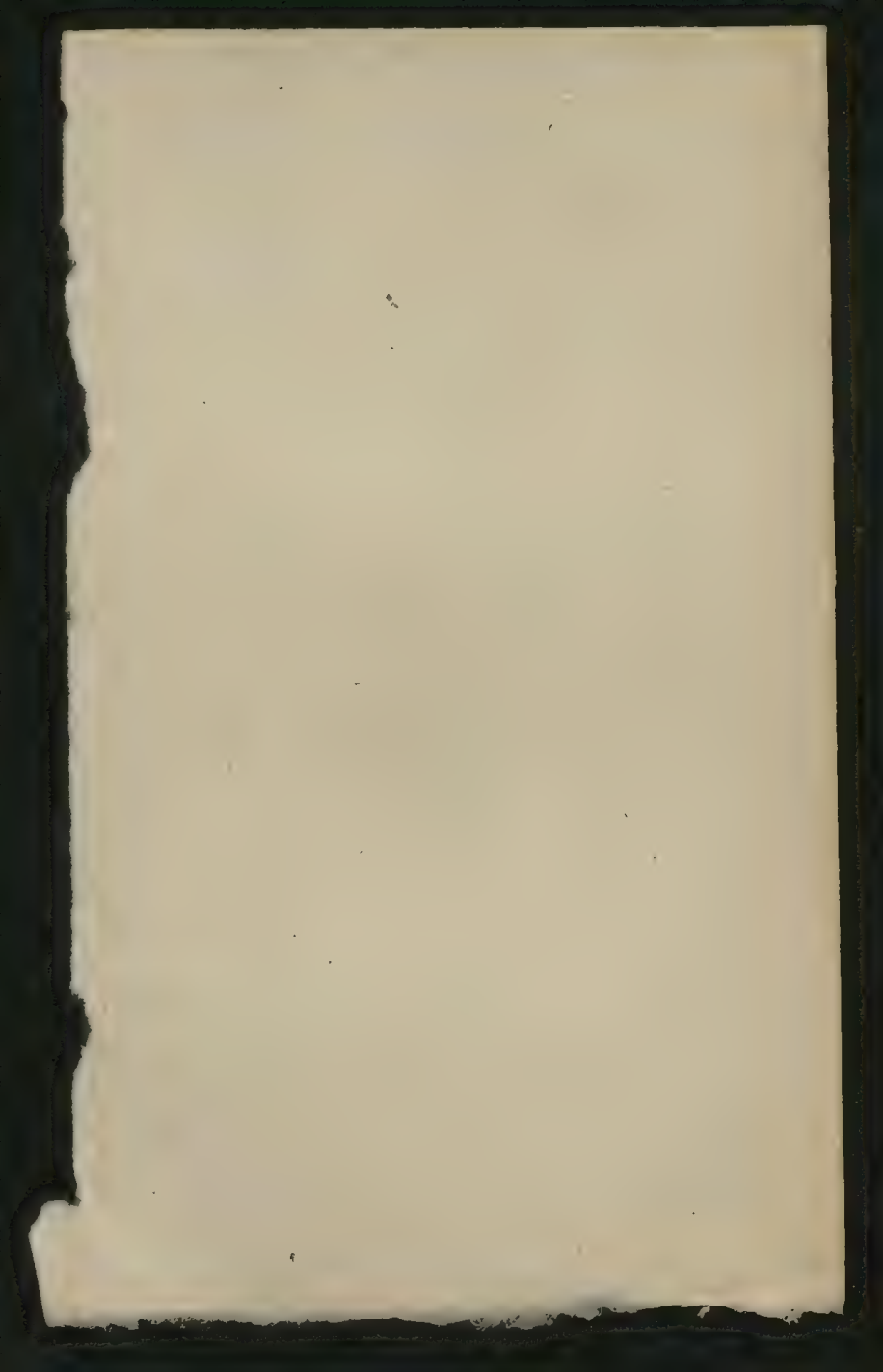
Бутырки: 1) село, Тамбовской г., Мичуринскаго у-да; см. *Богоявленское*.

2) Пристань, Ярославской губ., Рыбинскаго у., въ 1¹/₂ вер. къ з. отъ г. Рыбинска, входящая въ составъ главной Рыбинской пристани; здѣсь занимаются постройкою барожь, и перевозомъ

Budzieszyn

obacz Makobody.

Buszce miasteczko, w obwodzie brzezańskim w dye-
cezyi lwowskiej. W kościele parafialnym, murowanym gotyckim
który ma erekcyjny przywilej z r. 1399 Jakuba Skrepy archybiskupa
na halickiego, i dotychczas z r. 1433 Jana Buszera dziedzica
i który z ciosowego kamienia wystawiła Katarzyna z Kost-
kowiona Adama Siemawskiego podskarzego Koron. w XVI wieku
— mieści się w wielkim ołtarzu cudowny obraz Najsw. L. Ma-
ryi wielkości $2\frac{1}{8}$ łokcia malowany piśkniem na płótnie przybi-
tym na lipowej desce. Obraz ten przedla włoskiego przyniozł
z Rzymu Alexander Siemawski syn Adama podskarzego Kor.
i Katarzynę Kostceńki.

Ob. Kościół i twierdza w Buszcu przez x. Se-
bastjana Smigielkiego — w piśmie Lwówianin wy-
dawany przez Ludwika Zielińskiego. Lwów 1836. 4to
Tom III str. 59 — 61.

(dawniej w kujawskiej)

Byszewo wieś w dawniejszej dycecyi chełmińskiej
(obwód Bydgoszcz) ma starożytny kościół parafialny św.
Trojcy, który r. 1250 d. 25 Lipca fundował Mikołaj Zbrozek ^{podskarbi kujawski}
oddawszy na ten cel swój zamek, przy którym to kościele
Cystersi założyli klasztor (którego pierwszym opatem był Mi-
kołaj + 1253 - później r. 1288 klasztor ten przeniesiono do
Koronowa). W kościele parafialnym w Byszewie jest w wiel-
kim ołtarzu jest malowany na drzewie cudowny obraz M.
Maryi P. trzymającej w jednym ręku dziecko Jezus a
w drugiej berło. Według podania obraz ten znaleziono w
XIII wieku w tamtejszem jeziorze zwanem Święte. W XVII wie-
ku Cystersi obraz ten wzięli z Byszewa i przechowywali
w klasztorze Koronowo (Polnisch Krone) w celi, z kąd go
r. 1645 Stanisław Bagniewski przeor koronowski wywiózł
do klasztoru w Obrze, lecz zaraz tegoż roku 1645 odnowio-
ny, nazad do Byszewa odesłał. Cuda tego obrazu znajdują
się w osobnej księdze rękopiśmiennej od r. 1690 spisanej do
r. 1760.

(Ob: Łankidejski: Obrazy cudowne, str. 83-82)

My dear friend
I have just received your letter of the 10th inst.
and am very glad to hear from you. I am
well and hope this finds you the same.
I have been thinking much of late about
the future of our country and the
state of the world. It seems to me that
we are passing through a great crisis
and that the result will determine
whether we are to remain a united
people or become a collection of
warring states. I feel that it is
our duty to stand together and
to support our government in
this time of need. I hope that
you will do the same and that
you will be able to do so with
ease and comfort. I am, my friend,
very truly yours,
Wm. Lloyd Garrison

My dear friend
I have just received your letter of the 10th inst.
and am very glad to hear from you. I am
well and hope this finds you the same.
I have been thinking much of late about
the future of our country and the
state of the world. It seems to me that
we are passing through a great crisis
and that the result will determine
whether we are to remain a united
people or become a collection of
warring states. I feel that it is
our duty to stand together and
to support our government in
this time of need. I hope that
you will do the same and that
you will be able to do so with
ease and comfort. I am, my friend,
very truly yours,
Wm. Lloyd Garrison

87

Chabielice wieś (dyecerya włodawska)

Pierwotnie była w Łuszczu Chabielickiej drewniana Kaplica fundowana r. 1459. Następnie dziedzica Chabielic Młanej Chabielicki z Andrzejem Orinśkim dziedzicem Orin uproszili tę Kaplicę i wyjednali u Jana Łaskiego arcybisk. gnieźnieńskiego w d. 24 Sierpnia 1529, iż tę Kaplicę w Łuszczu Chabielickiej czyli Orinśkiej ogłosił parafialnym kościołem. R. 1649 d. 6 Października na prośbę Młanej Chabielickiego dziedzica, pozwolił Młanej Lubieński arcybiskup gnieźnieński parafię wraz z cudownym obrazem N. P. Maryi przenieść z Łuszczu Orinśkiej do Chabielic, gdzie kościół drewniany r. 1597 wystawił Andrzej, Ludwik i Młanej Chabielscy; restaurował go, czyli raz jeszcze nową drewnianą ^{wystawił} (Konstantyna z Jordanowa Halewska kapłanowa spycymistrka r. 1776 dziedzica Chabielic, benedyktyni r. 1777, konsekrowany 1803. Starożytny cudowny obraz N. P. Maryi (na kształt Łęstochońskiego) wysoko 2 łokcie, a szeroko 1 łok. istniał już r. 1459, znajduje się w ołtarzu boczny

Ob. ~~Ides~~ Catalogus eulorianum dicei.
Vladislavien. pro anno 1878, pag. 113.

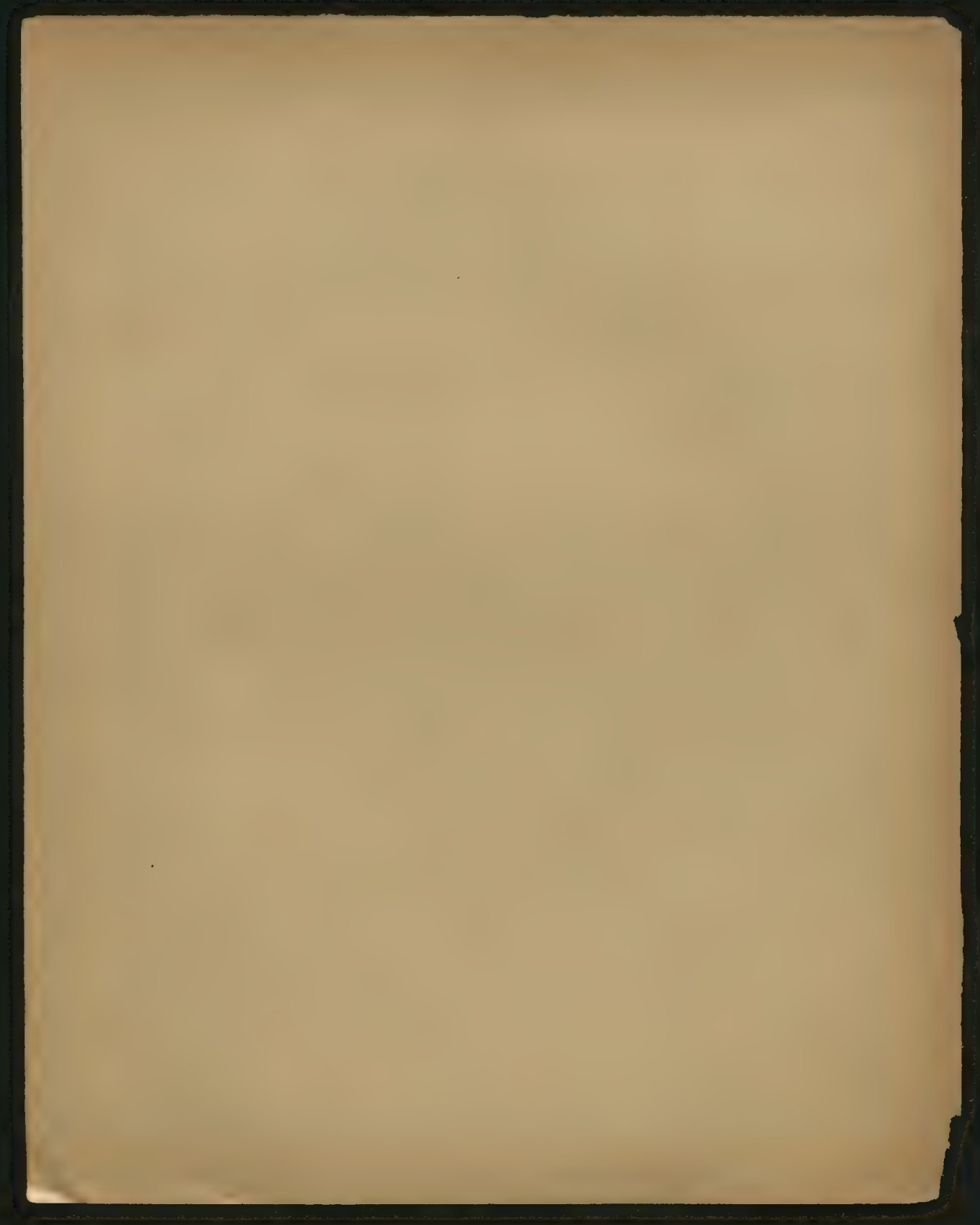

Chartupia mata wies (dycecyja włoctawoska)

Istniał tu już dawniej kościół konsekrowany r. 1540; dzisiejszy kościół drewniany parafialny wystawił r. 1765 dziedzic Wojciech Walewski sędzia sieradzki. W wielkim ołtarzu cudowny obraz N. P. Maryi malowany na płótnie, wysoki 2 łokcie, szeroki $1\frac{1}{4}$ łokcia, w srebrnej sukience pokryty wotami. Komisyj duchowna złożona z Filipa Kłospurskiego kanonika sieradzkiego i Bogusławskiego: go dziekana wartyckiego, około r. 1780 i druga komisya która się odbyła d. 5 listopada 1830 przez x. Gawęstę i go dziekana radkowskiego z polecenia biskupa włoctawskiego Józefa Stefana Kozmiana, egzaminowała cudę tego obrazu, na którym wyobrażona N. P. Maria ~~z~~ z berłem trzymająca na lewym Chrystusa. — Największy odpust bywa na Narodzenie N. P. M. d. 8 września.

Har. Catalogus ecclesiarum dioc.

Vladislavien. pro a. 1827, pag. 41.

Phoenix tertiato redivivus sive Imago longe ve-
tustiforma Virginis Matris Chelmenois, gloria
gratiarum et miraculorum illustrata labore
Jacobi Susza episcopi chelmenois et betrenois
ritus graeci, archimandritae zidziencensis, tertio
divulgata 1684, Lamoscii typis M. Stanis-
ziewieski Profes. in Acad. Lamos. 4to K. 14. Str. 382.
K. 6 (Index) — Na odwrocie tyt. fitychowany obraz
N. P. Maryi Chelmskiej: Umili Dei cum homine unica
Matres... Alexander Tarasewicz fecit.

ded. Bernardo Ignatio S. R. I. Comiti a Martinitz in
Smerna, Ilana, primario locumtenenti in R. Bohemia
... J. Susza (z herbem fitych) (wniegi bawit Susza
w drodze do Wymy jadąc przez Bragg.) Phoenix redivivus
Pierwszy raz wydał to dzieło Susza po polsku r. 1646 i dedy-
nował Alexandrowi Adamowi Sangusze wojewodzie wstyni.
Druk. w Lamosciu ^{in 4to} 2ª edyc. po polsku 1653 we Lwowie
dedyk. Król. Janowi Kazmierzowi.

4 to sign. A-d.
(Kopia bra)

Obraz za cudowny ogłosił d. 22 lipca 1646 Paweł Bortuzymski
biskup ritus graec. Jamborski, Koadjutor przemyski, archi-
mandryta kobryński na prośbę Metodego Terleckiego bisk.
Chelmsk. — Jest tu cudów opisanych 704.

Susza Jakub: Phoenix tertiato redivivus albo Obraz
Starożytny Chelmski P. Maryi Dzienajowskiej.
1684. 4to Str. 524. (Dobl. wil. 3607.)

Phoenix tertio redivivus albo Obraz starożytny Chetmji
Lanny i Matki Przenaswistzey, Stawu cudownych swoich dzieł
potrzebie ożyty, prawni Jawnie Przewiel. S. M. X. Jakuba Juszy
Episkopa Chetmskiego y Bełskiego, Anki mandryty Zydyzijs-
kiego R. 1684 na świat wydany. W drukarni Akademii Zamows-
kiej. 4to K. 4 ftr. 524 i i Kart (Errata) Drukował Jan Jarmu-
zewski (Która data dociegnięta do r. 1683)

Szyman'ski Paweł: Kazanie na przeniesienie cudownego
obrazu Maryi P. z Kaplicy Bazylikańskiej do Kated-
ry w Chelmie 1826.

Wikonie Chotmskiej Bożiej Matery (w Chotmskiej greko-
uniatskiej Miesięcznicy na 1867 god. Warszawa. 8^{wo}
str. 87-99.)

Chotmskiej narodnyj Kalendar na 1885 god. Zdanie Chotmskiego
prawosławnego Świąto-Bohordyckiego Bractwa. Kijew,
w typografii Kijewo-Peterskoj Ławry, 1884. 4to z drewnym tem:
(Cudotwornaja Ikona Matery Bożiej w Chelmie. 4to)
artykuł: Gorod Chotm i jego świątynia. str. 65-85. — Na końcu
dodane mity (dyfianty: bar) Pieśni piewiaty Bohordyckie: 1) Wzrost
Jeza Chotmskiej cudotwornaj ikony. Prerystaja Diewo Maty Russ-
kaho Kraja... 2) Prerystaj Bohordyckij cudotwornaj w Barze gra-
dsk: "Owrepietaja Maty"... 3) Prerystaj Bohordyckij Lwows-
koj: "Zary pastyri owcy na koi"... 4) Prerystaj Bohordyckij
Lwowskoj: "Prerystaja Diewo Maty russkaho Kraja..."

Historja cudownego obrazu Matki Najsw. Chetmskiej. Berdyuzow 1880. fol.
(ob. Koronawa)

Augustissima coelorum terrarumque regina Maria in effigie Chelmensi
1765.

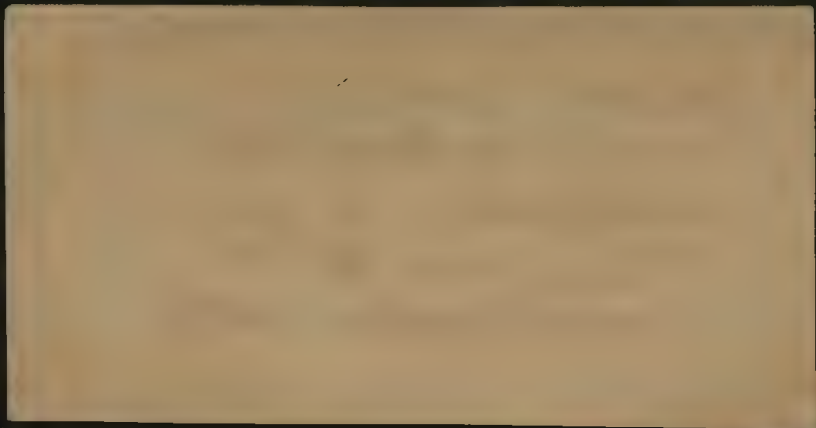
Gumpenberg 206.

Balin'ski: Starożytna Polka T. II Część II str. 736
Porzucenie domowy: dawno 1854.

30
Istorickaja izwiestija o Chotmskoj czudo-
twornej ikonie Bozijej Matery

(w Narodnyj Kalendar dla Chotmskoj Rusi
na 1874 god. Warszawa 1873. 8°

[: Kalendarz fenazarat sig z r. 1869]

Matha Bosha Chetusha.

Wiemni Lubelskiej nad rzeką Uher 4 mile od Krasnostaw,
na dość wygórnym krwawym pagórkach, wśród igmej Tęchawki ob-
cownej olivicy, wznosi się miasto swane Chetm, od wyrazu
stwierdzenia choćm pagórek. Odwiedzina to jest siedziba
Starożytności i od początków historyi Polichy i Ruskiej, dolne
miejscowości. Podług powieści królewskich Chetm był braci-
mi, Serek i Chorem dzielnicy ziemia Ruskiej, Serekowi
miał na dertai Chetm, ród niedaleko na górze lasem po-
wstaje, miał on wystawił pogrzebny świątynię. Po wielu
i wielu latach gdy król Włodzimierz W. wstawił chro-
sianinem, wiarę Chrystusa ai ten Rusi cenną w-
senał, na górze obalonej świątyni pogrzebnej, na
Chetmickiej górze, pierwszy wybudował chrześcijański
tytuł pod wezwaniem Włostawy. Było to około roku
tytułowego, a dowód dają ty, miał być ^{wypisany} ~~wpisany~~
greckimi ~~literami~~ ^{głębokimi} na ściepieniu Chetmickiej
cerkwi. W XIII wieku Chetm był stolicą ródziny i księstwa,
a między nimi jednego z najpotężniejszych, Daniela księcia
Halickiego. Król ten w niegdyś Chetm i ten starożytny

drewnianej świątyni Włodzimienia, wznosił nowy mu-
rowany kościół, a prymorski z Ulroweska, ^{(do Chetma,}
Chetnuszkiem go przerwał, a nowy ^{zast.} był budowany kościół
na katedrę zmurował. Po spustoszeniu przez Mongołów
pod wodzą Batego stolicy królestwa Halicza w roku 1233,
Daniel wraz z bratem Wsiewłem ~~przebiegł do Chet-~~
Chetma za siedziębę obrali sobie. W roku 1250 miasto spaliło
się do szufla, i w grunach były wszystkie warownie, a
jedna katedra była cudem ocalała od powodziwego
miznucenia. Po śmierci brata Daniela w roku 1264 Chetm
często zmieniając państwo swoje, częstym uległ zmniejszeniu
i dopiero w roku 1375 przywrócony został do Polski. Wy-
wołaniu niejakiemu niemuś pisał. W tym czasie w Chet-
mie oprócz katedry obradem wschodniego, Ludwik król
Polski i Węgierski ^{już istniejącej} ustanowił na Rusi biskupstwa Ta-
ciński, w Chetmie ^{nie wzniosł, ale odnowił był} ~~odnowił~~ katedrę, za bratem śladu i
już przedtem czasem byli biskupi Chetmscy obradem Ta-
cińskiego - a między nimi Tomasz z Sienna kowalski
kapłan z Dorohi w kościele z Kabanym w Krownie
w roku 1365. Stata jednakże erektą katedrą Chetmicką;

skierując tę pracę do końca niejaki studyan. Do roku 1640
kończąc ten projekt w niemieckim mianowaniu, i dopiero
w roku następnym ówczesny biskup Chetmucki Metodyusz
Terlecki wnieśli go i przebudować, a następnie jego Jan
Lewicki, pracy tej dokończył.

W roku ~~1738~~¹⁷³⁵ Filip Wołodkiewicz biskup Chetmucki, i klas
wzorem poprzedników swoich, raz jeszcze myślił wnieść
~~katolicką~~ i powiększyć katedrę Chetmucką, gdy jednolicie ^{parafian} parafian
kierowało upadkiem murów i ścieżkami, polecił ^{prace z fundamentami} ~~stara~~
~~znieść~~ mury katedry, nową ^{prace z fundamentami} (z cieżką lat biskupów
wybudować, która odbędzie domem Bożego natchpęty swoim
biskupowi Ryłto zlecąją. [Ffff.]

W roku 1802 gwałtowny pożar, w którym obcaci
miało czele wnieśli i katedrę niedawno zbudowaną
ztem wzniesioną. Wypalając wojennymi, i biskup
fundamentu powodem były, i katedra ta straciła katedrę
stosła, a także i murów cokoł bawny, dopiero gdy w nadziej
biskupa wyznaczone fundusze na odnowienie i odbudo-
wanie gmachu ~~w roku 1827~~ ^{w roku 1827} opalony katedrą, nieśli
i wreszcie gdy w roku 1827 otworono przeciwieństwo wielum

całkowicie światynie, umyślnie zaś kierującą, następnym razem
w roku 1839 dnia 8 Września. Zwrócić ^(dziś) portai katedry
luteranjską już i obywateli. Na świdłem kolumnie i dwie wieże na
głach, nie małych przysiadają ~~na~~ orłom, nie tylko katedra sama,
ale i miasto nad katedrą gromi się z urzeczami. Tak u-
względniając i wewnątrz portai nie ma ^{jednak} (na rogu iadnego
portai starożytności, natomiast w otwartym przelocie ~~st~~
kolumny czasu apokaliptycznej przegajają - kolumny, tym już obrot
Mattei Borgi malowane ~~na~~ tak jak kolumny w katedrze na Dniach
cypryjskich, według podania pnie Łubian S^o, a według
drugiego podania, pnie kolumny Włodzimierza Wielkiego przysia-
dają z kolumnami w górze, i pnie niego ofiarowane w wy-
budowaniu w Chetnie światynie.

Obrac ten na labliach z ~~do~~ trzech desek spojonych wysokości trzech
i ¹³ ~~10~~ kolumnami, kolumny 30 kolumnami, a grubość 4 kolumnami
podobny bardzo do obrac Łubian S^o znajdujących się w
Rzymie w bazylii w Marii Panny wileńskiej, (Santa Maria
Maggiore) podstawi. Wszystkie kolumny na prawem
stronie Panny Jezus. Tworzą one Matki najświętszy i Panna. Jedną
z kolumn ciemnych - dwiema kolumnami Matki Borgi, pier-

wolnie holera ciemno czerwona, ~~na~~ spódnią kolorem ciemno
błękitnym namalowaną być, podobnie były sulce i tam
Jerusa, były jakoby stołem przykrytą, przy głowach, na
błędem tej stołem promienne aureole; na tej obram
nad głowami monogram grecki Najświętszy Pan
MP ΘΥ (Meter-Then Elatha Bork) i ΙΣ ΧΣ (Jesus-
Christos. Jesus Christus) ~~Wszystkie niegdyś stołami białymi~~
~~i białych białych pona Tatarów w Mongolia XIII wieku~~
~~cały~~ Niegdyś sulceci białe Matki Borki jak i Pan
Jerusa obite były stołami białymi, ale z bogactwa
tego pona Tatarów ^{obraz ten} odarty, pokaleczony i porzucony
ślady tego wieloletniego dobać przekazuje. ²⁾ Pomimo
pona tych Tatarów ~~wielu~~ i grunami przywa-
lony wielki cały wielkiemu spoczął miejscu. Cudownie
potem wydobyły wanciem, ucieka do katedry Chrusci
wsprowadzony został. Oddał lieniem caływał cudami
których domach uciekający pod nienomną przygłą
Boga Rodzicielki.

Stata i wielki przyjęty spłojanie, i pod upiekę, chuchrowiczkowa-
Unickiego obraz Will Samy ierowu byt i wystawiony, ai do

roku 1648. W tym niesumywnym okoliczności roku » gdy na łożyskach
 Wodach, jak mowią, ku Tatarom; pod Kormuicem na Ulescinie;
 pod Krowciami i Lbarciem na Wołyniu, wojłła Policie
 cyzicią zbroie, cyzicią wyprawione do Kormuic i Tatar, Bogdan
 Chmielnicki zawierając z Policie ^{w Pereastawiu} poliej, ^{między innymi}
 warunkami wynagrodzić na liście ~~Pereastawiu~~ Janie Karimie-
 nu pchmielnicki młodszy i biskupstwo Chetmickie mickie
 dygnitek oddane bracie, co ten i sejm wtem 1650 pokwiert
 niebać.

Tod ten was oświadcza na być ~~dygnitek~~ zbroie mickiego w
 Chetmick biskupa, a zanczając mią wtedy prawy admi-
 nistracji do Jeliób Susia. Gotliwy ten kapitan, powo-
 emiawany i z mieszaninami Chetmickimi, obrac-
 cadowy Matli Borij dnia 28 Szygnia wtem 1650, micki
 zbroie i w berpiecie schował micki, w dwa tyg-
 nie potem dygnitek odbierając micki liście Chet-
 micki, gdy w nim micki obrac Matli Borij, ro-
 casy ~~zbroie~~ ^{zbroie} ~~zbroie~~ w cum in ~~zbroie~~ z powro-
 przybyła odra jedynego mickim, 19 Marca 1651
 odległszy micki gdzie był schowany, ~~zbroie~~ micki

dorajnowańcy pnieziebie

godziny i na dawne wstawili miejsce. Było to podczas
nieobecności ks. Jakoba Susy. Ten gdy przybył do Chetina
i co rychło dowiedział, beztępił uciec biegać do lwowa, be-
względnie walczyć w Dublinie, i ciężko swą katoną wyleciał przed
bronią. Lwowski Susy pomógł monarchi, zbadawny sprawie
wyjechał z lwowa do H. Jan. Jaworskiego Ducha-
ne Luchego i Hieronima Ducha dworaczka weso-
i polica im „aby obrotu Mł. Sany knihy Wielkiej Gierce
Mici mienicą w Chetnie do depozytu schować. Delia
knihy uciec schinichy karci w Chetnie błądzą, gwał-
townie i tego depozytu w srebrze i apparacie zabrali.
Piekło aby obrotu ten jako litynot lachowy i andani
stany niezajmą, i w nieprzejawnym i w drotach
zje, zlecały Wienwion Wanyu. abyście was i
diciu swobuty upatrywany do Chetna i ciekawym
obrotu gromicznym wraz ze srebrze i apparacie w
W. O. Batałanu odebrali i do nas go przyswili, knihy
w depozycie naszym, a i do dalszy niżej stawać wypracowy
lubiełanacy, wstawiać bawie” (M2)

Wskazano lwowski dachowany był 25 Luchem i Dublinem

a 29 kwiecień, udamy się na obrot Maryi Chetnickiej
 odbrańcy dygnitów, do miasta z hymnem do Dublin. Odrzuciwszy
 był (M2) Było to w tym czasie, gdy król Jan Kazimierz
 gotował się do wojny przeciwko rzymsko-węgierskiemu Chmi-
 niczemu, który stawiał się przeciwko Percepsowi, a rządził
 przyjaciel i chłamek Tatarów, stawał nad Stryem pod Be-
 restekiem z nieudolnością dotąd całego linia trybuna
 podziwiał się i milował i odwarzył brzośnośno.
 Jan Kazimierz miał być to być wojnę polską;
 to zwycięstwo cyfry zwycięstwa zwycięstwa; ufnym jednak
 w prawo brzośnośno Maryi Panny królowej obrot
 Chetnicki miał u siebie Co obrot swego, najgorszy pod
 Sobał, a potem pod Berestek, w tym dniu bitwie
 dnia 28 29 i 30 Czerwca, w bitwie i zwycięstwo obrotu
 Soby polską. Po tak wielkim zwycięstwie Stry-
 umem przybył do Sowa, w katedrałnym świecie
 pod zwycięstwem obrotu Matki Bożej Chetnicki
 z dwunastym, w zwycięstwie wojny i ludem
 publicum i gorze Pann Boży Soby Soby. W
 Soby u Sowa, niechaj się wstać i zwycięstwo

obrazu, wzięt go ręką do uścisku, i uwrócił w stronę
kurwej murawki kładący, stracił tego obrazu iś talantem
w łusce murawki. Wtem beryciański mąż
obraz matki Berlię Chetmukę zastawił u do ław
u Alroca wtem następnego, powiem obraz ten ~~nowo~~
po wyprawie dyplomatycznej i Chetmuk, Jakiś owi łusce
nowo mianowanego biskupa Chetmukiem iako
dopi pierwszy talant, który ten z tryumfem iorichin
i radością wielką przywrócił do Chetm. jak ~~ta~~ w wy-
nie murawki. Onego, dnia 29 kwiecień 1652 wtem
uwrócić w kadralnym iawicił koiście.

„Ale niedługoż się z przytomności jego cięgnęli,“ pise-
kło Jura, „lewy bawian na Babieciu linywojony-
nizim Ukraińców rebelia ^{grota} ~~grota~~ poganiście, ubrojona ręką
na garstkę tyłku ludu Polskiego, niepodręcznik ypaśta,
i kwiat probrany słahecki sam poganiście mitorio-
driem chwał oliży wojem, lewy tyrański ypaśta Tyrona
Chmichnickiego ręką pod micer on poddała: rancem kłit
Jegerwii, pod ta ławca mielucha sibly rancem mógł z nia
na nieprzyjacieli nosi ~~...~~ swego z talantem

do mnie przysłał listem:

„Chcę obrać Najświętszy Sakrament, który Wierzeński Tuwja przysłał był do nas do Kubińska, aby i teraz przy nas wstawiał przysłał młodego Aleksandra Jaraczewskiego sekretarza naszego, aby go do nas przysłał, który nam wydać Wierzeński Tuwja, a potem ciemno go... odbierzesz go.” (Dd 2)

Spisując tu kilka listów do biskupa Chetnickiego dnia 26 czerwca 1652 roku obrać Chetnicki wyprosił, „z anglikańską chrześcijańską Kłopotliwą polną Kłopotliwą, z anglikańską ziemi Chetnickiej i wreszcie obywateli Wołyńskich Podolskich Ułanówskich który natenczas byli nieprzyjacielami; nieudzie już miatem i w miastach Chetnickich znajdowali się, nie bez parucentów jednego i wrotych ludzi jakoż niewolę po nim powołał Tył.” I kiedy przysłał do Warnawy w kapłanów „całkowity” miasteczko wrócił.

Później zaś list Jęzowski „dotknął” ręką Najświętszego Sakramentu dołat i już do Młodych jako bliższy oświadczył i goła wspaniały był. Przysłał ten biskup

Wileński Języ Tyntlicewicz życie prawiście na wstoku widzieć
widzieć, mato go Berlię Chetmukę ofiarować. Tedy
sasar nieco lepiej mić i gwał, usną i sasar w dole-
nate rdmie polipowem gwał. Dzieło i b dnia
17 lipca (P.p.)

Przymoty lić do wiewa, gdy o Warnowie strano-
mowa oręży i sasar, na rad. ... lić uat
i najprawd do twierzy, potem do Willejwili, a następnie
do Willejgo lić do Litwili, wnie i rdm wiew
i rdm cudowy obca illatli Bary Chetmukę. W Bru-
scin Litwili odprawinowy sę w alny rdm 1653,
i z hucis i. Obracem to dawa na Gliniały pod Karuic-
nie i dawaie na niepryjaie ubrany i wójliem
portajit, i nad Dniebrem pnie Chetmukę ob-
swy portawit." (P.p.)

W liem Gudinia, wójajaz oba pod dawaie, obca
cudowy wójajaz lić Jęzowin białypowu Juse, lić
i poddawaie Litwili Karuicnem Sapiula, nie
ba wiew gonygod pnywotit kalmu sępiliwie do Chetm-
w sasar dnie rdm b. rdm 1654.

W dwa lata potem, na wiosnę roku 1657 gdy Polak z ceterum
 kara walęta wojacui, serdeczny opickum obram, ~~uwrócił~~
 ks. biskup Szm uwrócił go. Chetma, tutaj w 2 nim
 powrócił niyższemu pnu tak ceter. Wacis tutaj
 było opisy end na przynętu Meryi lewego sam Donet
 Szm story:

„ 238. W tym roku mowde piewicne Lublin Chetma i
 same miasta talis i wri obliczne opisanowato. lewego
 uchwodzi do Kulemery obram d. ołow. lewica Wmizna
 wynowadilem. A sam we wri biskupstwa Chetmaliżo
 Białopola, cyrkowi do obram d. zbiczaję, pnuwien-
 liwasem. Tymczasem niclehyń zalewnyż uwró-
 na piewne odemne wybrani mi..., zalewnyż
 do same wrócił; a zalewnyż uwrócił wri
 pierwszej same wriwnyż, potem wri ceter,
 uwrócił wri i same same zalewnyż. W tak
 jawnem wri nicbypiceniów iycie majdrys
 is, do jedyniej nani piewic i obram ję Chetmaliżo
 wriwnyż uwrócił; od lewy to niewypowiadram
 Takle uwrócił obliczniż gnuwieny, i wri piewnem

edwiciem wortalis my obdarowani (Ww.)

W roku 1660 rora po nowem lecie ten S obdar na Wotzi
Do Manachora Zdyguzskiego, wywieris my jut; a to dla tego is
Mordawicis z Wzgnymem, Bnisi Litwiski opasunawony ekskursye
nieopodal od Chetma cygiti. Albowiem gdy te ekskursye wstaly
ten S obdar do Chetma na powaetluj portu wielkiego pomy-
prowadzany jest. (Ww 2.)

Je obdar cudis, uciehajacy in do pnenwienj przyrzeczy Manji
^{to Bogu bylos wiadomo. Ten umierajacych lub jui umierajacych die ilu}
Panny domali ~~umierajacy~~, ^{choroby} bernadrici rycia, adronie,
^{ilu} miewidomyl zychalo tu ^{wrota} ~~umierajacy~~, gnuclnyd stuf, uscanyd
mowg, stromy, i wicnyd katek uedwiciem, obnucnie
to opiscane manny w lundu liwunajia cudownego obdar
Manji Panny Chetmiskij, w ktory od kerty Ec Do
LIII na 108 kartach spisanyd i zaprzysieczonyd jest cu-
dow 699, z tym dodatkiem, is wiele rai innyd z mit-
acemis wortalis, Dla tego, is ci lehyem sa od tyo swiclyo
Matthi Bny obdar wyjawierone, z pwrtohy mowj
nieapowiedzieli, a drugie chwi opowiedziom w ra-
pnenwieniu niepowstowane wortalis. (LIII)

W samym powaetlu wielu XVIII lund Juref Liwiclisi su-

poryw do lutanu Chetnickiego, tamże pierwszy białe, do
 wygody gromadnie przybywający przygryzł, ufny
 w pomoc Boia, który Chetnicka przytłaczał ręką i
 potworną wściekłością łapczy. Największe protchłochy by
 loszchowskiego diabła. Był pisanym Kowcem Potucha,
 Ciemnym Dorem, Krasnostawka Stawicim. Trzaskłany
 o dom Boia białym dworku i lutanu wycałował
 um oż wulki fundum na budowę domu Boiego, do
 niego wdał się o pomoc, i odnowy odpuścił
 nie dawał nigdy - Ohi gdy go przytłaczał jęstrym
 i chłab do Krasnostaw - dwadzieści w dworku w
 samym mieście, i przenieśli protchłochy^{iego} nie
 sprowadzi. Został by mianem. »Największą ofiarę
 na dworku go odprawioną, w wielkim smutku
 powraca do lutanu, iadun nie mając nadziei
 ciemby miał raptować brany i niewieściliu grom
 adający go budować dworku. Wtem gdy przyjechał
 jego mrok, spotyka niewieściliu przytłaczał, ah uboga
 ubrana, która nure do niego: »Ojciec jęstru i Chetnicka
 i miano francuzis, naci jęstru do Chetnicka

ja rowieć " Niemajom wrobi miłta rum socu, a
mam sumu pienigdy w elocie munda wytas-
cyte jom dżycies na chwiniemi. wywasył lępli.
Pomał tdy calomik ten is Mathe Boche snai sam-
gnyłby rum z jowuscy w łul budnyj fraszul.
(B 6666)

Za panowania August II gdy szwedzka wojna cały
narod Polak tak sobie usnęła, iż ani swiatu-
Pawła, ani drugi calomik, ani najskrytsze scho-
wania ocalti nie uwzględnied nieprzyjaciół
wiary: ojczyzny, gdy szwedzi jui do rzezi
Chuturskiej wlecieli, Baryliani ułajac ni
ocaltwi drugiego heljowu uwicili go do fortecy
w Janowie, rżad ~~szwedzi~~ po ułajaciu dopier
nieprzyjaciół z kraju obrac cudowny sprawa
Dwów do Chuturskiej katedry.

Odta gdy rumu niemcówne dobrudziłta i cudo-
itaki spływały na nichajac ni o jowusce Mathe
Boiej lujac bielep Chuturski Filip Wołostkowi
z obywatelami niemi Chuturskiej i Betskiej i

całego województwa Lubelskiego, w roku 1738. poleconie
 podali prync do stolicy apostołskiej, aby obrał Matthei
 Borcia w Chetnie. Był mianem mianem wstawionym cudownym,
 nadawaniem kapituły Wąbskiej kłopotliwym bynajmniej.
 (Peeee)

Stolica Apostolska zbadawszy sobie zelaye cudów, do prync
 podany przychylita i w roku 1740 wydała
 dekret dowalający kłopotliwej obrał Matthei Borcia Chetn
 skiej. Dekret ten jednak nie przyniósł w wykonaniu
 i powodem iż gdy ten biskup Chetnicki sprowadził ludność do
 tej wielkiej niewygodności rosnącej ją rażąco, pojechał
 i z nim i zlepiecia, lub było na nowo przemier-
 wai kjał od fundamentu kłopotliwym wywaru budowę.
 Roboty ~~zaprzyta~~ oho to tej nowej budowy wywaru w
 1738 dopiero w 1756 ulwiewu wietu - ~~Wietu~~
^{Wice niedługo potem}
~~nie przeszedł~~, gdy pierwszy Dekret jako nie
 wykonany w wyznaczenie, upadł sam prync, po-
 starawia o nowy dekret stolicy apostołskiej, który
 ten prync kapituły Wąbskiej już dzień 17
 lipca w 1765 wydany wietu.

Odebrany, delisch apokolskiy shlyy, biskup: Cheturski
ks. Marguiliam Ryfo, w dniu 25 wyfoit list pasceni:
wshy m naprasnat wiemyd na k wotku unyrystwi
tuni stowy:

„Miedy darani nicies unersitiwajeceni naid
Polisi i prylyst tuncy pasci h. luysh. i pasci nuy.
Sun jut prawe najurlysy i Mathe Borke w oobliw-
ny opice i k liwlehu huyajec, w obracal nuyd
cudami stawnyd, neichajecy m tak wiel i obfci-
nuyd. Za co pasci naid Polisi, Mathe Borliq
odwidyajec obray cudami urstawione, i oobliw-
nabwischew ecey, u nuyshy shlyy apokolskiy Ryf-
shy nuyshy nuyshy publicernej honyay: obre-
ni baluyd. W hedy Cheturskiy obwiedl Ruchiy
wjudwisi i kuyshew Ryfshy wotuyecy, nuyshy
od wieli wieli cudwuy obray Mathe Borliq, luyshy
na byi solamni ubowuwany, i a Delerke nuyshy ap-
okolskiy shlyy pry mshew chetamni i wotku
nuyshyad jzuyshew pasci nuyshy nuyshy Cheturskiy
obwiedl, o pasci nuyshy honyay Mathe Borliq

starania chwalebne czyniących. Konwencya ta wolała
wainiejszego 1765 dnia 15 Wnisi. byż w dieci Insi-
nie ellegyi Panny ma byz odprawion.

"Obca ta Stry na Jan. Karimian Almoncy Polshy
podczas wojny przy rebelinujacych królestwa Polshy
na lwaclion rasy, gdy Chmichich pustoszy
lważ Polshy pod Beretayum, w obwie Polshy
naboinie byz acrony, gdzie ki rasy iho przy ja-
mocy Matki Borkiż nyentho Polshy cudownie
otrymano. Alh Konwencya przy rasy iho d-
pnieie od wity obliay Apwcheliay nadainy
przy cety obliay ma iis odprawowai, na lbiay
k odpruik wygethul prawniowul, przybajay
nauie paterhii. Błogostawiciistho zymnadra-
my; rapranamy." (Fffff 2)

Gdy umarowy unygety dieci Konwencya rbiictis,
aordoby wuclhii lwaict- jeliie przy podobny uow-
cythii przyimay nythul Ryzurh. jui byty do-
lwaue, gdy lwaict cety przybrau byzho
i lwy jui wypaniele tryumfalne wygetawion

branny, pniec dui try pognudajęc unowytęć kora-
nacyję, ~~am~~ kulicę armet, radoćmę głoćm
drucimę pę unowytęć lwićstęć i wybornę męgę
ogłanowu unowytęć dzień kornacyi obram dłuży.
Pierwycę w Pęgęm. Stole kornu sprawicę pę
Pęwucęć, a oddobionę lęjwucęć i dęgicęć lę
męmionu pęgę wojewodęć Pęwucęć, pęgęć
do kęćć Chęćmęć hęćlęć Chęćmęć Stefan
Kęćć, i pęćmęć Chęćmęć Pęćć, pęgęć
męć je rę unowytęć lę bęć Chęćmęć Pęć, i
stęć je w kęćć i Pęćć sęćć i lęćmęć
solęć odprawicęć węć. Pęć kęćć lę
nacyi. Nęćć męćmęć pęć Pęć kornu
Arcybęćć i Pęćć Pęćć kęćć
pęćć do kęćć i oddęć kornu ojcu Pęć-
ćmęć, pęćć od ręć odbręć pęćć i kornu
hęć & stęćć lęć pęćć cęć. (Nęćć 2) Pęćć
ogłęćć odbręć ręćć pęćć cęć obęćć i męćć
pęćć 10, kornu i kęćć i Pęćć w
w. pęććć pęćć. W unowytęć pęććć męćć je

honoru dle Matthe Borliq, Anne a Potchurk Preemuche w-
 jawdrum Wotzische, honoru dle Par. Jerusa, Turanna
 a Ruwulick dle dlechurich. handlarum Wotzische.
 Za honorum portyrowali: honorach arystokracji, w
 anglijski bpschis puphicalites ubranym. Honoru so-
 ious na otkam - smum odprawistrowyga, honorach-
 waciu: smum swichu piewdich hanciu: scholach
 Chetnuch: ks Papweli. Po smum: wotny cerowich
 Rywulick doputniona byh cerowiu: honoru: obran-
 podprawieniu khoru: unyga Tedem pny bicia
 dnie, odglosie drowiu: i bymufelny mny: odjic-
 wane byh. Poem widawane byh mieda Matthe
 Borliq, dle: srebrne, moiziu: i cyurwe, ³⁾ huciu
 obran: u rinygł matyent: i u pacyene wybijane
 wicku: i muijny: miary. ⁴⁾ Teran: a ukonwawany
 obran: Matthe Borliq: wywysta: u unyga: pocyfy.
 W nuryal dle dlechurich: pnd honoratorem, ~~icowianu~~
~~Chetnuch~~ na wysawiescu: boz atem: materycni: gny-
 brany: "Tyatrum" pod dlechurich: balwackiemu,
 niemianu: Chetnuch: nicili: obran: ngythm: iwickem

ukonany obraz. Tu wywołanie iś gębi ongiś także
Maryi, jakby dla wyjątku widoczny mał ~~Tabela~~
cudu Bożego, w chwili bowiem w której procesja wyszła
z kościoła, tak nagle znalazł deszcz i już rozmył
wspieranie do katedry i obrazem, i kiedy słowem wyde-
wano wicher, by nie rozmyciał gwiazd, prędko
schwytał krzyż Papieża przybłądła i wieńcoblis-
ka Matki Bożej wzniesiony ufnie, domagany
głosem wyznał krzyż: „Niewiasto Ty Panu:
Matki obraz który ty Twój Bóg nasz odhu-
picieł wiatrem powietrznym i wodą wicherem
~~ist~~ i już tak obuchy miękły nadzieję i deszcz
ustanie i procesja radośniejszą spłynie. O Matko
Boża ohoi nam także swa!” Z krzyżem pierś ongiś
iż pobiera wstępowanie, i krzyżem oca publicem ty upy-
nity – a głos ufajacego Boga krzyżem języczem był
nie przebrnąć, gdy deszcz nagle nawet w powietrzu
jakby na wicher Boga i procesja ten prędko, wśród
cimy i jużdy odbywać się daly. Ten pierwszy hymn
jakoś branie kantelami. Chętnie kajakami

Odrzuci inuicnem całej prawiętej rzeni Chędnicki
 powstał obraz Matki Bożej; przy Drugiej brami.
 Przewodnik, podobne miał powstać Choraży.
 Krasnawski Franciszek Kuciński; a przy Trzeciej
 Półklich, inuicnem rzeni Chędnicki wstał
 wojenny Krasnawski Liniewski.

Proszę solenne ukończenie wrodzawę przeni; mu-
 ry, odgłosu dwojaka i kuku dnie na kono Maryi.
 Niektórzy konoach lego, jemu dni. ukończe
 odprawa niespory na kłój i kono wyman.
 Jemu Ojca Konoach, a ukończe swich i konoach jemu.
 Najwyższy i jemu całej obława codziennie bywa
 ukończe sumy i niespory - z konoach i gło-
 sowni jemu apokaliptyczny.

Dnia dwudziętego drugiego Wnisi. w solenne obława
 konoach obraz Matki Bożej sumy odprawa
 biskup najniższy br. Marynarian Ryto, a ukończe
 spory solenne dni lego dokończ konoach
 any biskup Inuicni. Ostatni konoach
 konoach wygłosz konoach Hajewski. Barykani.

Teżdem uwaga i benedykcyę apostoła zachowajcie
uwagajcie abba Łowczy.

Oprócz tego serce łuba dzieje się tak. obśadem
odwołanie i do tej prostej katedry odwołanie
do istniejącego awami obraru.

Zamknijmy je w kilka słów. Jak niegdzi
pracyom i ojcom tak i w ciągu całego od Łowczy
szlaku, wzmianka i prawnikiem Mathe Boche i
Chetnickim obraru, nieustannie end. i łaci
świadectwa i bawie wiary i łowich syn. dwo
jone całej szlaku. dopiero w czasie wstąpienia dopiero
w chwili gdy to piniemy - czy wstąpienie -
głęboko czy w dowiadacim cioty, ciębi wstąpi
brzytki na wiary lud Ruski, na wymanew
łwisz wiary - Czy nad tego tyłko czy bi jui na
równie - nie wiemy - ale ufaj nam iż godzi i Bóg
nie opuści cię i swę - a łow nieustannie
na wiary wstąpi łow o miłosierdzie łow.

14 Lutego 1876 roku

Bibliografia obraru Cieturskiego.

Pierwszy który pisał o obracie Cieturskim, był ks. Józef Susea Bauglianus, pierwszy biskup Cieturski, który w roku 1646 napisał historię obraru Cieturskiego, i cuda świętej Maryi Anna uciekającej z do niej uciekającej Tachanów, którą wydał pod tytułem: *Phoenix Redivivus*. w Łanowskiej drukarni roku 1646 drukiem Łanowa Alexandrowi Sanguszei wojewodzie Wołyńskiemu. Książka ta została aprobowana biskupem Cieturskim Mikołajem Terleckim i biskupem Samborskim Pawłem Ostrowskim. W tej aprobowanie czytamy że przed tym biskupem Ostrowskim, honorarzem nuncjusza apostolskiego Jan. De Torres i Janem Wailliewiczem notaryuszem apostolskim ks. Józef Susea uroczyście uznał, iż co napisał o obracie a mianowicie o rancach rannych od Tatarów otrzymał to z brady od ludzi godnych wiary, że co pisał o cudach, rannych pod jego ręką archiepiskop Cieturski Andriej Wawrusewicz syn Łydomy kaptan i Milestaj, chorągwie Łabirówce Króla Cieturski Jan Marciniewicz Tawara Cieturski i Hieronim Babić osiudziński stan. Z książki ta jednak wiadomości niepołtalskiej w bibliotece.

Tenże autor, pierwsze wydanie inaeuise mssenywuy wydał po-
włowie w roku 1653 pod tytułem:

Pakole Susza. Episcop Chetmoki i Polski. Thoe-
nise ilorato Redivivus albo Obrax starożytny Chetm-
ski, Matthi Boxiej pmer cudowne oney, przy nim dżida
powtore, czyli w Roku Pańskim 1653 na świat wy-
dany w Lwowie w Drukarni Michala Haski. 4.

Prypisane Janowi Maximianowi Młodemu Polak-
mu. Wpiewowej części historia tego obraxu a razem
i historia wstawn. w xiemi Chetmokijskiej tyoracych się
tego obraxu, w drugiej części, które dżiaty się przy
tym obraxie (Zacher 8744 6).

Drugie wydanie tego autora i tego dzieła wyszło w roku 1684 pod
tytułem:

Thenia terbiato redivivus, albo obrax starożytny Chetmoki
Panny y Matthi Sienaywistney stawa cudownyż ruzid
dżid pod hrecie cyty, praca M. J. M. J. Faluba Senny biskup-
a Chetmokijskiego y Betlijskiego Opatu Cyclyeryjskiego z do-
zwoleniem Dworzanstwa Polu MDCLXXXIV na świat wydany
w Drukarni Mhademini Zamyskiej in 4to str 524. (Bibl. Sien.)

Wydanie to dedykowane było Janowi Sobieskiemu. książce Polakom.

Czwarte wydanie z tego samego roku wyszło po łacinie, pod tytułem:

Phoenix tertiato Redivivus sive imago longe vetustissima Virginis Matris Chelmensis gloria gratiarum et miraculorum illustrata. Labore Illustrissimi et Reverendissimi Jacobi Suosa Episcopi Chelmensis et Belzensis Ritus Graeci Archimandritae Kidi-cinensis Tertio divulgata. Aera (sic) Divina M.DC.LXXXIV. Kamoseii Typis M. Stanislai Niewie-ski Professo. in Acad. Kamos. 4. 382. Str. 14 kart. nichob. na przednie i 6 kart rejestru na koncu.

Na odwrócie wizerunek N. P. Chetmohiej niegrabnie rze-
ty przez Aleksandra Tarasewicza z podpisem: *Uniti Dei cum*
Honore unica Mater, Unitorum Thaumaturga Chelmensis,
Tartarorum et Cosacorum ad Boresteckum gloriosa ac
memoranda profligatrix. — Dedykacja: Bernardo Ignatio
J. R. J. Comiti a Martinitz, Aurei Valleris Equiti, J. C. R. M.
Intimo et Actuali Consiliario, Camerario, Locumtendenti
in Regno Bohemiae et Supremo Butgravio Pragae datowa-
na z Chetma 9 Marca 1684. (Fol. 844c.) Bibl. Sici.

Pięć wydanie Susey przedrukowane już w druku Kownujsy
Cudownego obrazu o świętym bnie nioj.

Ogłosz dzieła historyczne są jeno w tym wydaniu dwa Karania pod tytułem:

Wdzięczność Seraficka przed Bogiem obowiązek.
Synów Franciszka S. przed Matką Bożą przywrócenie
nie zawodne przed świętymi pańskimi y niobem J.W.
J.M. Janu Franciszkowi Salexyuszowi Potockiemu Ka-
wał. Orta Białego orak J.W. T. M. Pani x Potockich
Annie Potockiej Woiewódzom Głom Liem Kirowskich
Belskim Rubieszowskiem Jablonowskiem etc. Staro-
stom Syndykom Apostolskim, Opiekunom, protekto-
rom, fundatorom y dobrodzieiom na wspomianę fundu-
sze hojne łaski obfite dobrodzieystwa przepisana itd.
Karaniem Koronacyjnym w Chetmie 1765 u W.W. K.K.
Bazylianow przez K. Paulina Urbanowskiego Gwardyana
Konwentu Pololskiego y Prokurat. Kanonik. P. Jana x
Daklimianym oświadczona, a pod orak Kapituły w Konwencie
Chrystynopolskim sumptem Pańskim kaszyczoney na precent
xtorona R. P. 1766. w Druku. Arkad. P. F. Coll. Lwowskięgo, fol.

Petność łaski i władzy ukoronowany Maryji
obraz w Roscie Katedr. Chetmskim obradku
Greckiego xdobiająca karnodziejską mową, ogło-
szona przez K. Grzegorza, od Ducha S. Harm.
Pós. Konwentu Lubel. Preora R. 1766.
fol. 9 ark. (Zacher 8777.)

Augustissimae Coelorum Terrarumque Reginae
 Virgini D. Gr. Mariae in Effigie sua Chelmonensi de Polo-
 niae Regno quod illius salutem fortunam et dignita-
 tem nefario olim ac acerbo Scythico bello fractam
 et afflictam stupenda vi restituisset: de Populo Chri-
 stiano quod negris medicinam calamitate fractis le-
 vamen moerore exanimatis solatium calamitoso
 praesidium praesentissimum tulerit semper et fe-
 rat de Unione Rutheno-Catholica quod Heterodoxorum
 vehementissimos in eam impetus identidem factos
 semper gloriose repulerit etc. — Studium Basilianum
 Vilnense — sub celeberrimum Coronationis suae trium-
 phum humillima iusta debita officia — in expositis the-
 ologiis thesibus D. L. D. Vilnae typis J. R. M. Mo-
 nachorum Basilianorum. 4. (Zocher 8448.)

Najlepszym jednolite dzieło historyczne w historii obron Chel-
 mskiego jest dzieło zbiorowe napisane przez autora pod tytułem:

Kronika cudownego obron Najświętszej Maryi Panny
 w Chelmskiej katedrze obron Grzechu, od samego początku
 wiary Chelmskiej, w której narysował wizerunek chowania
 z odprawianymi cudownymi i cennymi odprawianymi.
 Roku 1768 dnia 18 miesiąca Wnieścia, a raz do druku w Roku

1780 wydane w Berdyczewie w drukarni Torkuz Najwyższy Mle-
czy Panny. Druko to nie liczbowane ma kart i sygnaletami
od A do Rrrrr i od A do Fffff razem kart 414 i arkusz 4 in folio.
Stada i z tych części - W pierwszym części jest doskonały przedruk
drzeźki księgi psalm. Jezusa z roku 1684. W drugiej części jest opis
wolumen koronacji cudownego obrazu - W trzeciej jest 16 kart
mianem w czasie koronacji księgi obrazu Dołączono tu także 10
rytwarów przed Kalwichechig w Berdyczewie.

Na pierwszym widoku Chetna fol. obl.

Na drugiej Wierunek N. M. Panny Chetnulej.

Na 3. 4. 5 Tę hymnufalną branny, na 5^{ci} wstąpił fajerwerki.

Łobanowa Matki Berlijskiej Chetmolskiej mame misq byj tyllu
 Linciego wydania drista do Jelioba Susy obrach in 4^e rytrwany
 pnu Alexandra Tarasewicza, ba lornu z napisem jwdo obrachien
 „Unita Dei cum homine unice illates Unithorum Thammaturga
 Chelmensis Tacharorum et Losacorum ad Beresteklem. gloriosa
 et memoranda profugelias. /z.m.2./

2. ycin in folio z drista łowuacy. cudownego obrach et napisem.
 Effigies Beatae Virginis Mariae apud O^o Basilianus ad Ca-
 thedram Chetmensem residentes, miraculis clara solenni-
 ri aurea corone a Vaticana oblate coronata Anno 1765 die
 15 Septembris. Jo. Christ. Windesl. scul. Viennae.

3. Ryceink. in 8^e z napisem z gione In perpetuum coronata Tri-
 umphat, u doła z napisem: Effigies Beatae Virginis etc.
 jat u popyndriy z ycin. /z.m.2./

Lyncin łowuacy byj wydawane podcas łowuacy iadny uic emany.
 Medaliki Matki Berlijskiej Chetmolskiej.

Wopisic łowuacy jst jwdoalini uowuacy. fol. Numm 2 i 29999 z
 verso. i jwdoalini łowuacy wydawane uowuacy doła orłone morisim
 iem uowuacy i uowuacy wydawane id wiele. hymnarem obecnie, majdy
 i jwdoalini łowuacy wydawane uowuacy w łowuacy

Na Str. G. Math. Berh. i paucen Jensen, w obolcu najis S. 112.
Chelmeusis. Na S. O. Kowen a w obolcu najis CORONET. Anno
1765 die 18 7 bis. Lipinusi wiadomosci historyczne. str. 27.

- 1) Kustose zamieszane obel ~~man~~ odwozu is do diet. Konwency.
cudownego obrau.
- 2) Tabie rany jakie sa na oryginalu znajduja is tej same wazy nycini.
- 3) Jak to bely sam miedziel jest opisaliny
- 4) Rycin. Le nie jak nam mawa.

Koronacja cudownego obrazu N. Maryi L. w Chetmskiej
Katedrze obrządku greckiego..odprawiona r. 1765 d. 15m. Wzrę-
nia a zaś do druku w r. 1780 podana. W Berdyuzowie w druk.
Sortey Hajow. Maryi. fol. (zebrał i wydał Maksymilian Rytko
bisk. chetmski, jak widac z approbaty 1780.)

K. 2 (tytuł, przedmowa i approbata)

K. 174. Czwó pierwsza historyi obrazu Cudow N. L. Maryi
Chetmskiej przez s. p. J. W. Jakuba Suszy biskupa
chetmsk. z Opisaniem ziemi Chetmskiej, miasta i
wojny (jest to przedruk dzieła: *L'henia testator redi-
vius* albo Obraz sterowityny Chetmski Lanny i Matki
Przenajswiejszej stawa cudownych swowich dzieł po
trebie ożyty J. W. Jac. Jakuba Suszy biskupa chetmsk.
i bisk. opata rydyzorynskago... R. 1684 na swiat
wydany w drukarni Akademii Zamoyoskiej - z dedyk.
Janowi III J. Suszy, z Przedmową J. Suszy, z Approbatą: Chetm. d.
6 Martu 1646, Leopoli d. 2 Augusta 1653, Leopoli d. 10 Novembr.
1682 - Opisi i Historia Chetma i cuda por. 1685) (K. 3a - c. A - Llll.)

K. 33. Czwó druga Akt Koronacyi obrazu Matki Boskiej cudami
w Chetmskiej katedrze wystawionego opisujaca (Cuda od
r. 1696 - Opis Koronacyi) (Sign. Aaaaa - Rrrrr.)

K. 205. (Czwó trzecia: Kazania podzysa aktu Koronacyi miane
jest to 16. Kazan' przez xx. Michala Lsarskiego Soc. Jes. Waw-
rzyńca Rymszewskiego bazyliana, Sawta Laprockiego kanon.
chetmsk. fac. Piotra Brzowskiego dominikana, Dyda Ka Lsarszen-
skiego reformata, Episkamiego Garbowskiego Reformata, Paulina
Urbanowskiego bernardyna, Auxentego Puczyńskiego Bernar-
dyna, Hlera Klinka Lisanskiego aryb. smolensk. rusk. Andrzeja Za-
wadzkiego augustianina, Teodora Witnoszewskiego Kladra rusk. Waw-
rzyńca Myslowskiego piara, Antoniego Chojnackiego piara, Gedona Hlawew-
skiego bazyliana, Hieronima Cato - i car. Lsarskiego Gregoria od Ducha Sw. Karmelita Boskiego (oprac. Lu-
sk.)

Kopieć katedralny ruskij miał stawiać Włodzimierz W. r. 1001 który
 ten rok wymalowany był literami ruskimi na sklepieniu żłutwiciem.
 w którym to czasie cerkiew ta leżała w obrybie zamkowem. Metodiusz
 Terlecki bisk. Chelmski cerkiew tę przebudował r. 1640 żłutwiciem
 filary; na nowo znowu odbudował ją Lewicki biskup chelmski;
 lecz dla porządkowania się sklepienia rozebrał całą. Filip Włodkiewicz
 biskup chelmski i w Kijowie dzisiejszym r. 1735²⁰¹²⁵⁶ gruntownie wy-
 wał na nowo. Na cmentarzu była też i druga cerkiew S. Bazyliego
 przed r. 1640 przy której były zakonnice. - Xigze Lew Wasil Kiewicz
 synowiec Króla Daniela około r. 1262 wiofskę Łokrowę z cerkiewką S. Spas-
 sa darował katedrze chelmskiej. - Były też cudowne obrazy na Rusi:
 Smoleńsk, Nowogrodok, Lichowski, Linsk, Wilno, Mińsk, Grodno, Żyrardowice,
 Włodzimierz, Derman, obrazy Bogarodzicy cudowne w ruskich cerkwiach.
 Malowanie obrazu chelmskiego starożytnie S. Anka, tuż czarna mier-
 nie przedługowata, malowanie miejscami wyjęzione od wapna wzdłuż na
 obraz i tokić i blisko 3/4; w spierz i tokić i potłocze i tablica spójna z 3
 defer w mięci na 2 pale gołębich. Matka Boża piastuje na prawej rze
 dziecinę ubraną w ciemnoczerwony sukienkę zwińniętą a ciemnobłękitną
 wnetrzną; sama odziana w suknię ciemną czerwony zwińniętą
 a ciemnobłękitną wnetrzną. Obraz obity był dawniej frązery złotem i blaskami.
 Później dodano do obrazu szaty fioletowe i koronę złotą.
 Andrzejowski Arseniusz biskup chelmski + 1619 w lipcu.
 R. 1650 cerkiew Chelmska katedralna odebrali dysuni. - R. 1651 Jan Kazimierz
 Król pniez Komisarzy odebrał dysunitom cudowny obraz i do obrazu świętego pod
 lokalem zawiesił, wosił go z fioletu pod Beresteczko i do dworu. Gdy r. 1651
 biskupstwo Chelmskie na powrót uniue za królowi Józefowi oddano, powrócono
 obraz, nazad do Chelmska - Cudow 699 do r. 1684 opisanych.
 1416 biskup Chelmski Charytoniusz (zapisany w Ewangeliu starej)
 1546 został biskupem Bazyli Baka
 w Chelmskiej drugiej opisii cudow od r. 1696 - 1752.

F jakoby złotem
 przetykaną,

T. Waspawy

Podług pisarzy nieuniknionych cudowny obraz Bogarodzicy ma pochodzić z monas-
 tery Teodorowskiego w Kijowie i miała go do Chelmska darować Teodora siostra
 Daniela Króla halickiego; podług innych zaś pochodzi ten obraz z Piotrusza
 na Wotyńcu i darowany do Chelmska przez Włodzimierza Wielkiego.

Koronacje (do r. 1793 było w Polsce 20 Koron. a lipiński pisze że 23)

- 1717 d. 8 września Koronacja P. Maryi Czestochowskiej przez Szembeka Krzysztofa bisk. chełmskiego dwoma złotemi Koronami od papieża przygotowanymi ~~złoty~~ do Drezna Krolowi w skutek prośb fluse. Krolewskiego do Lipieja.
- 1718 Konstanty Brzostowski bisk. wileński koronował obraz udowony w Trokach w Koście paraf.
- 1723 Stefan Rupniewski bisk. łucki w Kodniu Kozytem Jana Fryderyka hr. Sapiehy Kapł. trock.
- 1724 d. 8 września Jan Karbik arcyb. łow. w Łokalu u Bernardynów Kozytem Michała Łotockiego wojew. wotyński. Korona sama Kozytowata 120,000 złp.
- 1727 d. 15 sierpnia Stefan Rupniewski bisk. Łucki w Łockamieniu u Dominikanów.
- 1730 w Żyrowicach u Bazylianów
- 1749 Franc. Kobielski bisk. Łucki u Dominikanów w Łucku.
- 1751 d. 2 lipca Szymon Wyżycki arcyb. łowoski u Dominikanów w dworze
- 1755 d. 8 września Władysław Lisakowski bisk. przemyski w Jarosławiu u Jezuitów Kozytem Łotockich o 12 Koronacji 1731 Krolewicz jako Sobieski Jęz. Marat.
- 1756 d. 16 lipca Kajetan Ignacy Sołtyk bisk. kijowski w Bezdyszowie u Karmelit. biskup nakładem Ant. dubomirskiego miecznika K.
- 1767 d. 7 czerwca Ign. Kraficki bisk. Warmiński w Miedniewicach u Reformatorów Korony sprawiła Izabella z hr. Flemingów Czartoryska J. Z. L., Alexandra z Księż. Czartoryskich Oginińska H. W. d.
- 1773 d. 8 września w Poczajowie u Bazylianów Sylwester Dubieniecki Rudnicki biskup Łucki i Ostrogski
- 1761 u Białymiejskich u Karmelitów Jerzy Hilgen biskup smoleński Kozytem Oginińskiego mar. radka W. X. d.
- 1777 d. 12 sierpnia w Białogorach ~~Krzyż~~ u Karmelitów Krzyszpin Łężykowski sufragan łowoski
- 1765 d. 15 września Hieronim Lipiński arcybisk. smoleński w Chetmie w Katedrze ruskiej (12ª Koronacja)
w Przemyśle
w Skarpm
w Jarosławiu
(leżajma 3)

101

Uniti Dei ^{cum} homine unica Mater. Unitorum
Stigmatibus Chelmenj.

4to Alexander Tarasewicz fecit

(Litho cylind. m.) Lubra: Phoenix 1684. 4°

Cudowny Obraz Matki Boskiej Chełmskiej.

walony (z łoci w skutek rewolucyj za Jakuba II r. 1688 ukończyli) - Kofioł Mitofiejskich Łamien w Chetmie był wprzód Kłafztorem Benedyktynów Kłore do Prystawa pod Sucholą przeniesiono.

Kłafztor franijskanów fund. 1255 (rupt. 1806) w Chetmie były Kofioły przi tego S. Duha, S. Mar. i S. Jęzego i Kaplica S. Agnieszki. oraz Kłafztor Dominikanów i Benedyktynów. - Biskupstwo chetmińskie dziś gimnazjalny) Kłafztor Benedyktynów - Biskupstwo chetmińskie założony 1214 lub 1222 Konrad Kiezi Wrazowiecki; biskupi mież. Kłafztor Benedyktynów Chetmiński - Kłafztor Benedyktynów Chetmiński założony do r. 1317 w Chetmie, potem w zamku Frydek pod Wąbrzeźnem, w Lubawie i Harogrodzie pod Chetmiem. - Kapituła i Katedra była później w Chetmie, skąd 1824 przeniesiono do Łelplina.

Ob: Die Culmer Pfarrkirche. Eine geschichtliche Abhandlung vom Gymnasial-Oberlehrer Dr. Johannes Seemann Str. 1-32
z widokiem i planem Litogr. in fol. w Jahresbericht über das Königl. Kathol. Gymnasium zu Culm für das Schuljahr 1855-1856 vom Director Dr. Adalbert Lojzyski
Vor an Eine geschichtliche Abhandlung des Oberlehrers Dr. Seemann: „Die Culmer Pfarrkirche“ nebst einer Abbildung derselben gezeichnet von dem Gymnasial-Zeichenlehrer Hugo Sz. ~~Reichelt~~ Lithographie von C. A. Mann in Thorn XVIII. Culm Druck der Lokhdecker Buchdruckerei 1856. 40. - Sprawozdanie Xrol Gimnazjum Katolickiego w Chetmie z roku szkol. 1855-1856 Zopredza: Rozprawa historyczna Dr. Seemann o Kofiole faonym w Chetmie z ryćmi: Chetmno czionkami drukarni Lokhdego 1856. 40.
Sygodnik illustr. IX. 192.
Jan Kidejski 42

Matka Najśw. Chetmińska czyli Odrobienie
Chetmna, podanie święte przez Sierp Polacz-
ka (Reissa). Toruń 1849. brosz.
— (tor.) Chetmińska Najśw. Panna. Chetmno 1848.

Obraz cudowny Matki Boskiej Bolesnej Chetmin-
skiej Karat (r. 1656 wymalował Jan Szmak probosz-
chetmiński z powodu cudownego uzdrowienia swego w
podróży; jest on kopią cudownego obrazu znajdującego
się w Kaplicy nad bramą grudziądzką.

Kosiorz farny w Chetmnie (Katolik pismo re-
ligijno-obrazkowe dla oświaty ludu. Redakt.
Józef Chojczewski. Rok I. 1868. Tom I. Chetmno

4te N° 1. 2 (z widokiem Kosiorza ^{Katolik} N° 1) — tamże
Chetmno Rok II 1869 Chetmno (opis
miasta) Nr 1 (z widokiem miasta), Nr 2 (z widokiem
Kosiorza postronnijskiego), Nr 3 (Matka Boska

Chetmińska drzeworyt. pag. 18), Nr 4 (z drzeworyt. *) ten sam drzewo-
ryt w Chojczewski
Józ. Żywoty świętych

Matka Boska Chetmińska objawiła się najprzód pewnemu Patronowi narodu,
pastuszakowi za bramą grudziądzką na tarasie, gdzie się polskiego. Zozan
dzis' Kapliczka zgrodzem znajduje.

Nad bramą grudziądzką jest posąg Matki Boskiej Bolesnej
trzymającej Chrystusa z rąk, wykuty z kamienia.
Z tego to posągu jest kopia malowana na płótnie w Ko-
ściele farnym, cudowna.

1874. 12° str. 9.

i w piśmie: Przyjaciel
ludu red. Józef Choj-
czewski. Rok III N° 19
Chetmno drukiem
W. J. Lohdego, redakt.
Józefa Gótkowskiego
1863. 4^{ty} N° 19: Mat-
ka Boska Chetmińska
z drzeworytem.

fundowanej r. 1560
przez Małceja Siem-
kiewskiego na Łowien-
ku odbudowanej r. 1649
przez J. Szmał

F w Kaplicie.

Obraz cudowny Matki Boskiej Bolesnej malowany na dre-
wie, 3 stop 8 cali wysoki i szeroki, przedstawia Matkę Boską
siedzącą trzymającą na łonie ciało zdołanego z krzyża Chrystusa.
Obraz ten umieszczony w farnym kościele w bocznej kaplicy [po le-
wej stronie prezbiterium, pokryty sukienką srebrną. Obraz
ten pierwotnie znajdował się najprzód w domu mieszczki Hładows-
kiej na przedmieściu Rybaki, skąd przeniesiony i umieszczony
nad Bramą Grubinską. R. 1649 probosz chetmiński Jan Szmał
przeniósł ten obraz do kościoła farnego, gdzie dlań w kaplicy r.
1699 Mikołaj Marszewski dzieciarza lipiński ołtarz wystawił.
Nad Bramą Grubinską zaś gdzie uprzed był obraz umieszczono
rzeźbę kamianą, przedstawiającą kopię obrazu. Za staraniem
misjonarzy którzy r. 1680 przy farnie osiedli, obraz w farnie
przed r. 1720 przez Komisarza duchowną za cudowny ogłoszony
został, a papież Benedykt XIV udzielił pozwolenie na koro-
nację, która się odbyła r. 1754 (Szczegóły jej nieznane). Główny
odpuszt odbywa się na świadectwie H. P. Maryi.

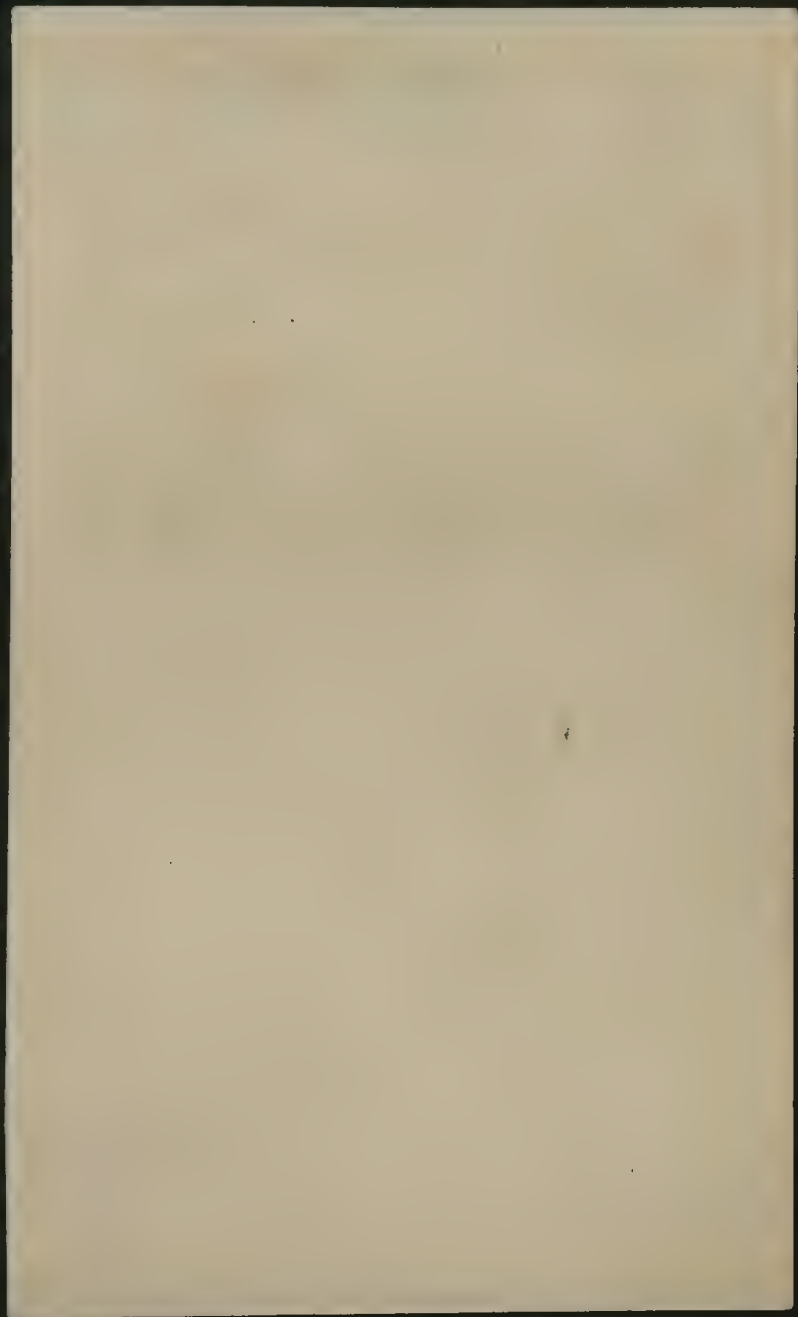
Ob: Prawdziwy Abrys Matki Boskiej na górach
chetmińskich spieszno ratującej (Kazanie miało
d. 2 lipca 1721 w Chetmie). (Chetmno 1721) wyda-
ne bezimiennie) przytem (Pisem) N. Pannie Chetmińskiej.
— Jan Kidejski: Obrazy cudowne str. 42 - 62. —
Stawa Matki Boskiej na brance. (?)

Grzesznika przez pewnego kapłana
wreckiego stylem Kazandziejskim r.
1721 d. 2 lipca wyrobiony. (b. m.) 436
H. 16; ded. Fr. Jg. Wysockiemu prob.
Kat. chetmiński... z. m. A. Donadziński.
Jk. K. J. M. P. w tym Kazaniu opisa-
ne uda d. r. 1632.

113

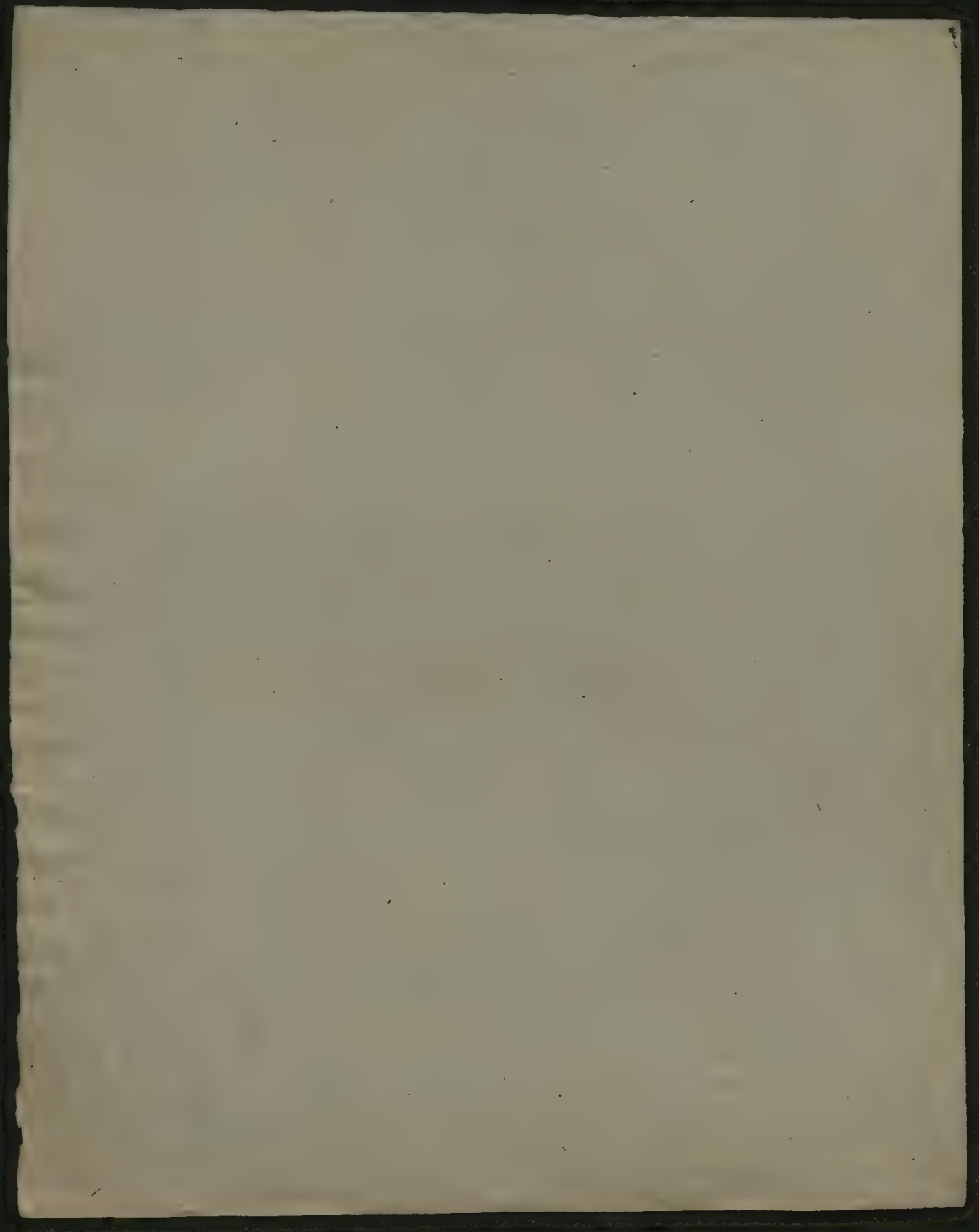
Chełmno Ob. Tygodn. ilustr. 1864 nr.
237.

Chełmno miasto powiat w regencji Kwidzińskiej -
ziemia i kasztelania Krak. 1058-1079, od r. 1214
pod względem rangdu Kofiel. odtaczona od
Mazowsza - a odr. 1228 w posiadaniu Kny-
ża Kow. Miasto 1466 wroczone Polak r.
1505 darowane biskupom, od 1772 przyta-
czona do Prus od 1807-1815 do Xięstwa War-
szaw.

Chełmonie wies w dzisiejszej diecezji chełmińskiej
w dekanacie gotulskim (powiecie toruńskim); w kościele
parafialnym w wielkim ołtarzu jest obraz Tajkawy Niepo-
kalanie przystęj Śr. Maryi P. malowany na płótnie w ma-
łych rozmiarach. Kofioł ten ma odpusty nadane r. 1752
przez Benedykta XIV. Obraz ten miał należeć państwu
w lesie.

Fankidejski: Obrazy cudowne str. 157-
159.

Chłopice

Wies' Chłopice pod Jarostawiem w dycezyi przemyśkiej, posiada w kościele drewnianym leżącym wieri' mli' za wsią w lesie cudowny obraz Bogarodzicy bizantyjskiej. Przedstawia Bogarodzie, trzy mającą na lewej ręce dziecko siedzące, którego rączkę prawicą trzyma. Koło twary Bogarodzicy nachylonej ku lewej do dzieciątka jest napis grecki

MP ΘΧ i ~~Θ~~ ΙΖ ΧΖ. Kościółek ten był najprzód cerkwią ruską, która r. 1786 oddana została obywatelom Tawiskiemu; lubo tu już od r. 1688 miała się znajdować Kaplica Tawiska.

(Ob. Wizerunek obrazu Śr. Maryi L. w Cerkwi parochialnej Chłopińskiej pod Jarostawiem takkami Stynglego, dekretem J. H. Jm. L. Atanazego biskupa przemyskiego, z 1763. r. - 12. między innymi)

(Ob. Wizerunek obrazu Śr. Maryi L. w kościele parafialnym w Chłopicach pod Jarostawiem takkami Stynglego. - lith. u L. Zillera we Lwowie. 80.)

(malowany na blasze miedzianej z srebrzystą sukienką, wysokości 1 1/2 łok. szeroki 1 1/4 łok.)

podług miejscowych notat
Cerkiew ta wystawiona
r. 1688

We wsi Chłtopiach wystawił około r. 1662 Kaphie pewny Grezyn z
Jarostawia w miejscu gdzie znalazł cudowny obraz Bogarodicy na
głusze i gdzie odzyskał zdrowie oraz stracone swe konie.
R. 1731 Jan Ostrowski cześnik sieradzki z otymyła Krol. dyedziei
Chłtopie na miejsce Kaphie, wystawił cerkiew ^{niemalże 200 lat} ~~z obrazem~~
Terefaj z Droiszewskich. Z powodu licznych cudów r. 1761 Zofia
z Markowskich ^{wdowa} ~~Droiszevska~~ ^{z Droiszevska} ~~z Droiszevska~~ ^{z Droiszevska} ~~z Droiszevska~~
nową ozdobną drewnianą cerkiew, którą d. 1 Paźd. 1763 Otanazy
Szptycki władysław przemyski poświęcił i zapisał fundusz na utrzymanie
mnie z Kłazy ruskich 6000 złp. Obraz ten r. 1778 miał srebrną
kierkę i liczne wota; Lukientę sprawił Alexander Lisiewicz z
Jarostawia. R. 1788 ^{d. 23 grudnia} ~~na rozkaz~~ ^{razem zniszczoną} ~~na rozkaz~~ ^{na rozkaz} ~~na rozkaz~~
którą do Boratyna wcielono. a ~~na rozkaz~~ ^{cerkiew wraz z obrazem} ~~na rozkaz~~ ^{na rozkaz} ~~na rozkaz~~
Cerkiew ta miała ^{z obrazem} ~~z obrazem~~ ^{z obrazem} ~~z obrazem~~ ^{z obrazem} ~~z obrazem~~ ^{z obrazem} ~~z obrazem~~
d. 23 listopada 1760 Komisarzy powiem Otanazy Szptycki biskup
przemyski ruski r. 1763 dekretem swym obraz za cudowny ogłosił.

** podług notaty r. 1786

Przez Komisarzy Cesarzowego
Planazykowski Dziekana
próchnickiego i Jona Oderna.
Kierwina Diekana Jarostawskiego
półem ten obraz Onufry Szumlański
episkop przemyski ~~z obrazem~~ ^{z obrazem} ~~z obrazem~~ ^{z obrazem} ~~z obrazem~~ ^{z obrazem} ~~z obrazem~~ ^{z obrazem}
cudowny
Kościół stoi w lesie. Opłaty
były w tajemstwie i ruskie dwiżta
n. d. Maryi.

(Ob. Schimatom wszech Kłazy rusko-katolickiej.
Koko eparchii Beremyskiej na hod 1878
— i 1879. Beremysk. 1878-1879. 8°
pag. 323 i 452-456.)

Ks. Wojciech z Chłtopie: Historia o cudownym
obrazie n. d. Maryi w Chłtopiach. Lwów
w drukarni ludowej 1880. 8°
(w bibl. Głogolińsk.)

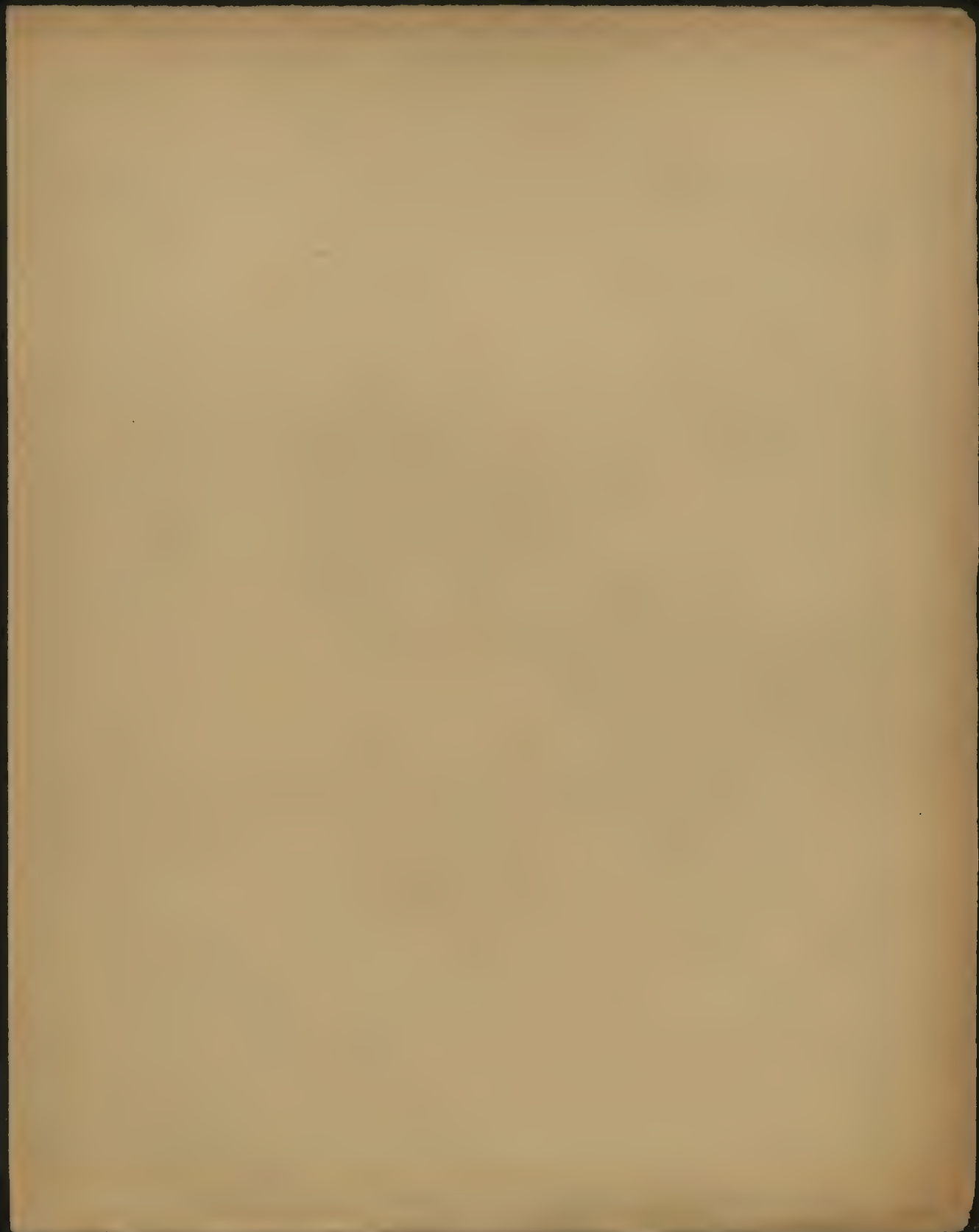
Barcz: Cudowne obrazy. str. 50.

(mylnie - powinno być Chotin)

Chocim m. (dycecyja kamieniecka) ?

W cerkwi monastoru Bazylianów obraz cudowny
N. P. Maryi.

Ob. ryana: Effigies B. Virg. Marice
apud P.P. Basilianos ad Cathedram ?
Chotinensem residentes etc. -
Daltzer sc. (w Grabowskim Ambr.
Dziękuję ikonografii naszej, str. 20
- jest to widocznie myłka Grabows:
kiego, bo na rytmie stoi: ad Cathed-
ram Chelmenensem.) W Chocimie
tureckim, niebyło Bazylianów
ani katedry.

Choć miasteczko (dyceza wrocławska)

W Kosiele parafialnym dawniej Kollegiaty suprymowa-
nej r. 1818, jest cudowny obraz N. Maryi P. Szkaplerznej
— (może w Kosiele po Reformatach?)

(Ob. Pathalogus euloriarum dioc. Vladislav.
pro anno 1873 pag. 43. — item pro
anno 1875, pag. 55. — item pro anno 1874 pag.
109. — Additament do Kronik 14.)

Chodel w. (w dycecyi lubelskiej)

Thaumaturgae in sua aede prope oppidum Chodel
Virgini Lauretanae in monte variis infirmitatibus
ospitrici, in peste, hostilitate et periculis praefidi
Collegii Lublensis Soc. Jes. domesticae Tutelari et
omnium ad se confugientium ^{trien-}communi matri ^{a. 1735} ^{institutum honoris} ^{procuratori}
nalem cursus laborem dedicat ^{manipulum. Lublini}
typ. Soc. Jes. 1735 fol. K. 24. * (w bibl. Błotnickiej)
(autor anonim Bystrzeczowski Wojciech jezuita)

Trigo et miracula imaginis B. V. M. Laure-
tanae prope oppidum Chodel Collegii Lubli-
nensis Societatis Jesu celeberrimae. (b.m.in.)
fol. K. 3. (około 1746 wygłosz.)

Na miejscu tym gdzie stoi Kościółek dore-
tancki niedaleko miasta Chodel, r. 1616 przez
Jezuitów zbudowany - widywał wstąpienie Chodla
Bernat Braniejowski choćby Koronną w noży
rwiastło z dworu (który dwór stał nadle Kosciółka
Chodelskiego) i tam też stołkroć w noc, wychodząc
się modlił na tym wozgorzu. Później założyłszy biskup
jem Krakow. arcybisk. gniezn. i Kardynałem, fun-
dowałszy Kollegium dla Jezuitów w Lublinie, temur
Kollegium Chodel założył ^{miasteczko w województwie lub-}
elsk. zapisat. Jezuita zatorzli na owym wozgorzu Kosciół
Loretanski. - Cuda drukowane idą od r. 1652 - 1746.

Fi wybudował
tamże figurę
tylko, mając zamiar
wyścić Kaplicę

K. i. tytut

H. 3. Origo et miracula imaginis B. V. M. Lauretanae
prope oppidum Chodel Collegii Lublinensis Soc.
Jes. celeberrimae.

К. 4 Дедукција

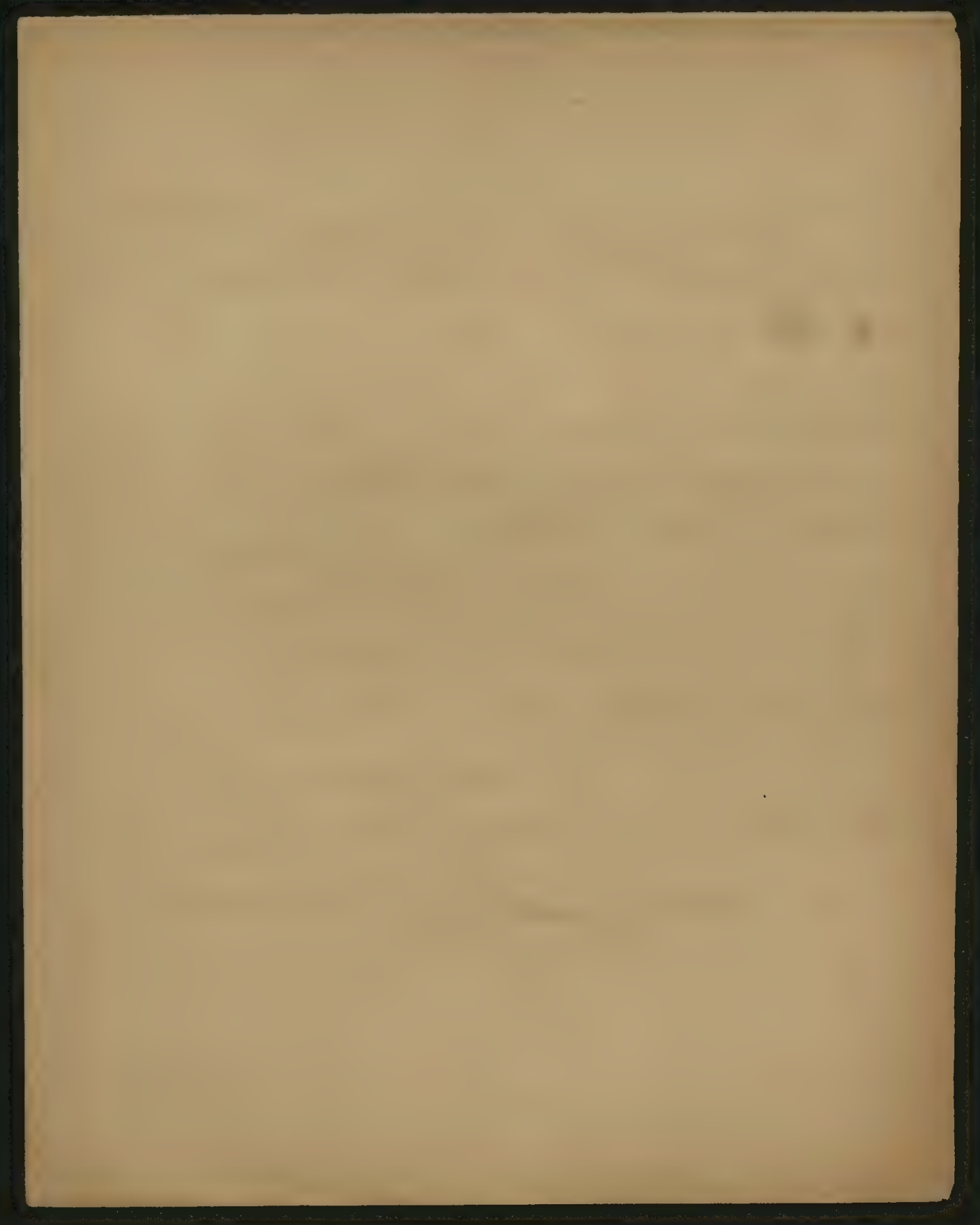
K. 7 Conclusiones (Nicolai Wybranowski)

Po kasaniu Jermitów w Chodlu przeniesiony został udowny obraz do Kościoła parafialnego.

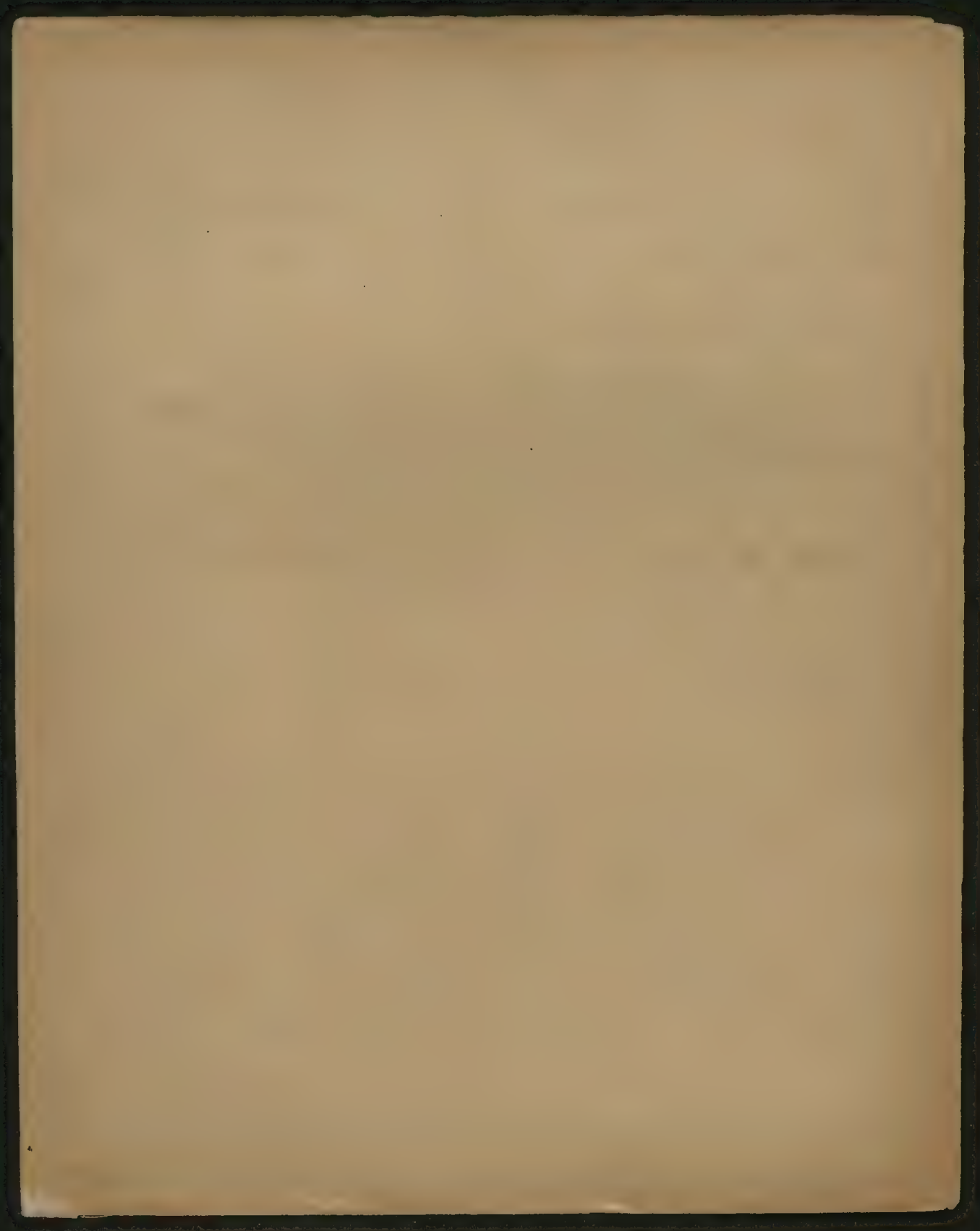
Ob. Tygodnik ilustrowany XV. 4.

Cholawszczyzna pod miastem Mińskiem (15 wiośń od Mińska)
 Kościół filialny ^{fundowany 1715 przez jezuitów mińskich} z cudownym obrazem Ś. P. Maryi,
 1880
 w r. 1880 zamieniony na cerkiew prawosławną. —
 Są medaliki mosiężne z wizerunkiem Ś. Maryi
 P. Cholawskiej. (Kościół ten zwany Krzyżogorskim leżał
 w dawnej diecezji wileńskiej — potem w diecezji mińskiej —
 dziś znów w diecezji wileńskiej)
 Kościół w Cholawszczyźnie (wsi) drewniany odbudowany za sta-
 nieniem biskupa mińskiego Jakoba Ignacego Dederki na miejscu daw-
 nego spalonego. W tym kościele jest cudowny obraz Ś. P. Ma-
 ryi Karmicznej, malowany na blasze miedzianej (wysok. 5 1/2
 szerok. 4 3/4 wierszków). Obraz ten podrasa inkurocy szwedzkiej
 zjawił się na tem samem miejscu w lesie na rosnie, ukrywając
 temu się tutaj szlachcicowi Łukasowi Cholewie, który tu Kapli-
 cę zbudował; tę z czasem w kościele drewniany zamieniono.
 R. 1844 należało do tego kościoła filialnego 1404 dusz katolickich.

Revolinski: Katalog religijnych medalii str. 12.

Chynow ^{lub Chinow} (wies (w dawniej dycezyi poznańskiej, archi-
 dyakoniaie warszawskim) nad rzeką Czarną w dawniej zie-
 mi czerskiej. Kościół tutejszy parafialny S. Trojcy założył
 i uposażył r. 1734 Piotr Piliński ze Skut herbu Rogala wojew.
 da mazowiecki. Jest tu cudowny obraz M. P. Maryi (przedstawia-
 jącej Bogarodnicę zwróconą na lewo, do której się tuli dziecko Jezus
 siedząca na lewym ręku Bogarodnicy. (Ob. drzeworyt: Obraz
 M. P. w kościele chynowskim - w Tygodniku ilustr.
 warszaw. 1885. Serja IV. Nr 142 z d. 19 Kwieśnia 1885, str. 192
 i Artykuł w Nrze 141.)

Cieśz Kowice

(Ecce homo)

Obraz P. Jezusa miłosiernego, przywieziony został z ^{*)} podług innych zaś r. 1683 od Innocentego XI
Przemu darowany od Urbana VIII ^{*)} jednemu. prafatowi polskiemu. ^{**)} Dozłatkowo umieszczony był w Cieśzkowicach tenże obraz drugiemi Ks. Stanowi polskiemu obraz, P. Jezusa na Krzyżu, Kto: r. 1336
w dworskiej Kaplicy. Gdy pani Kurdybanowska przyjechała doznata przy tymże obrazie (zostającym w dworze u sta: rosciny Laszkowskiej) cudownego uzdrowienia, sprawiła dla niego ołtarz w Kościele Cieśzkowickim (wystawionym r. 1336 przez Kazimierza W.). dokąd przeniesiony został za probostwa x. Toporskiego Kanonika Katedr. Krak. Z powodu liźnego gromadzenia się ludu na Kazal (Konfys: Łoz Krak. ten obraz przystał do Krakowa, gdzie aż do r. 1753 zostawał w Kościele P. Maryi, skąd na wystawienie się x. Jana Stowin'skiego rodem z Cieśzkowic w którego zamk. r. 1753 obraz ten przeniesiono do Kaplicy Maryjnej na zamku Krak. R. 1795 d. 20 Kwietn. za staraniem Floria: na Amenda Janowskiego biskupa tarnowsk. został ten obraz odebrany przez x. Szymona Potaczewskiego proboszcza i syndyka miejskiego waj z Cieśzkowic i w Kościele farnym d. 2 maja 1795 na nowo umieszczony w wielkim ołtarzu. R. 1830 w sam S. Grzegorz podał się pożaru potłoczy miasta Cieśzkowic i Kościoła parafialnego został obraz wyratowany. Grzegorz XVI r. 1844 nadat 6 doroznanych odpustów. R. 1893 d. 4 kwietnia runęła wieża z wieżą Kościoła, przeto postanowiono zbudować nowy Kościół.

Joſch Franc. x. Wiadomości o P. Jezusie
Młotiernym w Ligzskowicach z przydat-
kiem pieśni z modlitwą. Tarnów nakła-
dem i drukiem Anastaſzego Ruſinowskie-
go 1858. 8° ftr. 24. Cena 10² Kr. m. K.

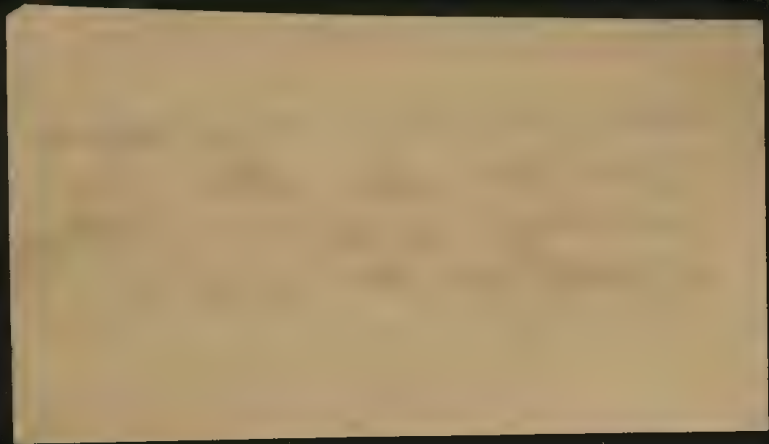
(Joſch Franc. x.): Wiadomości o P. Jezusie Młotier-
nym w Ligzskowicach, z przydatkiem pieśni, modlitw
i litanii. Nakład drugi. Tarnów, drukiem Anasta-
ſzego Ruſinowskiego, 1858. 8° str. 30. (str. 3-20 Wi-
adomości o P. Jezusie młotiernym w Ligzskowicach - str. 21-
30: Pieśni, modlitwy, litania) (Wydanie pomnożone.)

Historja cudownego obrazu i kościoła w Ligzskowicach
Kraków, w drukarni A. Koziańskiego 1895 (Wydane
staraniem Komitetu obywatelskiego do zbierania składek
na budowę kościoła rzym. kat. w Ligzskowicach) 8°
str. 25.

— (toż). Wydanie drugie. Kraków (drukiem A. Koziańskiego)
1895. 12° str. 48 (Z drzeworytem: Obraz cudownego Pana
Jezusa w Ligzskowicach).

Historja cudownego obrazu i Kościoła w
Cieżykowicach. W drukarni A. Kopcińs-
kiego w Krakowie 1895. 8° str. 25
Wydane staraniem Komitetu obywatels-
kiego do zbierania składek na budowę
Kościoła rzym. kat. w Cieżykowicach.

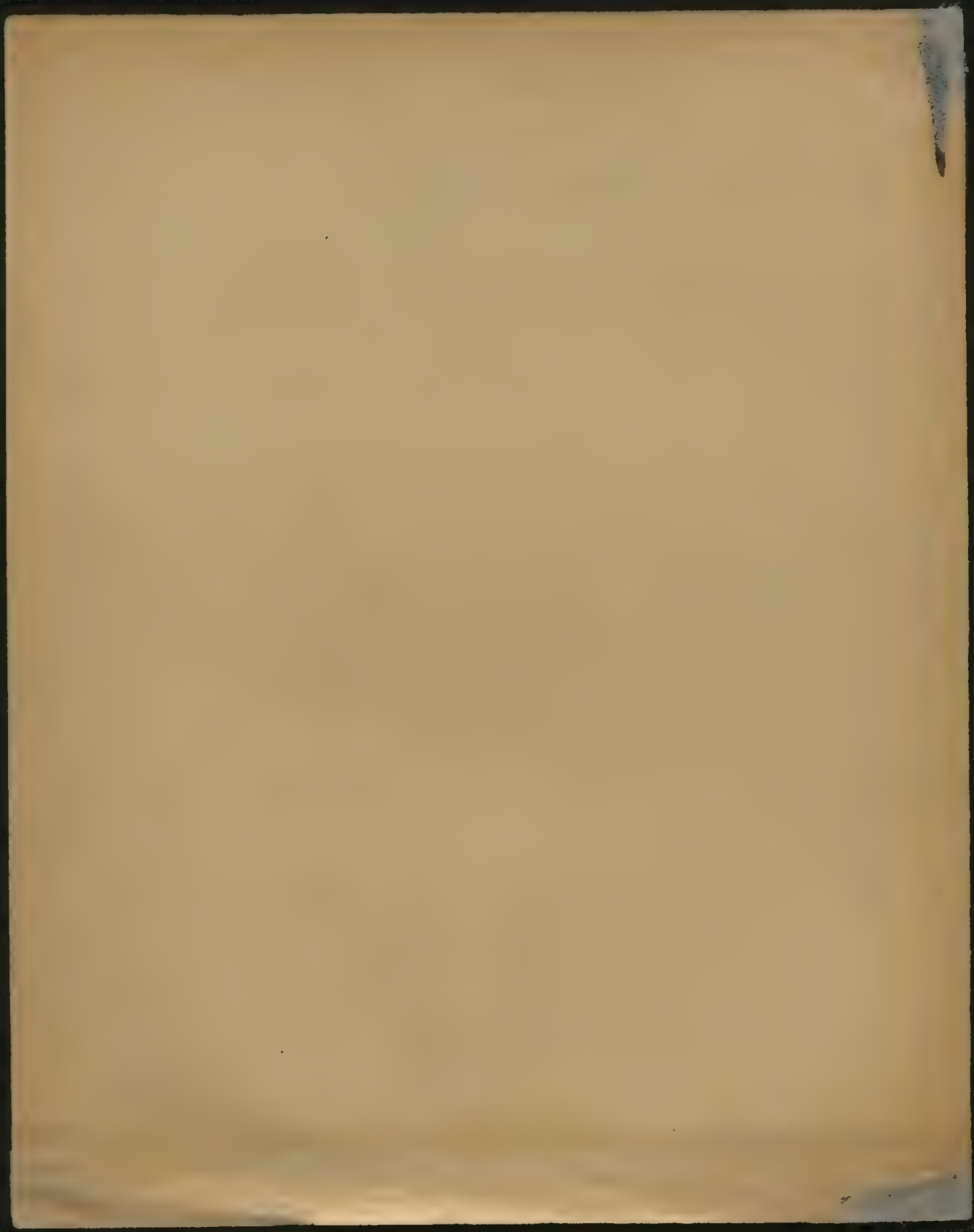
Wiedomości o Panu Jezusie w Cisz-Kowicach
z przydatkiem pieśni, modlitw i litanij
na kład drugi. Jarosław druk Anasztazego
Rufinowskiego 1858. 8. str. 30.

214
Czarny Ostrow w. (dyocerya Kamieniecka)

W kościele parafialnym w wielkim ołtarzu jest cudowny
obraz Bogarodzicy, przeniesiony tutaj r. 1807 z drewnianego
kościołka.

Ob: Przerdziecki Alex. Łódź
Marcyniński: Opis gubern. Łódzkiej.

Czezelnik miasteczko (dycecyja Kamieniecka)
(powiat olgopolski)

W kościele parafialnym jest cudowny obraz N. Maryi P.
(Kopia Piętochowskiego) malowany na płótnie z szatą srebrną
postawioną i koronami wysoki $1\frac{1}{4}$ arszyna, szeroki $\frac{3}{4}$ arszyna. Ob-
raz ten przyniósł jakiś pielgrzym z Piętochowy i darował go
d. 2 lipca 1747 Franciszkowi Skorupskiemu pisarzowi prowen-
towemu w Pohrebyszczach, który go ofiarował później księciu
Józefowi Lubomirskiemu ~~który~~ dziedzicowi Czezelnika; ten
zaś oddał go do kościoła w Czezelniku. Kościół ~~który~~ pierw-
wotnie drewniany spalił się r. 1751, przyczem obraz ocalał.
Nowy kościół r. 1784 wzmurowany kościołem księcia Józefa Lubo-
mirskiego, konsekrowany został 1824 przez biskupa Franciszka
Borgiaza Mackiewicza. - Główny odpust 15 sierpnia. (Rps)

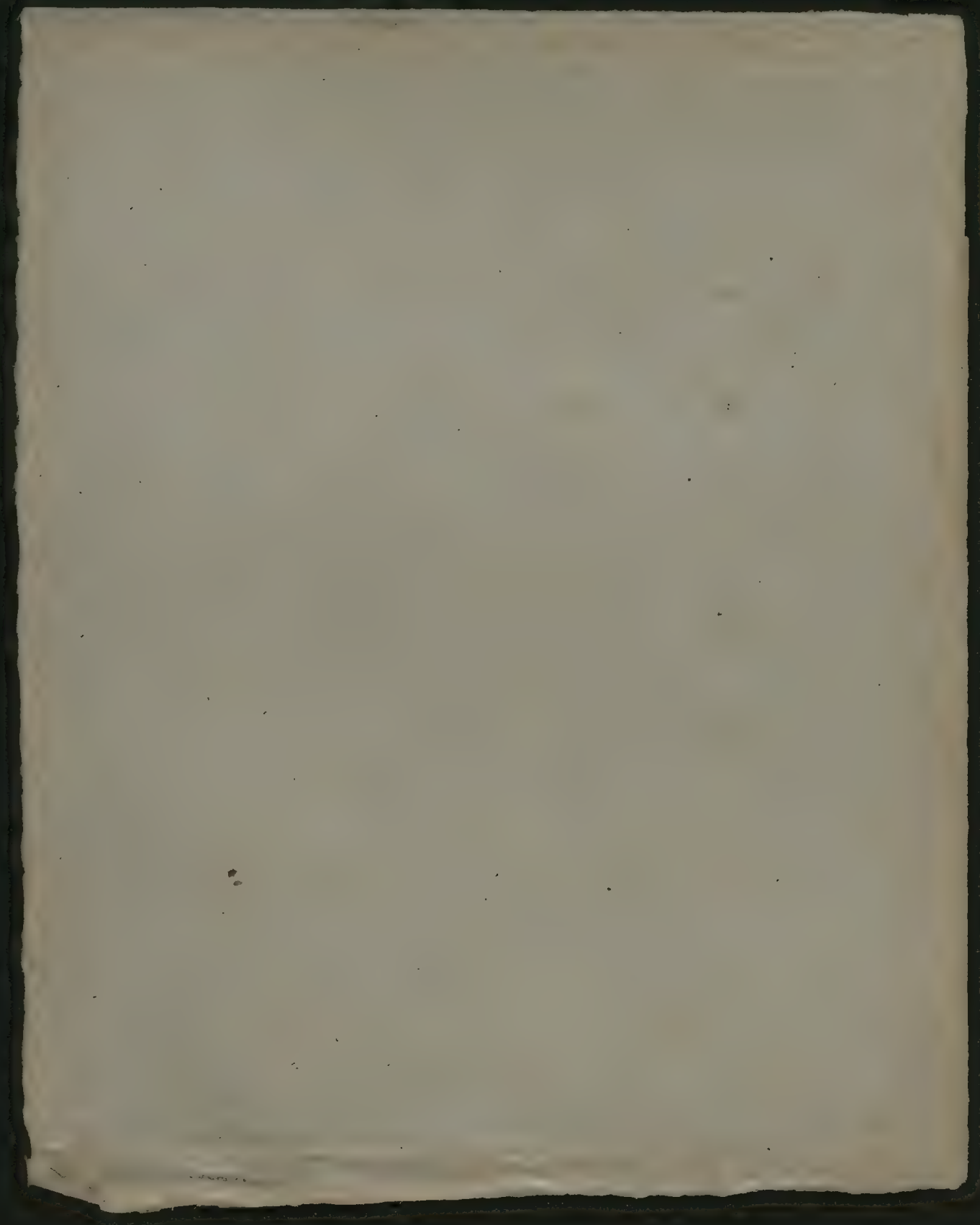
Czereja (miasteczko w województwie witebskim, powiecie orzeskim)

Tradycja o starodawnym Czerejskim obrazie N. Lanny.
Królewiec 1767. 40(2)

Obraz z Grecji dostał się do Nowogrodu wielkiego;
za napadu Tatarów pod Batym wystawiony
na mury miasta odwrócił nieprzyjaciół; r. 1611
gdy ^{przed wojną polską} został opanowany Nowogród w., pewny
żołnierz ^{Handel znowi w. X Lit.} Gregorz ^{marcelem literackim; przemysł godo Kosciółka} unosił go i darował
Lwow Sapieży, którego syn Kazimierz ~~darował~~
^{w Drojnie, a następnie} Bazylianom w Czerej; gdzie ^{gdyż} został oddat, gdzie ^{zawaga} stynął cudami.
- R. 1654 Moskwa uratowała Czereję. (teraz monaster prawosławny)

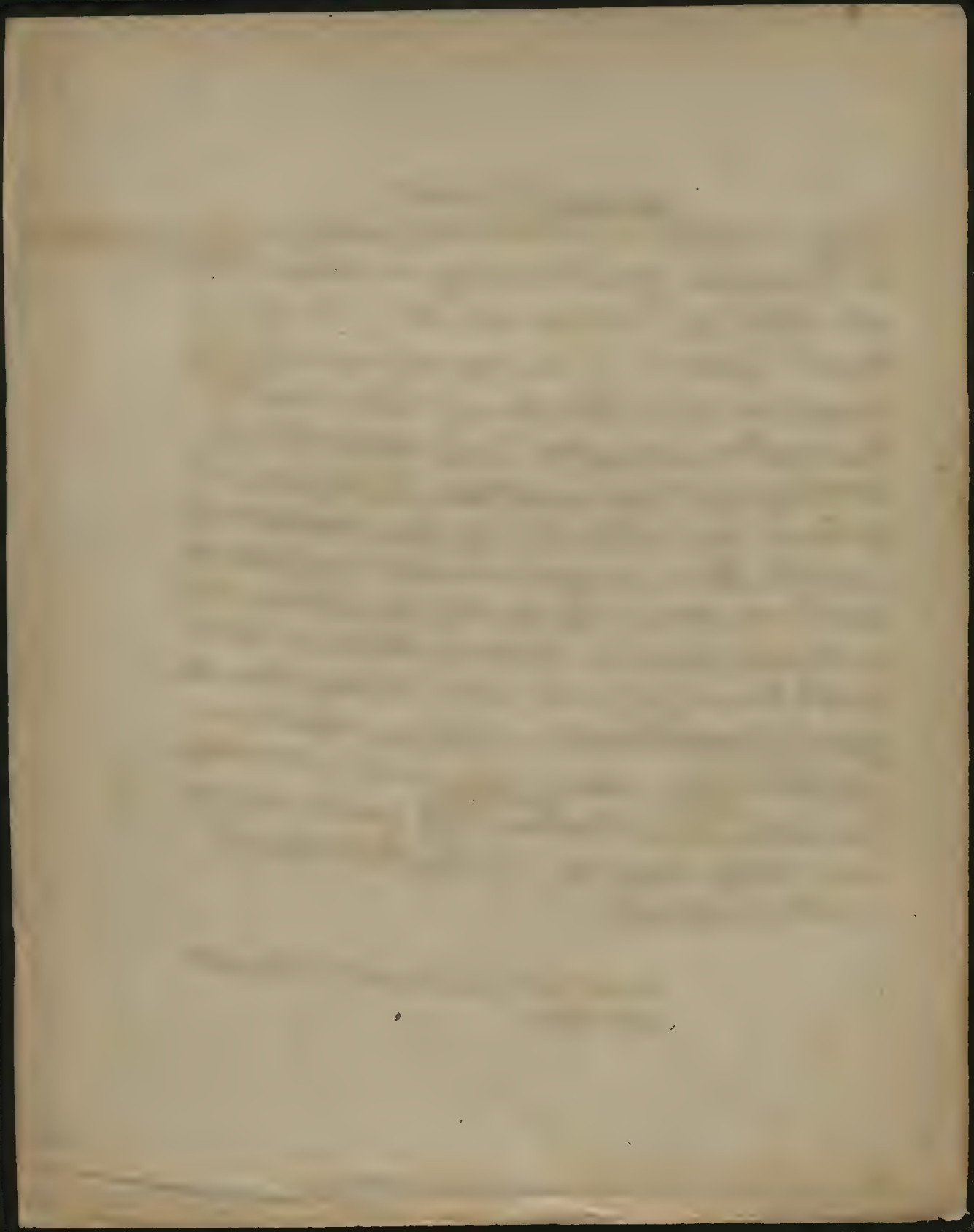
Tradycja nowa o starodawnym obrazie Czerejskim N. Maryi P.
z Księgi W. X. Guilhelma Gumpenberga S. J. pod tytułem:
Atlas Marianus (z różnych manuskryptów wyjęta a w r.
1764 do druku podana za staraniem x. The ^{hora} Chrapkowicza
Superiora tegoż Klasztoru zakonni S. Bazylego ~~W. X.~~ w Królewcu
1764. 4^{ty} str. 16.
Itebejski: Dwa listy. Tom II str. 52.

Obraz cudowny przeniesiony ze Smoleńska za Zygmunta III
Książki Bazylianów w Czerej fund. 1476 Mizael Potnucki
metropolita Rusi erybisk. smoleński; dotował go Bohdan
Sapiecha. - Obraz cudowny N. P. Maryi, zabrany r. 1611 przez wojaka
^{połockie z Moskwy}, darowany został Leonowi Sapieży kamlerzowi W. X.
Lit.; - syn tegoż Kazimierz hetman w. lit. ofiarował go do cerkwi S. Trójcy
w Czerej. Który fundował Bazylianom uniom.
Gumpenberg (z rękop.) - Berlin: Starzyp. Polska III str. 718.

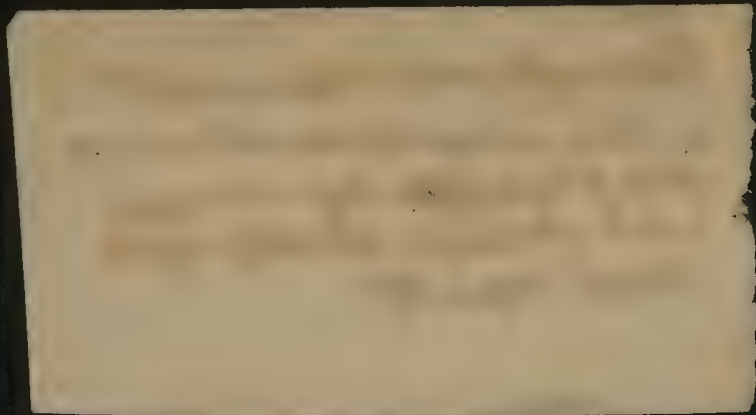
(dawniej w powiecie Brzanieckim)
 Czereja miasteczko (dziś w Mohilewskiej gubernii, powie-
 cie Siennowskim. Monaster Sw. Trojcy na Hłotowli ^(t.j. na górze Hłotawie)
 fundowat r. 1454 Misaik wladzka smoleński (a od r. 1484 Me-
 tropolita Kijowski) z bratem swym rodzonym Michalem ^(Drukiem?)
 Iwanowiczem króciem Potruczem czyli Pestrukiem, który
 temuż monasterowi nadał majstnosc Czereję. Krózieta Drucy-
 Sokolinscy nadali temuż monasterowi włość Rydoml. Do
 opustoszenia wymurowat przed r. 1599 Iwan Sapieha cerkiew
 i monaster, któremu syn jego Lew Iwanowicz Sapieha Kanderz
 w. z. lit. roku 1599 d. 20 Sycznia (w Brzy) darowat wsie: Obry-
 na - Monastyr, Budyłowo, Pleskacze, Hłubiniere, Rydoml.
 Monaster ten później był w rękach Unitów. - Cudowny Obraz Bo-
 garodzicy (Niepokal. Lecznia) przedstawiający Bogarodnicę z
 wzniesionemi do góry rękami i mającą na rękach pierś w okrąg-
 łym medalionie ^(dysku) ^(wypuszczenie) (dzieci Chrystusa, według podania ma pocho-
 dzić z Wielkiego Nowgorodu, a podług Stebelskiego (str.
 52 not. u.) z Smoleńska.

Ob. Mohilewskie Gubernskie Wiedomosti
 1849 № 10

2
Czerminsko (na Ruri w dyec. przemysk. 2)

R. 1654 d. 24 Maja nieprzyjacieli wzięli
 i zburzyli w Matorpolsce i Ruri - za przyczyną
 H. M. L. w Czermin'ku lud ocalony od głodu.
 ("Krajanka" Regina 192)

Czerwinski

"Obraz Ćudami wielkimi Słynący Panny Marię
Matki Jezusa na Słonecznej Górze Czerwieskiej
w Kościele Canonicorum Regul. Lateran." (Pod
tym napisem Wizerunek P. Marii piastującej dziecię Jezusa
sa - po bokach 10 scen cudów ~~obrazu~~ i 18 wo-
tów od r. 1647 do r. 1672 - U dołu: Widok Klasztoru
w Czerwinku; - po bokach 2 wizerunki: S. Augustinus
Episcopus Canoni Regular. - S. Antonius de Padua
Canonicus Regularis. - U podu:) Krótka Photo-
grafia Obrazu y Miejsca tego Czerwieskiego w Lic-
stwie Mazowieckim w powiecie Wyszogrodzkiem
dawnyymi czasy Słynącego. Jako Annales swiadczy
od Roku Pańskiego 1410 die 2 Julii, abowiem tego Roku
za Panowania Władysława Jagiellona Króla Polskiego który
wyprowadził się przeciwko Krzyżakom na tym miejscu
ofiarował się z wojskiem swoim, z kąd ruszywszy się
zawzięte zwycięstwo otrzymał i powracając na tym miejs-
cu dzięki oddał P. Bogu. Z kąd ludzie różnych stanów
od tych czasów wszystkich stron to miejsce z nabo-
żenstwem wielkim nawiedzali i do niego się w potrze-
bach swoich iako do Rojllum uciekali. Dzieląc tedy
Bóg wszechmogący miejsce tego od postronnych
narodów w zapomnienie puszc, nowymi cudami
Obraz Matki swojej Pan. Naów. dawnych czasów

Kopia tej rzy-
m. Tygodnik illus.
trowany warszaw.
1894 nr 6 (215)
"Obraz Matki
w Czerwinku".

w jednym zachowaniu będący potem w Ołtarz wielki
ostawiony, światłem i ogniem po kilka razy przez siedm
swiec w nowy cudownie zapalonych gotujących obiaśnił
który ogień najmniej nie palił i swiec w goraniu nie uby-
wało. Je się Luda porządy R. L. 1642 die 5ta Augusti za
Przędzenia Stolic Apostolskiej Innocentiusza X za panowania
wzrąskiego Władysława IV Króla Polskiego i dotych
czas wielkiny codziennymi cudami stymie, albowiem
do tego obrazu uciekający się wielkie w potrzebach swoich
skutki odbierają. Zmarli żywot, Paralizem ruszeni, Powietrzem
morowym i różnymi ciężkimi chorobami złozeni zdrowie,
ślepi wzrok, głuszy stuch niemowięcy mowa, chłoni chod,
tonący ratunek, więźniowie uwolnienie, Pożarem ogien-
nym nawiedzeni ratunek obrony bicia: 2 Kąd Bogu nay-
wyższemu y Matce jego Przenas. za takie rzadobli-
we łaski niech będzie wieczna chwala. Amen.

Ogwiada do Wschodu w Zachod wchodzi
W Xięstwie Marowszu cudy stymie
Do ciebie prosby swoje oddałem
Niech w twej opiece prosiem zostałem
Tyś Matka Synów zgodnych w Koronie
Zechnij mić Polskę w swojej obronie."

S. A. E. Pr. C.

—

TAG Exsulptin Canon
Czeruń Anno/1672 die
quinta Augusti.

Wysok. 38 cent., Szerok. 29 Cent.

Pomiędzy cudami: Władysław IV zdrowie odzyskał 1642 — Za wystchnieniem
Macieja Lubieńskiego cudy gniezn. ogień usił w skiermiewcach.

From Najjaśniejszej Królowej i Ziemi Królowej
 M. Maryi L. przecudownej w obrazie Pańcy Jory Ezerwin'skiej wraz z
 Ezerwin'skiej pod niłą strażą J. M. X. X. Kanoni- opactwem Królowej Kan-
 ków regularnych Lateranen'skich z ostajacym ników regularnych lat-
 wielkimi cudami i niezliczonemi Taflami. ranczami przez X.
 z krótkim nabożeństwem wystawiony. Warszawa Józefa Dzierżewskiego.
 w druk. Schol. Liat. 1752. 80 ark. 11. (Wiek Rok 1875 w Warszawie Nr 46. 47.

det. Janowi Fabianowi Łojasowskemu opatowi
czerwiska. Kanon. lateran.

[illegible]

Cudowny obraz N. P. Maryi w Czerwińsku rytowany ^{z klastaru} w 1650.
~~Wydruk~~ in fol. z wyobrażeniem cudów (w zbiorze
Michałowskiego w Krakowie.)

^{1. 2.}
Laportki ^{z klastaru} i cudach (w Kościele N. P. Maryi Czerwińskiej. Warszawa
1650. 4to (ob. Zacher 8282)
— (toż) Warszawa 1682. 4to (podług Przyłęckiego)

Baliński: Starożytna Polska T. I. str. 499.

Prusa: Morze. 40.

Świąteczki Stan. Phacynia: Cudowny w Ojczyźnie Betlejemskiej
śpiewaczek w Kościele Czerwińskim Najś. Panny wysta-
wiony przez.... w Warszawie, w druk. Piotra Elerta 1645.
4to

124
Pieśń do najświętszej Marii Panny w Czer-
winku cudami Strygicy. Warszawa
w drukarni F. Czerwińskiego i S. Niem-
cey, 1879. 12mo złr. 2.

(tworzy z reszty wieku - obraz ukoronowany)

Chwata Cieszkowskiej Maryi Panny
w ksiągach, obrazach, rycinach i me-
dalionach religijnych - skreslił. Ks J Polkowski.

Kiedy w roku bieżącym święci Cieszkowa a
z nią Polska cała pociowiłowa rocznicę wpro-
wadzenia wiernych Matki Bożej na Jasną
górę, godzi się i z tej okazji pomać o
cięż jak od wielkich sładał Najświętszy
Paniec nasz w pomnikach i rycinach
drukiem ogłoszonych. To mając na uwadze
w publicznem opowiadaniu bibliograficznem
spisem tu szeregi książek i rycin, polskich
drukiem, w których historya była history.

Cieszkowskiego obrazu. Pierwotnie zami-
arem moim było dać nieś cyfry bibliogra-
ficzną, a całością, ale nie mogąc na rade
zrobić kompletnego zebrać materiału, ogra-
niczyłem się na tym, który mi wany lub
który mam pod ręką, w tej nadziei iż w
przyszłości nieś ta na każdy raz intensywnie
wypuści się doświadczyć.

Wielu pamięci ma i najachwistny
bibliograf Józef Antoni Łabudzki pierwszy
był spisać odnośne dzieła - Cieszkowskiego
dochojące obrazu i listów teni stowy:

» Szwajcaria k opisał rymy pisane
Lacina Goldonowli Jemij paulin
Diva Clammontana jest kłut ty lisięgi.
Tumacrowa jest talis niemiecki jzryhiens
Kolu suszet pjdieriat cłony (1655) Burchard Meller
Generat Szwedli i s kumem chciat edobyi szwajciers,
Lec z rąpud nie udat smiaty swistkradcy.
Opisał to ex voto Augustyn Thordechi
Wydawny pod kłutem Gigantomachia
Dieto pracy kłoręgo try sę edycye (1655, 1694, 1717)
Oryginał we srebro widziatem oprowny.
Tę samo obliczenie talis kł opisał
Kobiernyeli Stanisław Wojewoda pomorski.
Nienpotlowia Ambroij Paulin, anonyrne
Stylo lapidario pod kłutem Rubus
Incomitatus, opisał ten obrat cłdowny,
Kłm jach kłnak Mojuszim wagneri bępniergoni
Tenis kł Analecta mensae Reginalis
Dat; cała kł historya mam opisana.
Podat ja i po polsku, pjęć jest edycyi, 1681, 83, 86, 1700, 1733)
Jedna od drugę lepsza bawiem porównana.
Pierwnę owis sam wydał, on kłumawny
Z kłutem: Odrobiny talis druga, trzecia,
Czwarta moj Jmoczny przyjaciel Polhorski,
Piata Paweł Dolinski (Paulini) najlępsia.
Chłebowli Dyonizy jerrre paulin Stylo
wydał lapidario, Scrutinium, clyli
Elogia, w nich cłda opisał kłchchorwli
Nowalhorwli Ambroij talis Paulin zebrał
pod kłutem: Horvna Nowa kł susnaicie karcis
Kłore tam miane pner obławę byty,
Gdy obrat kłchchawli kłorony uucity
Lauclhorwli kł kłwaj stawita Dobnyeli
La dygnunt pierwnę zęjany z wnyztlich
Był pierwny co opisał Lorek kłchchawli,
Ale kł kłwila nigdy nie josta do druku.

W bibliografii Jochea od N 8783 do 8821 mamy opisanych 30 odrębnych dzieł - z ich jest znacznie więcej, zobaczmy to w opisie moim, w którym starać się będę, nie być mądrym, co tak nieuchronnie, przy wszelkich bibliograficznych spisach.

Pierwsza książka drukowana o obrzędach i cudach Matli Borliij Cuzhchowskij, wyszła w Krakowie 1523 pod tytułem: I Historia pulchra et stupendis miraculis referta... (I) Poniżej

tytułu, wierszami Matli Borliij, na odwrociek zaś stoił listy historycznej, dedykacja biskupowi prunypliciem Andrijowi Wroclawskiemu podpisana przez Piotra Rysirskiego, który pisał wiadoma, że to w napisat uropat se starych nadmierzających. ~~Wydrukowano w drukarni~~ mieniącej, prawdopodobnie jest jej autorem.

Jedyny dotychczas znany exemplar tej książki jest w bibliotece Ossolińskich we Lwowie.

Drugie dzieło z XVI wieku, ^{według Jochea 8784} ~~wydrukowane~~ Alchademik krakowski Piotr Rospna: Trigo, Gratiae, Magualia Diva Clammontanae ^{tytuł tej książki ma być} ~~(Jochea 8784)~~

Tercia książeczka brimienno pisana z 1596

III Conclusiones salutaris factae in Clammonte ^{Monte super oppidum Cuzhchowa (III)}

znajduje się w bibliotece Ossolińskich. (Jochea 8785).

W drugim połowie XVI wieku, książeczkę Piotra Rysirskiego przetłumaczył na język polski niewiadomy tłumacz i drukarnią ogłosił. Z jednego exemplara książki tej znajdującego się w bibliotece Jagiellońskiej nie wiele bractwa.

¹ Książka napisana po łacinie, zawiera wiele podobnych powieści odrębnych tej książki. Długość wrażeń z ich wydawnictwami.

xxx Ale to myślenie prawdziwe. podobnie i z innymi książkami dwie są imiona, gdyż Piotr Rysirski a Piotr Rospna a w rzeczywistości de Rospna jest jedną osobą.

^(na cześć Marii Łany) Idaje się że pisał ten powieści napisał Gregor i ten. Bona profesor Alchademik krakowski, gdyż o nim wyrażnie mówi Mieszkowski, "Gregorius Sancti-famulus.... culta poesi sacra Imaginis Magualis cecinit."

karthi, monny wbiory w listach ^{chorach} ~~exemplar~~
 pomyś homograficzny, bytby ty luizyli bhi:
 III Historia o obracie w Cechachowie Panny
 Marycy y o cudach nymaitych sey wie-
 libney Tablice^(IV) pomyś cnuwony obram
 Mathi Borty Cechachowitay, tak jak pomy
 drietku Laciis liem. (z onego zbioru)

Na list który pod tytułem
 Mathi Borty do mnichów
 Cechachowitay napisat
 Behemot Kauden luizy-
 pusa luizyca pichichygo
 pomy podpisu swie..... # (V)

Ostatnia luizyca a XVI stulecia mowy
 znana w jednym tylko exemplarze w bibl.
 lce Gachylich # Odpowiedi # Kresciais-
 sha..... pomy Księża Hieronima Powodow-
 shiego, pomy nas i ^{istniała} ~~istniała~~ ^{jakaś luizyca} ~~istniała~~ ^{Behemot}
 # ~~Kauden luizyca luizyca pichichygo~~
~~wydat~~ ~~homograficzny~~ w formie listy "do mnichów
 Cechachowitay" ^{autor chetliki} ~~z tego~~ ^{głównie} pomy
 obramowi Cechachowitay nleom ma-
 lowanym pomy I Lubana, pomy cudom
 tego obram i wogólnie pomy wy-
 mis swistyl. A Powodowitay dat mu ma-
 lowitę odpowię ^{a w liście o 172 kartach in 172} ~~zbit~~ ^{wynystlic} jigo re-
 nuty, a ^{ras} ~~autor~~ ^{głównie} pomy do berty
 Apokalypcyzmy.

Wiek XVII rozpowszechnia luizyca
 wydana w Wroclawie 1617 u
 Marcina Horstyna pod tytułem:
 Historia obram Panny Marycy
 Cechachowitay (VI) Drietko
 to podług Bandkiego Histo-
 ryi Dniarski I 298 yhyje
 Joches - my ty luizyli nigdzie
 nie widzieliśmy, ale nam
 się daje i to budy b. o. l. b. i. g.
 wronina Nisporokowia
 i a napisat ja miał ^{idiomate}
 patrio Nicolaus Wilkowitko

Wiek XVII rozpowszechnia luizyca wydana
 w Wroclawie 1617 u Marcina Horstyna pod
 tytułem: III Historia obram Panny Marycy
 Cechachowitay (V) yhyje ja Joches 8786
 wedle Bandkiego Histo-
 ryi Dniarski I 298
 my j. nigdzie nie widzieliśmy i o niej
 nie wiemy.

(Liemicki)

W roku 1618 Andrij Tymociusz profesor hono-
rarny Łeńchowskiego, malarz w bibliotece
klasycznej rękopis starożytny pisał „Słach-
nica Młotaja Łeńchowskiego”, o obronie
Panny Maryi Łeńchowskiej, który ofiaro-
wał był Tymociuszowi pióro i a ławie
„Książka pobożna pomyślna w dziejach, Księ-
żka Łeńchowskiego Danat;” według tego
rękopisu i innych źródeł napisał książkę
i wydał pod tytułem: III „Słachnica Księ-
żka Góry Łeńchowskiego w której się ca-
mucha Księżka o cudownym obronie Panny
Maryi i dawnych Księżki pisać mi-
mo dłużej czasu, a do druku swój podana” (VII)

in 4to str. 78 druk gołbi (2 m 2) W książce
ty dedykowanej Janowi Ostrogskiemu
w całości pióro i odbioru wiernym
Matth. Boru Łeńchowskiej jest historyja
Obram, w drugiej stronie są cuda
Księży Modlitwy Litani pieśni.

W tym samym czasie Abraham Brovli
znany historyk wydał obne ascepcje
druku pod tytułem: Mouile Gemmen
w którym autorem ma być młody stu-
dent dohyczał obram cudami wsta-
wionego, a więcej uwagi i uwagi pobożnej
wzrostu nie jedną cichawą odnalezioną
wiadomości pióro. edycja ty książka

w kontyngencji Baronin-
ga pisał Bogdan
T. XIV. Kolonia 1618
pisał Księżka M.B. Kęstut.
a odpięta i napisana
(ob. Bibl. Jagiell.)

6

wysła w Wenecyi 1614. druga w Kholmie
1615 a trzecia w Wenecyi 1624. r.
był jedyn tylko ~~wyda~~ cytatorem z biblioteki
Jagiellońskiej i to pierwszy —

W 1623 A Stanisław Lubkowski ogłosił
drukami w Poznaniu książkę pod tytułem:

~~Druga~~ Cybuchowka albo karcenia po-
dróżne o Najś. Pannie, ^(XI) i dedykował ją książce

księżniczce Konstancji Józefi dygnant III

Józef 8/88 r. alia. ja do niemieckiego nadsił,
i nam talie talowej nigdzie nie udało się widzieć nawet.

A Synowi Stanisłowski w roku 1640 wydał

obrazu in folio paucyngi ~~(XII)~~ Diva

Clamontana ^(XII) w którym zachodzi się

listem historycznych danych dotyczących
cudami urzeczywistnionego obrazu (i m. i.)

Roku 1642 księżniczka Cecylia Renata pora-
dziwszy swego brata Józefa, i z jej pomocą
stuchając opowiadań o cudach przoro-

cyat Paulin Ks. Górowskiego, o cudach

urzeczywistnionym obrazie ~~który~~ Praca jego była
przygotowana do druku, więc dedykował

księżniczce i wydał pod tytułem: ~~(XIII)~~ Diva Cla-

montana seu Imaginis eius Origo.

Translatio, Miracula ^(XIII) Latuski wypo-

ie dięto to wysła talie i w języku nie-
mieckim my tego ^{Prinacunia} nigdzie niewidzieliśmy.

W tym samym czasie kiedy prymas Lubieński
stał do nowo wybudowanej kaplicy kontem
prymasa Lubieńskiego poświęconej obraz
Matki Bożej, obrazy opis całej tej uroczystości
po dwóch tygodniach w orobach książce Ks. Jan
Dziwiny Lubieński pod tytułem: Triumphus

(XIII) Triumphus obrazu Sanctae Maryae
na języcznej głowie Archiducis Kracov 1644. (2me) (XIV)

i tej dieci potraciła (XV) Triumphus quem
Diva sua Archiducis Carnobium Clam-
montanum per deductione exhibuit
Kracov 1644 (2me) (XV) ~~i druga jest~~ Inne dzieło
tego autora z tym samym tytułem ^{wydane} (ma) tytuł:

(XVI) Triumphus elegiorum Kracov 1644. (2me) (XVI)

w którym wymiark napisy na ciele fundatora
kaplicy remissionem sq. In talis natus
habetur A. Sebastianus Stawicki, miarę
przy umieszczeniu obrazu. w otworze kaplicy,
wzniesionym kontem Języcznej Ossolinickiego,
tytuł tego obrazu taki: (XVII) Obraz wotny
wierzenia od Bożego Mojżeszowi probowego deli-
nowany... (XVII) Kracov 1650. (2me)

Zobacz pamiątkę pnie Szwedów obywateli
Archiducy, Ks. Augustyn Vordecki wydał
stawny pamiątki pod tytułem: Nova
Gigantomachia Contra Saxam Imagi-
nem Deiparae Virginis per suos et

alios Hierarchos excitabat...^(xviii) dristo to miato
3 edycje 1na berolin (2 m 2) 2^a z 1694 (2 m 2)
3^a z 1711. Jocher 8795 jako 1na ^{edycja} cyfrye w roku
1651. 2^a z 1655, lecz to by nie mowia, gdy
X Kordecki ~~skryty~~ ^{na piśmie} ten pamietnik dopiero
w roku 1657. z tego ten rok jest approbat
i z tego roku jest przeniesiona edycja tego drisku.

Pamietnik ten na jezyku polskim przetłumacz
profesor Józef Lepiński i wydał w Warsza-
wie 1858 - w 8^{ym} i tematyce nycinau pod tytułem
(XXI) Nowa Gigenomachia Pamietnik obliczenia

Łuksembury...^(xxi) (2 m 2) M. Jazicki w drugim
tomie Biblioteki ludowej przedrukował to tłumaczenie
i wydał w Warszawie b. r. zatainowy
nazwisko tłumacza. (2 m 2) Tęci przedruk
zmiennowu w 14 i 15 tomie Biblioteki lu-
dowej polskiej wydawaney w Paryżu w kuzgarni
Luxemburskiej, to przynajmniej na łowia
przedmowy wyponowu jest tłumacz pro-
fesor Lepiński (2 m 2) W bibliografii polskiej
wyponina Etreicher II 431. si tego pamietnika
miało wyjść tłumaczenie w Paryżu 1844 roku
nadto w rękopisie ma być tłumaczenie Gallego
z 1848 i Jelskiego z 1888, ^{a w kuzgarni} nadto tłumaczenie
ten pamietnik w Athenaeum Warszawskiej.
Wskaz na Kordeckim obliczenie Łuksembury wpi-
sał Stanisław Kobienski Wojewoda Pomorski

i wydał w parisku w Gdańsku u Fontes w
1659 pod tytułem: ~~(XXVIII)~~ Obisidii Clari Monti
Cracoviensis Deipone Imagine ^(XXVII) i wido-

wa ta praca stworzona we wrytlich rzeźbach
nacowno dięto Kordeliego. (2 m.)

W roku 1671 Jan Wamowicz z relacji Gwidel-
ma Gumpenberga, ogłosił w języku włoskim
nacowno praca pod tytułem: ~~(XXVIII)~~ Breve Relatione
della prodigiosa Immagine della Madre di Dio di
Chiaromonte Cracoviense in Polonia In

Roma 1671. (XXVIII) (2 m.) Brzozowa ta bardzo jest dobitna.

W roku 1682 obchodzono u Cracowianin święte
ślubie sprawowania świętego obraru Maryi,
z uwagami i z nacowno imię i miasteczko:

~~Triumphalnego sprawowania u Cracowianin świętych~~

świętych myślimiś Honorata i Kaudyda -
ty obchodzono i u Austrii Niemcewiczów wy-

dał książka pod tytułem: ~~Tri~~ ~~(XXX)~~ Triumphe-
les honoris Candidi et Caudoris Honorati conu-

.... sub tempore festivitatis celebrati anni

terti seculi. ^(XXX) Cracovia 1682 (2 m.) Tenie

na tej uwagach wydał obnesmowisko pod tytułem:

~~(XXX)~~ Aulecta mensa reginalis seu historia ~~im-~~
imaginis... Diva Virginis Clauemontanae Clauem. (XXX)

jednocześni dięto to pastercy i ujęte w polski

i wydał pod tytułem: ~~(XXXI)~~ Ochobing etotu Cracow.

ślubie albo historia o cudownym obranie N.P.

Maryi Cracowianin. ^(XXXI) Pionowi wydanie wyszło

(mam Analecta [Tacitiano]
z r. 1681 z obradkiem
dróbką B.)

Pierwszą edycją z dedykacją Młodzi Kamienie Książki
Politycy od Kłaniam Jasnej góry Cieszkowskiej, i appro-
batą roku 1681. wydał ks. Ambroży Niesportowicz
pod tytułem bardzo drugimi, powstanymi potem przy
innych wydaniach. Ale już to dotychczas tłumaczenie
~~z~~ i dzieła Tacitiuskiego Analecta ale skrócenie
byłoby popularnym. (2 m.) Taka sama już i druga
edycja w 8^{ci} z 1686 (2 m.) Inna ma być
z roku 1706 powiększoną i wydana przez X Imo-
centego Polowickiego. Czwarta była wydana b. w.
między 1706 a 1720 rokiem. W roku następnym
1720 X Paweł Dolinski paulin, przebierający
nazwiskiem dzieła X Niesportowicza, i X
Polowickiego pod imieniem pierwszego autora
wydał w Cieszkowie 1720 in 4to z rycinami
w kresce, w jedenach kreskach, oprócz tytułu
stronie 468. (2 m.) (xxxvi) Druga edycja tak
powiększonego dzieła a swota i powadła wydał w
Cieszkowie 1733- (xxxvii) już w bibliotece X^{ci} Cas-
tylskiego - i lewisaniem rycinami w poprzedni-
siódma edycja. już z roku 1757 i talieniami samymi
rycinami w poprzednie ale oddzielnie i innych blach
in 4to str 484 (2 m.) (xxxviii) Osmą edycją nam mianem
z roku 1759 według katalogu petersburskiego cyfry-
joches 8798 g. (xxxix) Mianem Babinicki w Pich-
gryma swą do Jasnej Góry w Cieszkowie str 368
wspomina o edycji z 1757. " Ochobiny i strona Książki
skiego i tak przez X Ambrożyego Niesportowicza
w drukarni Jasnej góry Cieszkowskiej i. p. 1757.
str 468- 75. wydanie porobione i porównanie go
z innymi autorami. Ale tu snai myśla jakai - Nies-
portowicz zmarł 1703 roku, za jego życia dwie było

edycje Odrobin z 1681 i 1686 a po jego śmierci sześ-
ciennej sześciodzielną i przedwzrostu pona
X Polowickiego najpóźniej a potem pona X Dolinickiego-
żelazny więc cyfrowy edycje. 1751 k byłaby siódma
i ponażem a nie ponażem, i w takim razie w
półtorej godzinie byłoby ich aż 9. Dwie pierwsze
edycje aacholurich są tłumaczone z Analechis
ale są ^{cepiem} słowem błędem- następnie zaś w niemieckim
podobnie. W ogóle Analechis są bardzo inwazyjne i
już w nich wiele szczegółów jakie się nie zachowały
wiadomości polskiego wydania. Odrobin a nie-
mowicie są nie aach wyznaczenia i opisanie
autorem leżący grzeczli o cudownym Obrazie. Włochi.

Bory. Analechis na język niemiecki przetłumaczył Franciszek Leuvery Rottger i wydał
w Wroclawiu pod tytułem:
~~W Lipsku 1680 zagonat listami Janowicki. Włochi~~
acizid Margi Parney a mianem historyograf Włochi
Wesparyan Wroclawicki, krótki obywatel poemat
p. l. Rubus incombustus (Kniek niezgonaty)

W Lipsku 1680 zagonat listami Janowicki. Włochi
acizid Margi Parney a mianem historyograf Włochi
Wesparyan Wroclawicki, krótki obywatel poemat
p. l. 4 str 583 (bib. X² Rottger)

W pewnym czasie tym opisywał niemiecki wyrostek
niezmiernie wspaniałe o cudownym obrazie leżący
i obrazie Włochi Bory- ogłasza go zaś drukiem
dopiero w r 1693 w Lipsku i niemieckim a pierwszy
tego egzemplarz wraz z listem oryginalnym
przesłany do prowincyału Janowickiego.
Na kładzie pierwszy wrócił uwagę w list-
ku gnywa swy Boliński. str 324 ale nie-
gotowo raportował nam z nim w wyborze wysta-
wie Dr. Wistocki. Rozprawa z ramiennymi
już w sprawozdaniu Biblioteki Ossoliński.

Żiwy w roku 1690 w czasie nieusznego pioru
O. O. Paulini ratując obrat Maryi Panny pome-
nicili balowy susziliwi do lwiciota i Barbory
a potem i Lichpada i. v do ocaluń wódcit.
kapłan, z ty ołowicuwii i Stanisław Maleski
miał haranis które z dukiem ogłosił pod ty-
tułem: Susziliwy porwót nieba i ziemi
Monarchinii Maryey w cudownym obracie.
(XLI) (2 m.). To już ostatni numer nam
Dziś o Cieszkowie z XVIII stulecia.

W rok XVIII wypłynęła dziś o Maku Borku Ciesko-
chowski wydane przez J. Dywisię Chęstow-
skiego Scrutinium vite instauratae Typis
Classi Martini Cieszkowskiego 1710 (XLI) (1 m.)

Dziś ma być o 217 stronach dedykowane arcy-
biskupowi Giecinieńskiemu Symbelowski, history-
wniś jednak bardzo mało i to po angielsku,
pochwalać wierny, bardzo wiele.

W tym czasie rajarował dla Cieszkowskiego i Ciesko-
chowskiego obrat dzień jutro chwały. Deler-
tem Klemensa XI obrat cudami sygnu miał
być ukoronowany wotami walekarskimi
koronami. Był to pierwszy obrat w Polsce
ukoronowany. Aktu dopełnił biskup Chęstowski
Symbel dnia 8 Wnieńia 1717 roku. Sierż dziś
iluziści odwołacy i do ty koronacy liany
jako i interesujący wieść. A najprawd wysła

Inny paucyngi h' samy h'ci wydaja Bijany Pioktorowcy
ch' h'ciem: Cornia coronatum.... Beatissima Virgo
Maria coronata. (XLV) (i m.) Konwent rai p'm-
linis u S Barbary w Cieshelowis - wiorn napisany
p'm Mikolaja Jurjewicza wydaia ch' h'ciem:

Następnie brał się za ogłaszanie kłan
i między podał oświadczenie wroczyński pod
wysubancini tytułami jak i Stanisława
Kiersinickiego: Monarchini Polka Głowa
swoją lewą a sercem głowę lewą nieszczę
... ułomowaną (XLVII) i Główną Sapeckiego,
Gracja Karłowickiego z drugiej głowy konceptu
na pomyślenie nowonawroty kłopotu, w cu-
downym obarciu... ułomowanej... wylentastkawa.

(XLVIII) (r m v) X Dominika Frydrychowicza

Dominiława. Koronacja Bogandrice Kommy
Maryi nowonandrowej, w precedownym obracie
Ambacherlium... wystawiona y odprawiona... in
4te kart 126 (XLIX) Czy to karania mogło być
wykonane w całości, którego odbyły się nawet
nie można pnieć 6 godzin, gdyż się prawdopodobnie
a miało być 12 cykli - to najdłuższe i najintensywniejsze
karanie. I Immaculata Polarskiego
Facyata kwicidna dwiema słońcami koronacji
ordobiona... (L)

Jeżeli inne jeszcze karania miały podać
osobno wyczerpującą koncepcję rebrat
i. A. A. Nowakowski i wydał na świat w
A. A. A. 1718 roku pod tytułem: Nowa
korona chwasty Najwyższej Monarchii N.
i. A. A. w precedownym Rybickim ulu-
nowana - drukując przy pomocy karania orobu
tytuł: Chleb duchowny i słońce Marcejskiego-
Monarchii Polki - prezent z 12 kwadrantów
Kamień - Korona porównawcza - Gracya
Kasandrijska - Nowa koronacja - Dystry-
bucja walców duchownych - Mowa od koron-
Koronacja Bogandrice - Facyata kwicidna
Universalna wotany nominacji - Korona
dwieście słońce - Korona na górze
I był najważniejszy i Fryderyk, Koron-
acja Bogandrice, ~~winną~~ w wielu innych,
bardzo wiele państw koncepcji.

Do najważniejszych książek w odnośnych były relacje
Kornacy, z tych: Relatio coronationis Thaum-
surge Claramontana ^(LII) in folio kart II wywina

Lipiriski-gh. Relatio de solemnissimis et triumphali

Actu coronationis.....(LIII) podaje Joches 8801. Druga

edycja tej książki wyta w Brunsbergu 1730 in

4° str 36. (LIV) Joches 8805. Sobolewski powiada

o Relacji że widział wydane i w polskim języku

nam nigdzie niedawo się widnieć ani łaciński ani

polski edycji.

Pohronacyi Matki Bożej pomychodri nam zamuacyi

ponuginyli i Mikołaja Karola Juniewicz. Augurium

fortis Virginis Mariae Claramontana 1718 kart 14 (LVI)

et perfecta claritas Clari montis Cuschevicensis

in folio 4° 21 (LVII) Pragmatica May-

estna Marye..... pms Jydera Sobaisli. 1720

in 4° arkusz 9° Joches 8804) (LVII) - Teistowski Remi-

gius napisat: Scabellum scholasticum per

sexenium in Rupella fabricatum, ad Honorem

Polonium et Polonorum Regium a Clemente Papa XI

in Claro Montana imagine coronata in publica dis-

putatione accommodatum Pracwid in folio 1725. (LVIII)

Animadversiones super cultu immemorabili.....

Brunsberg 1730. Joches ~~LIX~~ Joches 8806 (LIX)

Responsio ad animadversiones. Joches 8807 (LX)

Responsio ad oppositiones super doctis Joches 8808 (LXI)

Wszystko Te esty książki try ^{ostatnie} (ciężka jedyny doły-

cia obolierowici Kultu N Tanny - Cuschevicensis.

W roku 1725 A. Michael Wrasowski do biskupa
Maksymiliana Cieszkowskiego podarował jemu
bogate apparatus liturgiczny - z tego powodu wyda-
no wtedy dwie liturgie jedna po łacinie ~~act~~
Explicatio Sacri apparatus ad Clarum montem
Cieszkoviensem oblata. Joher 8818 (LXII) druga

po polsku Wyltmanowski ostanowgo apparatus
do Jamy gory Cieszkowskiej danego b. m. i. fol.
Joher 8819 (LXIII.) Jednocześnie łaciński aparaty
dał Jan Wrasowski papieżowi Benedyktowi
XIII i one objaśnić w dwóch broszurach -
Explicatio sacri apparatus in honorem Maximis
Mariae inventiosa manus ... elaborati
ad usum Benedicti XIII Pont. Max. in folio
(LXIV) Wyltmanowski ~~all...~~
Benedyktowi XIII Papieżowi z do Cieszkowskiej
Darych. Wamawa fol 1726. Joher 8809.
(LXV).

W roku 1749 Franciszek Ławery Rottler Paulin
napisał niewielką liturgię pod tytułem:
Refugium peccatorum seu devotus afflictorum
recursus ad Thaumaturgum Cieszkoviensem
Machem.... Praskiaria 1749. Joher 8810.
(bib. X. Parh.) (LXVI) Druga łacińska 1767 (LXVII)
(2 m.) To po polsku pod tytułem Ucieczka gresząci-
chów już wydano 7 z 1756, 1811, 1824, 1830,
1841, 1844, 1872 (LXVIII-LXXXIV) To zostało
wydane w Pradze pod tytułem: Ucieczka kłeszeni-
ków 1800 - Joher 8820.

Idąc dalej ponadtem lat wspomniany tu na-
stępujące dzieła i ilustracji dobiły się:

Imn Najświętszej Nioła i ziemi królowej w obronie

Jamny Gory Czubkowitny. Warnaw. 1752. 8° (LXXVI)

Radziński Paweł Jakub generał de Paulinow w
Czubkowie, wiernym miarowym Taciński
podług Analechów Nierposłowicza, skrzelił kubi-
regę obram Czubkowitnygo i opisał cudo Doma-
ne na Jamny Gory - pod tytułem: Imago Thom-

mauriga..... seu historia Sacerrime Imaginis

BVM..... innumeris miraculis... celeberrime

Cracoviae 1756 in 4° str 358. Jocher 8811. (2m) LXXVII

Świętyński Awantary Paulin napisał Mensa

rea... seu historia Imaginis Dni Pl.

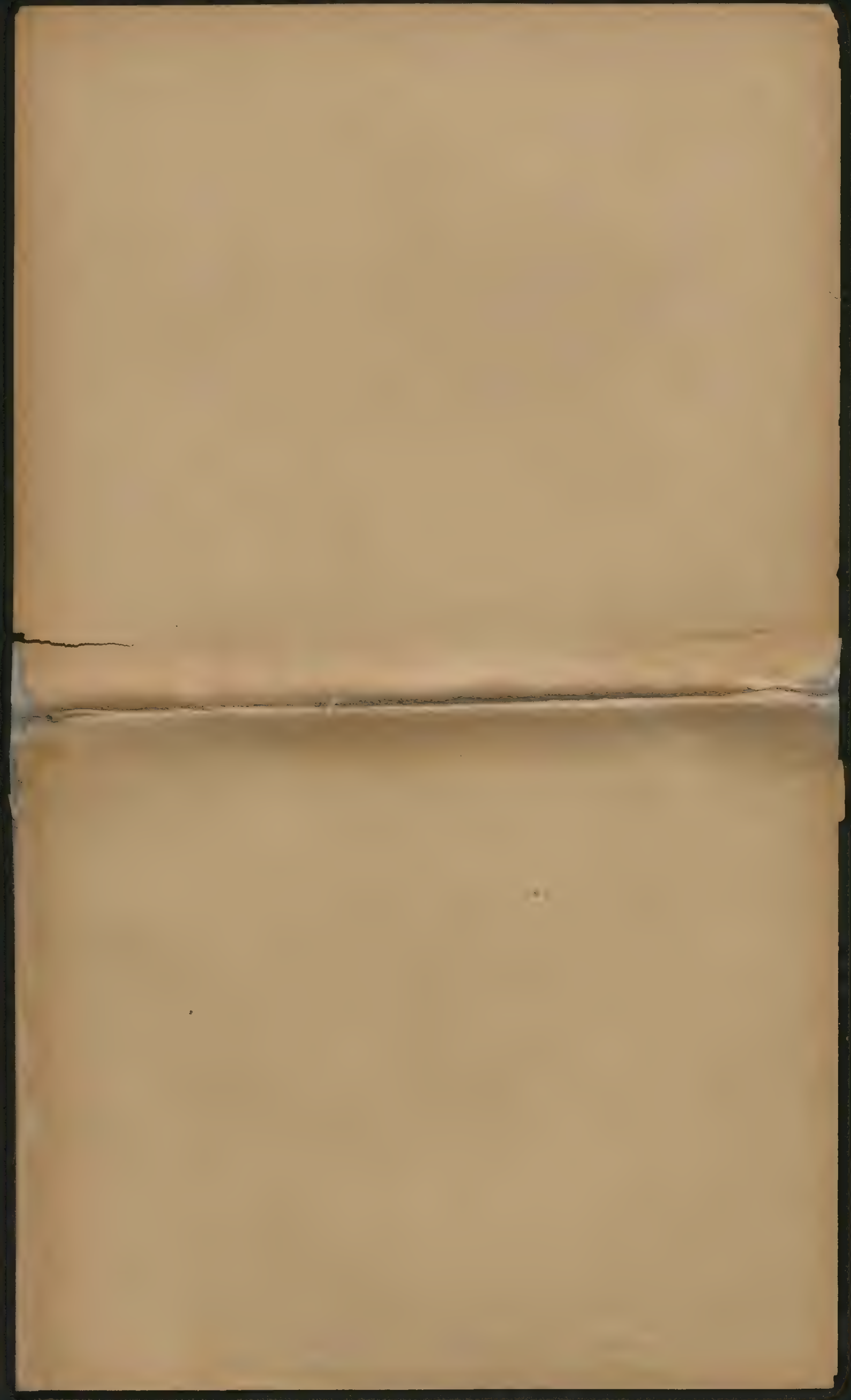
Antoni. typis Clavmuntanis 1763. in

4° 386. Jocher 8812 LXXVIII (2m) Drugie

wydanie z roku 1769. LXXIX (2m) ale tu

tytuł tytuł odmienny i dedykacja smutna już
ten sam duch co poprzedniej edycji.

W 1782. Na cwałach szlęcia wprowadzenia
obram na Jamny Gory

(Historia imaginis B. Mariae V. in Claramonte)
 Rękopis papierowy in fol. z końca 16^{ty} wieku ^{lub pocz. 17^{ty}} Kart. nielicz.
 11 z 6 kolorowanemi obratkami wodnemi farbami wykonanemi (lich).
 Na pierwszej stronie obraz: Król siedzący na tronie otoczony re-
 natorami, któremu osoba młoda w niebieskiej sukni ze złotemi
 kwiatami, z Tęchanem i Totym na piersiach, oddaje koronę; po-
 toż osoba herb Ładora (wówczas Łankorowski) — nad tronem herb Orł
 biały. (Por. tekst str. 2: 1) Illusterrimo, christianissimo, invictissi-
 mo Principi et Domino. Dno Sigismundo D. G. Regi Pol. Rm. D. d.
 Russiae, Prussiae Masoviaeque Domino et haeredi Nicolaus
 Łankoronski Majestatis tuae et Regni militaris minimus
 sincere fidelis et subjectus salutem et promptum obsequium. —
 Illusterrime, christianissime invictissime Princeps et Domi-
 ne gradiosissime. Non humanae quidem conditionis mortalis
 quidem censerem hominem immutabilem posse conspiciari...
 Cum mihi quondam a Majestate tua in mandatis commissum in-
 videre et perlostrare... ceteras... regiones, specialiter Bivantium...
 longeque ante visitabar... a Fratribus Eremitis S. Pauli primi ere-
 mitae in Claro monte Częstochowa de ortu imaginis B. V. M.
 ... in Bisantia ab annosis monachis graeci ritus: requirens... ab
 uno eorum veterano auscultavi originem imaginis, quae de verbo
 ad verbum simplici stylo annotari. Hoc offero Majestati tuae.
 (Obraz na str. 3: Kobiety 3 modła się i młoda dziewczyna siedząca)
 — (str. 4) 2) Beatissimus Lucas, quatuor Evangelistarum ut non infe-
 rior... pictor, de quo Demasceenus inquit... quae caeteri Evange-
 listae subticuerunt conscripsit. — 3) Virgo igitur venerandae
 imaginis Imaginis B. Mariae Virginis quae in Claro et amano
 monte Regni Poloniae Częstochovae nuncupato in magna ve-
 neratione habetur antiqua relatio Graeci ritus hominum
 qui se noviore annales historias Graecorum et Gallatarum prae-
 tendebant ad nostram usque aetatem ita tradita est. (pag 5) Postquam
 Dominus noster cruci affixus matrem suam moerentissimam Jo-
 eannem commendavit... 3) Quomodo haec tabula sacre venustissima
 Imagine et pictura Virginis Mariae rit decorata videamus et per
 pictorem... 4) Quomodo ipsa imago in praedicta domo de Jerusalem

(Łankoronski
 mikołaj syn Ma-
 riaty i Anny z
 Kurozwęk, pod Ko-
 rony podolski
 + 1560, napisał
 to dzieło ok. 1517)

in Constantinopolem cum cruce Domini et aliis plurimis
reliquiis ~~transfertur~~ transfertur. (Sic Helena obraz ten z rami
swistej do Carogrodu przyniosła) — 5) Hic jam ea ordine consider-
andum est quomodo divina volente et disponente clementia
post multorum spatia annorum de uno eodem fonte et the-
sauro Imperatorum Graeciae tam preciosae salutis insignia
diversis temporibus in diversa loca translata et distributa sunt,
narrationum sequitur. (Za Karla Wielkiego pryncipio vidi
relikwii z Grecyj do Włoch). — 6) De victoriosa recuperatione
terrae Sanctae a Saracenis per Carolum Magnum et s. Karo-
lowi Wielkiemu powracającemu z Krucjaty obraz Grecki dano;
wał wiele relikwii s. Ł. Marji) — 7) Sequitur narratio quo-
modo ipsa venerabilis imago de Constantinopoli in Russiam vici-
nam Poloniam transfertur. (Lew Ksiazie ruski zatorzuel diwina
pomagający w Krucjacie Karolowi W. otrzymał od tegoż w darze
w Carogrodzie Obraz s. Marji, który zawiozł do zamku swego
Betr na Rusi oddając go w opiekę popom ruskim. Po śmierci
Kroia Kazimierza Władystaw Ksiazie Opolski gubernator otrzymałszy
za udowad. taskę obrazu wykupstwo nad ditiwinami i Tatarami obli-
gającymi Betr, chwał obraz cudowny przewieść z Betr do Opola
na Szelak Kn.) — 8) Quomodo ipsa sacerrima imago de Rusia in
amoenissimum locum Clari Montis supra oppidum Esamptho-
wa transfertur, ubi maxima veneratione in honore Dei Genitricis
colitur ob mirandarum virtutum prodigia et quomodo ipsa
non modica pars Silesiae in sortem Regni Poloniae accit
cum ipso sacro Monte, (Władystaw Ksiazie Opolski zawiozł obraz
do Czeszochowy koto zamku Olfizyna gdzie fundował klasztor
dla Paulinów sprowadzonych z Węgier). — 9) Narratio de violen-
tie tabulae venerabilis ac stigmatibus vulnerum imaginis apo-
parentium. (Husyci napadli klasztor Czeszochowski, porabali obraz.
Dopiero Władystaw Jagiello karat obraz w Krakowie przez malarzy
zreparować i zakormikom do Czeszochowy odesłał) Koniec...
reverenter conduxerunt, Virgini benedictae se devote commendantes,
quorum posteritatem una cum vita functis Virgo benedicta suis
meritis in aeternum dirigat, protegat et salvet. Amen. (ostatnia str. vacat)
(Wstawić str. 20.) |. Dekopis ten jest wstawić p. Gejstora w Warszawie.)

142
Nieszporkowit Ambrosius Analecta mensae regipalis
seu historia imaginis Odigitriae Divae Virginis Claromon-
tanae Mariae. Cracoviae 1681. 4to w rękopie na Karie (10)
piśmie: §. VI, Nicolaus Lanckoroński... a Poloniae Rege Sigis-
mundo Augusto in Graeciam Legatus... Constantinopoli ab anno-
sis ritus Graeci Sacerdotibus circa hanc Imaginem notitiam re-
accepisse scribit, quam... in membrana cum inversis rerum
gestarum imaginibus, quae et hodie in thesauro Domus Ma-
rianae servatur eidem Serenissimo Regi Sigismundo Primo
dedicavit." (Widać, że powyższy papierowy rękopis jest kopią
z pergaminowego manuskryptu, jeszcze r. 1681 w Przestochowie
przechowywanego - a dziś już nieistniejącego. Rękopis Lancko-
rońskiego nie był drukowany.) (Wydruk z niego użył Nieszporkowicz str. 93-96
Dawniej jeszcze r. 1524 wydał (jak pisał Nieszporkowicz), Petrus
de Rozprza Cracoviensis Academiae Alumnus: ~~de~~ Origi-
nem, gratias et complura scripsit latino stylo magnalia,
quae Andreae Krycki episcopo Praemysoleński dedicavit. Haec
ex antiquissimo codice transumptis fatetur." (jest to właści-
wie: Historia imaginis Mariae in Claro Monte Crastocho-
viae. Cracoviae impr. Flor. Ungler, 1523. 8vo ded. Andreae
Krycki ep. promiss. ... Petrus Divinius (vel Ricinius) Graecorum
10 Augusti 1524 (w bibliotece Grolin'skich) - [Wydruk proz. z dzieła
Petri de Rozprza jest w Nieszporkowicza Analecta str. 306-309
cudow 34 opisanie...]

Następnie wysto: Historia o Obrazie w Przestochowie Lann-
daryey y o Cudach rozmaitych tej wielobnej Tablice.
8vo K. 20 f. autor na koncu: Andrzej Pograbius - druk. około r.
1568 w Krakowie u Mikotaja Szarffenbergera/ (19ta cudo
odmienne od Piotra z Rozprzy.)

We włoszech na górze Monte della Guardia potoznej przy Casaglia
(w dyceazji Bologna) czyli rancie pod miastem Bologna, jest kościół J. Lukasa
zatozony r. 1143 przez Arzoline, córke, Rambertina di Gueri z Bo-
lonii. W tym kościele znajduje się obraz J. P. Maryi (podobny do Przeto-
chowskiego) ^{na drewnie} malowany przez J. Lukasa, Koronowany r. 1603 przez
Alfonsa Paleotti arcybiskupa bolonjskiego w Bolonii, Koronami złotymi.
Obraz ten miał z Grecji r. 1160 przynieść z Konstantynopola eremita
grecki zwany Theodulo Kmnia (Lutymus?) i darować do Kaplicy fundo:

wącej przez Arzoling.

Ze Sw. Łukasz ewangelista malował, świadczy Theodorus Lector (r. 520), Germanus episcopus (r. 824), S. Theodorus Abbas Studita (r. 806), Theophorus Patriarcha (r. 814) lib. XV. cap. 14) Obraz P. Marii malowany przez S. Łukasza darowana r. 437 Eudoxia Pulcherii.

81. P. Maria z Dzia-
ciakim zaiste ma-
lować dopiero w
X wieku po Chr.
(albowiem pierwotnie
nie umieszczano ob-
razów świętych w ko-
ściołach)
Obrazy majęce mo-
notym MP-08
są pochodzenia
greckiego (p.p. w
Chelmie) - biermo-
cogram są pacho-
nia rymotki.
90 (obraz czysto-
chowski)

Wiekory są, iż Sw. Łukasz Ewangelista nie był malarzem, tylko niejaki mnich Łukasz malarz zwany Świętym, (Santo) który żył około XV. wieku. Pierwszy to wątpiwość ogłosił D. M. Manni, który wydał: 1) Del vero pittore di Luca S. e del tempo del suo fiorire; Lezione di Domenico Maria Manni. Firenze 1764. 4to 2) Dell' errore che persiste di attribuirsi le pitture al Santo Ewangelista. Firenze 1766. 4to. 3) To ostatnie pismo zbił ił Crespi: Dissertatio anticritica sopra due lezioni del Manni 1766 - także zbił P. dell' Aquila, w Dictionario pot- tatic della Bibbia. - Lanzi pisze iż w X wieku żył w Florenyi malarz Łukasz, dla swych cnot zwany Świętym (duca santo): ten malował obrazony, które inchoją za dnio S. Łu- kaza Ewang., między innymi: Madonna del' Imprunata - w Florenyi.

Justinus Michovienensis (Discours in litanias Deiparae) pisze: iż Sw. Łukasz Ewang. wymalował 14 obrazów N. Marii P. Obrazy N. Marii P. przez S. Łukasza malowane: 1) w Rzymie: Ara Coeli (bez daty), 2) w Grota Ferrata, 3) w Florenyi (Madona del Impruneta), 4) w Padozna (Monte della Guardia), 5) na Górze Libanon. 6) w Krol. Galeryi w Schleisheim (z Regensburga), 7) w Katedrze w Freising. 8) w Bernie w Augustynianach (r. 1356). 9) w Poloce: czystochowa, Łwów (w Dominika- now) Phelm (w cerkwi sobornej) t. d.

Kopie obrazu czystochowskiego 1) w Górnym Głogowie na Szląsku (w Pauli- now in Bratis). 2) w Sokołku r. 1392. 3) w Naustadt w Austryi (w Paulinów) 4) w Ucha: niach (w zamku). 5) w Oporowie (w Paulinów). 6) w Motowie. 7) w Krakowie (w P. Marii w rymku). 8) w Rzymie w Paulinów. 9) w Boku na Szląsku (w Jerzontów.)

(P. Obraz N. M. P. czystochowski o-
cany, systemi z 22
koni Paulinów i
42 reaniami cu-
dow) Romae fol.
Rzym: 1) Exemplar imaginis B. V. Mariae a S. Luca depictae in Monte Claro
czystochowa. Romae B. jubilei 1600. Author: Martinus Baronius Jarostawensis
Polonus sacri Ordinis S. Joannis Dei dno teni Congregationis Bonorum Fratrum
corantium infirmos dicit... ded. sigismundo III... Jacobus laurus Romae
fol. obraz M. P. czystochowski otworzony patronami. Łódź i Szwecji. 2) Eulogia et
monasterium S. Mariae czystochowskiej 1626. fol. ded. Cosmo de Jovis Cardinali Protectori
R. P. Jacobus laurus. F

Kopie cudowne obrazu N. P. Maryi Częstochowskiej.

1413

Głogów wyzory na Sławku w Kościele Paulinów
in praeis Marienis, w wielkim ołtarzu od r. 1386
zisty przez Hluczytów. — Onim pisał Stanisław
Wesołowski paulin.

Sokal u Bernardynów, Kopia r. 1392 malowana
przez Jakoba Węzyka malarza Krolewskiego

Topolno od r. 1500 przyniesiony Jeleni Wistę, był
najprzód w dworze Konarskich, cudownie podczas pożaru
ocalony przeniesiony do Kaplicy, na której mijał ~~cało~~
Samuel Konarski z żoną Heleną Konarską
z Kościółka wygotował; r. 1680 Zygmunt Konarski
z protoplast wermiński wymurował Kofist i Kłasztor
przy którym Paulinów osadził.

Uchenie. Kopia kupiona w Częstochowie zostawiona
najprzód w dworze gdzie dla niej Mikołaj Daniłowicz pod:
Karbi w. kor. ozdobił Kaplicę wygotował.

Oporów (w Łęczyckim). Tu leży pochowany Stanisław Oporo-
vius prowincyał.

Łostów. Kopia zostawiona najprzód we woi Strzelcach
u Zofii z Łanowskich żony Baltazara Węzyka Władaw-
skiego; przeniesiona do woi Białej, od r. 1643 pozostaje w
Kościele Kanoników lateran. w Mławie.

Kraków. W Kofiele P. Maryi w rynku w Kaplicy zebraków.

Wiedeń (Wienersdorf) w Austrii w Kłafztorze Paulinów
przyniesiona z Kłafztoru Fahl w Węgrzech r. 1688.

Opale na Szlaku w Kosiele Jezuitów sprowadz.
na prośbę Wacława ~~Wacława~~ Schwerfer jezuitę r. 1673.
w Stryi w Klasztorze S. Petri in Sylvis.

w Węgrzech w Klasztorach Paulinów Bondorff i Mosder.
Stary - Ruścinów na Morawie, Kopia Kupiona ok. 1720 w Łęcku przez Kraliska miśszana
Huloryńskiego i do Księcia darowana.

Sopczow (w Tutej dycezie) w Kosiele parafialnym
w Kępcy Łęckiej ^{na terenie} w XVII wieku przetrwała przez Szwedów.

Grasaszew (na Podolu) Kopia na płótnie ~~z 1701~~
Kupiona 1701 przez Barbary Rybińską z Lubecy
Hersing Kwińska w Łęcku, zoftawał w dworze
Zawalewicz administratora dóbr gdzie płakał obraz
pny Komisarzy arcybiskupa lwowskiego za udawania
my.

Przym w Kosiele Paulinów przez Jana Wanowicz
sprawiony.

Kiedryński Grasas.: Mensa Nazarena
1763. pag. 57-66.

Petrus de Rosprza (Prof. Univ. Crae.) Historia
divae Claremontanae 1524 (wierszem) Codea.

Pieniążek Złoty L. Odroni Eques militie Jeropoloni-
tanae S. Laurentii et Lazari był przy zdobyciu Golety
za Jana z Austrii. pomiędzy Karaterami

Roter Laverius Augustinus Szlachta Kształcił się w Uniwersyt.
w Paryżu. w 1727 do Paulinów w Łęcku, S. Theol. Dr. przeor
w Łęcku. 1734.

Nowa Korona chwały Najwyższej Monarchini Świeba i
 ziemie Najasniejszej Królowej Polskiej Maryi
 Pannie Wielkiej Zbawiciela naszego Matce w prachu:
 dównym Rytrakcie na Jasnej Górze Częstochowskiej
 z woli Ojca S. Klemensa XI. R. P. 1717 dnia 7 Sep.
 tembra przez JW. J. M. X. Krzysztofa z Stupowa
 Szembeka Biskupa na ten czas chełmskiego u Koro-
 nowana. Przez tryumfalną rozgłosinę inauguracyj-
 ną oktasę droginami perłami panegirycznych Kazań, od
 najprzewielebniejszych i przewielebnych prafatów i
 godnych enkomiasatów przybrana i a komodołowa.
 ... Na Jasnej Górze Częstochowskiej pod prasą i
 prasą drukarską podana R. 1718. 40 kart 4. str. 520
 (mylnie wstawił 430) K. 8. Aprobata Rejestra i Errata)
 (na odwrocie był herb Lubomirskich piśmiennie był rylcem:
 Fr. Antonius Nowakowski O. S. P. D. Erem. sculp.)

ded. ~~Przez~~ Ligęcin Jerzemu Lubomirskiemu podkomorz.
 Kor. i jego żonie Magdalenie z Czernazowa Tartownię...
 x. Antoni Nowakowski typografii jasnogórskiej dyrektor.

(Jest tu 17 Kazań ~~których~~ autorowie: Andrzej Karsnicki
 prob. radomsk. Atanazy Kiersnicki soc. jes. Tomasz Srebrnicki
 soc. jes. Michał Krasowski proboszcz siemiatycz. Antoni Józef Ro-
 marinowski proboszcz i. Krzyż na Kieparzu. Rafał synowski dominikan.
 Cyprjan Sapecki dominik. naraz. Sotdan augustianin, Innocenty Łokoski
 paulin, Caesarinus a. S. Josepho piar, Alexander Marcellin Łoiderski Ka-
 nonik lateran. Dominik Lipiński paulin, Szymon Olbiniński paulin, Dawid
 Doliniński paulin, Dominik Fryderykowski dominikan, Dionizy Chęłstowski
 paulin, Anastazy Kiedrzyński paulin)

Lamiatka od wprowadzenia przedrzonego Obrazu Boga
Rodzicu Łany z Betleńskiego zamku na Jasną Górę
Czwartego zakonzonego, a świętego Dłotego Wieku
uroczystością osmiodziową w mieście Wrzesniu
R. P. 1782 uwielbiona. Na Jasnej Górze Cześć-
chowskiej 1784. 4to str. 339. 1. (Dziarynusz na-
brzeżnia) Dziarynusz str. 1-14; dalej kazania i dalszy
ciąg Dziarynusa.

Imago thumaturga Beatissimae Virginis Mariae Imma-
culate conceptae primo Hierosolymitana, secundo Con-
stantinopolitana, tertio Betrensis, quarta ^{claretianae} Clar-
montana Czestochoviensis seu Historia Imaginis... in Claro
Monte Czestochoviensi... celesterrimae, sermone li-
gato per Jacobum Radlini Ki. Colonum S. Theol. Doct. Ord.
Canonicorum Regular. Custodum S. Hierosol. Sepulchri
Praepositum generalem infuletum... proposita. Pracevica,
typis Michaelis Dyarzewski 1756. 4to
Kart 10, str. 358 i K. 4. (wierszem)
ed. Bonathiae Josepho Lubien Ki eul. cath. crac. Antididam.

Divae Claramontana, seu Imaginis ejus origo, trans-
latis, miracula, per Adm. R. P. Fratrem Andream
Goldonowski, Ord. F.F. Eremit. S. Pauli primi Eremi-
tae, per Poloniam ac Silesiam Priorem Provincialem
accuratissime conscripta. Cracoviae, in officina An-
dreae Petricovii S.R.M. Typographi R.D. 1642 - 8°
Kart 4, str. 304. Kart 8 ^{Andrzej} (na odwrocie tytułu dobrze sztychowa-
wizerunek S. P. M. Częstochowskiej z 2 wieżami Tawinot:
Jovira patrat Virgo etc.) ded. Caeciliae Renatae Reginae
Poloniae - Lipsobata) 8 flp.

O obrazie tym pisali: 1) Petrus a Dorpza: Historia de S.
Imagine... ejusque miraculis. 1524 po łacinie ded. Andrze-
jowi Krzyżkiemu bisk. przemysk. 2) Nicolaus Lanckoroński
(za Zygmunta I) po łacinie. 3) Gregorius Samboritanus
wierszem po łacinie. 4) Hieronim Powodowski po polsku
druk. 5) Mikołaj Wilkowiecki paulin kilka razy po polsku
druk. 6) Andreas Limicius: S. Karbnica (druk. rozprawy)
pismo Mikołaja z Wilkowiecka) 8) Summarus historyi
obrazu i cudów 1642. druk.

Stanisław Łazki miles Sepulchri Domini r. 1537 wracając
z Egiptu do Konstantynopola i wprzód z Anglii do Polski mojem-
Prokopo Pieniążek eque Militiae Jerosolymitanae S. Mauritii
et S. Lazari bronigę Golety po rajscu z flak koi tureckich płynąc
na morzu do Jana de Austria

(Vamboriti Gregori Vigilanti): Lensochovia elegis celebrata. Praemissae in
offi. Typographi, Kalen. Augusti 1568. 8vo 3 ark. - Ded. Simon
Lugowski praep. Cens. Michorien

Skarbnica Kosciota Jasney Gory Leszochowskiiego: w
ktorej sie zamysla Historia o cudownym obrazie Lanny
Maryey, z dawnych historyj pilniej niz przedtym zebrana
i do druku znnowu podana przez X. Andrzeja Zymicyusza
Zakonu s. Lawta pierwszego Lustelnika Profesora.
W Krakowie, w drukarni Franciszka Czaratego 1618.
4to K. 3. fl. 78. Aprobata z r. 1618. Ded Januszowi na
Ostrogu Kapst. Krak.. Dan na Skate 1618 x. Andriej
Zymicyusz Konwentu Leszochowskiego Profs. Powiada iz
wydaje script Mikotaja Lenokoronskiego: Historia
o obrazie L. Maryey ktory Zymicyusowi I ofiarowat
fl. 1-23 w 3 Rozdzialach paratex: Wielkiej Jankobliwej
cztowiek... i t.d. (obacz Powiesi ista.)
z dodatkami - Cudami - rabozienstwem.

Relatio coronationis Phaumaturgae Claromontanae in
Regno Poloniae. Typis Clari-Montis Leszochoviensis
(1717) 4to K. 13. (Teub. pol. 6036)

Relatio de solennissimo actu coronationis Archi-Phauma-
turgae Claromontanae imaginis in Regno Poloniae d.
8 Septembris peracto. Typis Clari Montis Leszochovien-
sis 1717. fol. K. 11

Goldonowski Andreas: Ursprung, Translation und Wunderzeichen
dess weit berühmten Mariä Bilds von Zestochan in Polen.
Wienn, gedruckt bey Matthäus Cosmerovius (s. a. circa 1648)
8vo = Kart 150 (w bibl. Prastorysk.)

Surzpoliny powst nieba i ziemie Monarchini Maryey w cudownym obrazie od Lukasa
I malowanym, a Grekow z Starodawnia Odigitria nazwanym, kiedy dla spustaczenia
poziarem Jasnogorskiego Klasztoru i Kosciota z wojego oltara d. 16 lipnia 1699 ruszony,
znown tego roku d. i dostopada do Kaplice przeniesiony byt, Kazank x. Hieronima
Baltazara Mateckiego Kanonika Kijowskiego, Krucezyńskiego, browarskiego proboszcza.
Krakow, w druk. Franciszka Czaratego 1691

Explicatio Sacri Apparatus in honorem Manifestati
in carne Dei; ejusque Matris inventiosa manu-
factura elaborati, atque in supplex humile vo-
tum sub una forma unius ad usum Benedicti XIII
Pont. Max. alterius ad Clarum Montem Prae-
stodchoviensem oblato ac ^{michael} dedicati (b. m. i. r.) fol.
K. II (wyšlo 1726 autor anon. Krasowski Kanon.
premys - wyšlo i po polsku ob. Joher
ornaty Krasowski r. 1725 dawał!)

Vera et perfecta claritas Clari Montis Czysto-
choviensis in regno Poloniae stabilita a mi-
raculosa B. Virginis effigie tantis donis et gra-
tiis plena, huic... nuper coronatae Regni Poloniae
Reginae consecrata a Rudolpho Lodowicki
libero Barone de Prusinowicz. Olomucii
typis Joannis Adami Quinger. (1720) fol. K. 21.
(pereg. stylo lapidario)

Epigrammata in laudem Claromontanae V. M. ter-
minato saeculo 4to conannata. A. 1782. 4° K. 2.

Wiersze pochwalne P. M. cudownej w Jasagorskim
Obrazie przy dokonzeniu czwartego wieku
napisane A. 1782 d. 8 Wrzesnia 4° K. 2 (Homan, powyszego)

Geschichtliche Nachrichten über das alterthümliche
Marienbild auf dem Klarenberge bei Czenotochau
von Joseph Lompa. Warschau 1860. 8° 237 jän.

Przewodnik dokładny dla odwiezających...
styczne miejsce w obrazie St. L. Maryi na Jasnej Górze w Czysto-
chowie zebrany przez Josefa Lompa. Wiersze, nakładem Księgarni
A. Dzwonkowskiej i Sotki, w druk. G. Glückoberga 1860. 8°
K. 2 str XII i 99 i. (39 min. d. 1860 str. 11.)

Porzerin'ski Łafmucyusz 8 drukat x. : Zaforyt woryot-
kuk świata wieków w narodzonej Maryi wrekrówem
nabożeństwem od wprowadzenia obrazu jej na Jasną
Górę Łęstochofską. Łęstochowa 1783. 8° z ryciną
(Kazanie?)

Kiedrzyński Anastasius. Mensa Nazarea. Clarmont.
1759. 4° 2^a ed. ibid. 1763. 4° pp. 338. 14. i K. 10
3ª edit. ibid. 1769. 4° pp. 6 12. 386.

Gieszperkowski Ambroży: Odrobiny z ~~Statu~~ ^{Statu} Królew-
skiego ... oraz przyniesione ~~z tegoż~~ ^{z tegoż} zakonni
i Kłasztom Kapłana do druku podane. Łęstoch.
ibid. 1706. 16° str. 180. P
idem. ibid. 1720. 4° K. 4. str. 468 i 704. K. 6. (przełożył do
idom. ibid. 1733. 4° K. 6. str. 468. i K. 6. (toż samo)
idem. ibid. 1757. 4° K. 12. str. 484 z rycinami
idem. ibid. 1759. 4°

Pamiętnik od wprowadzenia przedobnego obrazu Boga
Radzicy Łanny z ~~Bełzkiego~~ ^{Bełzkiego} Zamku na Jasnej Górze
czwartego zakonzonego a rzeczywistego piątego wieku
urodzystości ofmiodniow w masejcu Wniebowst
1782 uwrębiona. Łęstochowa 1784. 4° str. 376
2^a ed. ibid. 1787. 4° str. 379.

1^a ed. 1756. 8°.
2^a ed. ... Drukiem odnowione.
W druk. Jasnej Góry Łęstochow.
1811. 8° str. 96.
(Same nabożeństwo)

Ucieyka grzeszników albo gorące nabożeństwo do N. P.
Maryi na Jasnej Górze ... z Tawitkiego. (Zwró-
chowa 1824. 8° str. 96. 2^a ed. 1830. 8° 3^a ed. 1841. 8°

Łowinności Pradłwa Koronacji Obrazu N. Maryi P. Jasnej
Góry Łęstochowskiej oraz z odpustami oraz modlitwami.
Łęstochowa 1816. 8° str. 100.

Septenna czyli Nabożeństwo niedmiodniowe do Matki Bożej Łęstochows-
kiej przez M. B. C. (Ciemniewska?). Warszawa 1860.

Częstochowa

Obraz Ś. Ł. Maryi do pokaźna trzymającej dzieciętko Jezus
które w lewej ręce trzyma krzyż na kolanie wspartą, a
prawą błogosławi – według podania ma być malowany
(woskowemi farbami) przez św. Łukasza ewangelistę za
życia Ś. Ł. Maryi na desce od stołka cyprysowego przy
którym się modliła mieszkając w domu Ś. Jana w Jerozo-
limie. Zachowany od zagłady podczas zburzenia Jerozo-
limy przez Tytusa, wzięty r. 320 przez cesarzonę Helena
do Konstantynopola. Ocalony przez cesarzonę Ireneę od zagłady
obrazoburzczy, darowany został przez Nicefora cesarza
Karlowski wielkiemu: który go znowu jakiemś królem
sprzymierzonemu Stowianinowi darował. Złożony na
zamku białym tamże został, aż go r. 1382 Władysław
Król Opolski przewiózł na Jasną Górę do Częstochowy
i w kaplicy umieścił, przy której wprowadzonych z Węgier
Paulinów tego roku osadził. R. 1430 zgraja Tatarów wysza-
nia husaryjskiego rozbiła siekąc obraz na trzech częściach go Wła-
dysław Jagiełło w Krakowie r. 1431 dał naprawić. Podczas
napadu Szwedów r. 1655 obraz ten przed nieprzyjaciółmi wy-
wiercony został wraz z kosztownościami na szlak do Lublina

zamku Andrzeja hr. Cellarego. R. 1656 wprowadzony
napowrót, Koronowany został d. 8 Września 1717 przez
Krzysztofa Szembeka biskupa chełmskiego Koronami
przyszanemi przez Klementa XI papieża. Tło obrazu
pokryte jest blachami srebrnymi pozłacanymi z rytowa-
niami w XV wieku scenami świętymi. Sam wizerunek zaś po-
krywa bogata sukienka sadzona perłami i drogimi ka-
mieniami, tak iż tylko zszereżone twarze i ręce są
widne. Wszelako sam kształt pierwotny widzieć można
na ruinach z XVII wieku w dziedzińcu: Kobiernyckiego,
Kordeckiego i Goldonowskiego.

Ołtarz M. Bożkiej Czystochowskiej w starożytnym Kościele
OO. Paulinów Kłasztora Lepoglava ^{z 1672, 1400 w S. Kłodzkiej} prowincyi Kroatyi
r. 1672 fundowała Judyta ~~de~~ Palagovich de Lapna
wdowa po Janie ~~de~~ Pethej baronie de Gerosse.
W Kłasztorze Paulinów S. Petri in Sylvis (prowincyi Istryi) pal. 1490
w wielkim ołtarzu Kopia Matki Bożkiej Czystochowskiej cudowna.

R. 1793 w czasie wojny Grodzieńskiego wnioś Władysław Sułkowski prezydent m. Ma-
kowa przysłał do Kł. Ś. Stanisława Aug. do prymasa Michała Poniatowskiego i do
biskupa Turskiego Solisz, aby dla bezpieczeństwa przenieść obraz z Czystochowskiej
do Kościoła parafialnego w Makowie, by to nie przyszło do skutku.

Historja cudownego obrazu Najsw. Panny Lz:
 Stochowskiej i opisanie Jasnogorskiego klasz-
 toru ku chwale Boga-Rodzicy do druku podane.
 Lwów z drukarni E. Winiarza 1862. 8° str. 32. (autor Starkel Juliusz)
 z ryciną chromolitograf. in 4to: Matka Boska Lzsto-
 chowska Krolowa Polska. litografia Lzaju w Krakowie.
 (Opis prozą i pieśnią) Cena 12 Kr. now.
 — — (toż) Wydanie franc. Lwów z drukarni
 E. Winiarza, 1863. 8° str. 32.
 — — toż. Lwów 1862.

Décis historique sur le tableau miraculeux de la
 Sainte Vierge de Częstochowa (Schinstohova) en Pologne,
 orné de deux gravures sur acier. Paris, au bureau
 des affaires Polonaises (imprimerie de Maulde et Re-
 nou) 1848. 8° str. 58 z 2 rycin. 1) La Sainte Vierge de
 Częstochowa. Dziekoniski rys. i ryt. 8° 2) Vue de cou-
 vent de Częstochowa (-talonyt) 8°.

Przewodnik dla zwiedzających Częstochowę. Warszawa
 w drukarni Józefa Unger. 1847. 12° str. 78. 1. z ryciną
 litogr. Widok Jasnej Góry, podług dag. K. Bajera, Lit. J. V.
 Fleck et Comp.

Krótkie opisanie początku obrazu Matki Boskiej Częstochowskiej na
 Jasnej Górze, z dodaniem modlitw. — przez A. Felińskiego
 kanonika honorowego. Warszawa 1877.

Krótkie podanie historii starożytnego obrazu Bogarodzicy
 Maryi na Jasnej-Górze przy Czystokowie przez Władysława
 Hlecia Opolskiego w r. 1382 stworzonego, z Opisanie kościoła,
 klasztoru warowni i przywilejów miejsca tego, przez wie-
 lu Królów i papieży, nadanych, do roku 1820. (b. m. i. v.)
 (Czystokowa) 8re str. 53. K. i, z 3 widokami sztychów in 4to
 na końcu: Wiersz na cześć Maryi Bogarodzicy.
 - (toż) 1830. 8re str. 53. K. i z 3 widokami sztychów in 4to
 - (toż) 1840. 8re

(Plebankiewicz Wincenty) Bogarodzica Marya na Jasnej-
 Górze Czystokowskiej. Kraków nakładem i drukiem D. E.
 Friedlein 1844. 8re str. V. 181. K. i. (Stanowi także tom
 29^{ty} dzieła: Marya Bogarodzica w Nazaret i na Jasnej-
 Górze Czystokowskiej, jej żywot, pomniki jej cnót i cudów
 opisał i. p. X. Wincenty Plebankiewicz zakonnik Kaszubijsko-
 Kiego. Kraków 1845.)

Widoki Czystokowy i Jasnej Góry z opiskiem nazwaną
 nakładem D. Lange. Litogr. W. Kohn i Ederfeld w
 Czystokowie 1836. (batp. 20 gr.) 8re poprzecz.
 widoki (22 drewnoryt. podług rysunku Władysława Dinnichows-
 kiego [dokończ]) - tekst druk. Kart 12 (utoryst Bronisław Gra-
 bowski); tytuł litogr. 1.

- wiat zniefiono 1844 tylko mury zostawiono, forteca zniefiono 1813
 przez Kodenfki przyniesiono 1875 jest w Kaplicy P. Józefa Nazarens-
 Drukarz zniefiono 1865 - Księstwo Kłafytor Maryawitek
 zafowano 1865 na progimnazjum męskie

Beschreibung des durch Joseph Kalalanthius Jakubowski (König
 Gymnasiallehrer a. L.) in Holz geschnitten Bildes der
 Heiligsten Maria von Czenstochau 1855. In's Deutsche überfetzt
 von M. v. Br.... Lofen, Buchdruckerei von M. Zörn 1858.
 8re str. 32.

Ulanicki Hanyław: Koronawa Matki Bożej na Jasnej Górze (1872)
 Babiniski - Heleniusz.

Częstochowa (1717)

143

Własności historyczne numizmatyczne o koronacjach obrazu Matki
 Boskiej w cławonej 2000 pod Tymbarkiem 4 tablicami
 na miedzi wyobrażającym 21 medali na 12 Koronacji - w tym 12 Koronacji
 wymienić autor 27) Biblioteka Warszawska Tom IV Grudzień 1849
 str. 441-476.)

medale hito na Koronacji zwaty Jis Koronatk.
 17tychowano w Krymie ryciny na Koronacji

Matka Boska na Jasnej górze Częstochowskiej Królowa Korony
 Polskiej. Pamiątka z Zielogrzynki odbytej r. 1848 przez Eu...go
 Helleniusa. Paryż (w Księg. polsk.) 1852. 8° K. i str. 283. i
 (23 rycinami Olefińskiego, Lewickiego i Norwida) 6 frs.

Dziennik zbawienny tak dla ciekawej myśli jak dla pobożnej duszy
 2 odrobiny stołu na zarejskiego Królowej Nieba i Ziemi zebrany i zryty
 Książka wiadomości o cudownym obrazie N. P. Maryi Częstochowskiej
 - 2 przyłączonym naklejenstwem. Na Jasnej Górze 1812. 8° K. 4. str. 182.

brak
 w sieni

Refugium peccatorum seu devotus afflictorum recursus ad thaurum
 turqum Częstochoviensem Matrem a fratre Xav. Rottet, tatis
 lavis, typ. Acad. Soc. 1749. 8° str. 72 z ryciną - ded. Francisco Adalberto
 2^a ed. Václavie typ. dok. Franc. Kreutzer 1767. 8° str. 72.
 ded. Karlo Maximiliano Comiti de Harshenberg.

z ryciną: Agent
 1749. 8° str. 72
 2^a ed. Václavie typ.
 1749. 8° str. 72

(Halecki Gabriel:) ^{identy} Łopitek ^{jak dla człowieka myśli jak dla potężnej siły} ~~główny~~ z odrobiną ~~stół~~
 na zarenckiego zebrany ugił krotka wiado-
 mość o cudownym obrazie N. P. Maryi Czysto-
 chowskiej z przytaczonym nabożnictwem dru-
 kiem odnowione. Na Jasnej Górze 1812. 8° kart 4
 str. 152. i k. 14 z rycinami
 (Data approbaty 1796)

1ª edyc. Czystochowa
 1847. 8° str. 256. i
 4.
 Wiadomości historyczna o starożytnym obrazie Boga Ro-
 dziny Maryi na Jasnej Górze przy Czystochowie;
 z przytaczaniem krótkiego nabożństwa. Czystochowa
 1856. 8° str. 256. k. 2. (wydał Hawelski): 3 rycinami
 rycin in 4° następny dotąd rycin.

Rubus incombustus SS^{mae} Virgo Deipara Maria iterum
 in Monte Claro Czystochoviensi per fortuitum
 incendium. Cracoviae typis Nicolai Alex. Schedel
 1690. 4° (Stylo lapid.) ^{kościółki węgry}
 (autor anonim. Niezpodkowitz Ambrog)

Kurze Geschichte des Marianischen Gnadenbildes Maria
 von Czenstochau, das in der neuerbauten Kirche der
 Mechitaristen Congregation in Klosterneuburg zu St.
 Jakob andächtig verehrt wird. Wien 1832. 8°.

Scrutinium vitae intaminatae electae in Matrem Dei Mariae
 sive Elogia Mariana seriem vitae Deiparae et festorum
 ejus. in elesia Christi frequentari solitorum; Demum
 Odigitriae Imaginis in Monte Czystochoviensi miraculis
 clarissimo inignes gratias complectentia votivo calamo
 exarata per D. P. Dionisium Chetkowski. Ord. F. F. Eremit.
 S. Pauli P. E. S. Theol. Doct. Clari Montis Czystochoviensis Prio-
 rem. Typis Clari Montis Czystochoviensis. 1710. 4° K. 8 str. 215.
 ded. Stanisław Szembek archiep. gnefn. ... D. Chetkowski (z rycin. kościółki)
 (Stylen lapidarum od str. 160-215: Elogia Imaginis Czystochoviensis z rycinami historycznymi)

[Hawelski Eustach x. paulin]: Wiadomości historyczna o starożytnym obrazie Boga-Rodziny Maryi na Jasnej Górze przy Częstochowie przez Władysława Królewicza Opolskiego w roku 1382 stworzonym. Z przyłączeniem krótkiego nabożeństwa do N. Maryi Lamey w tymże obrazie i wyjątkiem z Królewicza doznanych od Boga za jej wstawieniem łask i cudów. W Drukarni Jasnej-Góry Częstochowskiej, 1847. 8vo str. 256 i 4 (rejestr) z 3 rycinami widokami Klasztoru in 4to (na str. 256: rebrat X. E. H.)

— — — (to samo) W drukarni Jasnej-Góry Częstochowskiej 1856. 8vo str. 256. i 3 rejestr, z 3 rycinami widokami Klasztoru in 4to

Opisanie ikony Częstochowskiej Bożiej Maryi, Pokrowitelnicy wsiach Christian na Jasnej Górze. Perewiedeno s polskago Kapelanom 5-oj i 6-oj Kawalerijskich Dywizij Dozretnym Kazonikom (Stanisławom) Felinskim. Drugie izdanie. Warszawa w typogr. M. Demkowskiej i W. Noakowskiego. 1879. 12mo str. 15. (literatury religijnej gwardanskoj.)

(Walecki Gaudenty, paulin zakryjtan czestochowski):

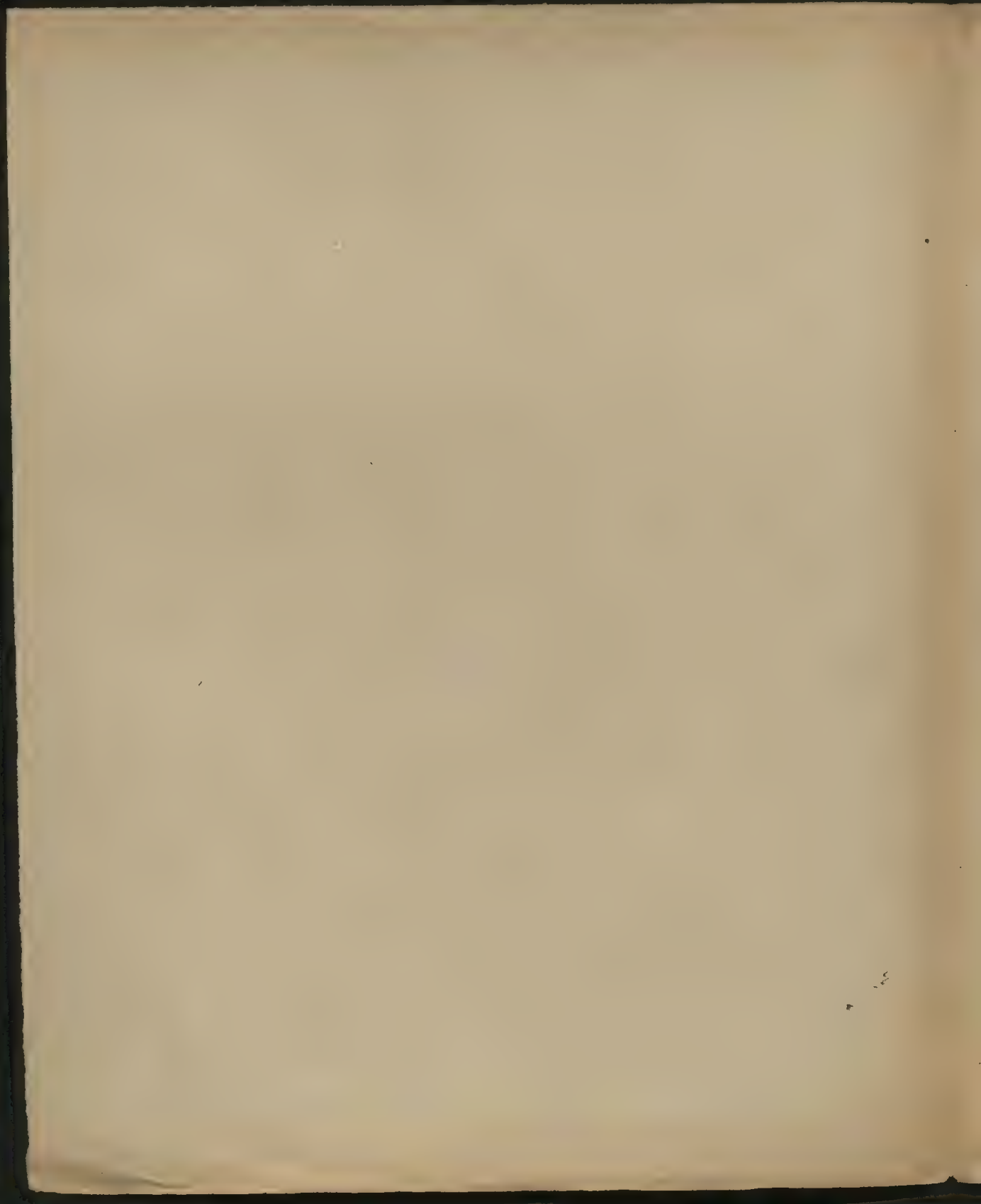
Positek zbawienny tak dla ciekawej myśli, jak dla
pobożnej duszy, z Odrobiny stola Narazenińskiego Kro-
lowy Świeba i ziemi zebrały, czyli Krótka wiadomość
o cudownym Obrazie N. L. Maryi Czystochowskiej
od Łukasza S. Apostoła i Ewangelisty malowanym,
z przytoczonym Nabożnictwem i przygotowaniem
się do Spowiedzi dośkonalej drukiem odnowiona.
Na Jasnej Górze R. 1812. 8vo kart 4, str. 152.

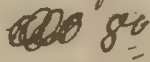
(str. 1-63 Wiadomości historyczna; str. 66-152 Nabożństwo
w którym przy końcu 3 pieśni o tym obrazie)

— Z Approbaty widac iż to dzieło cenzurowane 20 grud-
nia 1796 pod tymże co powyżej tytułem (z opuszczeniem
tych wyrazów; drukiem odnowiona.)

Historia pulchra et stupendis miraculis referta,
 Imaginis/ Marię, quō et unde in Clarū montē
 Prastochouie/ et Olstyn aduenerit. (Pod tem drewno-
 ryt L. Maryi z dzieciątkiem Jezus) (na końcu:) Impressum
 Grachovie per Florianum Unglerium. Anno Virginiei
 partus 1523.) 8° maj Kart 24 (w bibl. Ofolińsk. we dworze)
 na odwrócie tyt. ded. Andreae Krzycki episc. premoisl....
 Petrus Rissinius (autor) !: w dedykacji ma być rok 1524: !
 (w tymile pierwszej karty tytułowej jest w druku: Przyjaciół
 ludu Rok. XII. Nr 26 Leszno d. 27 Grudnia 1845 (jeden tom)
 str. 200. — Opis dzieła i wyjątki: Zeisberg: Geschichtskr. 193)
 (w dedykacji w Joche Obraz T. III Nr 8383 noty str. 624)

/: Juszyński: Znac. za Niezporokowiczem: Analiza twierdzi
 jak się zdaje mylnie, iż to dzieło po łacinie pisał Petrus
 Rosprza Academicus Crac.: ! /: Tymieusz Andrzej: Księbnica
 Księstwa Jasnej Góry Prastochowskiego. Kraków, w druk.
 H. Cezarego 1618. to mówi iż Mikołaj Jan Koronicki około
 r. 1517 napisał Historię Obrazu Prastochowskiego !

- Historia - / O Obrazie w Ciesztuchowie /
 Panny Maryey, y o cudach rozmaitych tej
 wielobney Tablice (Drzeworyt P. Maryi z dzieciątkiem
 Jezus, z sercem i Koralami na piersiach - podobny lecz odmienny
 jak wedygi z r. 1523). 8° Kart 19 nielub. (Sign. A-Eiij)

Na odwrocie tytułu: Modlitwa ku Pannie Maryey: kto
 iq mowi, taki bez pokuty, ani bez Ciata Bozego nie
 umrze, ia kocz to Angiot swiete? Bierz natowi obiazit...

(dalej): Upominanie krotkie Chrescijanskic, ku zachowa-
 nin y czcieniu Obrazow Swistych, przeciw Kacerzom
 nowym ktorzy nimi gardza y z Kofiotow wymiatac
 kara. W tym to zamiefranin Wierq Swistey w Kosciele
 Chrescijanskim, naymilegozy Chrescijani z Korzenia
 ztego urodzit si nowy Bład. Luter w tym oba-
 czposzy si przeciw Karolstaufowi Kacerzowi tak pisze
 A przo umyslitem wam Historię o tej wie-
 lobney Panny tablicy na polskie wytozyc, cuda tez
 wypisac....

(Karta 3^a refo): Loszna si historia o Obrazie w Ciesztu-
 chowey Panny Maryey, o cudach rozmaitych
 tej wielobney Tablice. Wielebny Lukasz Swisty, ieden
 ze czterzech Ewangelistow swistych, Kanclerz dziecinie
 Panny Maryey: abowiem iako cztamy Jana Swistego
 "W tym naszym Malarze barzo Bładza, ktorzy nie
 mair żadnego wzglodu na Greckie obrazy, na malowanie
 pieroszego Kosciota Chrescijanskiego, na prawicy dzieciat-
 ko mair, com ik widziat greckich obrazow, wozyszy
 z tego przyklad wisli. Bładza tez i w malowaniu

ikonografia
Obrazu sw.

Historia | pulchra, et stupend^{is} miraculis
 referta, Imaginis | Marię, quō et inde
 in Clarū montē Crastichouicę | et Oletyn
 aduenerit. | (prōtem drzeworyt Matthi Bos.
 Kiej Crastichouskiej w Koronie, w ramkach.)
 8to min kart 24. (Sign^{hi} A - Dm.)
 (na koncu:) Impressum Gracouiae per
 Florianum Unglerium, Anno Virginiei
 partus. 1523.

na odwrocie tył. Reverendissimo d. d. An:
 dreae Pricio D. G. Antistiti Lemislian.
 Petrus Rissinus se et operam suam hu-
 militer offert. . . . Gracouia 10 Augusti
 1524 . . . quē mihi se & historię „ex lacero
 et veteri codice reintegrari

Prohemium lectori (karta 2 sign. a.)

Porro: Sacer ille Iudas quatuor evangelistarum
 ut non inferior sic non superior, hic quem admodum
 Iohannem Christo . . .
 Cuda idq. de r. 1524; ostentat. uid. Miles quidam Ierosolimi-
 tanus nomine Daniel Barthodaeuski aulicus Sigismundi regis
 Polonae, Thorunni . . .

na st. b. III v. mówiąc o restauracji
obrazu zniszczonego od Hufyrtów za wta:
dystawa Jagietty mówi: " ab illo tempore
" ad nos novum pingendi morem traductum,
" cum antea non nisi Graeco more pingerent.
" Graeci enim pictores ex Russia et vicinia
" accersebantur. "

~~Joannes Czestochowski~~
toż samo dzieło pisał pod tytułem: Petrus de Rospra (Alum:
nus Cracov. Acad.): Magnalia B.M.V. Czestochoviensis 1524 (ed.
Andreas Krzycki episc. premisl.)

Rospra pisał wierszem

Historja o obrazie w Czestochowie L. Maryen i
ocudach rozmaitych tej walebney tablice.

(b.m.) 8^{ty} (wydał And. Łoprański - podobno

u Mikłaja Scharffenberga około r. 1568
(z drzeworytu Matki Polskiej)

przeobrażona z Rysinskiego - na końcu dodane
nowe cuda - na końcu: Do Krześciańskiego
Czytelnika Andrzej Łoprański (w wierszu pol.) Końca
brak Kart 19 (Sign A - Eijj) ostatniej karty brak

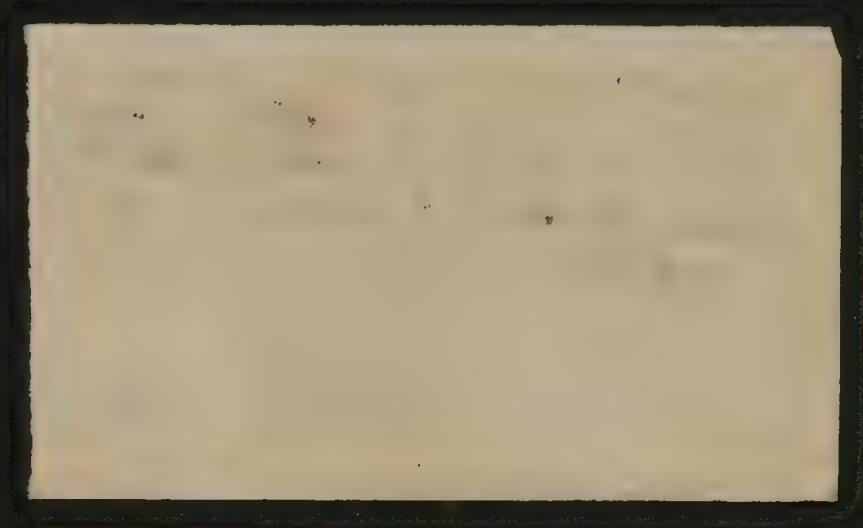
Rydzinski konystat w swem dziele z
 dawniejszego wydania ^{ca} Petri de Rozprza
 vetusto codice" . z ktorego cuda prytarza
 Niezportkowicz ^{p. 303} { cuda te sa i w Rydzinskim
 pomnozone nowemi.

Golonowski prytarza z Petra de
 Rozprza jeden cud wierszem opisany.
 Niezportkowitz Ambrosij: Analecta
 mensae reginalis sive historia imaginis
 Odigitriae divinae Virginis Clavomontanae.
 Cracoviae ex off. Schedeliana 1681. 4to

Czesław Bieniążek: O Kościele i cudownym
obrazie N. Maryi Panny w Częstochowie. Lwów
w druk. Anny Wajdowiczowej 1882. 8vo str. 40

(Wydawnictwo dzieł ludowych pod redakc. Kazi-
mierza Okasa, Tomik VI.) (10 centów)

De typographia in Claro Monte Czerstochoviensi
librisque in ejusdem officina ab anno 1628 usque
ad 1864 impressis. Autore Stanisław Siemnicki.
Warsaviae 1873. — Drukarnia na Jasnej Górze w
Czerstowie i wyszłe z tej officyny druki od roku
1628 do 1864 przez Stanisława Józefa Siemnickie-
go zebrane. Warszawa (w drukarni Okręgu nau-
kowego warsz.) 1873. 12° kart niel. 3, str. II i 83.
4 1/2 str.

Dziółko to lite i bez wartości bibliograficznej obej-
muje 1) Historię drukarni str. 1-10 (powtórzenie tego co
znane z ~~Pamiętnika~~ dzieł Jerzego Sam. Bandtkiego i Michała
Dzielińskiego: Zielgrzymka do Czerstowu. Warszawa
1843) — oraz Alfabetyczny spis druków czerstowskich.
Str. 11-83 (nieodkładny z katalogów Biblioteki warszaw-
skiej wypisany) — Autor przytaczając przywilej Augusta II
dany w Łobzowie d. 2 Lżenia 1706 na otwarcie drukarni
w Czerstowie, potwierdzony przez Augusta III w Warszawie
d. 12 Listopada 1740 i przez Stanisława Augusta d. 24
Października 1776 drukowany już poprzednio w Wa-
rszawie dotyka swoje mylne tłumaczenie polskie n.p.
Przeora S. Stanisława w Rupelli pod Krakowem
(str. 7.) zamiast na skatce; — „quaeris scripta, honestosque
illorum partus” ^{ac libris} Tomasz pisma i pobożne księgi (str. 8)
„Michael Augustinus Howel” jest u niego Michał August
Howel ~~Howel~~ J. K. M. Sekretarz (str. 9)

(Bonawentura S.) Żywot Pana i Boga naszego Je-
 zusa Chrystusa, to jest Droga zbawienia prowa-
 dząca nas do Nieba przedrukowana 1830 w dru-
 karzni Jarnej Góry Czerstowskiej. 4to ftr. 3/2.
 idem ibid. 1838. 4to ftr. 3/4.
 idem ibid. 1850. 4to ftr. 3/2.
 idem ibid. 1856. 4to ftr. 3/4.
 idem ibid. 1860. 4to ftr. 3/4.

Catalogus librorum in typographia Clari Montis
 Czerstoviensis impressorum (b. r.) 8° arkusz

Catalogus officialium Congregationis S. Pauli pri-
 mi Eremitae, tempore Capituli 1810. 8° Kart 4.

Compendium medicum t. j. Krótkie zebranie chorób.
 Czerstowska 1707. 8° Kart 16 i ftr. 483

autor Rudolf Zollatz
 paulin - wydał także
 Herwing chresciom (p.)

" " auctum. ibid. 1719. 8° ftr. 5 i 7 17

" " " ibid. 1725. 8° ftr. 803

" " " ibid. 1752. 8°

" " " ibid. 1762. 8°

" " " ibid. 1789. 8° ftr. 659 i Kart 17.

Directorium divini officii in usum Monachorum ord.
 S. Pauli primi Erem. pro 1767. 8°

" " " pro 1846 - 1857. 8° potem Ordo.

" Explicatio facri apparatus ad Clarum Montem Czerstow-
 vensem Oblati s. a. in fol." pag. 29 (obacz notę mają)
 (którego autorem i rok?)

Goldonowski Andrzej x. Poradnik S. Anioła Stróża od
 O. S. Urbana VIII za przycięcia Zygmunta III... Czerstowska
 1724. 8°

Goldonowski: Historia 1642. 8° (p. 32 mylnie za druk
Czesłakowski podane)

Kordecki Augustin. Nova Gigantomachia. Typis Clari
Montis Czesłachoviensis 1694. 8° str. 298 i kart 4 ?
(drugie wydanie) (pag. 42)
(trzecie wydanie) ibid 1717. 4° kart 3; str. 146 ?
2 2 ryty. (pag 42)

Lobzyniecki Dionis Paul: Dnas Litaniarum et Psalterium (Decas?)
Magnaē Matri Deiparae V. Marice conuinnatum
nunc tertio in lucem datum. Typis Clari Montis Cze:
stachov. 1693. 8° K. 2. str. 228 (to jedno tylko)

Matczki Stanisł. Baltazar: Architektura zdana z miē:
ba Kofuota Kruszyńskiego (Kazanie) w drukarni
Czesłachowskiej 1694. 4°

Monumenta eulogiae metropolitanae Gnesnensis. Czesł:
choviae 1815. 4°

Mościcki Mikołaj x. Skarb nieprzebrany, Klejnot nieo: ?
szcudowany Bogarodzica P. Marya Matka Miłosier:
dzia. W druk. Jasnej Gory Czesłachow. 1722. 8° str. 242,
K. 3 z obrazem M. Boskiej - dedyk. Janowi Tarle bisk.

Wiadomości historyczna o obrazie N. Maryi P. w Kofuelo
OO. Dominikanow w Gidlach... po trzeci raz do druku
podana. Czesłachowa 1857. 8° str. 75.

Vade mecum (medium) Czesłachowa 1721. 12° str. 702.
2^a ed. ibid 1787.

Trybun należyty wdrizynofu w Czesłachowskiego dobrego Dawcy
Lam i Podgu. W druk. Jasnej Gory Czesłach. 1693. 4° str. 105.

Sotarevius Bart. Byssus seu vita J. Stanislai: Typ.
Clari Montis 1693. 40

Rufel Paweł: Skarb nigdy nie przebrany. W drukarni
Jasnej Góry Czeszochow. 1654. 40 flr 544. i 4.
29 ed. ibid 1725. 40

Rejestr Księg przy drukarni Jasnej Góry Czeszochow.
Księż znajdujących się w r. 1830. fol. i karta
idem ibid. 1833. fol. i karta.

Druki dawniejsze Czeszochowskie:

Gryphus domus Strunovianae X symbolis illustratus Typis
Clari Montis Czeszochov. 1693. 491.

(Mikołaj z Mofisz) Akademia pobożności 1628 (pag 4
nieogłosta Tyłko 29 edyc w Czeszochow. 1722)

Lobzyński Joan. Dioniz. Dies natalis panegyric repromi-
tatus quem Vladyslaus IV. Quinto Idus Junii 1649
in Monte Claro Czeszochoviansi celebravit. flr. 44.
(pag. 5)

Adamovius Chrysofomus: Abecedarium vitae spiritua-
lis R. 1648. (p. 5)

Rufel P. Skarb 1654. (p. 5) ?

Drukarnia więc była czynna od r. 1628 (pytanie ?)

155

Historja o obrazie w Czerstochowie Panny Ma-
ryey i o cudach rozmaitych tej wielbnej Tablice.
(b.m.i.r.) (podobno w Krakowie u Mikotaja Szarffen-
bergera około r. 1568). 8vo kart 19 (Sign. A - Eij)

(toż) Krakow, w druk. Marcina Hosteryna 1617. 8vo
Zymieyusz Andrzej: Skarbonica Kościoła Jasnej Go-
ry Czerstochowskiego, w której się zamyka Historja
o cudownym obrazie P. Maryey, z dawnych Historji
piękniej niż przedtem zebrana i do druku znowu po-
dana. Krakow, w druk. Franciszka Cezarego 1618.
4to K. 3, ftr. 78. (głównie czerpat z Historji obrazu przez
Mikotaja Łankoronskiego 1517 w Wypisie)

Goldonowski Andr. Diva Claramontana. Cracoviae in off.
Andr. Petricovii 1642. 8vo 279 str.

" " Summaryusz historji Obrazu Czersto-
chowskiego 1642.

Pozovius Abraham. Monile gemmeum Divae Virginis. Ve-
netis 1644. 4to item Coloniae 1615. 4to

Starowolski Simon. Diva Claramontana. Cracoviae in
off. Christoph. Schedel. 1640. fol.

Venovitzius 1641⁽²⁾

Obraz Antonii Itali. Descriptio historica imaginis miraculosa
Bz. V. M. Czerstohoviensis. Romae 1673.

Nieszporkowicz Ambros. : Analecta mensae reginalis. Cra-
coviae 1681. 4to - (toż po polsku:) Drobiny. Krakow druk
Franc. Cezarego 1683. 6to - (toż) 1683. 1720. 8vo (przez
Pawła Dobińskiego, nowy dyspozycja), 1757 - w Skwircu po
polsku 1733. w Czerstochowie, 1750 w Wroclawiu, 1757 w Czerstochowie,
- w Wroclawiu (po niemiecku) 1760.

Żnalezki. Cracov. 1691

Chełstowski: *Brageotas vanae* Claromontanae Chan-
naturgae. Czestochoviae 1818.

" *Splendor* Korony. Czestochowa 1818.

Surowicki: *Remig.* Czestochoviae 1818.

Junczewicz: Czestochoviae 1818.

Krasowski: *Mihai.* Czestochowa 1818.

Kiedrzyński: *Mensa Nazarea.* Claromont. 1759.
et 1763 Claromont.

Moszyński: *Kraftonty*

Kobienicki: *Obfidiis* Clari Montij. Dantysi 1659

Kordecki: *Nova Gigantum achia.* Cracov. 1655
et Czestochov. 1694 et 1818

Krasowski: *Mihai.* *Wytłomazzenie albo opisanie*
ornatów Benedyktowi XIII i do Czestochowy
danych. Wesołowa 1826. fol.

Kazania.

Czestochowska cudotworna Ikona Bogorodicy
 w Czestochowskim Jasnogorskim monasterze i Cerkwi
 w imia Swiatych rownoapostolnych proswietytej Stawian
 Kirylla i Methodia w gorodzie Czestochowie s tocznoju
 w onaj Kopijej Czestochowskiej swiatoj ikony Bogoro-
 dicy. Wilna, wydano w typografii gubernskiego Prawienia ^{andriejewa}
 1881. 8vo str. X. 179. - autor: S. N. A. S. - w. (Jonatow) Nikodym ^(wiazaczepnik)

24 lithem litograf. wizerunkami: 1) Jasnogorski monastyr w g. Czestoch-
 wie. 2) Sw. ikona Bogorodicy Czestochowskaja... lit. N. Mac. Wilna
 (widok wnętrza Kaplicy, ołtarza i obrazu in 8vo). 3) Swiatye... Kiryll i Methodii. (50 Kóp.)
 4) Chram Swiatych... Kirylla i Methodija w g. Czestochowie.

Autor dowodzi, że cesi N. P. Maryi i wszystkie cudowne obrazy
 w dawnej Polsce, pochodzą od Prawaslawnego Kościoła w
 Rosyi.

Na str. 26 pisze autor: iż r. 1813 książę Michał Sierionowicz
 Kutuzow feldmarszałek roś. pro wzięciu Warszawy, wystąpił z ca-
 łym Korpusem generała Fabiana Wilhelmaricza barona Osten-
 Saken na zdobycie fortecy Czestochowskiej. Zająwszy d. 10 Maja
 1813 przedmieście, w kilka dni kapitulowała forteca, przyczem
 Przeor Klasztoru wyszedł na przeciw generała z cudownym
 obrazem Bogarodicy, Kopię obrazu umieszczonego w ołtarzu
 - podług niektórych miał to nawet być ^{sam} oryginał (ob. str. 107)
 Obraz ten generał Saken ofiarował cesarzowi Alexandrowi
 I, który sprawiwszy bogate rzyzy, kazał tenże obraz umieścić
 w Petersburskiej Kazańskiej Sobornej Cerkwi.

Mury forteczne w Czestochowie zburzone zostały r. 1845
 R. 1872 zajęli Rosyanie w Czestochowy Klasztor i Kościół Maryji z
 witek (fundowany r. 1786 przez Potemkinowa, supymowany r. 1863)
 wystawili na tem miejscu cerkiew S. Cyrylla i Metodiusza, a r.
 1873 wystawili w niej Obraz N. P. Czestochowskiej malowany podług

oryginatu przez malarza Piotra Lux r. 1873 - aby odwrócić nie-
których pielgrzymów od Kłasztoru, Kościoła wsiarżczennika tamtej-
szego diakona Andrejewa Sokotowa. Rozdają w tej cerkwi po-
święcane krzyżyki i obrazki

W Petersburgu w Kazan'skiej Sobornej Cerkwi w prawej pobocz-
nej Kaplicy Narodzenia Bogorodzicy, z lewej strony w ^{marmurowej} Kolumnie (pila-
strze) z boku wprawiony jest obraz St. P. Maryi Czerstochowskiej
w bogatych ryzach z wstęgami. Ma to być obraz przywieziony
z Czerstochowy dla cesarza Aleksandra I przez generała Sakena.
Przed tym obrazem wisi lampa złota wiecznie gorejąca. Tamże
na głównej przedniej Kolumnie w tejże Kaplicy z lewej strony
zawieszona są klucze 28 miast i fortec polskich wziętych
przez Rosjan r. 1813; pomiędzy nimi i klucze czerstochows-
kiej fortecy z napisem: "Kluczy Czerstochowskiej Krieposti".
Sam obraz Czerstochowski w Petersburgu jest mniejszy od
oryginatu: wysokości 13 werszków, szeroki 10 1/2 werszków (Czersto-
chowski oryginał na desce cyprysowej wysokości 1 arspyn 7 1/2
werszków, szeroki 1 arspyn 2 werszki).
W dziele: "Zobrazienie ikon Pręswiatoj Bohorodicy w Pra-
wosławnej Cerkwi przedstawiających. Moskwa 1848 str. 4
w Miesiącownikach i Kalendarzach, ~~o~~ (w Księgach:
"Skazanie o cudotwornoj i jawtennoj Kazan'skiej i Konie
Bohorodicy w Peterburg. Kazan'skom Soborie 1867
str. 37-38 mowi że to kopia) - piszą iż obraz Petersburg-
ki ma być oryginałem (?) zabranym przez Sakena
(Ob. Rurowod. dla relikwii partyjnej 1876 nr 49 pag.
462)

Skazanie o cudotwornoj i jawtennoj Kazan'skiej i Konie
B. Matery z opisaniem Peterb. Kazan'sk. Sobora. 1877.
W Czerstochowie miał się r. 1698 w lipcu przed obrazem modlić i
spiewać Car Piotr Wielki.
Archiępisz Kopieński Joannikij d. 14 Oktobra 1872 odwró-
dził Czerstochowską modlitwę klęcząc przed obrazem i straszył d. 16
możę go przyjmowany przez Paulinow (pag. 120-121)

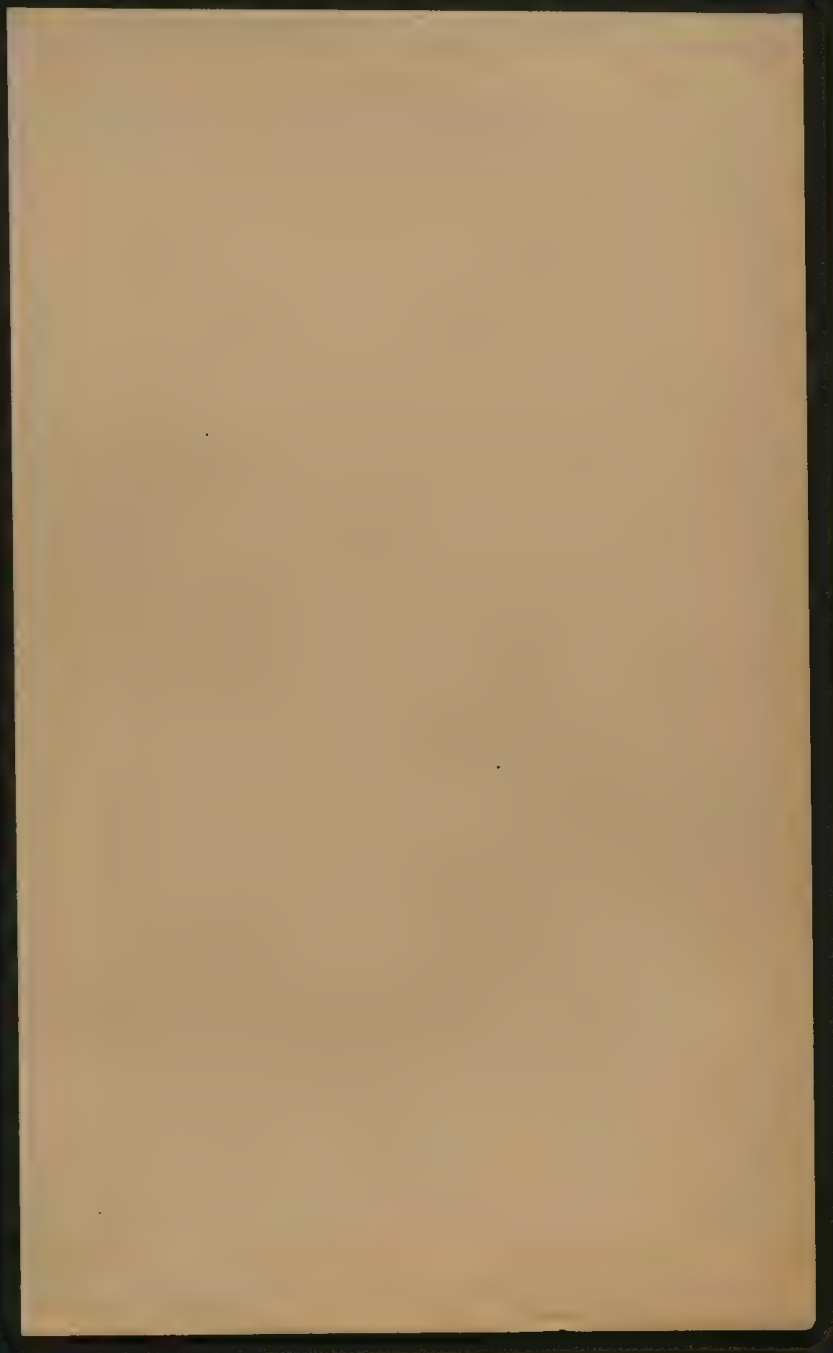
1/60

Provinciæ Abraham: Annalium ecclesiasticorum
post Caesarem Baronium Tomus XIV.

Coloniae apud Antonium Boetzerum. 1618
fol. na facytkowanym tytule ~~partie~~
jako winieta wizerunek N. L. M. Czesłochowiec
z napisem Imago B. Mariae Virg. Czesłochovien-
sis a S. Luc. Evang. Hierosol. depicta
in fol. multis mirac. claret.

powtarza się w następnych tomach aż do Tomu
XIX wydanego r. 1630.

Tomu XIII (partie) z r. 1616. (pierwszy)
i XX z r. 1641 niemają tej winiety

Imago B. Mariae Virg. Prestahoviensis a
S. Luc. Evang. Hierosol. depicta in Pol.
multis mirac. claret (w owalu trymercy
przez 2 aniołów, których na tytule: Annalium
ecclesiasticorum post D. Caesarem Baro-
nium J. Q. E. Cardinalem.. Tomus XIX.
Aerum in orbe Christiano ab A. D. 1503 ad
A. D. 1535 gestarum narrationem complectens,
authore Fr. Abrahamo Brorio. Coloniae
Agrippinae, Sumptibus Antonii Boëtzeri
haeredum 1630. fol.

toż samo i na innych tomach.

..... Tomus XVIII Rerum... ab A. D. 1471
usque ad A. D. 1503. Coloniae Agrippi-
nae, Sumptibus Antonii Boëtzeri 1627. fol.

na k. 3. (wierszem): Ad Urbanum VIII Pont. Opt.
maz. De Annalium ecclesiasticorum post
Baronium Broriana Continuatione Lauren-
tii Smieszkovicii Academiae Praec. Prostonensis.
mat. z Tytlewa Tytlewski herb. Cholewa opat bened. w Lublinie
pag. 36 - 47. pod rokiem 1472 §. X. Narratio
de praeliis gestis inter Polonum et Turcam Annis
1620 et 1621. Ad Serenissimum Carolum Hispaniarum
Infantem, per Matthiam Tytlewski Nobilem Po-
lonum. - neapoli: dein Matriti apud Thomam Juntem 1623
p. 47 - 52. Methiae Sarbievii Poloni Soc. Jes.
42. 22.

Clasica ad excitandos Christianos Principes
in Turcas sive Bellum a Ladislaw Poloniae
Sueciaeque Principe ad Constantinum contra Or-
mannum Turcarum Imperatorem gestum.
(1-x Colae)

Breve Relatione della Prodigiosa Immagine
della Madre di Dio di Chiaromonte
Cestecoviense in Polonia, ouer di Con:
stantinopoli. Tratta dall' Istoria latina
del R. P. Guilielmo Gumpfinger (sic!)
della Compagnia di Gesu. E le Protittie
della vita di S. Paolo primo Romito,
istitutore de' Monaci solitarij; Lima,
e l'altre date in luce dal M. R. L.
Giuovanni Vannicciotti Dottor di S. Teo:
logia e Procurator generale dell' Orine
del sodetto S. Paolo primo Romito.
Con l'occasione dell'apertura della
Chiesa et Ospizio del medesimo Ordine,
ultimamente venuto dall' Ungheria
in Italia, e fermato nel mezzo della
Via Felice, che guida a S. Maria
Maggiore... In Roma, per Michele
Ercole 1671. 4to Kart 8
^{tytuł} na ~~podworcie~~ ^{tytuł} ~~stypich~~ ^{stypich} ~~piśmny~~ ^{piśmny} in 12.: Imaginis B.
v. M. Cestecoviensis in Polonia miraculosae
a sancto Luca depictae exemplar quod sic reprae-
sentatum Romae apud L. P. S. Pauli primi Eremitae
devote colitur.

ded. Card. Flavio Ghigi.... Fr. Gio Vannonizi
Roma li 8 di settembre 1671

Al Lectore (ustupie tu Księgi Andrzeja Goldonaj.
Księg wydany w Krakowie. 1642

Na 4ei Karue ptych: I. Paulus prius Eremita.

na Karue sei 6, 7, 8: Breve Relati one
tradotta dal Atlante Mariano z matym
dodatkiem na koniec 1671 str. 1-8.

~~Kodenska mat~~

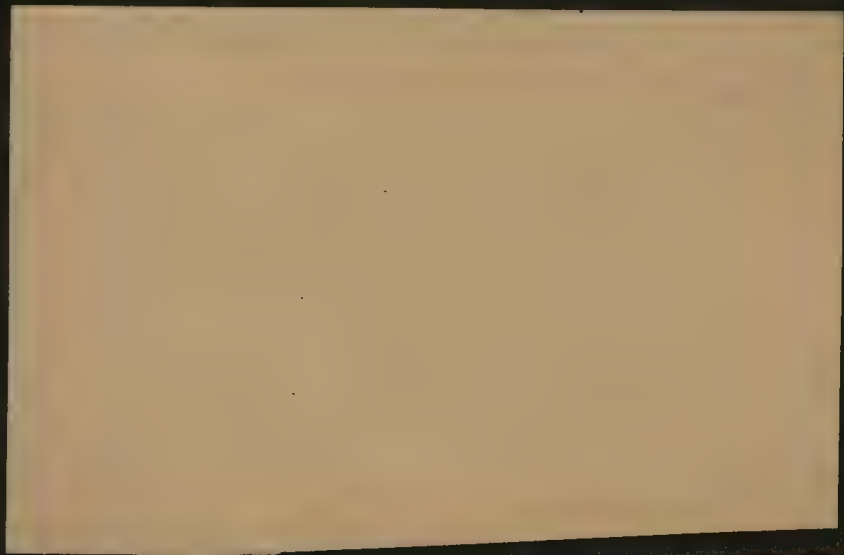
matka Boża Kodenska na Jasnej górze
w Częstochowie. Nakładem Kohn i Oder.

Szied w Częstochowie 12° (stałonyt Koronkowy)

v^o lit K. & O. w Częstochowie 12°

v^o Verlag v. Franz Schömm in Nürnberg

16° stałonyt

Nieszporckowicz Ambrosy Dr. S. Theol. historyograf prowincji
1703. 169

Nieszporckowicz Ambrosius. Analecta
mensae reginalis seu historia imaginis
origitriae divinae Virginis Claromontanae
Mariae. Praeviae ex officina Schedeliana
1681. 4to Kart 12 str. 336. Kart 5. (rycina
obłężenia)

Exemplar imaginis B. V. Mariae a S. Luca
depictae &... quam... Vladislaus Oppolien-
sis Dux a. 1382... in Montem Clarum Cz.
stochova dictum transtulit. a. 1600 Romae...
ded. Sigismundo III. Martinus Baronius Jaroslavi-
ensis Polonus, S. Ordinis B. Joannis Dei Bono-
rum Fratrum edidit. fol. regal. rycina z tych
obraz Matki B. z cudami i wizerunkami sw. i-
tych polokich do kosa. ded. Sigismundo III regi
Pol... Jacobus Laurus Romanus.

Rycina m. B. przystochowskiej: po bokach jurysa polscy
i uida oraz widok klasztoru przystochowskiego, oraz
historia kniezia obrazu powstosku. ded. Cosmo de Torres
Cardinali Regni Polon. Protectori.... Jacobus Laurus
Romae 1626. fol.

Zimniakowicz Andrzej: Skarbica kościoła Jasnej
Góry. Kraków 1618. 40. ded. Januszowi X. Ostrog-
kiemu hr. na Tarnowie kapt. Krak.

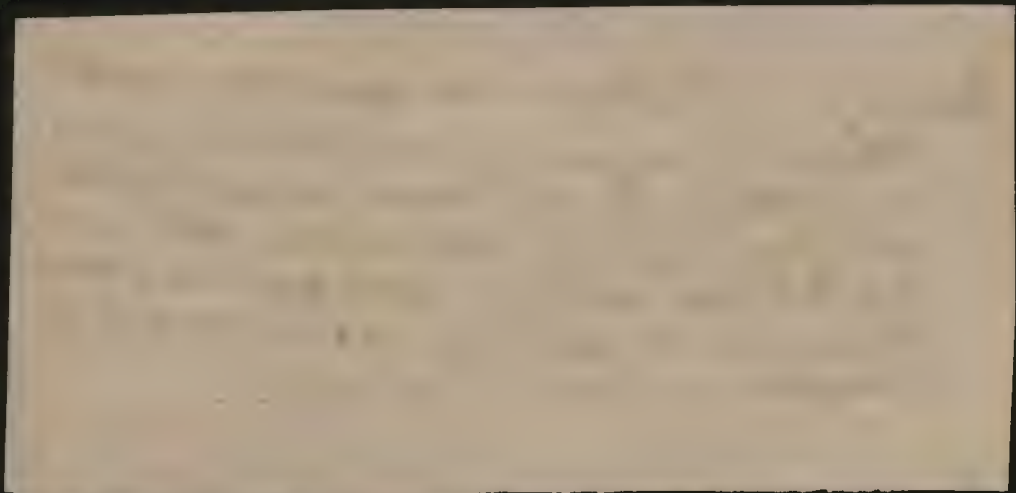
Wilkowiecki Nicolaus: Historia obrazu P. Maryi
Czestochowskiej

W. Nieszporowski Ambrozj: Odrobiny z stołu
królewskiego królowy Dieba i Ziemi Najsw.
Bogarodzicy P. Maryi historyę taskami i
cudami Obrazu Czestochowskiego na Jasnej
górze zebrane przedtym przez W. X.
Ambrozego Nieszporowskiego a teraz przez
innego tegoż za konu i klasztoru Kaptana
nowo dobrane i nową dyspozycyą do druku
podane. W drukarni Jasnej Góry Czestochowskiej
1757. 40. str. 484. i k. 6 (recept) z rycinami rytymi
wotexie. (prerobit r. 1720 Janem Dolin'ski -
jest tu opis koronacji obrazu. r. 1718)

Odrobiny stołu ... w Krakowie w drukarni
Franciszka Czaparego 1683. 40. k. 4. (rycina in 40.
Imago B. Mariae a L. Luca depicta... Annistren-
tum.... 4to k. i) flr. 169 Approbata 1681

145

Osiecki J. z.: Historyja cudownego obrazu Najsw.
Maryi Lanny na Jasnej Górze, w której są opowie-
diane dzieje cudownego Obrazu wzięte ze 276:
del historycznych odr. 1382 do roku 1882 przez
J. Osieckiego. Częstochowa nakładem i w drukarni
M. Stokolskiego, 1882. 12° K. 3, Str. 112
(z nowym rys. A. Głębocki, drz. W. Bojarski.)

Sposób najdogodniejszy do pobożnego
odprawiania Pielgrzymki na Jasną -
Górę w Czestochowie skreślił Xigdz J.
Wiecki: Czestochowa, nakładem i cizni-
kami drukarni M. Stochelskiego, 1882.
12mo str. 51. i z drewnytem (A. Głęboki-
Drz. W. Bojarski: Władysław X. Opolski oddaje
obraz 1382)

Dawne pieśni o Najświętszej Maryi Czestochowskiej:

1. Królowa Polska od Boga obrana . . .
2. Gwiazdo śnieżna wspaniała Czestochowska Maryja . . .
3. Witaj jutrzeńko rano powstaj z rana . . .
4. A ty młota jasnogóra, o wspomnieniu patacu . . .

(Dla treści patriotycznej może nie ma ich w zbiorach
drukowanych).

Medaliki

1. J. G. (matka boska): J. M. Czestochowien. D. R. Pol. Roma.
J. G. (J. Barbara): J. Barbara O. P. N. Anno Jub. 1873.
oval - 33 i 27 milimetr.
2. J. G. (matka boska): J. M. Czestochowien.
J. G. (matka boska rojarska): Reg. Sac. Rosar.
oval - 36 i 30 milim.
3. J. G. J. Maria Czestochowska A. M.
Dokonany N. M. Panny P. 3. 50 letni jubileusz Koronacji
M. D. D. 8 Wrzesn. 1863. . . oval.

Pieśni ludowa o Matce Boskiej Czestochowskiej (w Kozłowskiej
Kornel: lud, pieśni, podania, basnie, .. ludu z Mazowsza
Czestkiego. Warszawa 1863. str. 243.)

Gnade- und Wundervolle Brosamen so von der
Königlichen Taffel der Herrscherin Himmels
und Erden Mariae durch Wirkung ihrer glori-
reichen von dem heil. Luca auf einem cypressinen
Fisch gemahlten in dem Königreiche Lohlen auf
dem Clarenberg zu Czernotchau... im Jahr 1712
heronich gekrönten Bildnuß.... abfallen... durch
... Fr. L. Xaverium Rötter... zusammengetragen
1750. Breslau gedruckt bey Johann Frantz
Kreutzer. 4° Kart 6. Nr. 2-583. H. 4.

Des. von Franz Adalbert Grafen von Tentochin... Polm.
rhe Pauliner Provinz.

(Laverius Potter Brd. S. Pauli magister Novitiorum in
conventu claremont

(Laverij) lotter 176. 5. deinde magister in
convent claremont
(~~Carte~~) 12. 10. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100. 101. 102. 103. 104. 105. 106. 107. 108. 109. 110. 111. 112. 113. 114. 115. 116. 117. 118. 119. 120. 121. 122. 123. 124. 125. 126. 127. 128. 129. 130. 131. 132. 133. 134. 135. 136. 137. 138. 139. 140. 141. 142. 143. 144. 145. 146. 147. 148. 149. 150. 151. 152. 153. 154. 155. 156. 157. 158. 159. 160. 161. 162. 163. 164. 165. 166. 167. 168. 169. 170. 171. 172. 173. 174. 175. 176. 177. 178. 179. 180. 181. 182. 183. 184. 185. 186. 187. 188. 189. 190. 191. 192. 193. 194. 195. 196. 197. 198. 199. 200. 201. 202. 203. 204. 205. 206. 207. 208. 209. 210. 211. 212. 213. 214. 215. 216. 217. 218. 219. 220. 221. 222. 223. 224. 225. 226. 227. 228. 229. 230. 231. 232. 233. 234. 235. 236. 237. 238. 239. 240. 241. 242. 243. 244. 245. 246. 247. 248. 249. 250. 251. 252. 253. 254. 255. 256. 257. 258. 259. 260. 261. 262. 263. 264. 265. 266. 267. 268. 269. 270. 271. 272. 273. 274. 275. 276. 277. 278. 279. 280. 281. 282. 283. 284. 285. 286. 287. 288. 289. 290. 291. 292. 293. 294. 295. 296. 297. 298. 299. 300. 301. 302. 303. 304. 305. 306. 307. 308. 309. 310. 311. 312. 313. 314. 315. 316. 317. 318. 319. 320. 321. 322. 323. 324. 325. 326. 327. 328. 329. 330. 331. 332. 333. 334. 335. 336. 337. 338. 339. 340. 341. 342. 343. 344. 345. 346. 347. 348. 349. 350. 351. 352. 353. 354. 355. 356. 357. 358. 359. 360. 361. 362. 363. 364. 365. 366. 367. 368. 369. 370. 371. 372. 373. 374. 375. 376. 377. 378. 379. 380. 381. 382. 383. 384. 385. 386. 387. 388. 389. 390. 391. 392. 393. 394. 395. 396. 397. 398. 399. 400. 401. 402. 403. 404. 405. 406. 407. 408. 409. 410. 411. 412. 413. 414. 415. 416. 417. 418. 419. 420. 421. 422. 423. 424. 425. 426. 427. 428. 429. 430. 431. 432. 433. 434. 435. 436. 437. 438. 439. 440. 441. 442. 443. 444. 445. 446. 447. 448. 449. 450. 451. 452. 453. 454. 455. 456. 457. 458. 459. 460. 461. 462. 463. 464. 465. 466. 467. 468. 469. 470. 471. 472. 473. 474. 475. 476. 477. 478. 479. 480. 481. 482. 483. 484. 485. 486. 487. 488. 489. 490. 491. 492. 493. 494. 495. 496. 497. 498. 499. 500. 501. 502. 503. 504. 505. 506. 507. 508. 509. 510. 511. 512. 513. 514. 515. 516. 517. 518. 519. 520. 521. 522. 523. 524. 525. 526. 527. 528. 529. 530. 531. 532. 533. 534. 535. 536. 537. 538. 539. 540. 541. 542. 543. 544. 545. 546. 547. 548. 549. 550. 551. 552. 553. 554. 555. 556. 557. 558. 559. 560. 561. 562. 563. 564. 565. 566. 567. 568. 569. 570. 571. 572. 573. 574. 575. 576. 577. 578. 579. 580. 581. 582. 583. 584. 585. 586. 587. 588. 589. 590. 591. 592. 593. 594. 595. 596. 597. 598. 599. 600. 601. 602. 603. 604. 605. 606. 607. 608. 609. 610. 611. 612. 613. 614. 615. 616. 617. 618. 619. 620. 621. 622. 623. 624. 625. 626. 627. 628. 629. 630. 631. 632. 633. 634. 635. 636. 637. 638. 639. 640. 641. 642. 643. 644. 645. 646. 647. 648. 649. 650. 651. 652. 653. 654. 655. 656. 657. 658. 659. 660. 661. 662. 663. 664. 665. 666. 667. 668. 669. 670. 671. 672. 673. 674. 675. 676. 677. 678. 679. 680. 681. 682. 683. 684. 685. 686. 687. 688. 689. 690. 691. 692. 693. 694. 695. 696. 697. 698. 699. 700. 701. 702. 703. 704. 705. 706. 707. 708. 709. 710. 711. 712. 713. 714. 715. 716. 717. 718. 719. 720. 721. 722. 723. 724. 725. 726. 727. 728. 729. 730. 731. 732. 733. 734. 735. 736. 737. 738. 739. 740. 741. 742. 743. 744. 745. 746. 747. 748. 749. 750. 751. 752. 753. 754. 755. 756. 757. 758. 759. 760. 761. 762. 763. 764. 765. 766. 767. 768. 769. 770. 771. 772. 773. 774. 775. 776. 777. 778. 779. 780. 781. 782. 783. 784. 785. 786. 787. 788. 789. 790. 791. 792. 793. 794. 795. 796. 797. 798. 799. 800. 801. 802. 803. 804. 805. 806. 807. 808. 809. 810. 811. 812. 813. 814. 815. 816. 817. 818. 819. 820. 821. 822. 823. 824. 825. 826. 827. 828. 829. 830. 831. 832. 833. 834. 835. 836. 837. 838. 839. 840. 841. 842. 843.

[illegible]

(str. 25. i 26 oraz 31. 32 udarte do połowy — brak
zas str ~~202. 203~~ 55. 56; 143. 144; 205. 206; 287. 288;
331. 332; 377. 378; 427. 428; 503. 504; 511. 512; 541. 542;
543. 544; 563. 564; 575. 576)

(jest to ^{mięśnienie} ~~klamienie~~ dzieła Ambrożego ^{niez} por.
Kowicza: ~~Ważne~~ ^{Artalecta} ~~Artalecta~~ ^{menorae regimatis})
pomnożone opisem Koronacyi 1717 i wprowadzenia
bractwa)

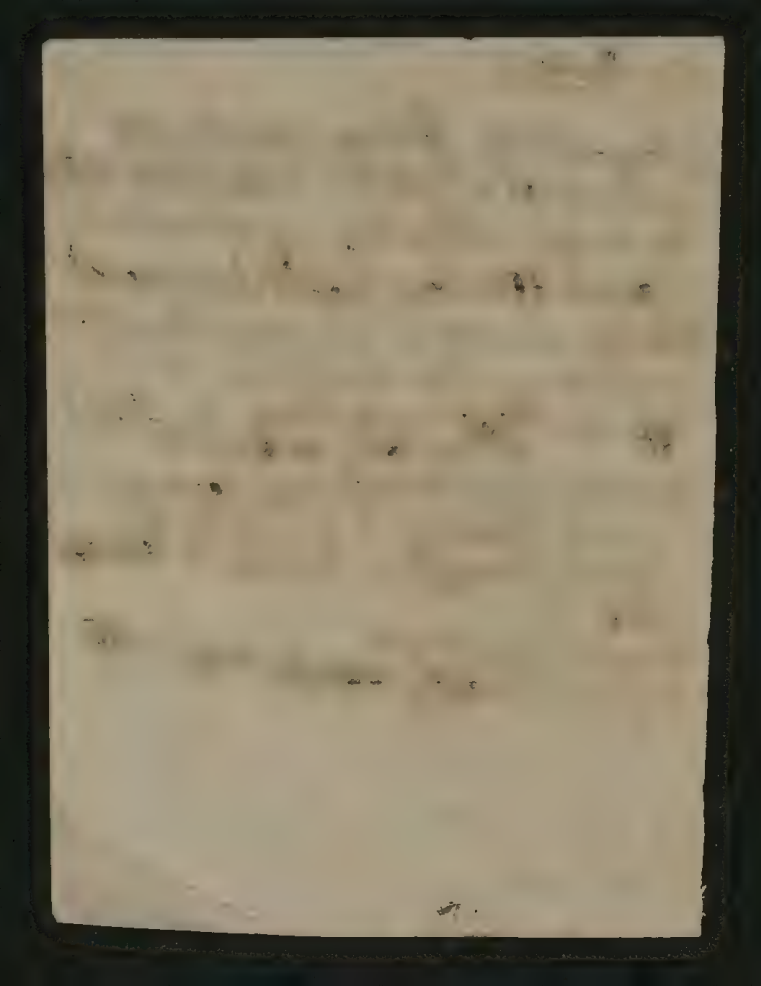
Częstochowa

108

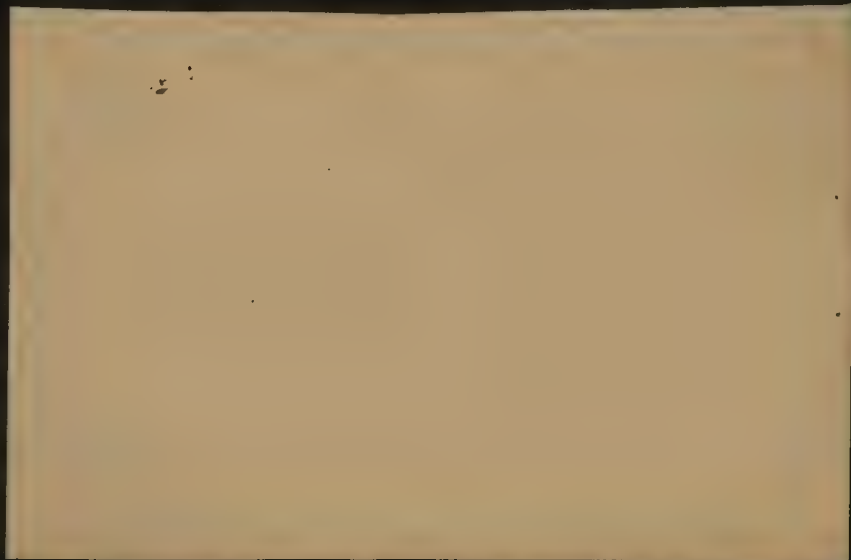
(Rusiniński Petrus): Historia
pulchra et stupendis miraculis refec-
ta Imaginis Mariae, quo et inde in
Cladium Montem Częstochoviae et
Blastyn advenerit. (na końcu) Impress.
Cracoviae per Flor. Unglerum 1523.
typ. rom. ~~24~~ 24 Kart (Sign. A. Diiij)
(ob Petrus de Koszyna)

Mikołaja Łanikorońskiego 1618 (w
dziele Zymierzno N. X.: Skarbica
Kościółu Jasnej Góry. Kraków Dr. Czerwinski
1618)

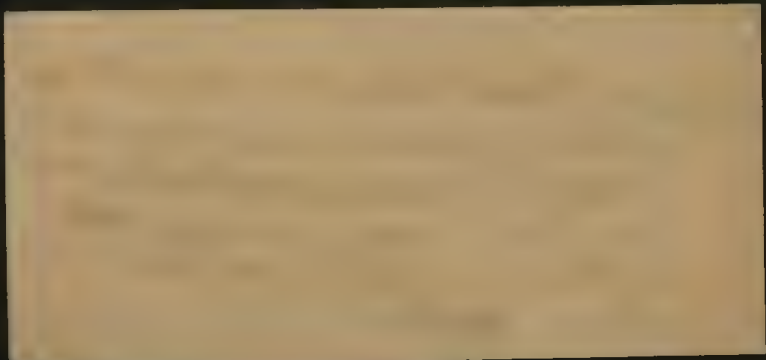
Hieronim Łowadowski
Gregorius Vigilantius San-
ktyfikacji 1568

Uciezka Grzeszników albo Gorce nebo:
 ienstwo do Najow. Manji na Jasnej
 Gorce od lat czterechset ofoblinozemni
 Tafxami wystawioncy... z kani'kiego na
 polski jezzyk przetłumaczone... drukiem
 odnowione A. P. 1781 w drukarni Jasnej
 Gory Bystachowskiej str. 96
 Imprimatur Cracovia d. 25 Augusti 1756.

170
(Załęski Haniol.) Pamiętka 500-letniego
jubileuszu wprowadzenia cudownego obrazu
n. Maryi P. na Łasną Górę w Częstochowie
przez X. S. Z. Kraków, druk Łasny, 1882.
12° str. 40 z drewnytem cudown. obrazem
(historya niewiasty)

L'Histoire de l'Image miraculeuse
de Notre Dame de Czestochowa. -

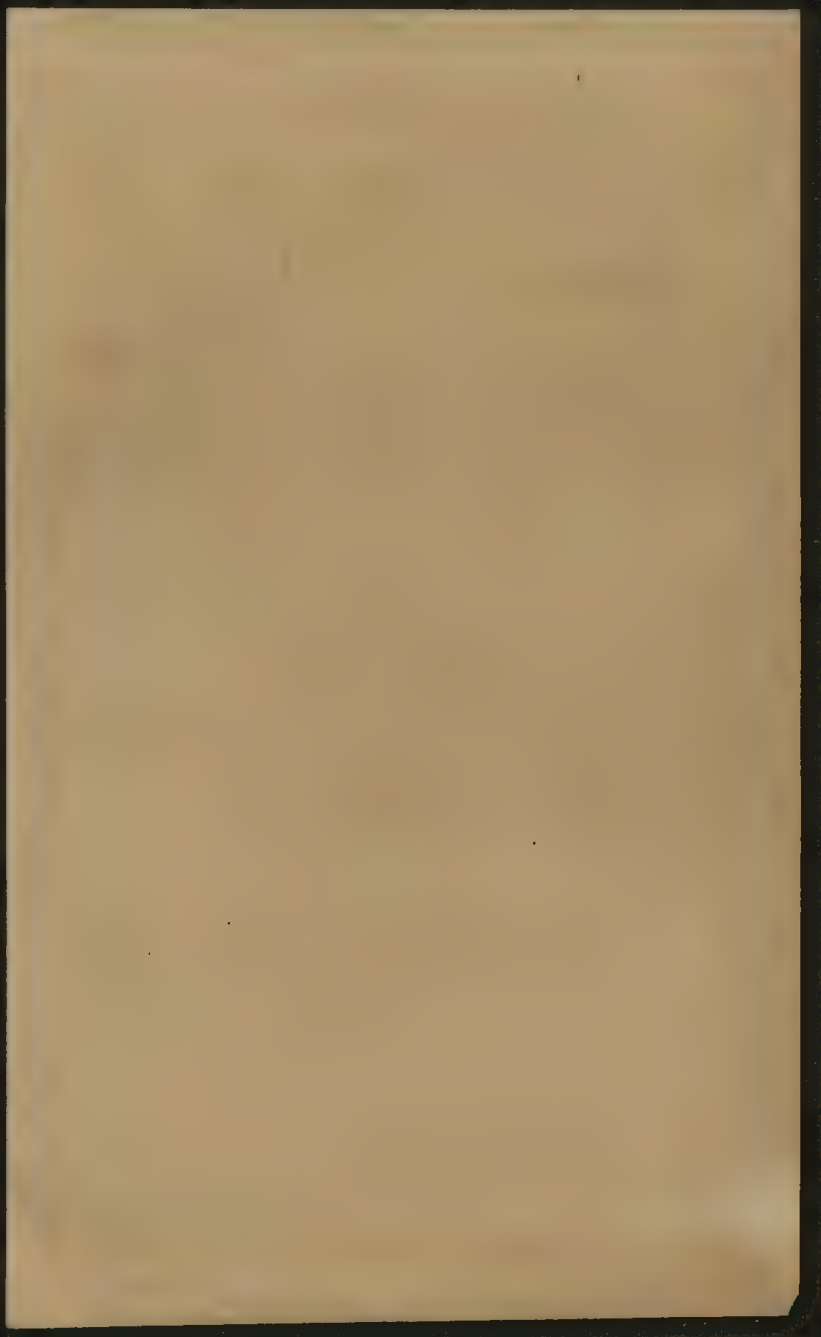
Historia obrazu Matki Boskiej
Czestochowskiej (b.m. i r.) (1887)
4^e str. 16.

Chociński Józef: Boga-Rodzica na Jasnej
Górze krótka historia cudownego obrazu.
Poznań 1883. 8^e. G. 1305.

Czestochowa (Staraniem Redakcji Bibl.
warsz.) Warszawa 1862. 8^e. G. 791.

Feliński Stanisław: Pisanie ikony Czesto-
chowskiej. 3^e wyd. Warszawa 1879. 12mo
str. 15.

Maneckie z. : Matka Boża na Jasnej Górze. Czeto-
chowa 1867. 12^e str. 236. (20 kop.)

172

Grabowski Poroniatan: Pięćsetletnie dzieje
kościoła i klasztoru na Jasnej Górze na rok
jubileuszowy 1882 w Krotkofi zebrał. Cze-
stochowa, nakładem Juliana Fuchsa, 1882.
w druk Kohna i Bdersfelda 1882. 6te str. 59

Historja i pieśni pamiątkowe o cudownym
obrazie Matki Boskiej Częstochowskiej.
Częstochowa, druk. M. Stocheloki 1882. 12° str. 66.

(Starkel Juliusz): Historia cudownego obrazu N. P.
Częstochowskiej i opisanie Jasnoogorskiego Kłaf-
toru. dwu w druk. E. Winiarsa 1862. 8° str. 32.
2^e wyd. tamże 1862. — 3^e wyd. tamże 1863.
8° z rysunk. kolor. litogr. in 4° 12 kr.

Krotka historia obrazu Matki Bożej Czę-
stochowskiej słynącego cudami na Jasnej górze
z dodaniem godzinek, modlitw i pieśni ja kie
wierni od wieków na tem miejscu zanot. na
pamiątkę pięćsetnej rocznicy przez Ko. St. M.
S. J. i O. P. D. wydanie drugie z 8 drzeworytami.
Poznań, druk i nakład Jarosława Leitzgebra
1882. 12° str. 96.

Na 500-letni jubileusz obrazu Bogarodzicy na
Jasnej-górze w Częstochowie, napisat Rudolffowski.
Kraków, w drukarni Zwizkowej 1882. 8° str. 18.
(brożura polityczna)

Kobierzyki. Tytuł z portretem.

173

Ectypus obsidionis Clari Montis Czeſtochoviensis 1655.

Dziełu sumptibus Georgii Förſteri. Joh. Benſcheimer
sc. fol.

Matka Boſka 4° Imago Beatae Mariae V. Ca-
rimontis 4° bez Korony.

Mieſzkoſłowice: Analecta Menſae reginalis Cracoviae
ex off. Schedeliana 1681. 4°

jeſt to: Ectypus obſidionis Clari Montis Czeſtocho-
viensis. Joan. Alex. Goupy ex auditu Czeſtochoniae
Joh. Benſcheimer ſc. (ſol. Kopia z Benſcheimera)

~~Cracovia - Polſka~~

Kobierzyki obſidio Clari Montis
Obłężenie Jaſnej Góry Czeſtochowskiej rokiem XVII w. mſp
Kordecki: Pamietnik obłężenia Czeſtochowy Wydanie 3^e Łódź
Bibliot. ludowa polſka 2 tomy

Częstochowa dla Polski jest tem' niem Mon-Ferro
w Katalonii pod Barceloną (Augustianów) - N. P. dell Pilar
w Hiszpanii - Maria Zell w Tyrcji - Einsiedel w Szwajcaryi.

Częstochowski Obraz podobny do 1) Obrazu w monasterze
Sw. Trojcy w Wilnie. 2) Obrazu w Wiktoryi Uспенskiej
Sobornej Cerkwi w Moskwie (zwanego Władymirskiego
Bohorodyca)

Częstochowa. (Lipsinxi: 1)

1) Relatio ^{de solennissimo actu archi,} coronationis ^{imaginis} Chramaturgae Claro-
montanae (in Regno Poloniae Typis Clari Montis
Częstochoviensis 1717. fol. K. II.

2) Diva Claromontana seu imaginis ejus Origo
translatio, miracula per Andream Gotdonowicz
Ord. Eremit. S. Pauli conscripta. Cracovia
in off. Andr. Letnicovi 1642. 8°

3) Kiedrzyński Męska kazańca. 1763. (z Niech

4) Bogurodzica na rzy ^{workowita} Krakow 1844 (autor
Plebani Kiedrzyński)

5) Triumphusquem Diva sua Częstochoviensi
Caenobium Claromontanum Ordinis S. Pauli primi
Eremita pia et solenni in Augustum Lu:
ben'sciaeae liberalitatis Sacrarium deducio
ne... exhibuit. A. 1644. 8° 40 p. 87. (autor
Jan Dyonizy Łobziński. Cracov. typ. Franc.
Caesarii deo. Petró Giepiński. ep. crac. (opisowniczka
nia obrazu: od wiedzy w historii - proz)

6) Starowółski. Diva Claromontana seu oratio
de laudibus B. Mariae Virginis scilicet Cracov. 1640. 4°
niema) 8° Krostkie podanie historyi, staroz. obrazu
Bogurodzicy na jasnogórze przy Częstochowie 1830. 8°

Fin in gine Częstochoviensi

9) Homagium augustissimae... Locli et terrae imperatrici...
in Claro Monte Czestochoviensi miraculis...
a... Clemente XI pontifice recens coronatae a Fratr.
bus Ord. S. Pauli primi Eremitae ejusdem Clarimontis
Czestochoviensis ipso inaugurationis solenni die prae-
stitum oratore Fr. Remigio Siefertowski. 1717
typ. Clari Montis Czestochov. fol. k. 12.

10) Majestas sacrae Claromontanae thauraturgae
imaginis... diademate... coronata per Dionysium
^{Ord. S. Pauli}
Chelstowski adorata. Typis Clari Montis Czestochov.
1717. k. 40. fol. (panegiryk proza i notami histor. na bokach)

11) Corona Coronae orbis... B. V. Mariae in
Ara Clari-Montis coronata, devoto cultu
collegii Petricoviensis Lias. Schol. adorata.
1717. Varsovia. typ. Sch. Lias. fol. k. 15.

12) Splendor Korony z dwunastu gwiazd najswiat-
rej Nieba: Ziemi Krolowej pny tryumfalnej swowego
obrazu tejze najwyzszej Monarchini na Jasnej Górze
Czestochowskiej Koronacy wieszem, wolnym odkryty
i do druku podany od Konwentu S. Barbary zakon
S. Pawla piewsz. pustelnika 1717 w druk. Jasnej Gory Czest-
chowsk. fol. k. 22. z obrazem Z. Maryi (autor: Miko-
laj Juniewicz ^{anonym}) (poemat) i z tyt. p. Anton. Nowakowski ^{realna}

13) Augurium fortis beatae ab archithauraturga Virg.
maris Claromontanae ara in univesum regnum Pol. proma-
nantis perfratritatem ejusdem B. V. M. institutam asump-
tum per Nicolaum Carolum Juniewicz 1718. Typ. Clari Mon-
tis Czestochov. fol. k. 14. (Oratio-proza)
¹⁴²² Liczbyrnka do Jasnej-Gory w Czestochowie odbytą przez patnika
XIX wieku wydana z rekonstrukcją Michała Balińskiego. Warszawa 1847.

Góry Czerstchowskie 1720. 4to k. 4. ftr. 418. i. l.
(wzruszmit. Paweł Dolincki)

9^a ed. toż 1733. Czerstchowa 4to ftr. 468. i. l.
11^a ed. toż. 1754 Czerstchowa 4to ftr. 484. 12.

12^a ed. toż 1758. 4to ftr. 484 i k. b. Czerstchowa wdruck zafinifony
z rygnami i drzeworytami. (aprobata 230 Maja 1720
wymienia Dolinckiego Pawła jako autora. - druga aprobata 2 r.
1759 - treść 1757.) - kłopoty Koronauyi (1718.)

5^a ed. toż wyd. Innocenty Łokorski. Czerstchowa
1706. 8to ftr. 280 z rygn. L. Maryi (Johr)

6^a ed. (k. x. i r.) 8to ftr. 306 (wydanie trzecie?)
Wapiek Maryi Góry Czerstchowskie.

7^a ed. z kłopoty Koronauyi w r. 1711. Czerstchowa
b. r. 40

10^a ed. Czerstchowa 1751. 40

Tomizenie niemieckie:

Gnad- und wundervolle Prosamen so von der Königl.
ichen Tafel Mariae zu Czerstchau abfallen durch L.
Kaverium Rottler zusammengetragen. Proslau 1750. 4to
k. b ftr. 583. 4 z rygnami.

Rottler byt r. 1765 presem w Linzowie

Nieszporckowicz Ambroży (wstąpił przed
r. 1670 do zakonu Paulinów w Czerstochowie,
był Kanonikiem w Krakowie w Czerstochowie D.
Teol. + po r. 1703)

1) *Analecta Sorensae Reginalis seu Historia
imaginis Odigitriae Divae Virginis Claromon-
tanae Mariae a Divo Luca Evangelista.. depictae,
origine, magnalibus, miraculis, gratiis admiranda-
bilis.. collecta. Praeviae ex officina Schedeliana
1681. 4to kart 12, str. 336, i K. 5.*

Red. Joanni III regi Pol. Approbata d. 4. sept. 1680.
(przemyślnie powinno być wizerunek N. L. Maryi Czerstochowskiej - i obłócz-
nie Czerstochowskiej sztychów - przez J. A. Gorrzyna)

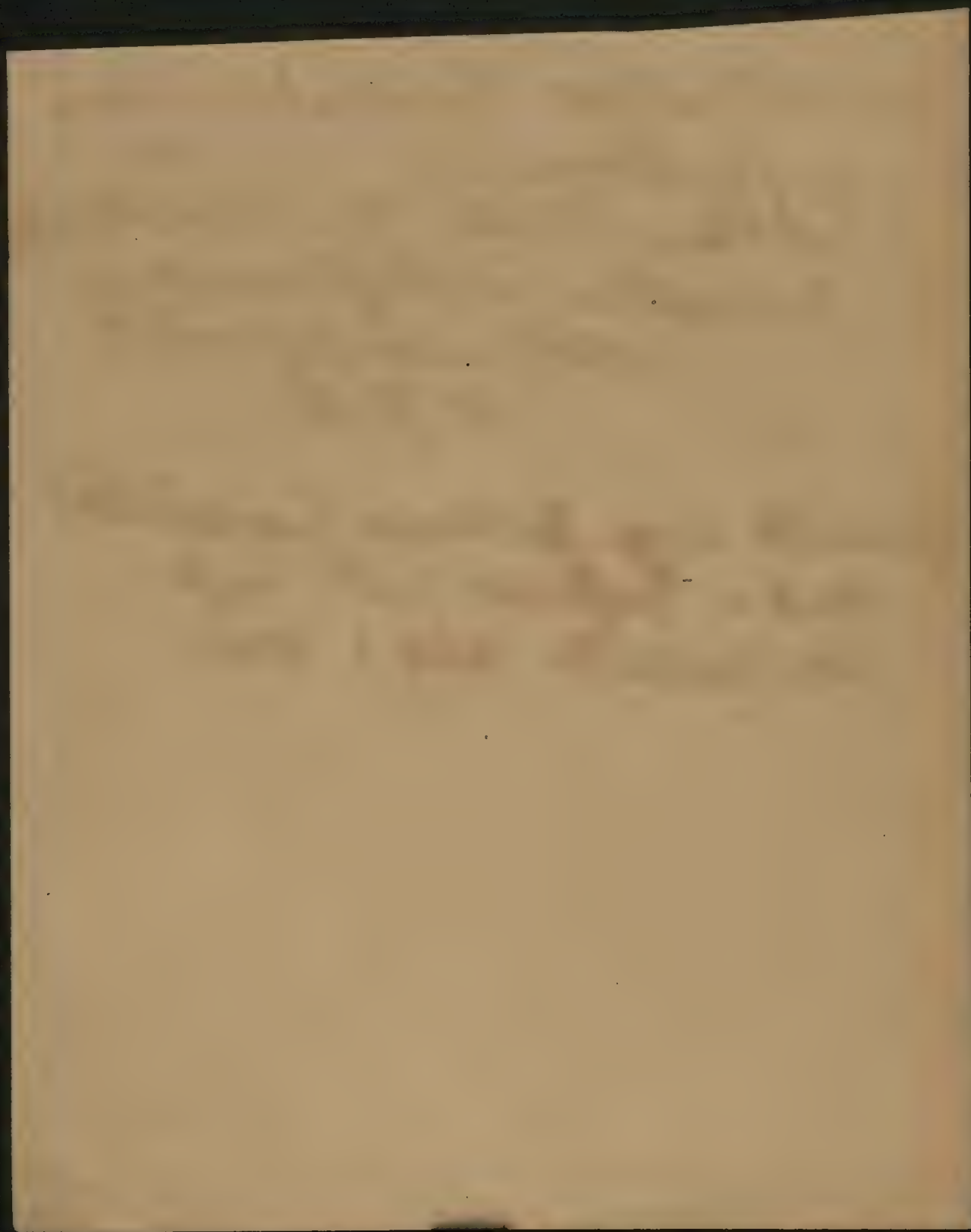
2) *Parobiny stołu Królewskiego albo Historja
o cudownym obrazie N. L. Maryey Czerstochowskiej
od Łukasza S... malowanym. Kraków w drukarni
Franciszka Cezarego 1683. 4to kart 4, str. 169. (Bibl. K. 16)*

5to ed. 1680 Red. Maryey Kazimierz Królowej polsk.
12^{ty} ed. 1681 (4) (aprobata tego tłumaczenia jest z r. 1681)
7to ed. Kraków u Fr. Cezarego 1686. 8^{ty} str. 184 reszty brak
8to (toż): *Odrobiny z stołu Królewskiego Królowej*

*Świeba i ziemi Najświętszej Bogarodzicy Panny
Maryi historyę, Taskami i cudami Obrazu Czerstochowskiego na Jasnej Górze od S. Łukasza... malowa-
nego zebrane... teraz przez innego tegoż zakonu i
Klasztoru Kaptana nowo dobrane. W drukarni Jasnej*

Wunderthätiges Gnadenbild Maria
zu Genstochen das in der neu
erbauten Kirche der Melchitariten
Congregation in Klosterneuburg
zu St. Jacob andächtig verehrt
wird. 8te f. 8te ph. 176

Geschichte, Kurze, des Marian. Gnadenbildes
Maria v. Genstochen. Mit 1 Kupfer.
Wien (Melchitariten-Verlag) 18 Kr.

157
Cenniejsze ryciny N. Maryi Ł. Czeszochowskiej:

- 1) Imago B. Virginis Czeszochoviensis et Sancti ac Beati Regnorum Poloniae ac Suetiae Patroni. Peter Ouerard excudit Colon. (około r. 1600) fol. max. (rycina, okazata, w górze Brig ojciec oraz 40 małych wizerunków Patronów polsk. i szwedzk.) — w zbiorze Ks. Kan. Polkowskiego.
- 2) Exemplar imaginis B. V. Mariae a S. Luca depictae, quam... Vladislaus Opoliensis Dux a. 1382... in Montem Clarum Czeszochovia dictum transtulit. Romae 1600. Authoꝝ Martinus Baronius Jaroslaviensis Or. B. Joannis Dei Bon. fratrum edidit. Dedit. Sigismundo III regi Pol... Jacobus Laurus Romanus (sztycharz) fol. — (rycina piśkna: w środku wizerunek N. Ł. Maryi Czeszochowskiej, dookoła Patronowie polscy.) opisana przez Diersporkowicza.
- 3) Exemplar imaginis B. V. Mariae ded. Cosmo de Torres Cardinali... Jacobus Laurus a. 1626. fol. (rycina piśkna: w środku wizerunek N. Ł. Maryi Czeszochowskiej; dookoła Patronowie i sceny z cudów; u spodu widok klasztoru w Czeszochowie.) opisana przez Diersporkowicza.
- 4) Imago B. Virginis Czeszochoviensis et Sancti ac Beati Regnorum Poloniae ac Suetiae Patroni... Servatius Rab sculptor. (około r. 1640) fol. (rycina piśkna, ozdobiona emblematami Króki Pańskiej, medalionami i figurami świętych po bokach) w zbiorze Wład. Ks. Czartoryskiego.
- 5) Imago B. Mariae Virg. Czeszochoviensis a S. Luc. Evang. Hierosol. depicta in Pol. multis mirat. claret. (a. 1618) — piśkna mata ryśunka w kształcie winiетки, umieszczona od r. 1618 - 1630 na sztychu:

wanych tytułach dzieła: *Provinciæ Abraham: Annalium ecclesiasticorum post Caesarem Baronium Tomus 14-19. Coloniae apud Antonium Boetzerum 1618-1630. fol.*

6) Wizerunek N. P. Maryi Czesłochowskiej z wierszami w prozie: *Mira patrat Virgo etc...* 8vo na odwrócenie tytułu: *Gol. donowski Andr.: Diva Claromontana. Cracoviae 1642. 8vo (cztych dobry)*

7) Wizerunek N. P. Maryi Czesłochowskiej ^(Imago B. Mariae V. Clarimontis) 4to sztych. Jan Benozheimer w Gdanosku, - w dziele: *Kobierzycki Stan.: Obidio Clari Montis Czesłochoviensis. Dantisci 1659. 4to*

8) Wizerunek N. P. Maryi Czesłochowskiej ^(z podpisem: Virginis effigies...) 4to sztych (podobno Jana Alexandra Gorazyna), - w dziele: *Kordecki August. Nova Gigantomachia. Cracoviae 1655. fol.*

9) Wizerunek N. P. Maryi Czesłochowskiej. 4to sztych (podobno J. A. Gorazyna), - w dziele: *Nieszporckowicz Ambros.: Analecta mensae reginalis. Cracoviae 1681. 4to*

10) Wizerunek N. P. Maryi Czesłochowskiej - sztych in fol. in 4to, in 8vo. - w edycjach Gumpenberga: *Atlas Marianus.*

11) Wizerunek z podpisem: *Imaginis B. V. M. Czesłochoviensis in Colonia miraculosae a S. Luca depictae exemplar, quod sic representatum Romae apud P. P. S. Pauli primi eremitae devote colitur.* 12no piszku sztych na odwrócenie tytułu dzieła: *(Vannouigi Giovanni): Breve Relazione della prodigiosa immagine della Madre di Dio di Chiaromonte Cestecoviense in Polonia; tratta dall'istoria*

latina del Guilielmo Gumpenger(ie). Roma, per Michele Erco:
le 1671. 4to

12) Wizerunek N. P. Maryi Czerstochowskiej. 12mo (sztych.
przez Alexandra Taraszeuicza w Wilnie 1684) — w dzie-
le: Drex Joannes: Methodus peregrinationis menstruae
Marianae ad imagines Deiparae Virg. Vilnae 1684. 12mo

13) Sztych w dziele: Goldonowski Andr.: Ursprung, Transla-
tion und Wunderzeichen des weit berühmten Maria Bilds
von Lestochau in Polen. Wienn, gedruckt bey Matthäus
Cosmerovius (okolo 1648). 8vo Kart 150.

14) Drzeworyt w dziele: Historia pulchra et stupendis miracu-
lis referta imaginis Mariae, quomodo et unde in Clarum montem
Czerstochouicę et Olstyn aduenerit. Grachovie, impressum per
Flor. Unglerium 1523. 8vo Kart 24... dedie. Andreae Krzycki
episc. premisl... Petrus Rissinius (autor)

podług Goldonowskiego ma być tego dzieła autorem Petrus
a Rozprza. — (O tem dziele ob: Przyjańel ludu. Leczno 1845.
Rok XII nr 26. — Teisberg: Poln. Geschichtschreib. pag. 193 —
Jocher Obraz Bibliograf. Tom III nr 8783: Noty, str. 624.)

15) Drzeworyt w dziele: Historia o obrazie w Czerstochowie
Panny Maryey. (b.m.i.r. okolo 1540.) 8vo Kart 16 (z wierszami
do czytelnika przez Andrzeja Pograbins.)

podług Goldonowskiego autorem ma być Mikołaj z Wilko-
wieka, paulin. —

druga Edycja: Historia obrazu P. Maryi Czerstochowskiej. Kraków
w druk. Macieja Hörteryna 1617. 8vo
Rozszerzył i przerobił to dzieło Tymoteusz Andrzej: Skarbniua Kościoła

Jaśnej Góry Częstochowskiego: w której się zamyka Historia
o cudownym obrazie Pannej Maryi... pilniej niż przedtem ze-
brana. W Krakowie w drukarni Franc. Cezarego 1618. 4to kart
3 i str. 78 (autor powiada w przedmowie iż to tłumaczył z rękopi-
sów Tawiskiego Mikołaja Łaniskoronskiego).

16) Wizerunek w dziełku: Kurze Geschichte des Mariani-
schen Gnadenbildes Maria von Czestochau, das in der neu-
erbauten Kirche der Mechitaristen Congregation in Kloster-
neuburg zu St. Jakob andächtig verehrt wird. Wien 1832.
8vo

Inne Wizerunki N. Maryi P. Częstochowskiej i stykowane:

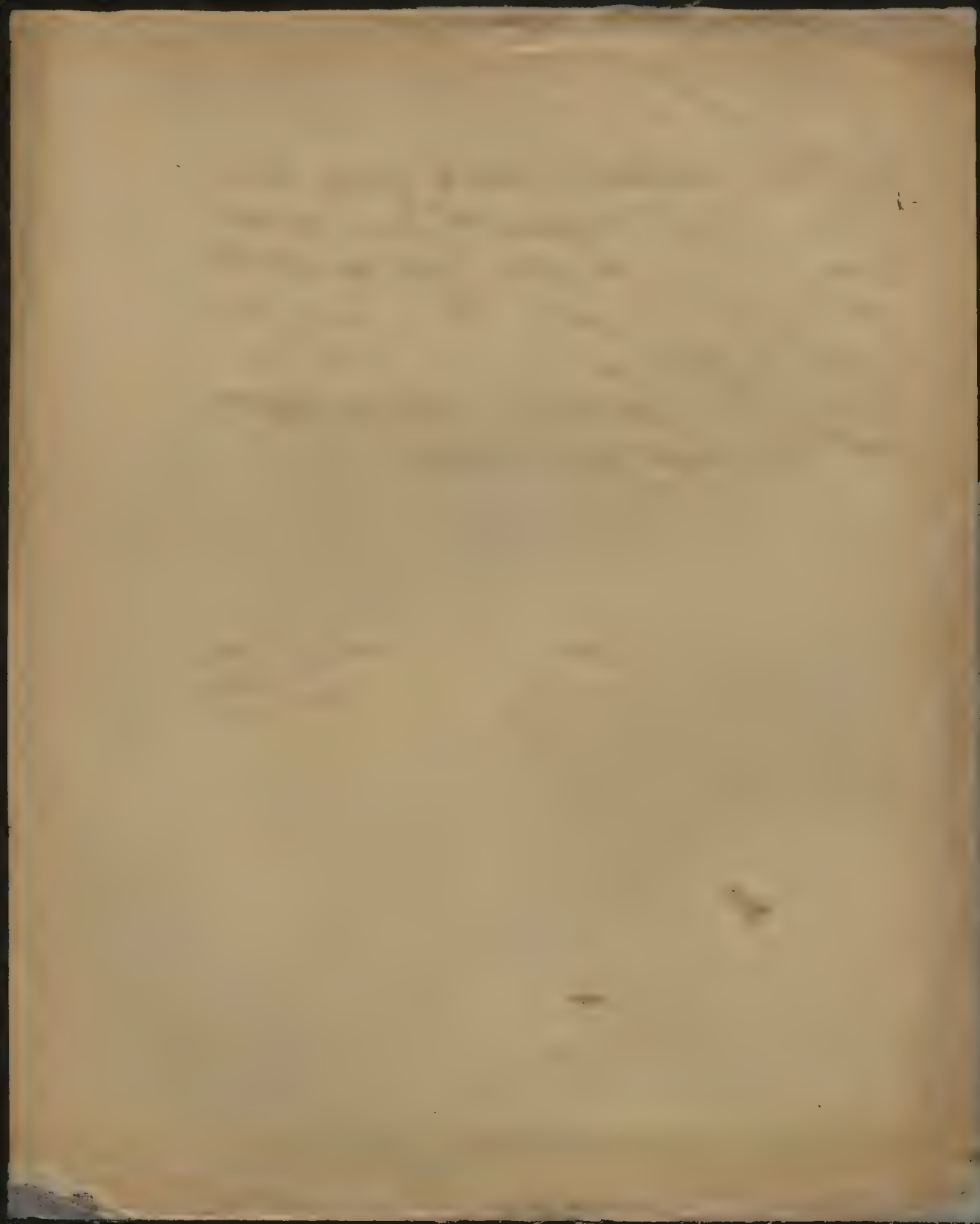
litog. J. Wysocki B. Maria Claramontana a ~~Clara~~ ^(w Augsburgu) Luca depicta. C. Galle sculp.
4to - chromolitogr. (około r. 1699) fol. = Klauber Cath. sc. 8vo (z J. Łukaszem i J. Pawłem). =
A. Dzwonkowski (ok. 1699) fol. = Klauer Cath. sc. 8vo (z J. Łukaszem i J. Pawłem). =
et comp. A. Beca w Warszawie (1714) fol. = P. N. Fuhrmann sc. Viennae, Joh. Marc. Will exc. A. V. 8vo =
- aut. Desjardins w Paryżu (1714) fol. = Ph. Yütl sc. Viennae. 8vo = Barthol. Strachowsky sculp. Vratisl.
w Paryżu (1714) fol. = Ph. Yütl sc. Viennae. 8vo = Barthol. Strachowsky sculp. Vratisl.
tytułowy z. K. dekiego 1655. - 1750. 4to (przy tłumaczeniu niemieckiem Niepokończonego). = Effigies
Carl Mayer sc. Mün- berg 8vo - C. G. Rö. B. M. V. a Luca depicta, ... corona Vaticana decorata, Czestochoviae
dever w Lipsku - ab... Augusto III variis muneribus decorata. A. Schön sculp.
Bertriger in Ein- riedeln - Prag bei 4to (z osmioma scenami cudów do Kota). = D. Claro-Mont. Czestochoviensis
W. Hoffmann - Prag bei 4to (z osmioma scenami cudów do Kota). = D. Claro-Mont. Czestochoviensis
bei Hoppe - Paris, L. Furgais - Niemfortecy Czestochowskiej u dotu. = D. Claro-Mont. Czestochov. ... attac-
dewicki in fol. - ta. Langer (sc.) Oppavia. 12mo (z J. Łukaszem i J. Pawłem). = Seb. Langer sc.
Prag b. J. Kiedl- chromolitogr. fa. Oppaviae. 8vo = Mich. Langer sc. et exc. Oppaviae. 8vo = Prag bey Hofman
ans w Warszawie - 8vo = Jos. Dietrich in Grulich bey N. 8vo = Effigies B. M. V. Claramont.
(w Paryżu) - Verlag bei Fr. Heissig Cath. A. V. (z widokiem klasztoru i herbem Króla Stanisława
Poniatowskiego) 12mo = Deszke del. Praviae. Ischokke sculp. (około 1840). 8vo =
München bey Dreindl. 8vo = Wengel. Langhammer in Hohenelbe. 8vo (z rękopisem) = Paris
C. Berlin edit. 8vo (z widokiem) = W. Koniski sc. Paris. 8vo et fol. - Ph. Yütl Viennae. 8vo.

179

Czortków miasteczko (w dawnej dyceuzji kamie-
nieckiej) w Galicji. W kościele OO. Dominikanów
fundow. r. 1610 przez Stanisława Gólskiego wojewodę
rusk. znajduje się w wielkim ołtarzu cudowny obraz
P. Maryi na płótnie malowany zwany Ostrowski
(Ostrowiensis) przed którym r. 1663 Jan Kazimierz
król Kłęcząc wzywał opieki Niebios.

(Barcz Ładok: Rys dziejów za-
konu Kaznodziejskiego w Łosce.
Lwów 1861. Tom II, str. 417.)

Daleszowa (wies' w obwodzie kotłomyjskim powiecie horodeńskim, parafii Tainok. w Michalczu

W cerkwi parafialnej ruskiej, drewnianej wioski Dale-
szewa (liczącej 30 chaty i 453 mieszkańców — w biskup-
stwie Stanisławowskim rusk.), która to cerkiew zbudowaną
została r. 1778 przez parafian i odnowiona r. 1867, nad
wielkim ołtarzem (prełot) w wschodniej ścianie umiesz-
czony jest obraz udowej Bogarodzicy piastującej na le-
wej ręce dziecko Chrystusa, która trzyma w jednej ręce
kule świata z krzyżem. Obraz ten według podania miał
się pierwotnie znajdować w pobliskim monasterze który
stał na miejscu zwanem „monastyrok”. Gdy za cesarza
Józefa II ten monasterek skasowano, przeniesiono
obraz do cerkwi parafialnej i umieszczono w ołtarzu po-
bożnym. Gdy naród różnych cudów doznawał i widział
Tę na tymże obrazie, ówczesny proboszcz Bazyli Weli-
goński doniósł o tem biskupowi lwowskiemu Piotrowi
Pdieleniowskiemu, który restaury d. 28 października 1781
na miejsce Komisarzy, skazał obraz w głównym miejscu
w cerkwi umieścić i ^{r. 1783} wyjechał w Krymie u napiecia na:
danie odpustów dla cerkwi. Księżeczka ruska wydana o
tym obrazie przytacza 5 cudów z nowszych czasów od r. 1862
i wspomina że Andrzej Markowski nauczyciel wiejski miejs-
cy ułożył pieśń ruską na cześć M. Maryi D. Daleszewskiej.

(malowany na dre-
wianej przygotowanej tablicy
w stylu bizantyjskim)
postrzępły sukienką ciem-
ną z różą, przesymp-
ną perłami

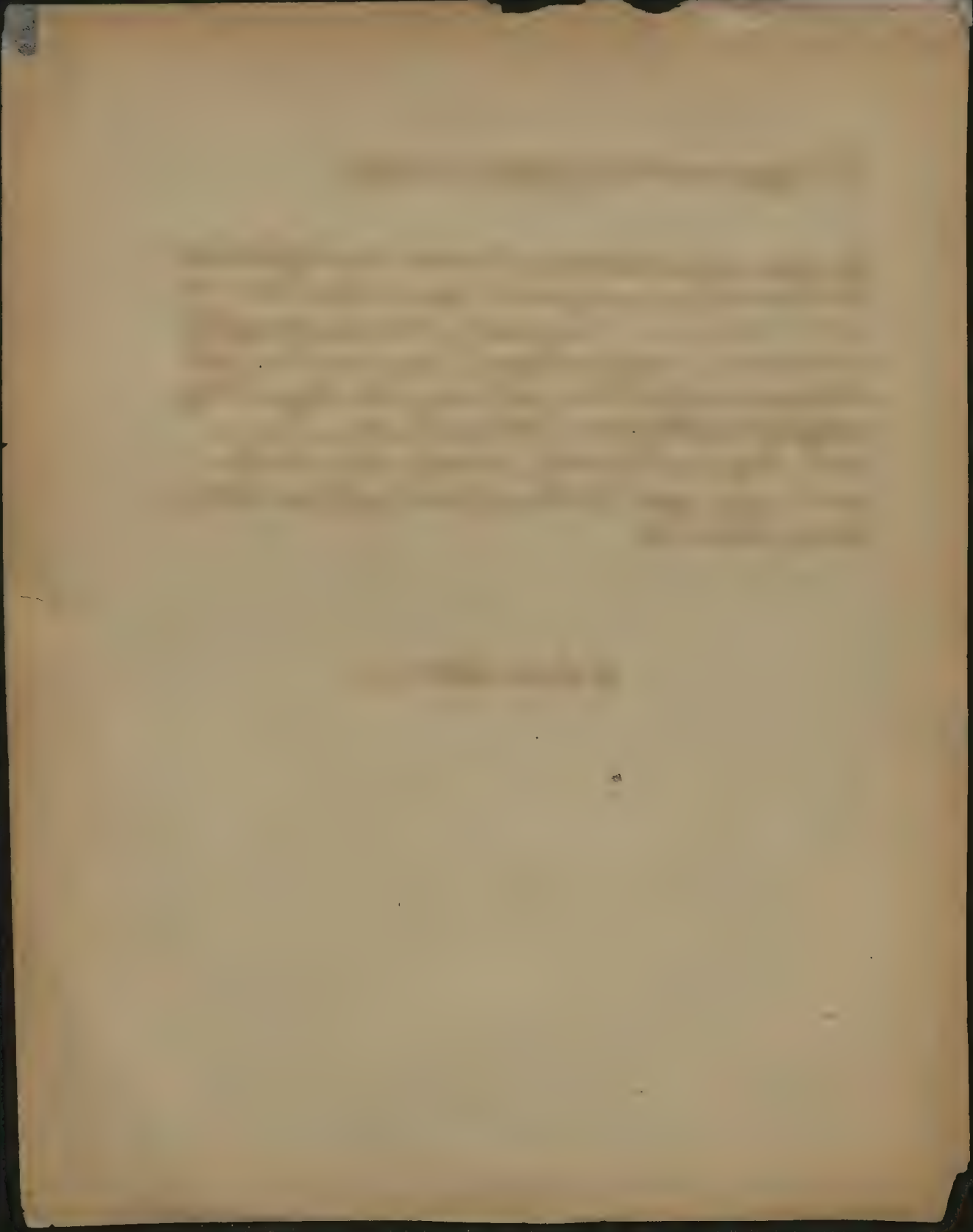
Obraz ten za cudow-
ny opisał,

(Ob. O cudotwornej ikonie prawosławnej
 Diewy Marii w Daleczewie, z pieśniami
 i modlitwami, i Akathistom do Presw. Diewy
 Bohorodicy. Kołomyja 1876. Pierzato w
 typografii M. Bistonsa. 8vo str. 32 z ryć-
 nią drewną przed tytułem: „Ikona / Prawosławnej
 „Diewy Marii Cudo- / twornej w wsi Dale-
 „czewie.“ 8vo całe dzieło druk literami cyr-
 str. 1-9 Wiadomości o obrazie - od str. 10: Pieśń k
 Prawosławnej Bohorodicy Daleczewskiej („Daj nam
 Spase it. d.). - Pieśń k Prawosławnej Bohorodicy Cudo-
 twornej („Maty święta! mnożone, nebes ozdoba
 it. d.). - Pieśń Prawosławnej Diewy Bohorodicy
 Porajewskiej („Przemysłaj Diewo maty russkoj Krzy-
 it. d.). - Akathist k Presw. Bohorodicy (str. 19-
 23) - Modlitwy.)
 /: Kondak i Kos w Akafisie: /

Endowny ten obraz znajdował się pierwotnie w monasterze uzmien-
 dyszmitow, później Borysianów uzmien w przysiółku Monastyr zwany
 Koto wsi dalka. Fundował ten monaster około r. 1600 włościanin Ławro
 Hnusz Kowicz, uprosiwszy zań Stefan Potocki z żoną swą Maryą Bole-
 hylanką. Po supresji tego monastoru w r. 1789 przeniesiono
 obraz do cerkwi w Daleczowie. Największą odpust 22 sierpnia
 na Upamiętnienie D. P. Maryi.
 Jest też pieśń ruska w Bohohlasimku, do Matki Bożkiej w
 Daleczowie.

Dalezycze miasteczko (w dyeceryi kieleckiej)

Daleszyce wieś pierwotnie biskupów Krakows. Którą Filip Ładziwowski bisk. Krak. r. 1569 za przywilejem króla Zygmunta Augusta do rządu miał z prawem niemieckim wynioś; jest tu Kościół parafialny S. Michała, który r. 1220 Jurek Odrowąż biskup Krak. zbudował; w takowym w wielkim ołtarzu jest cudowny obraz Najsw. P. Maryi piastującej dzieciątko Jezusa, z srebrną sukienką malowany na drzewie, starej niemieckiej szkoły malarzkiej, z tłem złotem wysoki 2 łokcie, szeroki 1 1/2 łokcia. Główne odpusty na N. P. Skaż. pierzynę i Rozaniową.

Dan Kow w. (dyceza włocławska)

W Kościele parafialnym ^{r. 1550} (wymurowanym ^{a odrestaurowanym} Kosztem Stanisława
Warszyckiego Kasztelana Krakowi. około r. 1680, Konsekrowanym
r. 1675 przez Andrzeja Olszowskiego arcybisk. gnieźnień. jest
cudowny obraz N. Marii L. (kopia Pszostchowskiego), który
r. 1620 w obecności mnogiej ^{zab} ludu płał. Pierwszy Kościół
wystawił r. 1492 dziekan ^{zab} Hlinura z Bogowa Kasztelan wandomirski
starosta krzepicki.

Letter of the 1st of June 1864

My dear friend
I have just received your letter of the 28th of May
and am very glad to hear from you.
I am well and hope these few lines
will find you the same.
I have not much news to write at present.
I am, my dear friend,
Very truly yours,
John F. Kennedy

Dembe

^m
Dembe (pod Kaliszem w dyec. gniezn.) (Dembe dzis w dyec. w Stoltan.) wieś z kościołem parafialnym drewnianym, zbudowanym r. 1607 przez dziedzica Stanisława Nikołajewskiego.

jest tu obraz cudowny N. L. Maryi w wielkim ołtarzu kościoła parafialnego. Obrazek ten niewielki został pierwotnie na blatach tamtejszych znaleziony i przez młynarza w ogrodzie mły-
nerskim nad rzeką Sułdą w małej kapliczce umieszczony. Gdy się stawa rozległa, Stanisław Karnkowski arcyb. gniezn. wróciwszy ten obraz za cudowny pozwolił kapliczce powiększyć i w niej proboszczowi z kamienia zasami mozę odprawiać. Gdy kościół parafialny w kamieniu dziedzi-
Laremba oddał heretykom przeniósł arcybiskup Karnkowski d. 4 Lutego 1600 Jarę z kamienia do owej kapliczki w Dembem, gdzie dziedzic Stamtan
Nikolajewski r. 1607 wystawił w kościele z drewna. Odrestaurował go r. 1720
proboszcz Józef Jonaśzek, następnie proboszcz A. Filip Janowski, a r. 1866 z prob. Cestaw Hlawaś
kościół drewniany - na obrazie dużym. Ob: Bystrzonoński W.
tow, & których r. 1720 było 391. Była,
dawniej w kościele księga pisana udon
tego obrazu od r. 1591. - arcybiskup
gniezn. Gabriel Podolski de Kretem
z r. 1727 obraz ten za cudowny ogłosił.
- Obraz na sukienkę srebrną - Ołtarzow
4 - Kofioł sam z drewna - A. 1619 d. 3 maja
Munycha apost. nadana odpufty. -
W kościele jest portret fundatora Stanis.
Ława Nikołajewskiego + 26 lipca 1639.

Honor Maryi. Kallisz

1741. 8° p. 73.

Catalogus dioec. Vladislav. pro a. 1835. pag. 48

Przegląd Katolicki. Rok 1867 Warszawa

Str. 7 str. 107 - 110. i Nr 40 str. 639.

Kaliszanin, gazeta Rok III 1872 Nr 52

Pisni do N. L. Maryi w Dembskim obrazie, druk 1770

Donaten: Najświętsza Lanno w tym Dembskim obrazie" i t. d.

Ryzyng: 1) Wyobrażenie Najsw. Maryi L. we wsi Dembe pod Kaliszem,
Czwarte sto lat cudami i łaskami stynącej - ryt. A. Dietrich.
4to ryzyng dobra przedstawia Bogarodzic do portuła z dziećmi
Jezus na prawej ręk. Dziesiętko i L. Maryi najw koto ryzy falkark.
2) Cudowny obraz N. L. Maryi we wsi Dembe. Adolph Dietrich jun.
sculp.

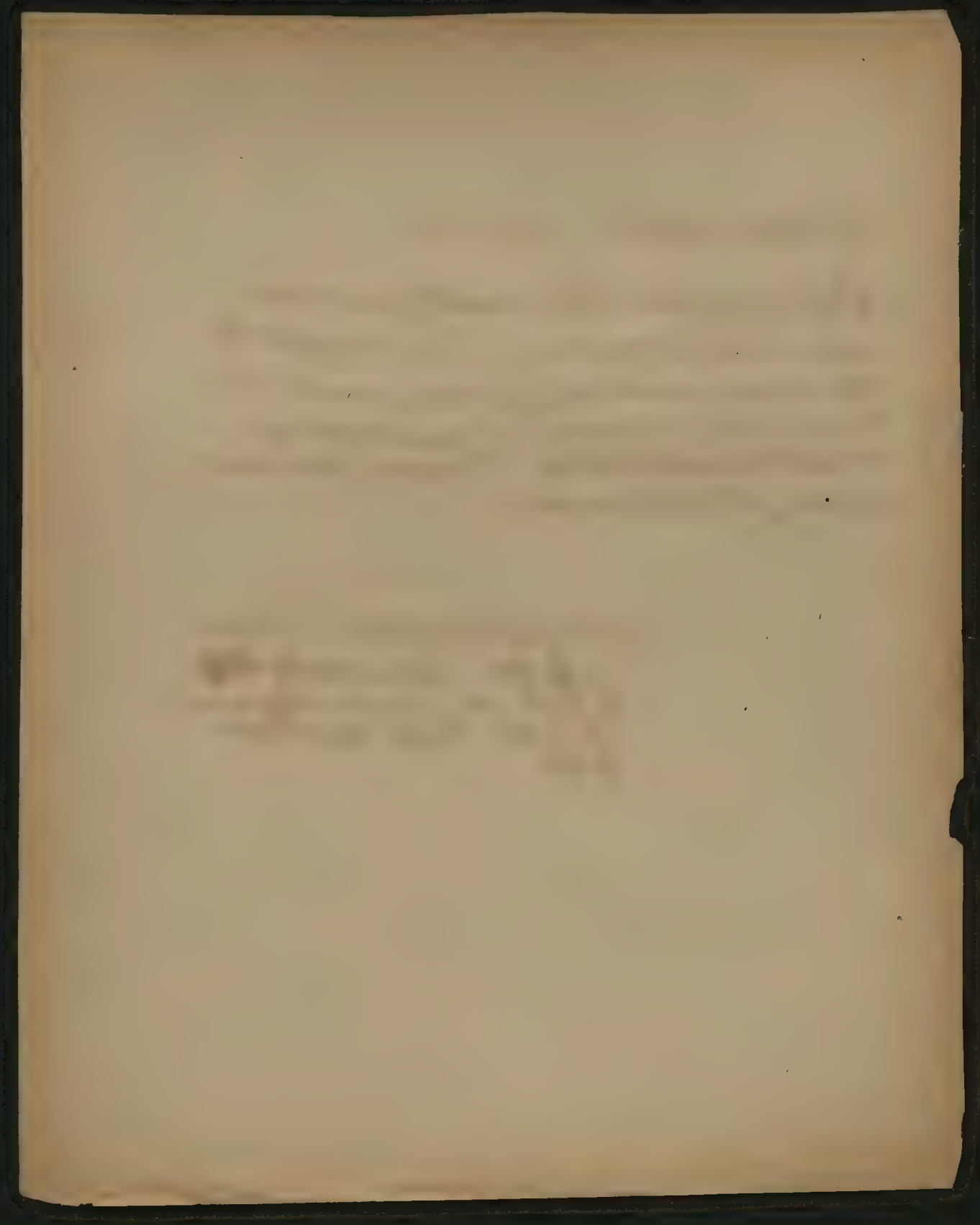
[The text on this page is extremely faint and illegible due to the quality of the scan. It appears to be a single paragraph of handwritten text.]

195

Dereczyn miasteczko dyec. wileńsk.

W Kościele Klasztoru Dominikanów fundowanym r.
1618 przez Konstantyna Kniazia Połubinskiego później
jego wojewodę tarnawskiego, były 3 obrazy cudowne: 1) S. Ł.
Marci (śmiernej) z szatą srebrną. 2) P. Jezusa biczowanego u
stupa. 3) S. Antoniego Padewskiego. — Po zniszczeniu Dominikanów
w r. 1832, jest kościół parafialny.

(Ob. Szymak: Prerogatywy⁴²⁴ — Baran
Rys II. 342. — Teka wileńska 1858
Nr. III str. 245. — Pamiętnik religijno-mo-
raln. I. 404. — Połubinski: Starożytn. Łowoska
III. 69b.

120

Dobromil miasto (dyecerya przemyska)

W Kosiele parafialnym fundowanym r. 1531 przez Jana
Herburta, jest cudowny obraz Ś. P. Maryi, za którego przy-
czyną Jan Karnien otrzymał zwycięstwo nad Szwedami, Sa-
tarami, Moskwą.

W cerkwi monasteru Bazyliański fundowanego 1613 przez
Jana Szczęsnego Herburta, jest cudowny obraz J. Onufrego.

Ob. Krasucki: Regina. 174.

Rozmaitości 1858 nr 46.

Dziwianin 1840, T. V. 62.

Bibliot. Główna. 1866. VIII. 355.

Poszanowski: Dobromil

Galiya w obrazach (Lilera)

THE HISTORY OF THE

REIGN OF
HAROLD GODWINSON
BY
J. H. P. [illegible]

LONDON
[illegible]

THE
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

157

Domaniewice w. (w dycezyi warszawskiej)

Wiosna niegdys' należąca do dóbr szlacheckich arcybisk.
Kupa gniernienoskiego w województwie rawskim,
ziemi sochaczewskiej, w archidiecezji łowickiej
12 mil od Warszawy odległa, (leży w gubern. warszawsk.)

Za wsią jest Kaplica murowana okrągła z kopułą, wy-
murowana r. 1633 przez Jakuba ^{Ławickę} ~~Ławickę~~ i Wojciecha raję braci
Celestów z Krakowa. Kaplica ta ma tytuł Narodzenia
N. P. Maryi. W wielkim ołtarzu tej Kaplicy jest obraz cu-
downy N. Maryi malowany na drzewie (nakosztalt obrazu
S. Mariæ Majoris w Rzymie) z srebrnymi koronami.

Kaplica ta konsekrowana d. 15 Października 1633 r. Jan Wzysk
arcybisk. warszaw. Przywaja tu stałe odpusty. — W Kościele
jęmym S. Bartłomieja w Domaniewicach jest w boczny ołtarz cudowny ~~obraz~~
P. Jezusa na Krzyżu, malowany, roboty niemieckiej (str. 59)

Ob: (Ostrykowski Romuald): Obrazy
cudowne w dawnym powiecie łowickim
(Łowicz, Domaniewice, Miedniewice).
Warszawa w druk. Stanisława Niemcew
1838. 12mo str. 210 z fotografią. (Domanie-
wice str. 49-59.) — Prace: More. 57.

1. The first part of the paper is devoted to a general discussion of the subject.

The second part of the paper is devoted to a detailed discussion of the subject.

The third part of the paper is devoted to a detailed discussion of the subject.

Druża miasteczko (w dyec. mohilewskiej)

W miasteczku Drużi czyli Sapieżynie, w kościele Kłasztora Dominikanów fundowanego r. 1697 przez Piotra Karimierza Kauranowskiego podczaszego bractwskiego, jest cudowny obraz N. Maryi L. (Kopia obrazu w Popowcach). Po supresyi Dominikanów r. 1832 oddano kościół Bernardynów - dziś tylko Kaplica.

Ob. Szymak: Prerogatywa 440.
 Pamiętnik religijno-moral. T. I, str. 44.
 Teka wileńska 1858. Nr. III, str. 242.
 Baliński: Staroz. Polska III. 288.
 Barcz: Rys II. 342.

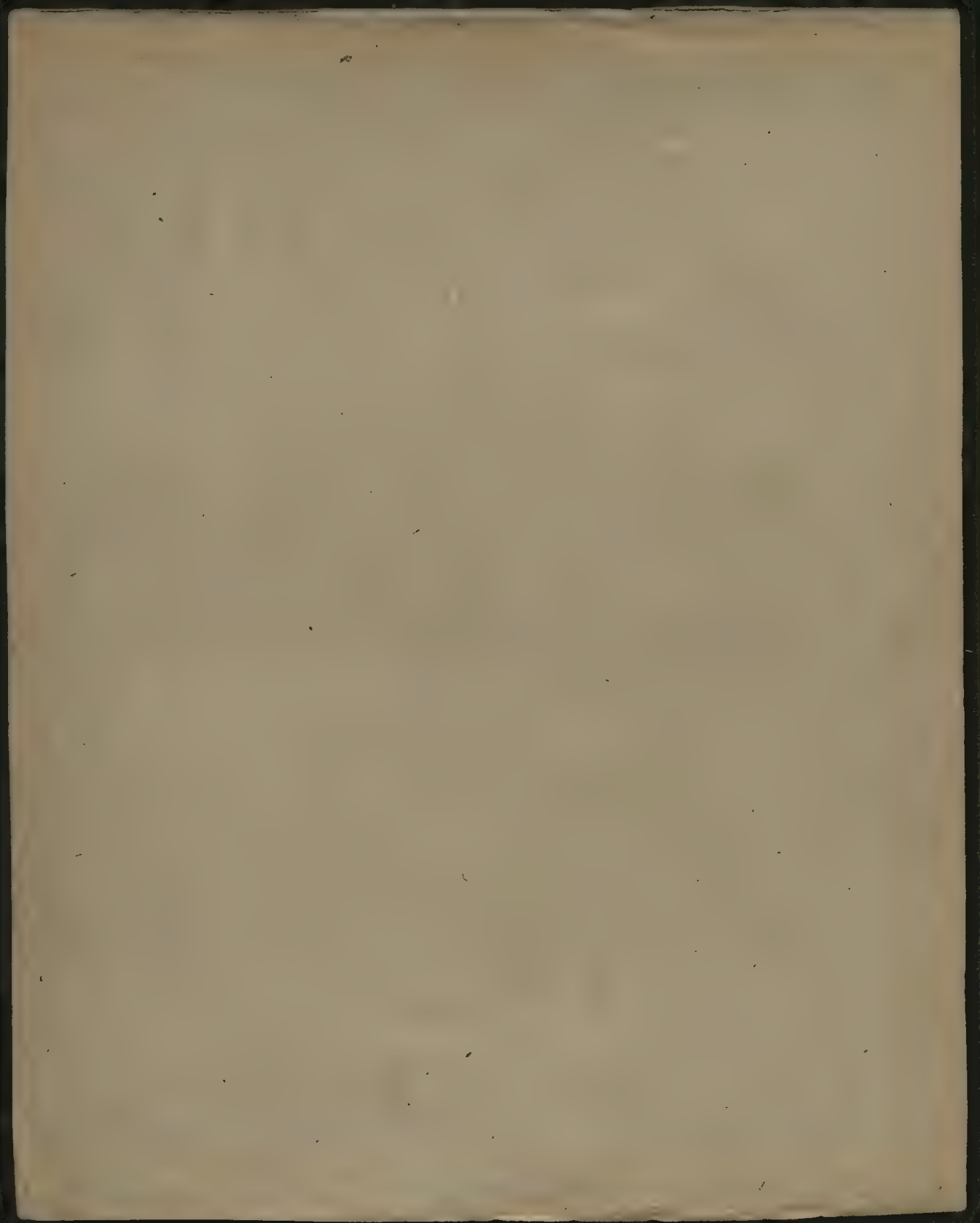
THE HISTORY OF THE

REIGN OF
HAROLD GODWINSON
BY
JOHN RUSSELL
OF
THE
CITY OF LONDON

IN TWO VOLUMES.
VOL. I.
LONDON:
PRINTED BY
JOHN JOHNSON, ST. PAULS CHURCH-YARD.
1810.

159
Drzycim (Dritzmin) wies' w dzisiejszej dyce-
zy chełmińskiej, dekanacie świeckim (powiecie świe-
ckim). W kościele parafialnym jest takany obraz Ś. P. Maryi
Częstochowskiej malowany na płótnie. Obraz ten znajdował
się do r. 1863 w wielkim ołtarzu, teraz zaś na ścianie w
kościele zawieszony. Główny odpust bywa na Łowiesze-
nie Matki Boskiej.

(Sankiudejski: Cudowne obrazy,
Str. 155.)

180
Dubno miasto (w dyceez. Tutekiej)

W klasztornym kościele Bernardynów których tu r.
1620 Janusz Krasiński na Ostrogu fundował, był od r. 1629
cudowny obraz N. Maryi P.

Ob. Dargis. S. Pamiętnik zakonu Bernardynów. Lwów 1874. 8. str. 356.

1743 Jan 1st 1743
The Honble the Lords of the
Council in Council
The Honble the Judges of the
Court of Common Pleas

The Honble the Judges of the
Court of Common Pleas

131

Duninowicz miasteczko (w dyceez. wileńskiej)

W kościele klasztoru Dominikanów których tu r. 1683 Elżbieta z Hajkowskich żona Krzysztofa Piątorowa chorążego W. X. d. fundowała, znajduje się cudowny obraz N. Marii P. który przyniósł z Florencji Nikołaj Pać biskup wileński i tejże Piątorowej darował; ta zaś oddała go Dominikanom. Obraz ma tylko twarz i ręce malowane, reszta przykryta srebrną blachą. Do su: presyi Dominikanów ~~dece~~ r. 1864, dziś cerkiew prawosławna.

Ob. Szymak: Prerogatywa, 435.
Jeka wileńska 1858 M. III, str. 239
Balinowski: Harużytna Polska III. 248.

112

Dzierzgow czyli Dzierżków w. (Diecezja Kielecka)

W kościele parafialnym jest cudowny obraz N. P. Maryi,
który r. 1664 tak mówi, jak świadczy Kochowski (Annal.
Polon. III pag. 148 - i pieśń w tegoż Kochowskiego: Niepróżnyż
próżnienie, str. 127. - W Księżce: Rozaniec do N. Maryi P.
Krakow, u Piotrkowszka 1668. 16° przez Kochowskiego Wiersz
polski o sławnym obrazie N. Maryi P. we wsi Dzierżkowie r.
1664d. 22 Lipca; także i w jego Listkach.

London August 1841

My dear Sir
I have the pleasure to inform you that
the Committee have agreed to the
report of the Secretary and to
the resolution proposed by him
and to the recommendation of the
Council that the same should be
adopted.

Doza Jerychonoła Naysroisłaza Marya Lanna w Obrazie Dzikowskim
 cudami i łaskami wonnieiąca albo Łaski y Łada Obrazu tegoż między
 do druku podane przez X. Wawroznica Świrskiego, Kaznodzieię Generalnego, teraz
 zaś za zft.owaniem X. Bazylego Barbskiego S. Teol. Bakałarza, Przewo Dzikows-
 kiego W. W. O. Dominikanów przedrukowane za dozwoleńiem Starzych w San-
 domierzu w Coll. Soc. Jesu. R. 1754. 40 kart. niebiesk. ff. i ff. 136
 przysien. odnaw. rym. i styl. in 4to; Obraz Maryi D. i cudami Synag. od R. 1675 w Dzikowie u W. W. O. Dominika-
 nów przyniesane Doz. na Dzikowie krabine Jarowskiiej urodzonej Dominowme Karwiczkiej
 oraz jej synom Janowi Joachimowi i Rafałowi
 F. now w Dobrach dziedzięnych pp. W. W. O. D. D. H. H. -
 biów Jarowskiich. Jos. Erasm. Belling Cath. sc.
 Aug. Wnd.

Obraz Łutejszy pewny towarzysze pancerny na Wołyniu darował Białkowskim Hłachie
 i zaś darowali go Janowi Stanisławowi Amorowi Jarowskiemu i jego żonie Zofii z Dobro-
 wia, Firlejównie Andrej Trebicki biskup. Krakowski wystat inkwizycyjs w skutek której obraz ten
 w kaplicy zamku dzikowskiego się znajdujący. w Kielcach d. 11 Novembr. 1675 za udowny agłofit
 Jan Stanisław Amor Jarowski wystat kłafstr Dominikanów którym na utrzymanie wresz-
 Radowa z w województwie Jandomirskim 1676 i ona zaś jego Zofia zapisała 16000 zł pol. na dob-
 rach swych Wojęzka 20 w województwie Jandomirskim z których rocznie było 120 zł p. na utrzymanie
 zbudowanie Konwentu. Erekyjs kłafstru podpisał mikołaj Oborski sufragan Krakowski biskup Łódzki.
 w Krakowie 17 lutego 1677. Obraz z pompa do kłafstru z zamkowej kaplicy przeprowadzony
 d. 20 maja 1678

Dzikow

Wonnoś Róży Jerychontskiej, lub Taszki, dary nadprzyro-
dzone nabożnym ludziom w różnych potrzebach, przypadkach,
chorobach, niebezpieczeństwach od szkodliwosci boskiej
osiwiadczone za przyczyną Boga rodzice: Sanny Marycy
w obrazie ^{kościół Kłaztoru Dominikańskiego cudownej} ~~Dzikowskim~~ przez x. Wawrzyńca Turieckiego
Kaznodzieję generalnego tegoż zakonu, a tamtego Kłaztoru
Przetoznego. W Krakowie, w druk. Akademick. 1686. 4to
st. 127. i na proźne kart 4

Ob: Piskorski — Balinski. *Har. Poloka II* G. I. 470. — *Paragor: Rys. 20 K. Kozp. II. 295.*
— *Immacula patrata ad imaginem thauematicam B. V. M. Dzikoviensem e Polono*
latine tradita. Praetoriae 1686. 4to (wydat Łukasz Paprocki 17.)
Kalendarz katol. 1887. — *Nowojorski Phoenix p. 28.* — *Kalendarz Wila 1862 p. 32.*
Tygodnik illust. I. 22. — *Czas 1852 (172 i 249)* — *Dodatek do Czasu 1853. VIII. 372.*

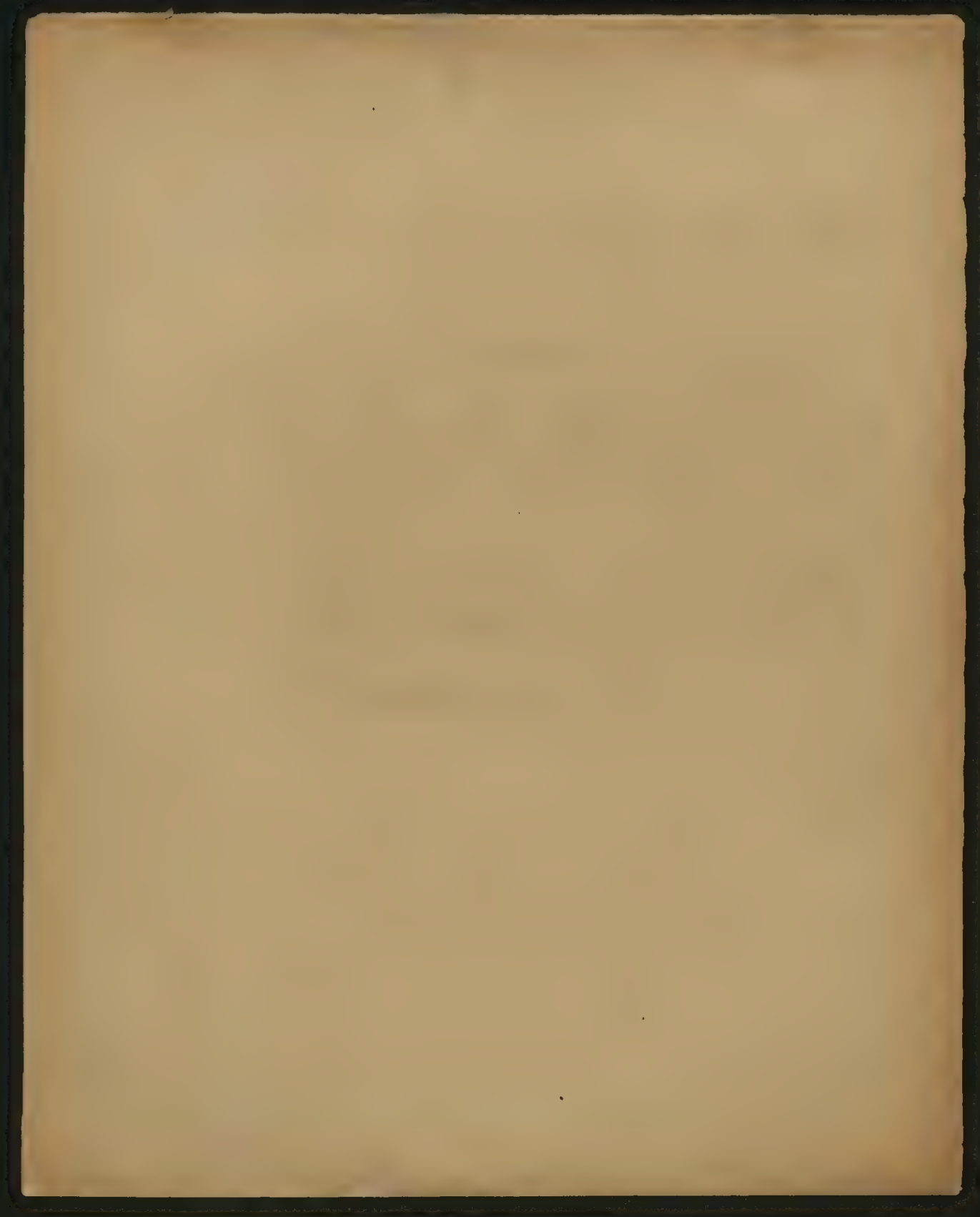
Białe-Kłota w. (w dyec. płock.)

W kościele filialnym należącym do parafii Prasnysz
jest cudowny obraz Śr. Maryi P. (Kopia Prętychowskiej);
jest duża ryć tego obrazu litografowana w Warszawie
u Keltera - i 2 medaliki nowe.

Ejzymonty wielkie (wieś) (dyec. wileńska)

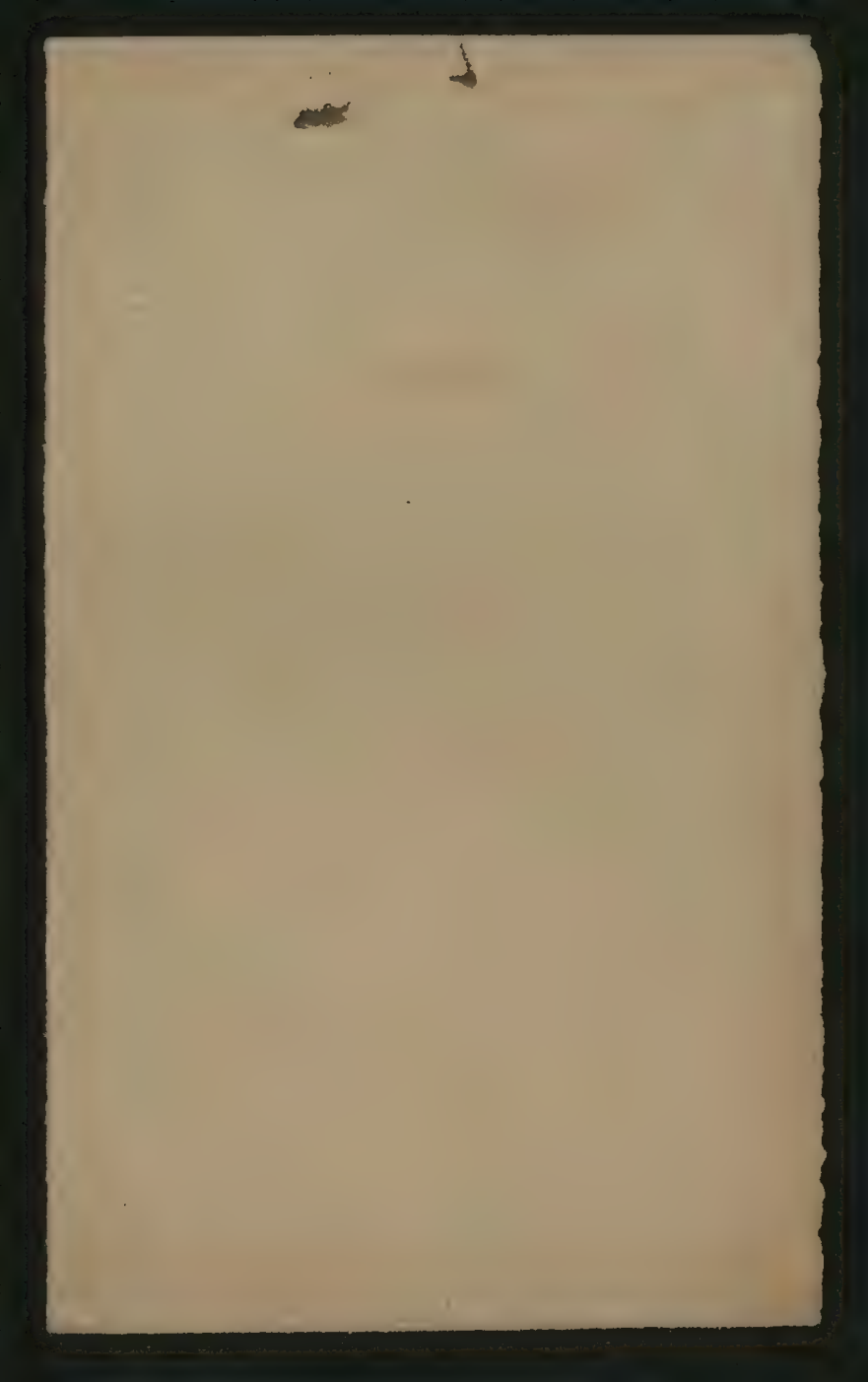
Anna Suwiałk córka szlachy litewskiego doznata cudn.

Ob. Gumpenberg: Atlas pag. 256 i 269.

Fraga

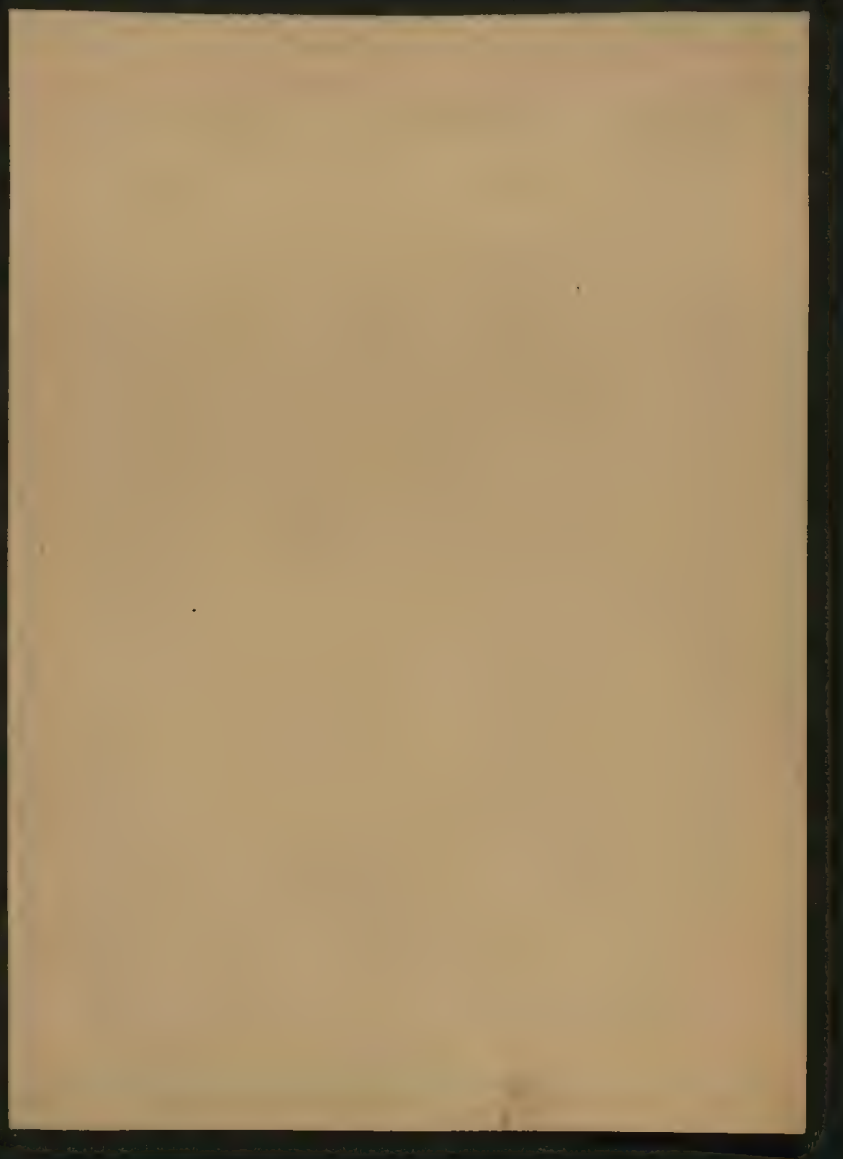
obacz Przeżamy.

196

Fraga obacz Przeżany.

ob. Lipiński.

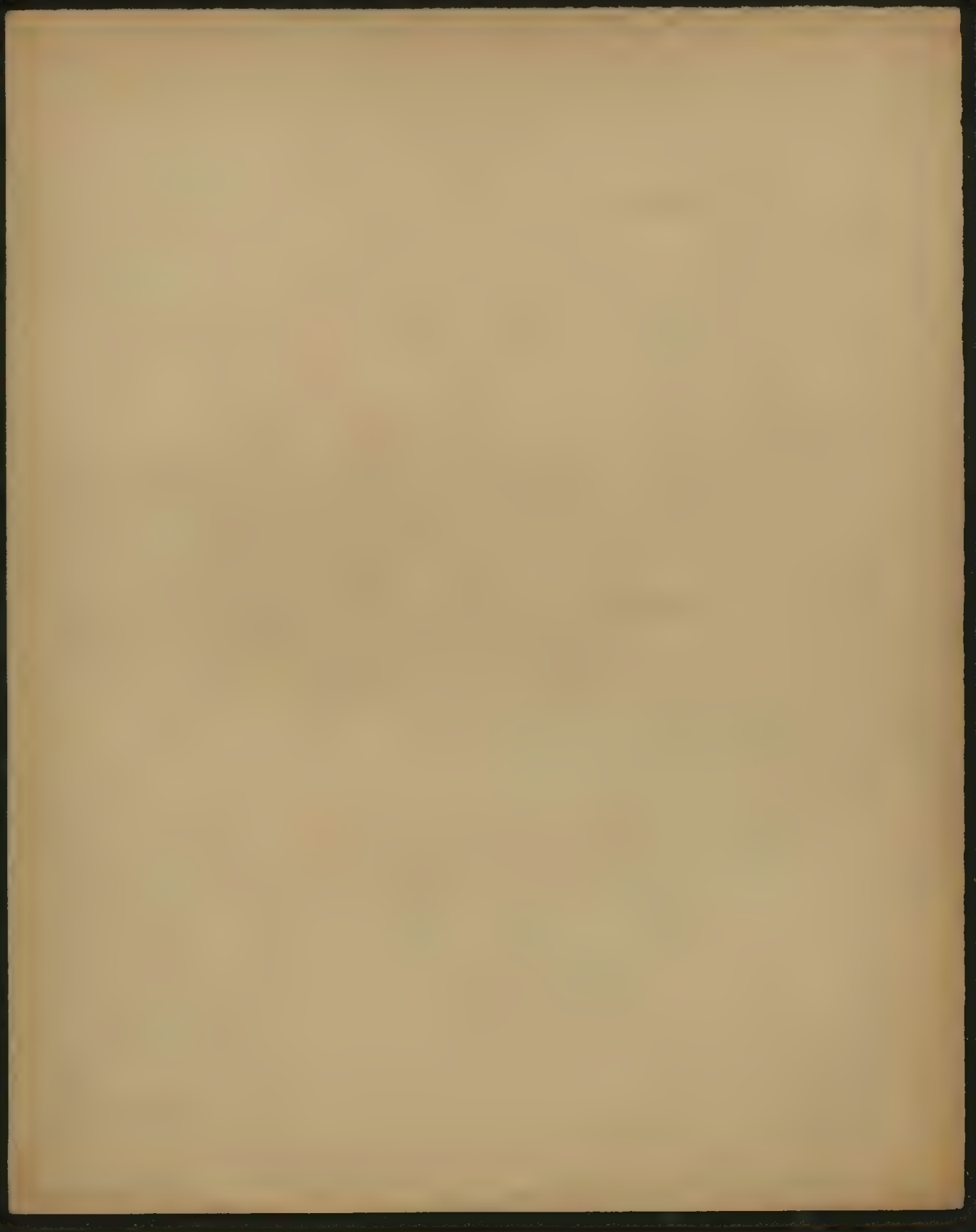

127

Gaj w. (w dycecyi Krakowskiej)

W wielkim oltarze starodawnego kościoła jest cudowny obraz Ś. P. Maryi malowany na desce lipowej około 1 metra wysokości, przedstawiającej Bogarodzicę piastującą małego Chrystusa. Obraz ten starożytny malowany na podkładzie kredowym z czasem stoczonym staroniemieckimi rękami, przez niedbalstwo zniszczony i kawałkami podpadł, dla tego też przybito na nim nowszy obraz na płótnie malowany, który ma być kopią dawniejszego. Obraz w Gaju według podania pierwotnie umieszczono w drewnianym kościele r. 1237, skąd go do murowanego kościoła r. 1440 przeniesiono; około r. 1660 x. Mateusz Solecki proboszcz miejscowy kazał nowy obraz na miejsce dawnego namalować, którego obrazu dzieje, w tyle na desce r. 1662 x. Mikołaj Trzebnicki proboszcz w Krótkoszu opisał.

Ob. Piórkowski (oda na wstępie obrazu 1698)
Łepkowski: Przegląd zabytków, str. 175.

OBRAZ
MATKI BOSKIEJ ŁASKAMI SŁYNAJĄCY

W KRAJACH A. N. Y. W. A.

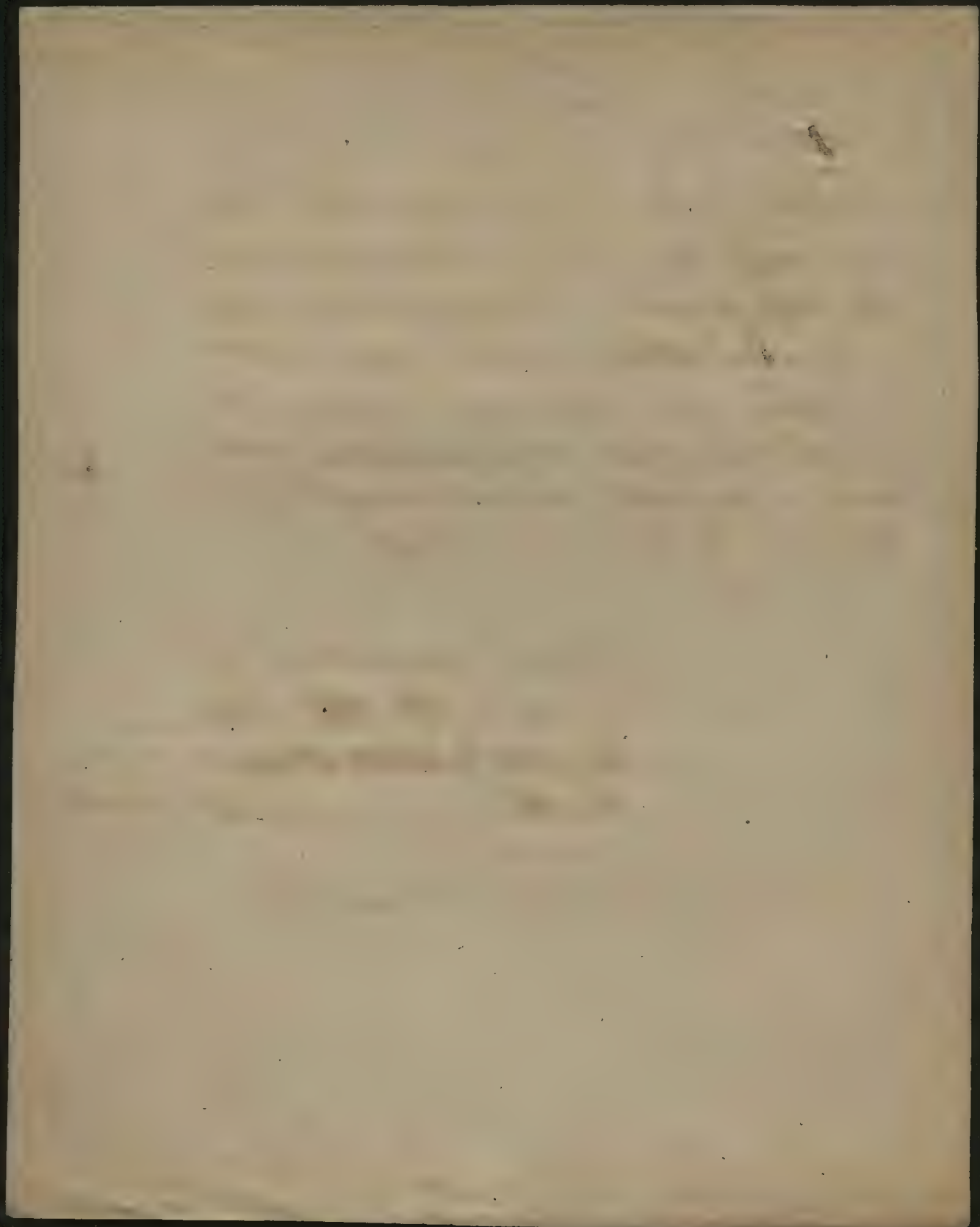

Gdańsk miasto w dycezyi chełmińskiej. W Koś-
cie Ł. Maryi, który od r. 1570 Luteranie posiadają,
jest w Kaplicy Bractwa Ś. Ł. Maryi, wybudowanej r. 1374
w ołtarzu jest ~~starodawna~~ starodawna figura cudowna
Ś. Ł. Maryi z gliny palonej, w niszce wystawianej, ma-
jącej nad głową gotyckie piękne podniebienie. Jakób
biskup margaryteniski r. 1478 nadaje wszystkim mod-
lącym się do tej figury, 10 dni odpustu.

(Hirsch: Marienkirche in
Danzig str. 183 i 388. — Fan-
kidejski: Cudowne obrazy
str. 106. ³¹)

2) w Gdańsku w Kościele Dominikanów cudowny obraz M. M. Ł.
(dusie suprymowany) Ob. Fankidejski: 31. Str. 192. Rygoza:
Kons II str. 297. — Kownacki: Sparta Delfka. — Siejkowski

zbudowanym r. 1227 przez biskupa Kłosa pomorskiego.

Gdów miasteczko (w dyec. tarnowsk.)

W starożytnym Kosiele parafialnym jest cudowny obraz N. L. Maryi, za wzywaniem którego Król Władysław Warneńczyk zachorowawszy tutaj, zdrowie odzyskał i później zabłąkawszy się w ~~lesie~~ puszczy Diepotomickiej, prawdziwą drogę odnalał. Oba te wydarzenia odmalowane są r. 1736 na dwu obrazie przybitym na ścianie od ambony aż do wielkiego ołtarza. Władysław Warneńczyk przywilejem (dat. Budae, d. i. Julii 1444) zapisał temuż kościołowi rocznie 12 grzywien oraz 30 rosien i pięć łobów z Puszpy Diepotomickiej. Na wspomnianym historycznym dwu obrazie wypisana jest wierszem polskim historia tego wydarzenia cudownego Władysława Warneńczyka. — Przywilej potwierdził Zygmunt August w Warszawie 20 Marca 1564. — miasteczko było własnością 1583 Wielopolskich, 1676 Weseliniejs i Jordanowicz, — Lubomirskich.

(Ob. a. J. Maliszewski: Wiadomości o historycznym obrazie w Gdowie, z wypisaniem owych wierszy w Sygorniku Krakowskim 1834. fol. 82 i 4, str. 15. — Jest też historia o obrazie w Gdowie wydana r. 1894. — Ręprint: Imago B. V. M. in culoria Gdoviensi. Adalbertus Ize (Luta) Żebrowski sc. 8mo)
— Ob. Dziennik literacki 1846 nr 6 — Lepkowski:
Przegląd zabytków
Schematismus dioec. Tarnov. 1874. pag. 152.

Licoń nowa o Najsw. Maryi Pannie
 Gdowskiej. Przekład Franciszka Laniała.
 - Wólka żreńska. Drukiem Franciszka
 Foltyna w Wadowicach 1888. 8° str. 4.
 (Losek : „ Panno Najświętsza w gdowskim obrazie.”

Gidle

Udowana figurka N. P. Maryi w Koronie, mającej dziecię
i stojącej na globie wyrobiona nieabyt mioternie z kamienia
głazowego szarego, wysoka blisko 4 cale a gruba blisko
1 cal. Figurka tę r. 1516 wyorał w polu Kmieć Jan Czerzek
na polu gdzie dziś Kaplica. Gdy w mieszkaniu tego Kmiecia
nad tym obrazem widziano jasności, przeniósł tenże wi-
szerszy pleban miejscowy z Piotr Wolpkaj do Kosciota
famego S. Maryi Magdaleny; skąd tenże udownym spro-
sobem na dawne miejsce ułożył. Dziedzic wsi Gidel Adam
Gidzielski z żoną ^(z domu Czernińska) wybudowali pierwotnie stęp draw-
niany z wyodrążeniem w którym tę figurkę umieszczono.
Syn ich Marcin Gidzielski wystawił zaś drewniany Kosciół.
Tek ~~zobacz w notatce~~. Później r. 1615 dziedziczył go nowa
Anna z Ruszyc Dąbrowska Kapłtanowa wielunińska <sup>(udowna zanie Wojciechu Dą-
browskiego)</sup>
postawiła murowaną Kaplicę, którą r. 1615 przy pomocy
Stanisława Stobieckiego z Kłomnic ^{r. 1640} podstolego pieradz-
kiego oddała Dominikanom; ci wystawili Kaplicę wspan-
niałą, Kosciół z Kaplicą S. Jacka i Kłafztor wymurowali. r. 1649
Konsekrowany Kosciół 26 Maja 1656. (Obraz Wniebowzięcia P.
Maryi w wielkim otłazgu malował Michał Stachowicz — Włód-
lach był też drugi Kłafztor Kartuzów prowadzonych r. 1641 z Kłasz-
toru na radeyskiego z pod Gdania przez Zuzannę z Przerebą Oleską
podkomorową Koronną)

Historia i pożytki skarbu znalezionego w stolicy, to jest obrazu
cudownego P. Maryi Gidzielskiej, do wiadomości podana przez
• W. O. Tomasa z Pilzna przeora gidzielskiego, Karmelickiego jener-
ralnego Zakonu Dominika Sw. W Krakowie w drukarni Wale-
ryana Piątkowskiego 1645. 4to z dwuorytym obrazem, Kart. Sig. A-R.
ded. Janowi Daniłowiczowi. (w bibl. Prezentek w Krakowie)
(Część I traktuje o Reheropitach Chrystusa i Maryi - Część II o obrazie
Gidzielskim, gdzie wspomina Wotum Władysława IV.)

(Trebnic Jerzy x): Historia o cud. obrazie Przenajow. P.

Maryi w Gidlach. Kraków 1636. 4to (w bibl. Bp. Pol.)

Skarb wielki Województwa Sieradzkiego na roli Gidzielskiej znaleziony, kar-
domu potrzebującemu wspomoczenia otwarty, to jest obraz Gidzielskiego
P. P. Maryi w Wojew. Sieradzkim na roli Gidzielskiej należącego cuda
wielkie i łaski przez podanie do druku ogłoszone przez x. Ambrożego
Zagajewskiego Zakonu Karmelickiego. Piśma Sw. Dókt. Roku 1724 (Kraków)
w drukarni wdowy i dzieciątów Franciszka Czerwego. 4to ark. 9 (str.
131 i Kart. II. Sign. A - Dd. 4) ded. Annie Konstancji z Włocławka Duboniskich Thasachows-
kiej wojewódzkiej ppłacen... autor. - (Bibliot. 1-127 Luda Dr. 1561-1574)

Wiadomości historyczna o obrazie P. Maryi P. w Kos-
ciele OO. Dominikanów w Gidlach w gubernii war-
szawskiej powiecie radomskim cudami stynącym.
Trzeci raz do druku podana. Warszawa w druk.
XX. Piarów 1845. 8° str. 95. 1. (rytuał litogr. J. Marya Gidzielska)
(Wiadomości o obrazie - modlitwy i Pieśni o obrazie
p. 9-87. na końcu Luda odr. 1617-1824)

(Edycja 4ta) - ... po trzeciej do druku podana.

W drukarni Jasnej Góry Częstochowskiej 1851.
8° str. 75. i.

(Edycja 5^a) - ... w Gidlach w gubernii Kalis-

kiej powiecie radomskim cudami stynącym. Czwar-
te wydanie, Staraniem x. Ksi. Mikulskiego
Z. K. Kraków, drukiem Karola Budweissera i spółki
1857. 8° str. 67. K. i. z 2 rycinami sztychów: Naj. Marya
Pan. cudami stynąc w obrazie Gidzielskim. 2ta edycja

(Wiadomości o obrazie str. 3-7 nabożeństwo str. 8-61
Luda (ostatni z r. 1824) str. 62-67.

Marya Gideloka w słynnym Taskani obrazie czyli
 pobieżny opis znalezienia cudownej kamiennej fi-
 gurki Matki Najświętszej, z dotarciem niektórych
 modlitw i pieśni w łacińskich, zebrany przez Ks.
 M. Dominikana. Warszawa, w drukarni Józefa
 Tomaszewskiego 1871. 8° str. 66, k. i (pis) i drze-
 woryt na czele: Najświętsza Marya Panna Gideloka.
 (Mieści się tutaj: Cudowne zjawienie się N. P. - Wprowa-
 dzenie OO. Dominikanów do Gidel, wzmianka o cudach,
 założenie kościoła i klasztoru - Obrazy, pamiątki i inne
 srebrgoty dobięte kościoł (str. 26-32) - Przywileje i od-
 pułki - Bractwo, modlitwy i pieśni.) (20 ktp.)
 Drukarz Włocławski Księstwo Konecki 1640

1894

4

(autor Jerzy Trebnic zakonu kaznodz.):

204

Historja o cudownym obrazie
Panny Marii, który jest w
Gidlach, w kościele braci Zakonu
Kaznodziejskiego S. Dominika.

Liśana przez jednego z Bracj
tegoż zakonu za rozkazami
starszych. R. L. 1635. W Kra-
kowie w druk. Macieja ^(andrze) Jedze-
jowczyka 1636. 4to kart 46
miliżb. - ded. Zuzannie z

Przeremba Oleskiej pod Komon.
Korcan. (Mądziejowski)

Refm III. 146¹ 4to 1200 arkuszy 11 1/2.

Ob. Tygodnik illust. II. (VIII) 13.
Biblioteka warszawska 1845 Sierpień 450.

Tomasz z Pilzna 1645. Historia obrazu gidelickiego.
Kraków 1645. 4to

Zagajonki Limbrozy: Skarb wielki wywodztwa sieniackiego
zyl. cuda obrazu Maryi w Gidlach 1724. 4to
Bakirski: Starozj. Polska I. 230. Schemat. Dicer. Vladisl.

Paracz: Rys dziejow I. 298. Siejkowski Dni rogne.

Nowowiejski: Phoenix. (n. 124) 1/2. Wlad. 1867. 1872. 1873. 8to k. 2.
Gumpenblag 525. (n. 124) 1/2. Wlad. 1867. 1872. 1873. 8to k. 2.

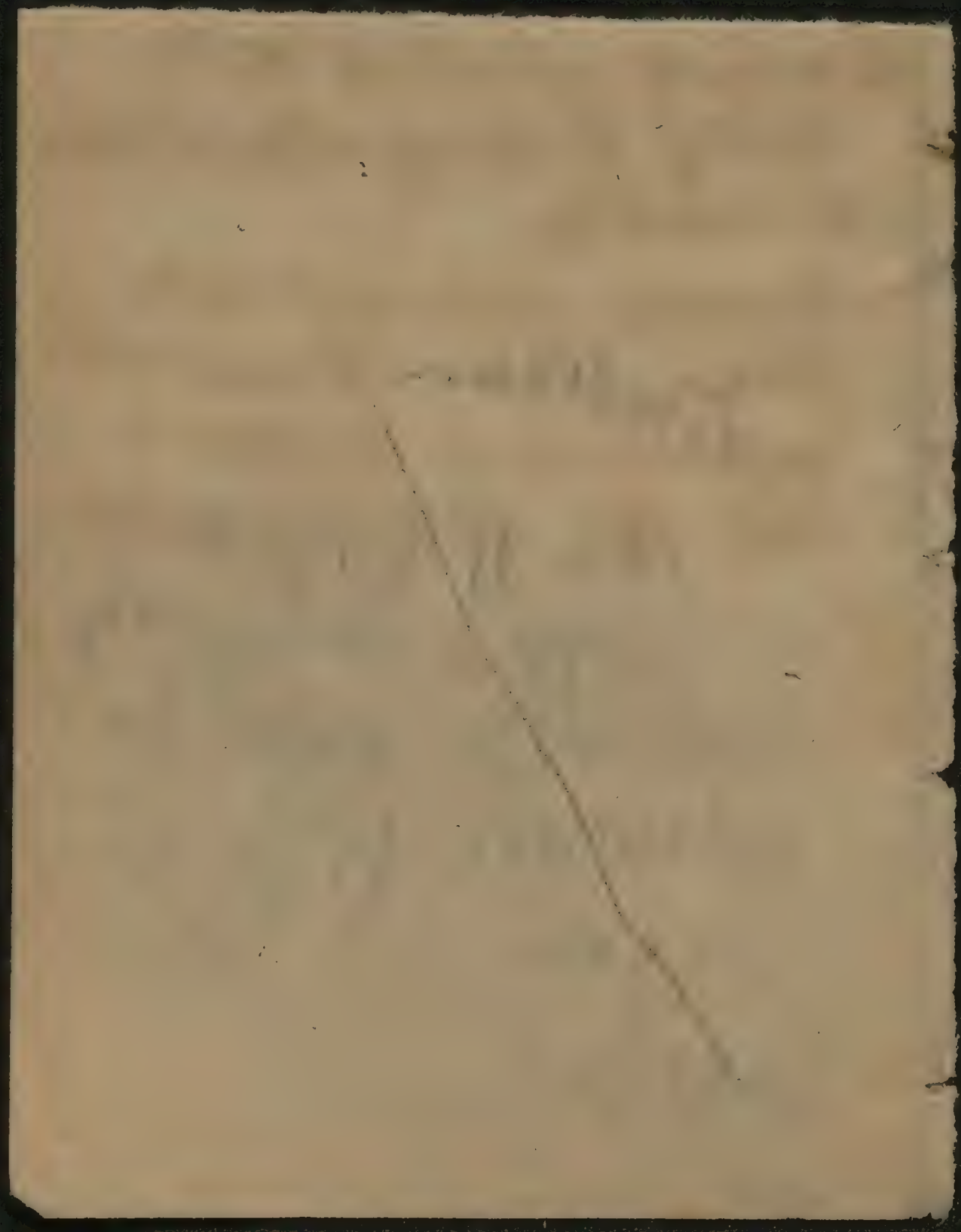
Chata - pismo religijno-ludowe 1870
Tom II nr 18.

Wanekki: Maria Lamma Gideloka 1867. (101 pp.)

Pion' ludowa

Pravdziwe wyobrazenie Matki 205
Bożkiej Gidelockiej cudami Synowej
8° chromo litogr.

Na odwrocie: Statua Matki Bożkiej,
Gidelockiej znaleziona 1516 przez Józefa
Czernę z kamienia Warszawa 12
Oktob. 1882. Lit. F. Kaprutykiewicz

Gietrwald (Dittrichswalde) w. (Cyces. warmijska)

Najów. Maryja Panna w Gietrzwałdzie, ²⁰⁷ przez
ks. W. K. (Przedruk z "Czasu"). Kraków,
nakł. Księgarni Katolick. 1878. 16° str. 36 [histo-
rya - nabożeństwo]

Najowistka Panna w Gietrzwałdzie. Dokładny
opis Objawienia od d. 27 czerwca do 9 września
1877 r. (Przedruk z "Gońca Wielkopolskiego")
Poznań, Wydawnictwo Fr. Bażyńskiego, Druk
J. H. Dąbkiwicz 1877. 8° str. 46. 20 fen.

Cudowne objawienie Najów. Panny w Gietrzwał-
dzie na Wierśni polskiej, przez J. E. M. Poznań,
nakł. Wydawnictwa "Orędownika" druk Jarostawa
Leitgebna, b. r. 8° str. 32

Objawienia Najów. Maryi P. w Gietrzwałdzie, zrodet
autentycznych na miejscu i z różnych piśm zebrali
R. i S. Gietrzwałd, nakł. Księgarni Katol. Roman i
Samutowski, 1878. 8° str. 48.

Objawienia Matki Bożej w Gietrzwałdzie, dla ludu katolic-
kiego według urzędowych dokumentów spisane. W Prusberdze
1878, Drukiem i nakładem drukarni Warmińskiej (J. E. Pohl).
str. 80 z widokiem kościoła w tekście i drugim na okładce.

[The page contains extremely faint, illegible handwriting, likely bleed-through from the reverse side.]

ZJAWIENIE NAJSW. MARYI PANNY
W GIETRZWAŁDZIE.

wracając z przechadzki, przy klonie się był zatrzymał. A przybiegłszy potem do matki, która na nią na drodze czekała, zawołała: „Ach mateczko! teraz widziałam bardzo piękną Pannę żywą, siedzącą na tronie złotym, ozdobionym perłami. Patrzała na mnie i na X. Proboszcza. Nad nią była taka jasność, że aż mi się w oczach ciemno zrobiło. Czułam wtedy wielką bojaźń, zdawało mi się, że już będzie sąd ostateczny. Chciałam krzyczeć, ale nie mogła, chciałam uciekać, ale nie byłam w stanie ruszyć się “

Nazajutrz wieczorem przyszła Justyna z kilku innymi dziewczętami pod klon i tu zaczęły, jak zalecił X. Proboszcz, odmawiać Różaniec. Wtém zadzwoniono na Anioł Pański. „Podczas dzwonienia — tak opowiada Justyna — rozświeciło się nagle drzewo. Po zaczęciu trzeciej tajemnicy radośnej, zjawił się ten sam tron, jaki wczoraj widziałam. Po chwili zstąpiła z Nieba Pani, w niewypowiedzianej jasności, otoczona Aniołami, i usiadła na tronie. Aniołowie oddawszy Jój pokłon głęboki, stanęli po obu stronach. Pani, która się pokazała, była przedziwnej piękności, z głowy nie zakrytej spadały włosy jasne, długie, rozpuszczone, oczy miała niebieskie, spojrzenie nadzwyczaj łagodne i miłe porываło za serce. Suknia Jój była biała. Ręce trzymała spokojnie na kolanach złożone. Z rąk, nóg i szyi rozchodziły się jaśniejsze pro-

Kurzer Bericht

über die

Ercheinungen

Ich bin die unbefleckte Empfangene!

Erlebet alle Tage den Rosenkranz!

Unserer Lieben Frau

zu Dittichswalde.

Es war am 27. Juni 1877, daß der deutsche Reichskanzler in Rissingen mehreren protestantischen Predigern gegenüber die in den letzten Jahren in

Freiland und Landland den vorerwähnten Winter
getreideerzeugnisse als Lebensmittel und
sonstige Zwecke zu bestimmt, weshalb das durch den
Einfluß der Frost die Flugs sehr zu befürchten waren.
Am letztgenannten Tage war die selbe Sache sollte
an der nächsten Sonntag das heilige Wälder ein
sonne belichtete Schallte die selbe Veranstaltung
habe geben, das das Gegenwärtig sei der jungen Welt
die von Reichthum bezeugt nicht Erklärungen zu
nehmen. Im Winter dieses Jahre ähnlich, noch
hat die der stehende Jüngling Sankt ein
in Magelungen ihrer Natur das Dittschmalte,
einem freundlichen Nachbarn in der 18. Jüngling
pfeifen, eine kurze Minute vor der Schenkung
Sitzstellen entfernt, auf den Weg nach seinem Ge-
meindehause. Man hat die selbe schon die
18. von bestanden, welche im Winter Winterland dem
Gefährte der ersten 18. Kommanden voransteht
oben. Beim Weinland, eine von Sankt
von der Herrschaft in Dittschmalte ziffern, wendet
sich das Land zum Weide um und bewachte nun auf
einem im Flurgarten befindlichen Abergange eine
Beschreibung, wie sie auf dem best. Lande
bestanden ist. Diese Beschreibung beschrieb die
selbst die am 21. Juli abends von da an bis
zum 18. September täglich drauß beim Weiden
während das Korkenangebot und dann noch
es ist vom 12. bis 16. September, an den Tagen, an
den dem Winter, wenn das Abergange eine
Wintergebot, eine errichtet wurde. Jüngling
von Wäldern haben in jenen Tagen unter
dem Weinlande zu Dittschmalte gebietet und das
Land und die drei andern Personen beschützt, welche
in Gemeinshaft mit demselben jene Einrichtungen
geändert wurden. Die gewöhnliche Art und die
die Hebung der bis jetzt man die selbe Erde
von Frau und Vögel zu sammeln können, weil
aber noch beizugehen, in Wäldern die Heber-
gebot von der Vögel und Hebermaturität jener
Vorgänge zu bezeugen.

Der ich über das Einzelne näher unterrichten will,
möge es nicht verfehlen, die „mit Genehmigung des

hochwürdigsten Bog. v. von Ermland" in Braunsberg erschienene Heine Schrift, unter dem Titel: „Die Erbsünde wegen in Teilschuldthe für das katholische Volk, nach amtlichen Verträgen vorgeschickt" zu lesen. Daraus ergibt sich auch, daß die Erbsündennarr auch noch für die Folge an der Heile Fortführung. Maria Himmel steht uns Maria Weib zu erwarten hat, daß zahlreiche Menschen und geistiger Reicht der Hilfe der uns steht unter neuen Jungfrau und dem Rosenkranz-arbeit zu stehen werden und das das Vertrauen auf die Heiligkeit Mariens, durch die Hingabe in Danksagung in den besten Kreisen sich verbreitet und gesteigert hat.

G e b e t.

Unter deinem Schutz und Schirm stehen wir, o heilige Gottesgebärerin! verschmähe nicht unser Weib in unteren Hohen, sondern erlöse uns jederzeit von allen Gefahren, o du glückseligste und genedigte Jungfrau! unsere Frau, unsere Mütterin, unsere Kürsprechin! verschme uns mit deinem Sohne, empfiehl uns deinem Sohne, stell uns deinem Sohne vor!

Auf! Ich, o heilige Gottesgebärerin!

Auf daß wir würdig werden der Verheirathungen Jesu Christi!

Safre Regina.

Bei gedächst o Königin, Wüster der Barmherzigkeit! Du, unser Leben, unsere Wonne und Hoffnung, sei gedächst! Zu dir rufen wir verwandte Ewa's Kinder! zu dir setzen wir trauernd und weinend in diesem Thale der Thränen. Nun, so wende denn, o unsere Körsprechin, deine barmherzigen Augen uns

zu; und zeige uns nach diesem Glende Jesum,
die gebenedeite Frucht deines Leibes, o du
gütige, o milde, o süße Jungfrau Maria!

Memorare.

Gedenke, o süße Jungfrau Maria! wie es
noch nie erhört worden, daß einer von denen,
die um deinen Schutz flehten, deinen Beistand
anriefen und zu dir ihre Zuflucht nahmen,
jemals sei verlassen worden. Von dieser Hoff-
nung belebt, flehe ich zu dir, o Jungfrau aller
Jungfrauen, Königin der Engel und Mutter
unseres Herrn Jesu Christi! Zu dir blicke ich
auf, o Meeresstern! Weinend und seufzend werfe
ich armer Sünder mich dir zu Füßen.

Verschmähe meine Bitte nicht, o Gebieterin
der Welt und Mutter des ewigen Wortes! --
sondern neige dein Ohr und erhöere mein
Flehen in diesem Thale der Thränen, jetzt
und besonders in der Stunde meines Todes;
o milde, o süße Jungfrau Maria!

O Maria, ohne Sünde empfangen, --
bitte für uns, die wir unsere Zuflucht zu
dir nehmen!

Maria, Zuflucht der Sünder, -- bitte
für uns!

M. B. 76, 7. 1878. 7. 1878.
H. H. 76. 7. 1878.

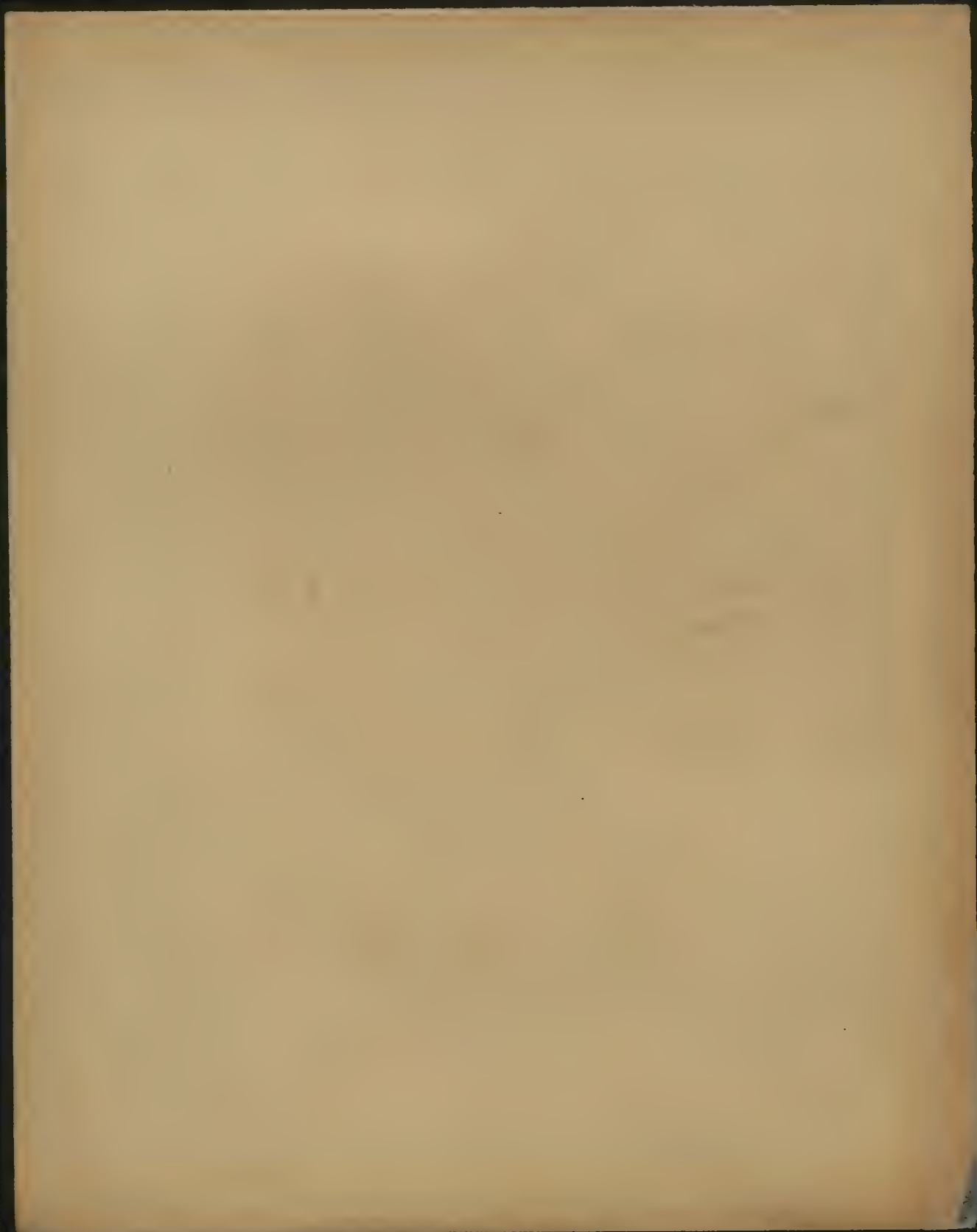
Verlag von B. Schlen, M. Gladbach 1878 (Rheinpreußen).

207

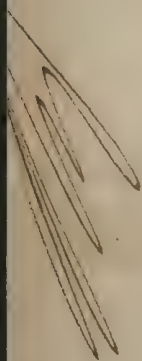
Głogowiec w. (w dycezyi warszawskiej)

W Głogowcu wsi dawnej ziemi gostynińskiej, dawn. guber. ni warszawskiej, powiecie kutnowskim, jest kościół parafialny pierwotnie z drewa przez Jana Głogowskiego herbu Grymata wybudowany i r. 1433 przez jego wdowę Wichnę wna z synami uposażony, a przez Pawła Głogowskiego dziekana Katedr. płockiej wymurowany ~~XXXXXX~~ w stylu gotyckim roku 1573; w głównym ołtarzu tegoż kościoła znajduje się cudowny obraz M. P. Maryi piastującej dziecię Chrystusa do 2 łokci wysokości i tyleż szeroki, pokryty srebrną wykładką sukienką z liwnami wotami. Obraz ten starożytniej szkoły malarzkiej, (nieco do łęczyńskiego podobny) miał, wedle podania, jeden z Głogowskich przywieść z Grecyi, otrzymawszy go wdane od cesarza. — Największy odpust bywa na Narodzenie M. P. Maryi d. 8 Września.

Ob. wiadomość o kościele parafialnym w Głogowcu, przez Wincent. Hippol. Gawareckiego, w Pamiętniku religijno moralnym 1845 Tom VIII, str. 385-396.

Głogów miasteczko w obw. rzeszowsk., w
 dawnej dycecezyi krak. dziś w dycecezyi przemysk.
~~Obraz~~ Za miastem ^{na piaskach} (był kościółek N. P. Ma:
 ryi śnieżnej i w nim ~~obraz~~ cudowny obraz
 N. Maryi P. [kościółek ten fundował w XVIII wieku ^{Foras studienka}
^{z wodą cudowną.}
 oraz z prebendarzem Kasper Jeliła Małkowski
 miecznik chetmiński. Około r. 1736 Jan Kazimierz
 Lubomirski starosta bolimowski dziedzic Głogowa
 przybudował do tego kościoła chór większy i fun:
 dował wienyście lampę. Kościółek ten konsekrowany
 r. 1744. Wdowa po Janie Kazim. Lubomirskim Urszula
 z Branickich starostina bolimowska ^{r. 1763} fundowała tu
 misjonarzy, którzy ten drewniany kościółek roze:
 brawszy wgmurowali nowy. Po suppresyi misyo:
 narzy za Józefa II przeniesiono nabożeństwo (i
 obraz?) do Jary fund. r. 1606 przez dziedzica Witko:
 Jaja Szytka ligęz, gdzie się też obraz ten woltarzu w Kaplicy
 znajduje, malowany na płótnie przybite na desce, z sukienką ztoioną z drewna
 rzeźbioną. Obraz ten (na wzór N. Maryi P. wleżajtku) wysoki 45 centimet. szeroki
 31 centimetr, przedstawia Opatrzność z dziećmi. — Jest pieśń o N. Maryi P.
 Głogowskiej, której początek: Matko najświętsza piękne Kochanie" i t.d.
 Ryzytu setyk.

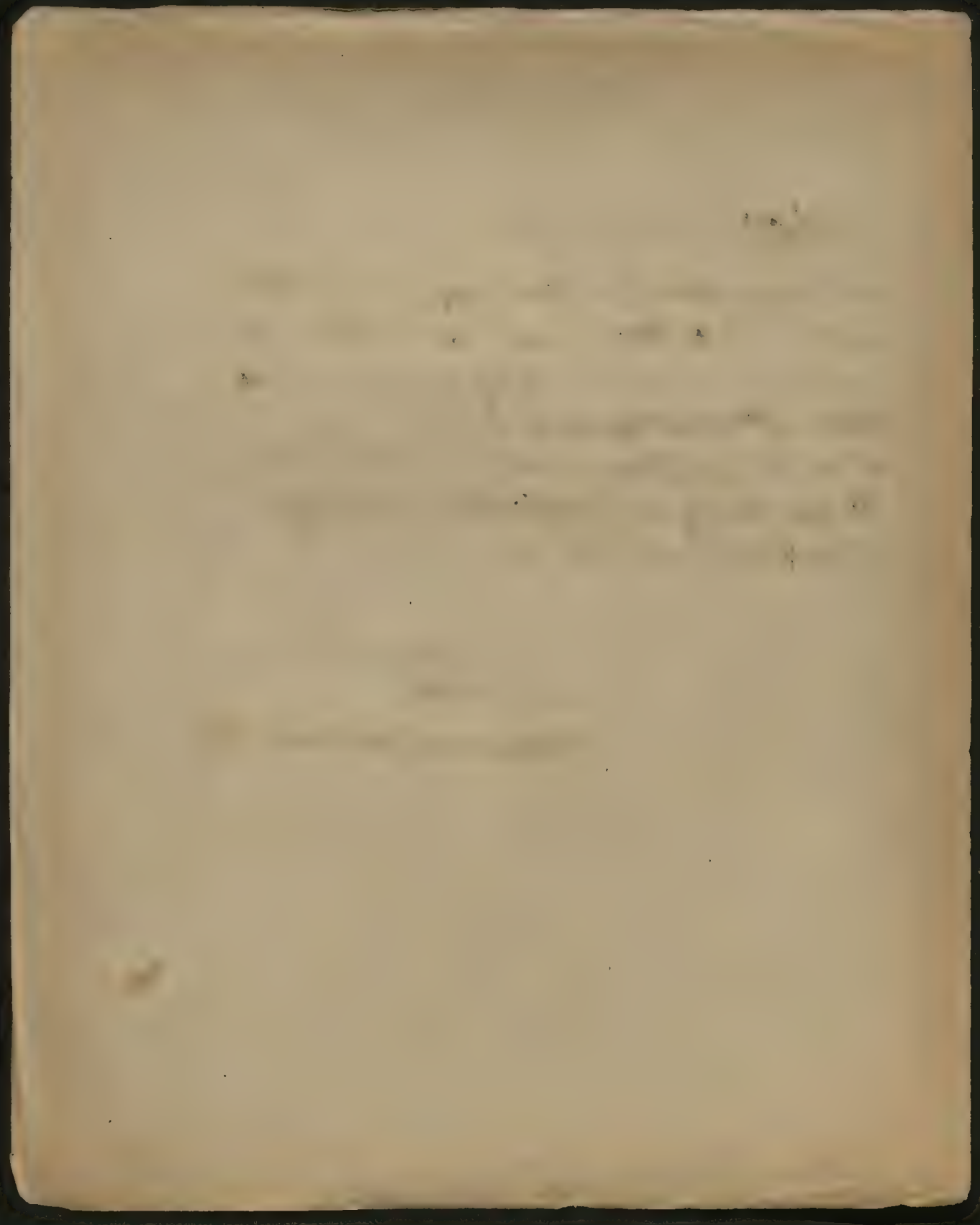

Głuchow w. (dycecz. warszawska)

W Głuchowie dobrach arcybisk. gnieźn. w województwie
raawskim milę od Rawy odprawita się Komisya cudow
mych obrazu N. P. Maryi w Kościele parafialnym, przez
Balera Litrakowskiego kanon. towick. i Andrzeja
Felisa Mniszewskiego kanonika Kuzelow. na in:
Stanysa Wawrzynca Grocholewskiego proboszcza
głuchowskiego d. 29 kwietn. 1764.

(Kurier warszawski 1764 Septe:
ment nr 35)

Catalogus libr. Vladisl. p. 2. 1877

Głuchow w. (w diecezji warszawskiej)

W kościele parafialnym jest cudowny obraz
 Złotki Boskiej, przy którym zdziałane 3 cudowne
 wlezenia ~~gd~~ w r. 1820 i 1823 opisał z. P. Michałowski
 (Pobofsz) Głuchowski) W. - Rękopis ten widziałem w
 zbiorze x. Ignacego Polkowskiego w Krakowie. - Obraz
 (Kopia dawna Przestachowski) malowany na płótnie z Łokcie
 wysokości $1\frac{1}{2}$ łokc. szeroki, w sukience srebrnej, z wotami. Prze-
 niesiony ten obraz z starego drewnianego kościoła istniejącego już
 r. 1440, do nowego wymurowanego r. 1786 kosztu prymasa Os-
 trówskiego, pod nadzorem proboszcza x. Grucholewskiego?

Godow (w wojew. lubelsk.)

W kaplicy na pagórku jest Obraz cudowny Śl. Maryi
L. Loretańskiej. Wś' tę darował Jezuitom w Kaliszu
Bernard Maciejowski arcybisk. gniezn. 1589 r.

Cuda i Taski tego obrazu wydane są w Dublinie r.
1739.

Ob. (Bystrzonoński Woj. I. 7:)

Monor Najświętszej Maryi
historycznie wyrażony. Kalisz
1741. 8° str. 72.

Historja cudownego obrazu Godows:
Kiego drukowana w Dublinie 1735.

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
LIBRARY
1000 S. MICHIGAN AVE.
CHICAGO, ILL. 60607

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
LIBRARY
1000 S. MICHIGAN AVE.
CHICAGO, ILL. 60607

Gołęb

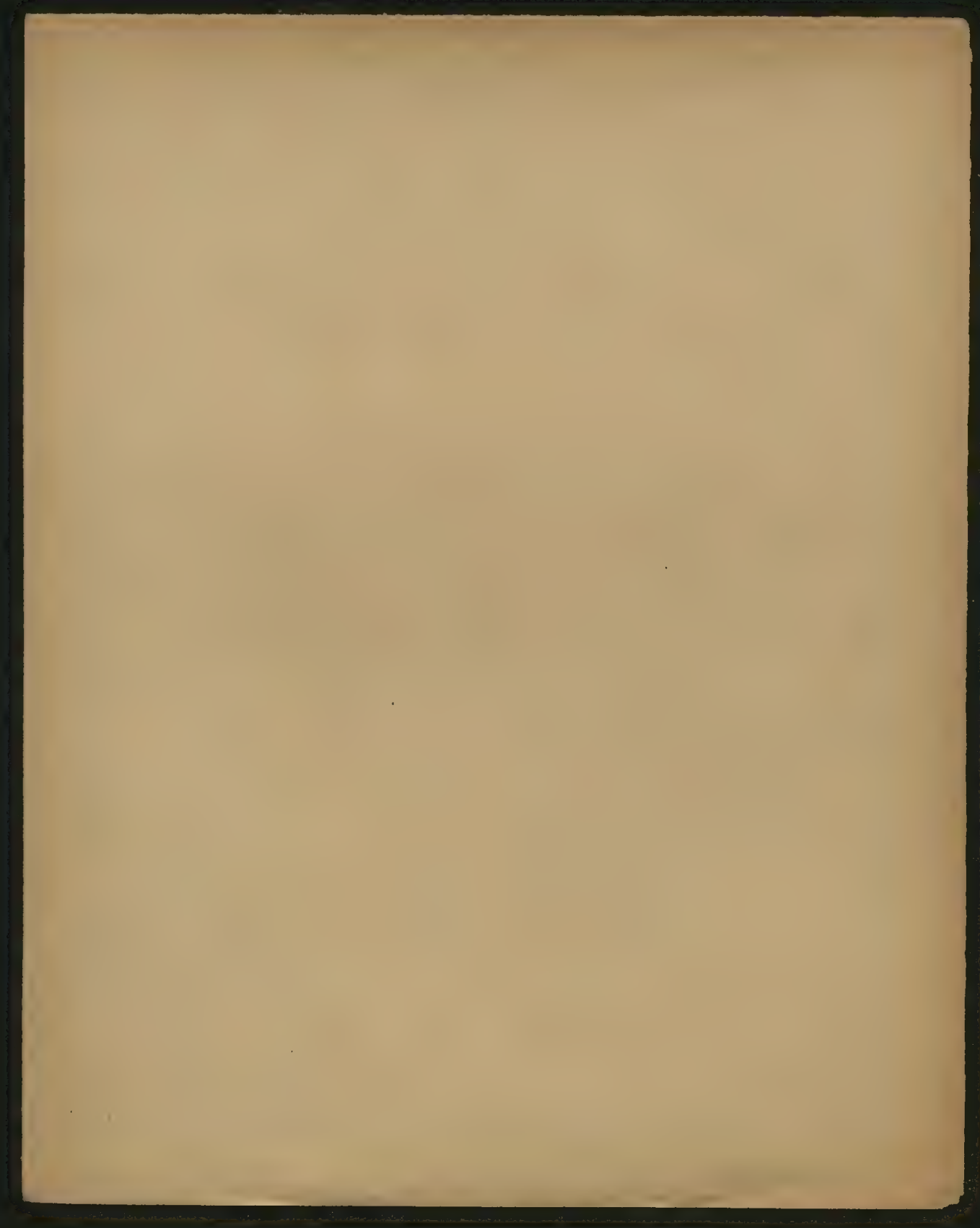
(w dycecyi lubelskiej.)

X. Grybowski proboszcz gołębski, powróciwszy z pobożnej pielgrzymki do Loretu, wystawił r. 1650 Kaplicę N. M. P. Loretańskiej i w niej przywieszony Obraz N. Maryi P. Loretańskiej umieścił, który słynie cudami. (Ob. Prusze: More

Gosprydowa w. (Diecezja tarnowska)

W kościele parafialnym erygowanym około r. 1440, a wyśta-
wionym r. 1697 na nowo z drzewa, mającym na suficie malowa-
ne r. 1756 sceny z życia N. P. Maryi, jest w wielkim ołtarzu
cudowny obraz N. P. Maryi pięknej roboty, - liźnemi wotami,
o którym Wiryta d. 7 listopada 1773 przez Kasp. Paszyca kano-
nika krakow. dokonana wspomina: *„in hac ecclesia altare
majus B. M. V. gratiosae miraculis clarae,”* i przytacza, że się
tam znajduje „*Registr. cudów Matki Bożej*,” którego to rękopisu
dziś już nie ma. - Dł. Korśki zamieszcza Tarnicką odę na cześć
tego obrazu. - Przednicem Gosprydowy był Garlicki (za wtadyś:
Tawa IV).

Gostyn'

Gostyn' miasto ^{dr. 1278} w Wielkiej-Polsce w diecezji poznańskiej, należało w XIII w. do Przedpełków, r. 1430 do Bartosza z Wisemburga który tu tegoż roku kościół parafialny wy-murował, a w XVI w. do Gostynińskich. Dość kościoła parafialne-go była za miastem na wysokiej górze zwanej Górą św: tą odwieków kaplica z cudownym obrazem P. Maryi malowa-^(który się zjawił pastorem) nym na drzewie cedrowem, wyobrażającym Matkę Boską z nakiem na głowie trzymającą na lewem ręku dziecko Jezus, a w prawej rękawiczkę róż. Obraz ten pożyłszy wiekiem ma u dołu po prawej stronie litery S. P. w skutek czego jest podanie że go miał malować Stanisław Borek kapłan kościoła parafialnego w Gostyniu. Obraz ten komisyją duchowną przez Jana Lubrańskiego bisk. poz. r. 1511 wyznaczoną, za ~~dużą~~ cudowną uznano. R. 1512 dzieć Stanisław Gostyniński wraz z plebanem miejscowym Stanisławem z Sporowa wystawili nowy kaplicz, z muru pruskiego, pod tytułem Nawiedzenia N. P. Maryi. - R. 1668 dzieć Gostynia Adam Florian Konarszewski herbu Węgrby za poradą x. Stanisława Grudowicza proboszcza kościoła św. Marii Magdaleny na Śródcie w Poznaniu, założył przy niej klasztor xx. Filipinów. Żona jego Zofia z Opalińskich Konarszewska pro-wadziła dalej budowę nowego kościoła jezuitów za życia męża d. 8 Września 1675 rozporządziła, i takową na wzór kościoła S. Maria de la Salute w Wenecji, pod sterem architekta zwanego Katanańczy dokonała. Stropy i wspaniały ten kościół poświęcony został d. 8 Września 1698. Kopułę wielką stawiał r. 1726 architekt Ferreriusz de Pompe z Rydzyny

odd. 12-16 maja 1926)

Do przeprowadzonej powstórnej Komisji duchownej, obraz dekretem Konsystorza poznańskiego z d. 2 sierpnia 1926 przez Karola Poniatkiego infragana poznań. za cudowny ogłoszony został. - Rozległe gmachy klasztorne wystawiła Heronika z Koneżew; kuch ziona Marięja Dymielskiego Kasztelana poznań. która się także do uposażenia klasztoru znacznie przyczyniła i wewnątrz kopuły kościelnej malowidłami przez malarza Jerzego Wilhelma Verümhernt al fresco r. 1746 przyozdobić data. Nowościami czasu x. Waworzyńiec Kusniak proboszcz Kongregacji r. 1865 Karat malowidła odnowić przez Mikołaja Baur i Juliusza Frank z Monachium oraz przez x. Bernarda Freibisz. Druż kościoła są następujące Bractwa 1) Rozania Św. od r. 1687. 2) Konfrater. nia świętych cytonków od r. 1675. 3) Bractwo Niepokalanego Łożnia N. L. M. od r. 1694. 4) Bractwo wotremieźliwoci od piąta wódki od r. 1844. 5) Bractwo Rozania Św. za Koneżewych od r. 1648. 6) J. Alojzego i J. Stanisława Kottki od r. 1846. 7) J. Kapłana Maki Pańskich od r. 1846. 8) J. Franciszka Xawerego od r. 1840. 9) J. Stanisława od r. 1864. - Cudowny obraz podziar wojny r. 1655 wywieziono do Łęka. Oprócz Obrazu cudownego N. L. Maryi w wielkim ołtarzu, jest jeszcze w ołtarzu pobocznym po lewej stronie łaskami Synoga figura z drewna Matki Boskiej Połonej trzymającej na łonie idącego z Krzyża Chrystusa która przed r. 1544 przez heretycką Zborowską Kasztelanową Krak. (?) do starej studni wrzuconą została. Dział jest kapliczka nad tą studnią. - Jest też w ołtarzu boczny cudowny Krucyfiks rzeźbiony.

Za miastem na wzgórzu nad rzeczką Kaną jest gmach watem opasany z dawnego zamku w którym w XVII w. mieszkał Stanisław Gostyński Kasztelan Krzywiniński, a później Radziewski. Same miasto ma przywilej Przemysława Krzywa wielkopolsk. z r. 1278. Sędzią fundował dziedzie Gostynia Mikołaj z Przedpełkows r. 1301.

22
Prospekt wesoty miłosiernych ocrz Przenajświę-
szej Maryi na smutne ludzkiej niedoli przy-
padki z Góry Sw. Gostyniskiej łaskawie obrocony,
albo Zebranie cudów przy obrazie Śl. Bogaro-
dzicy Panny przed Gostyniem doznanych, a
teraz ostatnią Komissią R. P. 1726 d. 12 Maja
odprawioną potwierdzonych, przez OO. Kongre-
gacyi Oratorium Gostyniskiego S. Philippa Ne-
riusza publicznemu widokowi podane R. P.
1726 d. 15 Sierpnia. W Poznaniu, w druk.
Akademick. 4 to Kart 4 i str. 314 (autorem x.
Szymantowski Filipin.) (dł. Jędrzej z Leszczyńskich
Kiełme Wierzywieckiej)

Lamiotka jubileuszu dwuchsetletniego Zgro-
dzenia XX. Filipinów na Górze Świętej Gos-
tyniskiej R. P. 1868. Poznań nakładem Zgro-
madzenia XX. Filipinów 1869 (czcionkami Sudoi-
ka Merzbacha). 8° Tom I Kart 2, str. V i 335. —
Tom II Kart 1, str. 248 i XXVII (spis) /: Kronika Kłoz-
toru po większej uszci przez x. Kaspra Domini-
Kowskiego z 1866 spisana).

Najświętsza Maryja Panna w obrazie na Świętej
Górze cudowna w Kościele Króley Filipinów
pod Gostyniem. — Rycina in 8° Ataloyt: w górze N.
P. Maria trzymająca P. Jezusa na lewej ręce, u spodu
widok Kościoła. — przydziele: Żywot Najsw. P. Bogar-
rodzicy Maryi ku nauce i zbudowaniu niewiast i dzieci
napisany przez ks. Jana Hirschera, a przetłóżony na
polskie w Zgromadzeniu ks. ks. Filipinów na Świętej Górze
pod Gostyniem. Grodzisk czcionkami Augusta Schmiedke,
1855. 8vo (Ad.)

Balinę: Starożytna Polska I. 109.
Janek Stanisław: Jezusowi w wielkim Kamieniu, kazanie w
Gostyniu. Leczno 1677. fol.
Pruszy: Morze.

Cudowny Obraz N. Maryi P. w Gostyniu
 drzeworyt 12mo oraz Krótkie wiado-
 mości o cudownym obrazie Matki Bos-
 kiej w Gostyniu. pag. 113 - 124
 w "Piąt Kalendarz polski ludowy
 na rok 1879" utorzył Józef Choufzowski
 Rok II. Poznań 1878.

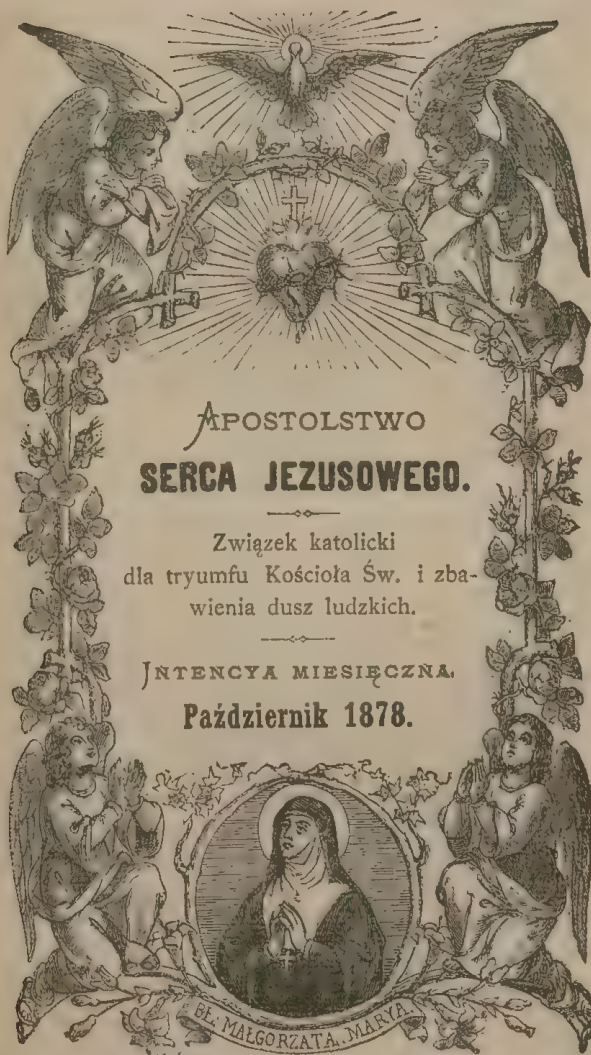
Obraz ten u Filipinów w Gostyniu na
 drewnie cedrowym wyobraza N. P. Maryję
 trzymającą na lewem ręku Jezusa
 na rękunce orzeł polski, na dole litery
 S. B. Obraz ten malował Kaptan
 Kosiuta farnego w Gostyniu Stanisław
 Borek, dekret ogłaszający ten obraz
 za cudowny wydał 1512 r. Jan z Góry
 Onhidya koni i Oficyał Poznański. - jest
 u wielkim ołtarzu dno

Krótkie wiadomości o cudownym obrazie
 Matki Boskiej w Gostyniu (i drzeworyt)
 str. 204 Nr. 26 Rok I 1878 Lech
 tygodnik ilustrowany (Chruszowski)
 Poznań. 4to
 Ob. Przegląd/ki: Pamiętka jubileusz 1868.

Kościół w Liasycynie w Prusach
zachodnich (na drodze z Gniewna do
Czerwińska) rok 1879 Rok II
nr 29 p. 221.

kościół z drewna stojący z marmurową i chrześcijańską
koroną z białym w wielkim ołtarzu
widownym - Kościół istniał 1398.
- objawił się za dnia przy studzience
gdzie dziś Kapliczka.

Konarska, powołani Ks. Wiśniowieckiego kas-
lubińskiego - dla to ordery Świętych i do uposażenia
Zgromadzenia, najniższy przyznany im Heronika
Konarska matronka Maria deyselskiego
Kasztel. poznańskiego. te zapisy Zgromadzenia uw-
downie nakreślonego roku 1751. - tak i. oo. Filipini
panem Kasławy posiadają umiarn. Dobra. —

Cena dwa centy (4 fenigi).

SPIS RZECZY:

I.	Patronka: św. Jadwiga	292
II.	O Komunii Wynagradzającej	296
III.	Jakim sposobem rozpowszechniła się Ko- munia Wynagradzająca	300
IV.	O obrazie łaskami słynącym N. MARYI P. w kościele św. Piotra i Pawła w Krakowie	306
V.	Rachunek sumienia z grzechów zaniedba- nia przeciw 3-mu przykazaniu Bożemu	307
VI.	Błogosławieństwa Najśw. Serca P. JEZU- sa w naszym kraju	313
VII.	Od Przewodnika krajowego	316
VIII.	Inteneye szczególne Apostolstwa	316
IX.	Inteneya na miesiąc Październik	318
X.	Modlitwa miesięczna	320

Dyplom zelatorski. Wszystkim tym, którzy przykładem dobrym innym przyświecają i przynajmniej przez 6 miesięcy gorliwie starali się o rozszerzenie Apostolstwa, najchętniej da Przewodnik krajowy dyplom zelatorski. Trzeba się o ten dyplom do Przewodnika kraj. zgłosić przez Przewodnika miejscowego; a gdzieby Przewodnika nie było, przez najdawniejszego Zelatora lub Zelatorkę. Jeśliby w parafii ani Przewodnika, ani Zelatora Apostolstwa nie było, mogą sami wprost do Przewodnika krajowego o dyplom napisać.

Wysyłki druków. Przewodnikom miejscowym, Zelatorom, i tym, którzy Inteneye miesięczne stale biorą, jakoteż wszystkim Księżom daje się Inteneye i druki Apostolstwa na wypłatę kwartalną. — Wszystkich zaś innych uprasza się, aby przy zamawianiu Inteneyi lub innych książeczek dołączyli tyle pieniędzy, ile zamówione rzeczy kosztują. Jeźliby przy zamówieniu nie dołączyli pieniędzy, tym pośle się paczka za zaliczką pocztową.

IMPRIMATUR.

ANTONIUS,

Episc. Amathunt. et Vic. Apost. Cracov.

Cracoviae, die 6 Septembris 1878.

Nakładem X. Michała Mycielskiego T. J.

W Krakowie w drukarni „CZASU“, pod zarz. J. Łakocińskiego

dają swobód nawet dla zbrodniarzów, dla kryminalistów, zakonnikom tylko chcieliby nałożyć kajdany nie tylko na nogi i ręce, ale i na usta. — „Świat się będzie weselił, a wy smutek mieć będziecie, i będziecie płakać i lamentować.“ (Jan 16). „Jeśli mnie prześladowali i was prześladować będą.“ (Jan 15). Ta przepowiednia P. JEZUSA spełnia się ustawicznie na zakonach. Im lepszy, im gorliwszy zakon, tem więcej ma tego smutku, tem srożej prześladowany. — Mili Czytelnicy! czemuż to źli ludzie tak nienawidzą, tak prześladują i spotwarzają zakony? Oto jedyna przyczyna tego jest ta, że zgromadzenia zakonne obowiązują się w sposób doskonały służyć P. JEZUSOWI; że szerzą gorliwie chwałę P. JEZUSA; odwodzą ludzi od grzechu, a pociągają ich do Serca P. JEZUSA, do życia cnotliwego, do życia wedle Serca JEZUSOWEGO. I to właśnie bezbożnym się nie podobą — i dlatego ich prześladują. I za te prześladowane zakony mamy się w tym miesiącu modlić. Prośmyż więc Serce P. JEZUSA, aby ich broniło od nieprzyjaciół, i zachowało w swęj szczególniejszój opiece. Prośmy téż o tę łaskę dla wszystkich zgromadzeń zakonnych, aby jak najdoskonalej naśladowały P. JEZUSA, i dla samego P. JEZUSA żyły, pracowały, cierpiały, aby przykładem świątobliwego żywota lud Boży budowały, i do Serca JEZUSOWEGO pociągały.

Modlitwa miesięczna codzienna.

Boskie Serce P. JEZUSA ofiaruję Ci przez Serce Niepok. Najś. MARYI P. wszystkie modlitwy, sprawy i krzyże dnia dzisiejszego. Łączę je z tą intencją, w jakiej Ty Sam za nas na ołtarzu się ofiarujesz.

A mianowicie ofiaruję Ci je za Kościół św. katolicki, za Ojca ś. Leona XIII. i za wszystkie Zakony przez bezbożnych ludzi prześladowane. Racz je bronić i zachowywać w swjej opiece. Amen.

3. O zamawianiu intencji miesięcznych i o placeniu za nie. Miesięczne intencye odbierają Członkowie Apostolstwa przez Przewodników miejscowych, a gdzie tych nie ma przez Zelatorów lub Zelatorki, którzy takowe zamawiają u Przewodnika krajowego. Kto z Przewodników miejscowych zamówi raz pewną liczbę intencyj miesięcznych, temu się ta ilość posyła tak długo, aż nie uwiadomi Przewodnika krajowego, że sobie życzy więcej lub mniej.

Kto *mniej* egzemplarzy intencji mieć pragnie, niż pobierał dotąd, niechaj uwiadomi o tem Przewodnika krajowego najpóźniej do 10 poprzedniego miesiąca.

Ko ich *więcej* żąda proszony jest równie, aby wcześniej o tém doniósł. Można jednak, jeżeli komu intencji niespodziewanie zabraknie, zażądać drugiej lub trzeciej ich przesyłki w ciągu miesiąca.

Cena intencji jest po 2 centy albo 4 fenigi za egzemplarz. Kto jednak odbiera intencji mniej niż 20 powinien oprócz tego wynagrodzić koszt przesyłki.

Za niesprzedane intencye Przewodnicy miejscowi nie placą, jeżeli je odeszły *franko* i *wczas*, to jest najpóźniej 12go miesiąca, który na intencji wydrukowany.

Płacą Przewodnicy miejscowi i Zelatorowie za intencye albo każdą razą po ich odebraniu, albo przynajmniej co kwartał z dołu,

tj. w Marcu, Czerwcu, Wrześniu i Grudniu.

4. *Obrazy olejne Serca P. JEZUSA.* Docho-
dzą nas z rozmaitych stron zapytania o o-
brazy olejne Serca P. JEZUSA i N. MARYI
P. — W miejsce odpowiedzi polecamy ni-
niejszém wszystkim pana Alojzego Pazda-
nowskiego, malarza w Nowym Sączu, który
dwa obrazy Serca P. JEZUSA bardzo pięknie
i tanio wymalował. P. Pazdanowski maluje
obrazy Serca P. JEZUSA i N. MARYI P. po-
dług najlepszych wzorów włoskich i niemie-
ckich, 69 centim. wysokie a 50 centim. sze-
rokie za 12 złr. jeden, obraz o połowę większy
kosztuje 18 złr. w. a. Ramy złote gładkie
lub rzeźbione można tamże zamówić po ce-
nach umiarkowanych.

5. *Prośba.* Nieraz się zdarza, że osoby pi-
szące do Przewodnika krajowego o prze-
syłki, dziwią się może, że odeń nie odbie-
rają odpowiedzi. Zapewne miło by było
Przewodnikowi, gdyby mógł na każdy list
odpisać, ale ponieważ ich odbiera na każdy
miesiąc około 500 lub 600 od Członków Apo-
stolstwa, więc prosi wszystkich doń piszących
o łaskawe wyrozumienie, bo żadną miarą
na tak wielką liczbę listów odpisywać nie
jest w stanie i chyba wtedy tylko odpisać może,
gdy koniecznie sprawa tego wymaga.

6. Do liczby *Przewodników miejscowych*,
*u których mogą Członkowie Apostolstwa do-
stać wszelkich druków Apostolstwa, obrazków,*

medalików i t. p. przybył także W. Ksiądz Wojnar, dyrektor Apostolstwa w Krośnie, który łaskawie nam w tej mierze swą pomoc przyrzec raczył.

7. *Memento codzienne.* Liczba kapłanów, którzy obiecać raczyli, że będą polecać przy każdej mszy św. intencye Apostolstwa, wynosi obecnie 322. Prosimy bardzo i innych kapłanów, aby raczyli przystąpić do tego codziennego memento, i łaskawie oświadczyć się z tém Przewodnikowi krajowemu.

IV. Obraz Cudowny Najświętszej MARYI Panny i kościół pod Gostyniem.

W dawniejszej Wielkopolsce, którą teraz zowią prowincją poznańską, wznosi się blisko miasta Gostynia, znaczne wzgórze, które od niepamiętnych czasów nosi imię Góry świętej. To imię nadał jej lud pobożny dla łask i cudów, których tu przy obrazie Najś. Maryi Panny doznawał. Trudno dojść tego, kiedy i z kąd ten obraz dostał się na Górę świętą, ale domyślać się można na pewne z zapisku w dokumencie z roku 1511, że już przed tym rokiem i w odleglejszych wiekach czci on wielkiej w całej Wielkopolsce używał. Tak liczne już bowiem w tym czasie odbywały się do niego pielgrzymki pobożne, że w roku 1512 zdała się kapliczka, w któ-

Obraz cudowny Matki Boskiej Gostyńskiej.

rój był umieszczony, za szczupłą, bo potrzeba
było obszerniejszy wystawić kościółek.

Równie nie masz pewnych świadectw na

Widok kościoła na Świętą Górę pod Gostyniem.

to, kto ten obraz malował. Wedle starych podań, miał go malować pewien kapłan od kościoła farnego w Gostyniu, nazwiskiem

Stanisław Borek, który też pierwsze litery swego nazwiska S. B., znajdujące się dotychczas na dole obrazu, wypisał.

W teraźniejszym kościele jest ten obraz umieszczony we wielkim oltarzu. Ma kolor nieco przyémiony, ale pełen wspaniałych i wdzięcznych rysów. Jest malowany na drzewie cedrowém, a wyobraża Matkę Boską trzymającą na lewém ręku Najmilszego P. JEZUSA, w prawej zaś kwiat róży, jako godło Jój panieństwa. Na sukience jest orzeł biały, jako herb Polski, z białych koralików.

Cuda i łaski, których pobożni przy tym obrazie Matki Boskiej Świętogórskiej albo Gostyńskiej doznawali, zostały po raz pierwszy w sposób urzędowy przez władzę kościelną poświadczone roku 1511. Powtórne śledztwo wytoczone zostało przez komisya Biskupa Poznańskiego Jana Tarły, która pod dniem 2 Sierpnia roku 1726 wydała wyrok, uznający obraz za cudowny i łaskami słynący, i pozwalający na mianowanie go temi tytułami w kazaniach i publicznie. Kto chce dowiedzieć się o tych cudach, niech czyta książkę pod tytułem: „Prospekt wesół“, w której wiele z nich zostało ogłoszonych drukiem.

Jak się wyżej wspomniało, stała od niepamiętnych czasów na Górze świętej kapliczka, która w r. 1511 dla starości zniesiona została, poczem był wybudowany nowy ko-

ściół przez dziedzica miasta Gostynia i pobożnego pielgrzyma Słupskiego.

Roku 1668 pobożny pan polski, nazwiskiem Adam Konarzewski, dziedzic dobr Chocieszewickich, i świątobliwy kapłan Stanisław Grudowicz, założyli na Górze świętej Zgromadzenie Księży Filipinów, których święta żarliwość w służbie Bożej, miejscu temu nadto czei przynosiła, i liczniejsze niżli dawniej pielgrzymki do obrazu cudownego sprowadzila. Dla téj przyczyny dawniejszy kościółek okazał się za szczupły, a bogobojny fundator klasztoru, Adam Konarzewski, postanowił nowy wybudować, którego tu obrazek jest podany. Wiele lat jednak upłynęło, nim stanął, jak go na obrazku widzimy. Przy zakładaniu jego fundamentów r. 1675 umarł bogobojny fundator; żona jego Zofia z Opalińskich prowadziła dalej budowanie to wedle wzoru i rysunku wziętego z kościoła w mieście włoskiem Wenecyi, zwanego Sancta Maria de la Salute. Po wystawieniu murów i wybudowaniu kościoła pod dach zostało poświęcenie jego odprawione dnia 8 Września r. 1698. Dokończenie jednak budowy dokonane zostało dopiero roku 1731, za staraniem X. Tomasza Zieleniewicza, Filipina, i głównie funduszem Księżnej Teofili Wiśniowieckiej, która w pierwszém małżeństwie była za Filipem, synem fundatora klasztoru Kongr.; kosztem zaś Weroniki, zamę-

żnej Mycielskiej, a wnuczki Adama Konarzewskiego, została kopuła wspianała miedzią pokryta r. 1756. Nareszcie na pamiątkę dwusetnego jubileuszu założenia Kongregacyi, przypadającej w r. 1868, zostały w tym roku ukończone piękne malowania w kościele, wyobrażające głównie żywot Najśw. Maryi Panny i znaczniejszych patronów polskich.

Kto widział kiedy tę wspianą świątynię na Górze świętej pod Gostyniem, jak wewnątrz i zewnątrz stoi obecnie wykończona, został niezawodnie uderzony jej majestatem, bo policzyć ją można do najpiękniejszych kościołów na ziemi polskiej.

Ale już w niej teraz nie masz chwały Bożej, a obraz cudowny nie odświeża się pobożnym pielgrzymem, bo Zgromadzenie XX. Filipinów w skutek nowych praw rozwiązane zostało i kościół zamknięty.

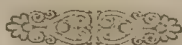
V. Błogosławieństwa Najśw. Serca P. JEZUSA w naszym kraju.

Przy końcu starego roku raczył P. Jezus rozdać więcej łask niż kiedykolwiek między tych, którzy w potrzebach swoich do Jego Najśw. Serca z ufnością się uciekali; zdaje się jakoby P. Jezus przez to chciał powołać wszystkich do czci Swego Najśw. Serca i zachęcić do nieograniczonej w Niém ufności. Nie podobna nam przytoczyć szczegółów

J. M. J.

PAMIĄTKA
z Świętej Góry Gostyńskiej.

Pieśń dawna
o Najświętszej Pannie Gostyńskiej.

Tobie po Bogu, pierwsza cześć i chwała,
Panno nad Panny, coś się godną stała
W ogromnej władzy swego majestatu
Panować światu.

Co świat, prócz Boga, ma wielkiego w cenie,
Co zmysły ludzkie bierze w zachwycenie,
To w porównaniu do Ciebie tak właśnie,
Jak świeca gaśnie.

Nikt ci nie zrówna w tak wielkim zaszczycie,
Żeć, co ożywia wszystkich, winien życie;
I ten, którego wielbią aniołowie,
Matką Cię zowie.

Ztąd, żeś jest Matką Boga w ludzkim ciele,
Godnie Cię wsławić nad anioła wiele,
Do wyśpiewania, ile w tym masz chwały,
Mały świat cały.

Dla tego nie dziw, że Ci nieprzestanną
W tym cześć świat daje, żeś Matką i Panną,
I żeś unikła, między ludźmi sama,
Grzechu Adama.

Bo to uczynić Bóg mógł, i przystało
Dla tej, z której się Słowo Ciałem stało,
Na tę, co Boga swą piersią karmiła,
Nie jest to siła.

Bóg synem Twoim, więc Ci tę cześć dawa,
Która rodzicom ma być wedle prawa,
Dla czego łącznie na Twe zawołanie
Wszystko się stanie.

Moc wielowładną Twą po wszystkie lata
Zna lud pobożny w różnych krajach świata,
Pociechę, zdrowie na tej dla was górze,
Zlewa łask morze.

Nie zgaśnie pamięć na czas długo-trwały,
Świateł, które tu cudownie jaśniały;
Nie pójdzie, co tu brzmiało, w zapomnienie
Anielskie pienie.

Czego dowody, choć ich nie wspomniemy,
I widzi ślepy i powiada niemy,
I ci świadectwo będą zeznawali,
Co zmartwychwstali.

Od głodu, moru, powietrza, szatanów,
Od niebezpieczeństw, zguby i kajdanów,
Od wszech niemocy, co się tu udają,
Wolni zostają.

Ty święta Matko, lepiej wiesz, co trzeba,
Nam daj posiłku podróżnym do Nieba,
Niechże w opiece Twój komu nie braknie,
Kto czego łaknie.

Jezusa Imię, w nim nasze nadzieje,
I Twoje w uścien naszych niech słodnieje,
Niech Ci brzmi chwała sercem w niebie wziętą,
Z Filipem świętym. Amen.

Góra S. Anny, także Góra Chetmoka
(Annaberg) w Górnym Śląsku (w obwodzie
wielkotrzeleckim. Pierwotną Kaplicę na wierzchoł-
ku góry zbudowano r. 1516, odrestaurował ją Jerzy
Adam Franciszek Gaschin. Cudowną figurę drewnianą s. Anny,
darowaną Anna Maria z Maltitzów Kostitz. Po
osiedleniu się tu Reformatorów z Krakowa, konsekro-
wano zbudowany wielki kościół r. 1633. Klasztor zaczął
budować Józef hr. Gaschin, dokonał go zaś brat jego
Ludwik r. 1733. Równocześnie wzniesiono w okolicy
Klasztoru 33 Kaplic czyli tak zwaną Kalwaryę. R. 1811
wzniesiono Klasztor. R. 1859 biskup wrocławski wcielił
miejscowości osiedził tu na nowo Franciszkanów z West-
falii, których gdy r. 1875 wydalono, na nowo r. 1887 Fran-
ciszkanie z Westfalii objęli klasztor.

(Ob. Książka Kalwaryjska dla
wygody pobożnych pańników przyby-
wających do Góry Sw. Anny w Górnym
Śląsku. Nakładem Klasztoru OO. Fran-
ciszek w Sw. Anni 1888. Drukiem A.
Marcy'go w S. Anni 1888. 8° str. 161.

1891

1892

1893

1894

1895

Górka duchowna (Lubińska) pod Smigłem
(w dycezyi poznańskiej)

25

Górka Duchowna dawniej, Górkę Lubińską zwana
wiesiedlecko miasteczka Smigła (w dycezyi ~~poznańskiej~~ poz-
nańskiej) leżąca należała już r. 1277 do posiadłości Kłasztora
Benedyktynów w Lubiniu. Kościół tutejszy (podług Książki
^{Augustyna} x. Janowicza Benedyktyna o cudownym obrazie Matki Boskiej Go-
reckiej wydanej r. 1760) miał fundować Piotr Dinnin; lecz naj-
prawdopodobniej wystawił go jeden z opatów lubińskich w XIV
wieku. Do pożaru r. 1691, odbudował go x. Janowicz pleban
i r. 1710 wystawił z przyrzeczeniem się Eleonory Jarażewskiej
każelanowej ^{Łódzkiej, Kozłowskiej} po lewej stronie wielkiego ołtarza Kaplicę
pokrytą blachą. — Cudowny obraz N. Maryi L. pod tym samym Łowiesze-
nia ^{zob. w. Tarnie Góreckim} (oprowadzony z Czech, wstawił się już cudami przed r. 1710,
mieszkał się on najprzód w wielkim ołtarzu, potem w Kaplicy po pra-
wej stronie, skąd r. 1760 d. 31 sierpnia, przez x. Józefa Łódzkiego
opata przemęskiego do nowo wybudowanej Kaplicy po lewej
stronie uroczystie przeniesiony został. x. Janowicz sprawił
r. 1760 do niego srebrne ramy, srebrną sukienkę i złociście koronę.
Kościół rozszerzył r. 1792 x. Roman Komolowski Benedyktyn pleban
miejscowy. — Największy odpust bywa na Matkę Boską Łowiesznią w wrześniu.

(Nabożeństwo do Najśw. Maryi L. Łowiesznią wraz z uia-
domościami o Jej stępnym Tęsknami obrazie w Goście Duchow-
nej, modlitwami przysgodnemi i drogą Krzyżową, wydane
przez Ks. H. G. miejscowego proboszcza. Dochód na upiórkę
nie kościółka. Poznań, w cionkami R. Schmädickego 1870.
8vo str. 258 K. 2 (pis i Dmytki druk) — miasta się tu str. 18-43 dość ja-
wa wiadomości o kościele i obrazie; str. 190, ~~200~~ i str. 201 dwie Listy
o cudownym obrazie w Goście.)

(Stanisław Gie-
burowski)
(autor)

żołęd hr. z Werbna Ławtowski biskup niemiecki archidyacon
i oficyant generalny poznański (dekretem synu (w Poznaniu d. 22
Maja 1758) obraz ten za cudowny ogłosił i cada spisane przez x.
Augustyna Janowicza benedyktyna plebana w Górze Lubin'skiej,
drukami wydać pozwolił. Komisyyja dla zbadania cudów w Kos-
ciele farnym wsi Gorki Lubin'skiej u Konezyli d. 17 Sierpnia 1757
x. Jakub Marciuszowski rektor Akademii Poznań'skiej i x. Mateusz
Grygier proboszcz świeciechowski wyznaczeni Komisarze.
(Obraz przedstawia do świątka Ł. Maryi nachyloną na prawą stronę na której obiema r-
kami trzyma Dzieciątko Chrystusa talca się z wyjątkiem r-ka)

Łaski i dobrodziejstwa świata ulubione przy
cudownym obrazie Matki Boskiej w Kościele far-
nym w W. O. Benedyktynów wsi Gorka Lubin'ska
zwiadzone, przez x. Augustyna Janowicza.
Poznań 1760. 4to (Obejmuje cada od r. 1691-1759)

Łaski i dobrodziejstwa świata ulubione przy cudow-
nym obrazie Matki Boskiej w Kościele farnym
W. O. Benedyktynów, wsi Gorka Lubin'ska nar-
wanej, różnego stanu i kondycji ludzkiej, w róż-
nych przepadkach, potrzebach i niespodziewanych
zdarzeniach, a dla powinnej wdzięczności, pamiętki i co raz
więkzego do poszanowania tego świętego Obrazu, i
wzywania protekcyi Najś. Maryi Ł. zachęcenia, przez
x. Augustyna Janowicza Zakonn. O. S. Benedykta,
Kościółta Gorki Lubin'skiej plebana, za pozwoleniem
zwierzchności duchownej, publicznym drukiem od-
nowione. R. P. 1774 w Poznaniu w drukarni Aka-
demickiej. 4to kart 10, str. 135 i 1. ded. Florianowi Aman-
dowi Janowskiemu Kłasztora tyńieckiego opatowi ... x. Aug.
Janowicz. (Łątu od str. 128-135 dodane cada od r. 1762-1773)
Za odwrotu 81 karty drukowyt: "Bawdziwe wyrażenie obrazu
"Pocieszenia N. M. P. Łaskami i znacznymi stynaczej w Górze pod
"Imięciem W. O. Benedyktynów. Roku 1757." - Na karze 91 i 109:
"Krotka wiadomość o cudownym obrazie Goreckim - dalej Cada.
od r. 1748-1758 oryginalne 145 cudów i od 1757-1773 wiele cudów (bez listy).

Chwała Tarkawego Łuczenia Prędzicznej Matki Boskiej
 Najdosłajniejszej Maryi Łanny w obrazie Koscioła Jar-
 nego Górki Lubin'skiej wielobnych Xizy Benedyktynów,
 w Województwie Łoznanskiem licznemi cudami. Tynącej
 kaza niem dwoi stem w r. 1764 i w r. 1766 ogłoszona. W
 Łoznaniu w druk. Akademickiej 1767. 4° K. 8 str. 44.

red. Łukaszowi Franciszkowi Łarzen'kiemu kerku alis
 opatowi lubin'skiemu ~~W~~ X. S. F. R. L. R. (Stan. Łyżkiewicz)

(Ł. Łarzen'ki syn Krzysztofa i Katarzyny Bartochow'skiej
 miał braci: 1) Józefa kufel. gniętni oje mionego 1° wolo 2
 Eufemij Łinczan'ka 2° wolo 2 Katarzynę Łokla'ci'ka. 3) Ma-
 cija Łarost'ka Łyżkiewicza pot'horonka z na ku pa uern. 4) Antoniego
 pot'holo Łanork. 5) Melchiora jezuitę 6) Piotra general' matora
 w. Kor. 6) Marianne Łkoczow'ską 7) Wiktoria Łogalin'kę 8)
 Łeodoryja Łyżkowską 9) Magdalens' panna

Łyżko
 Łyżko (Kazania) 1) Andrzeja Łipiewicz'a Akademii Łoznan. rektora
 1764 i 2) Stanisława Michała Łyżkiewicza Akad. Łoznan
 rektora 1766

Łbior intencji miesiecznych Apostolstwa Serca Jezusowego. Grudzień
 1876. Kraków 1876. 12° (dzwonoty obraz i widoku kofuota)
 Łygodnik katol. 1863 str. 241.

Łaski i dobrodziejstwa swiata ulubione przy
 cudownym obrazie Pocieszenia Matki Boskiej
 w kościele farnym W.W. OO. Benedyktynów w
 Gorka Lubin'ska nazwanej.... ludziorom...
 roziadzone a ... przez X. Augustyna
Janowicza Zakonu O.S. Benedykta Koscioła
 Gorki Lubien'skiej plebana... publicznym
 drukiem odnowione R.L. 1774. w Poznaniu
 wdruk. Akadem. 4° K. ¹⁰ 135. 1.

1/20

de. Florianowi Amand. Janowickiemu opatowi
 tymieck. - Janowick. w Gorka (14)

(Obraz w Kaplicy Koscioła Kłoty Piotr Dunin wystawil. Luda od r.
 1691. Komisarza wyznaczonego Jozefa Pawlowickiego oficjara

generalnego poznani. d. 17 sierpnia 1757 obraz
za udowny ugnata.)

Na odwrocie karty 8^{ej} niewymyt: Prawdziwe wyrażenie
obrazu Powieżenia N. Maryi P. Jaskami znacznemi
stynącej w Górze pod Smiglem W.W. OO. Bene-
dyktynów r. 1757. (P. Jezus siedzi na prawej ręce +
opiera się i tuli się do N. Maryi, która ku niemu
pochyłona obejmując go.)

Zobowiązek obraz Górecki

222

Gęboszów w. (w dyec. Tarnowsk.)

W kościele parafialnym Wniebowzięcia N. L. Maryi znajduje się cudowny obraz N. L. Maryi, za której pomocą Konstancja wdowa po Piotrze Buzieńskim staroście brzeskim i dobrzyckim około r. 1599 zatamawożyła na łodzi przy przeprawie przez Wisłę pod Korczynem cudownie uratowaną została, i r. 1599 Kosciotowi w Gęboszowie na utrzymanie plebana i 2 wikarych znaczny fundusz zapisała. Kościół istniał już r. 1326. Franciszek Dembiński wnuk Konstancji Buzieńskiej (która zmarła jako Karmelitanka bosa w Krakowie) wybudował nowy kościół r. 1650 za staraniem proboszcza a. Baltazara Przeciborskiego, który 1675 Mikołaj Oborski sufragan Krak. poświęcił. Do kościoła dobudowano r. 1863 kaplica J. Anny.

(Ob. Kościół w Gęboszowie - w dziele: Chata, czasopismo ludowe ku nauce i rozrywce dla starszych i dzieci pod redakcją a. O. Fijałkowskiego. Lwów 1875. 8vo Tom XII Nr 8, str. 113-118. - "Matka św. Polska" art. Konstancja Buzieńska.)

Grodno miasto (dycezya wileńska)

a) W kościele parafialnym jezuitów (Studentów)

Obraz cudowny Matki Boskiej w dawnym kościele
jezuitów (dziej. farnym) zaurząd. stynać w XVII wieku, [wygotawionym r. 1663 ze
gdz Wojciech Zelarowski z 20 innej szlachty osadzeni ^{skład,}
od Moskwy w zamku grodzieńskim za prośbami do tego
obrazu wyłamaną dziurą cudownie uzgli. — Sczerzto:
tą sukienkę ofiarował Kazimierz Sapieha wojew. wileń.
hetman W. L. L. — ^{peny} Białozor biskup wileński po odbytej r. 1664
komisji przez x. Kazimierza Wojsznarowicza kan. wileń.
w której 102 cudów udowodnionych zostalo, obraz ten za
tas kawy ogłosił i uroczysie d. 3 sierpnia 1664 do kas:
ciota ^{jezuitów} wprowadził. — Zowie się ta dr. L. Maryja Studentka..
dawnoż zwano ten obraz Błogosławie, potem Włafit Konefki, na koniu kulbakim
(głazie zoftawiat).

znakomitrych: arcybiskup Lanny

Summariusz cudów i Tas K (N. Maryja) Stu:
dentki ~~jezuitów~~ w Kongreg:
ciej Grodzieńskiej Schmatczono P. L. Studentem, por. tytułem Annon:
tationis u. u. u. Głowi. Głietatis Jesu na rozżarczenie i p. p. u. u. u.
niogich zebrany. W Wilnie w drukarni Soc. Jesu 1686. 4to str. 91 F
(Gł. str. 142 u. d. r. 1655)

(Ob: Chłopiński Edward: Notatki z rożno:
czasowych podróży po kraju (Inflanty,
Lmudi, Litwa, Łobere) Warszawa w druk.
Ch. Keltera 1863. 8to str. 142. pp. 96-98.)

F dei. Helenie Joannie Oginińskiej uroczysie notatki jej
... Kongregacyi Grodzieńskiej N. L. Maryi — z p. p. u. u. u.
omblentat. jejna przedstawiająca herb Oginińskich.. des. Tarsawicz. real.

Obraz ten z Rygny pochodzi; darował go Lowinyat litewski
Dominikanów dzieciu Stanisławowi Albrychtowi Radziwiłłowi
Kamlenzowi W. X. A. po którego śmierci dostał się A. Kuklin-
skiemu dominikanowi; a od tego Wojciechowi Zelarowickiemu,
który go darował Kongregacji Studentów Grodzieńskich
r. 1664. Ten obraz ten na prawo od wielkiego ołtarza na pilastce,
starczą go 8 obrazów malowanych na drzewie, przedstawiających
sceny z cudów. Opis tych obrazów w artykule: Kaleidoskop Sam-
tyna Włodobylskiego (w piśmie: Pamiętnik naukowo-literacki,
pismo zbiorowe pod redakcją Romualda Podbereskiego. Wilno
1879. Zeszyt I. str. 102-104)

Wielki obraz ołtarzowy Studenckiej Sodalności N. M. P. Kongregacji pre-
fektowi J. M. Wielmożnemu Panu Donatowi Lebnowskiemu majordomo-
wi wojsk rosyjskich; na urządkowaniu prefektury ogłoszenia z
muzyką grana roku 1812 d. 28. stycznia w Łotwie, 4 to K. 24.

b) u Dominikanów, suprymowanych w r. 1832

W Kościele w wielkim ołtarzu jest cudowny obraz Bogarodzicy,
trzymającej w lewej ręce dzieciętko Józefa, a w prawej Berło, w szatach
srebrnych. Klasztor Dominikanów. Klasztor ~~fundował~~ fundował r. 1633
Fryderyk Sapieha podkomorzy wileński - suprymowany
r. 1832 - przedstawia Bogarodzę z dzieckiem

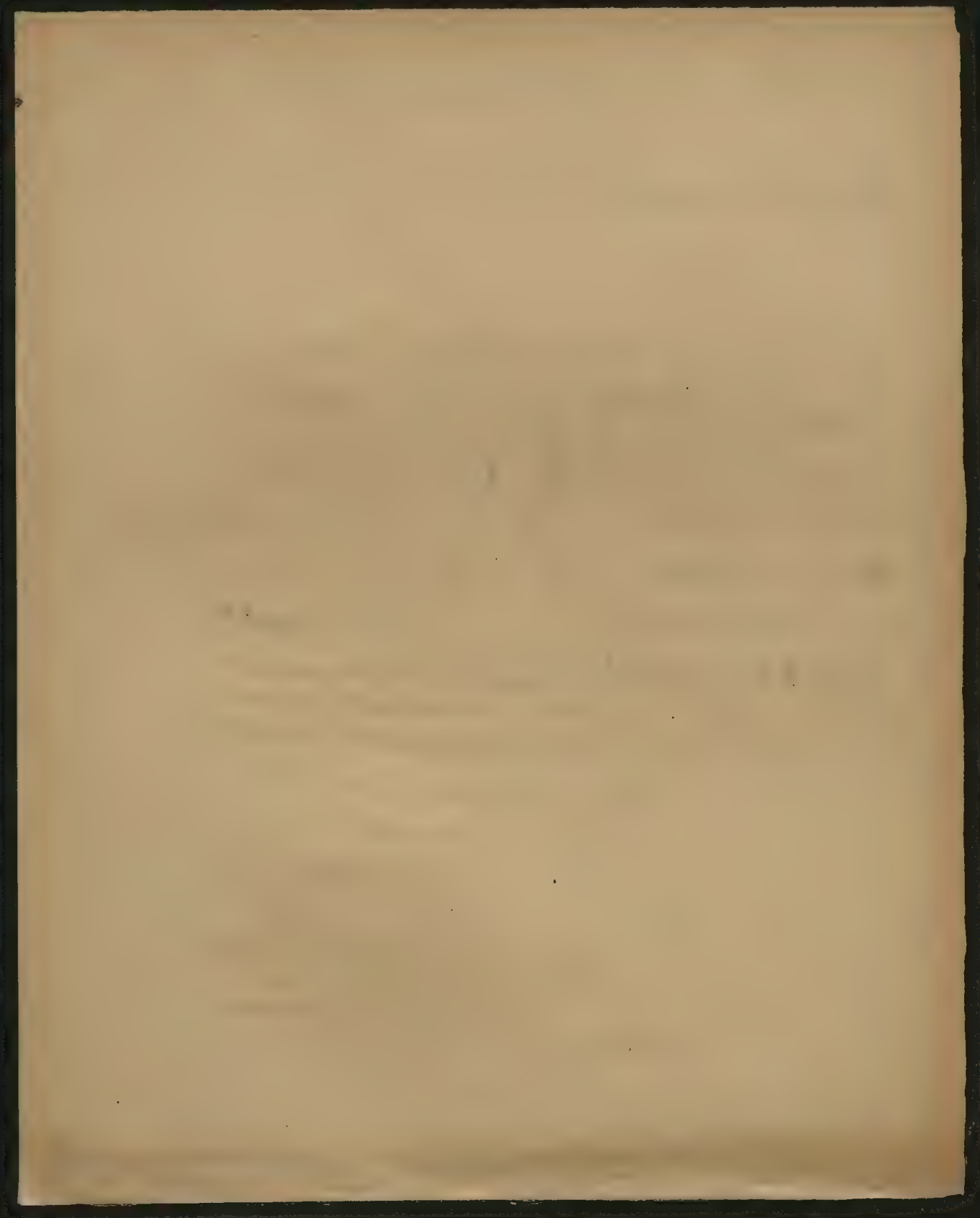
Ob. Szymak: Prelegatyja, str. 425.
Darguz Rys II.

Gródek (po rusku: Horodon)

We wsi Gródku (obwodzie czortkowskim) w parafialnej cerkwi ruskiej S. Michała wybudowanej r. 1799 jest cudowny obraz Bogarodzicy, dekretem biskupim z d. 3 Septemb. 1779 za cudowny ogłoszony. Obraz ten pierwotnie zastawał w ^{drewn.} cerkwi S. Dymitra w przyległej wiosce Kutakowce, skąd w 1810 do Gródka przeniesiony został. Parafia grecko-unicka w Gródku należała do dycezyi Kamienieckiej, później do lwowskiej a dziś do Stanisławowskiej. W Kutakowcach dostreżono w dzień S. Józefa na tym obrazie Tę i Matki Bożkiej, które przez 25 tygodni pływały, co za przysięgło i świadków i ówczesny dekan Jerzy Borkowski.

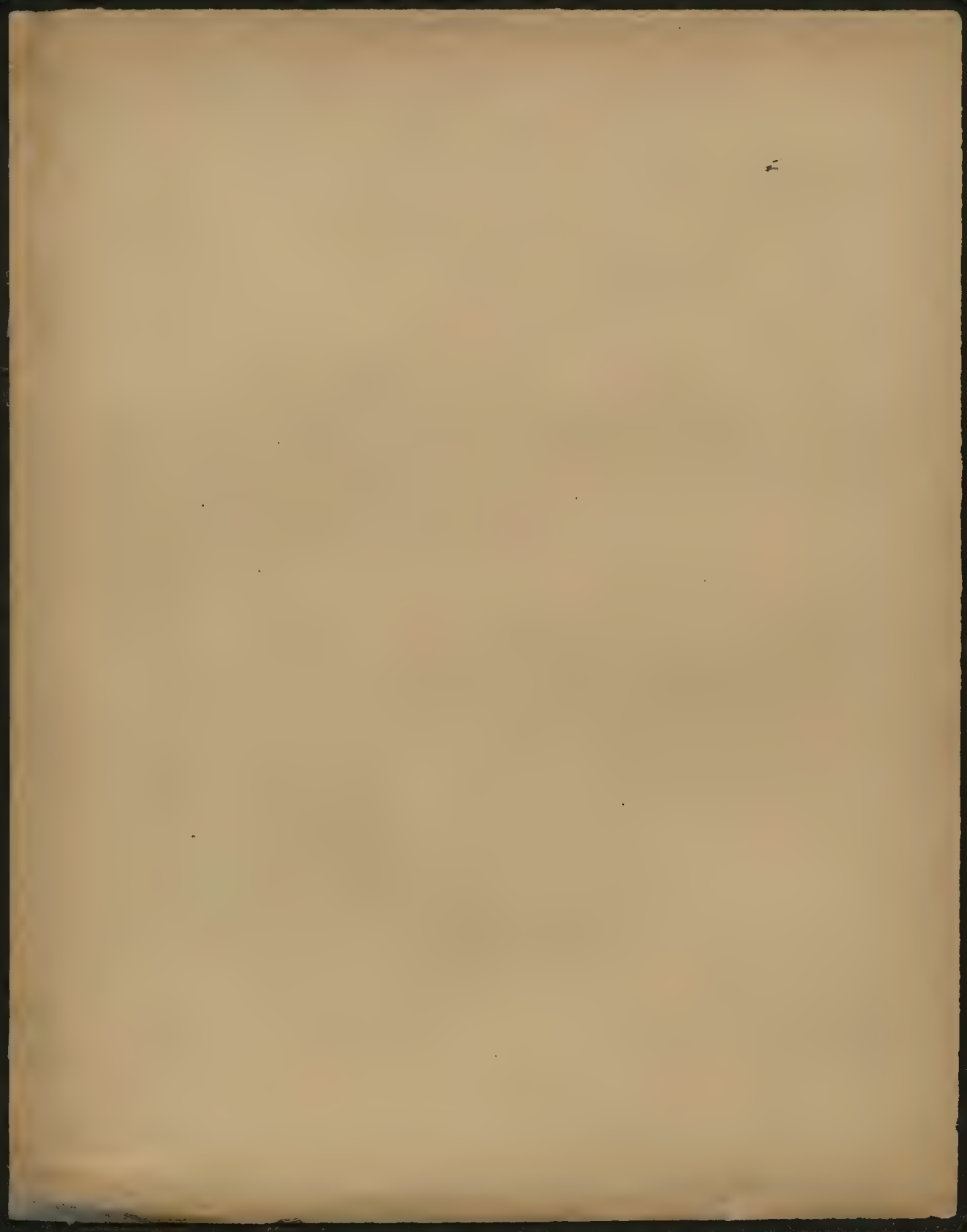
(Ob. Schematismus universi Cleri graeco-catholicae diocesis Stanislaopolitanae pro a. 1887. Stanislaopol, typis J. Dankiewicz 1887. 8° pag. 227.)

(Schematyzm wscho-kłisa greko-katolickiej eparchii Stanisławowskiej na rok boży 1888. III Rozdz. w Stanisławowie, z pisaniem J. Dankiewicza 1888. 8vo pag. 113)

Gudohaje, miasteczko w powiecie oszmiańskim dziś położone, 2 mil od Orzmiāny odległe, mające 11 domów i 143 dusz ludności.

W Kaplicy Katolickiej (r. 1764 Kosciół i Klasztor Karmelitów ^{bosych}) przez Józefa Wójnę obywatela polskiego - go i żonę jego Ludwikę z Sulistrowskich fundowany) jest cudowny obraz Bogarodzicy. Należy do parafii Soty dzisiaj.

Obrar N. Maryi P. Który na miejscu
Gudołajie nazwanym w Powiecie Brzmian.
Kam W. X. Litew. w Kościele W. O. Kar.
mel. Boosykh wielkimi stynie cudami.
w ramię potrzy^{owany} ~~ymy~~ przy amiotkow

na dole Kofiołek o 2 wiecas
naly i z boku domy drewn. w

tyte las. ^{gdz} pękny fityl

„Obratem i popwie item to miejsce

Gutowska Wola. w. (dycecz. podlaska) w dawnej
Ziem. Stężyckiej. (dawnej dycecz. krakow.)

R. 1548 w. wsi Wola Gutowska Hieronima Rusie-
kiego chorążego sandomieś. objawiła się Br. P. Maryja
Kobiecie Jadwidze modlącej się przed figurą P. Jezusa
ukrzyżow.; wskutek czego wystał w tym
miejscu Kaplica do której wprowadzono Obraz cudow-
ny N. P. Maryi, który Kmiotek (ze wsi Przytozna dyce-
zawy pp. Zbarkich mied. od Gutowskiej woli) znalazł wa-
lający się w błocie w miasteczku Łysobuży nad Wieprzem
gdzie go Kalwini wyrzucali, i który oddał do Kościoła
w Gutowskiej Woli, gdzie Krasinscy dziedzice fundowa-
li Kłaszt. Karmelitów regularnej obserwancji za
potwierdzeniem i erekcją Jędrzeja Trzebińskiego
bisk. Krak. fundowali. Obraz w wielkim ołtarzu, malowany na desce
z łokcie wysokości, iłok. 10 cali szerokości - Karmelini dawnej obserwancji, którzy tu mieli następcę, at-
testyrowani r. 1864 a kopię oddano 1869 r. wicekarm. Duchow. iłok. 10 cali szerokości.

* w tym miejscu
* odnotowano kopię
Katarzyna z Krasin
województwa polska
żona Hieronima Ru-
siekiego, i do Kościoła
oddali.

Wskazywało r. 1660
- (benedykt Krasin
Kł. Karmelitów iłok.
10 cali szerokości
fundował tu 1633 r.
Karmelitów)

(Historja. Porządek Miejsca Gutowskiego
i Przewidywanego Obrazu Br. P. Maryi Boga-
rodzice, przy którym Kłaszt. za Kom-
płaci Przebogostawionej P. Maryi z Góry
Karmelu jest. (K. i po i stronie in fol.
podług. w obciadkach - z XVIII wieku druk italski)

THE [illegible] OF [illegible]

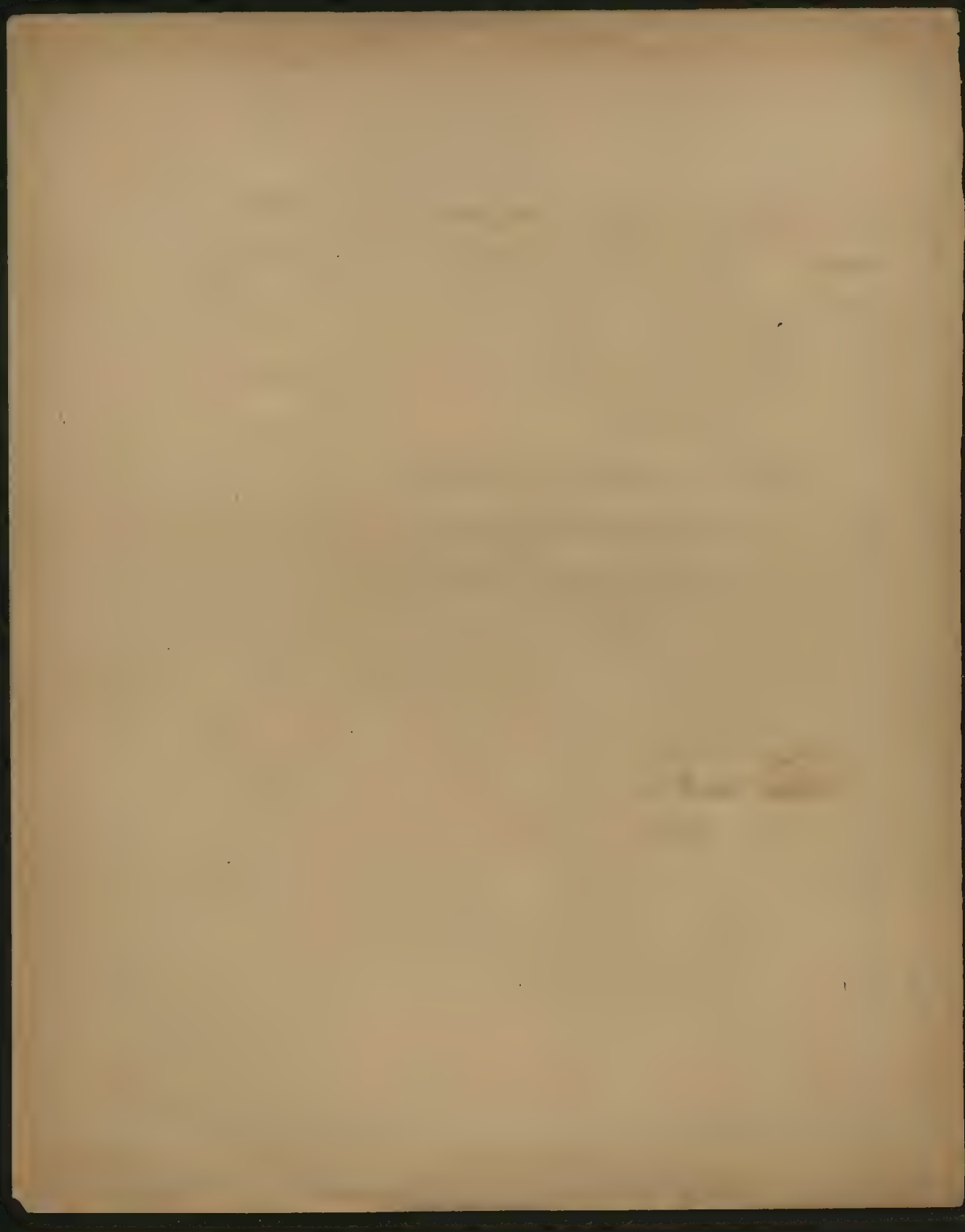
[illegible text block]

[illegible text block]

133

Illin'sk wieś w gubernii wołyńskiej w powiecie rówieńskim, dawnej dyceceji tuckiej. W cerkwi parafialnej dawniej unickiej, dziś prawosławnej, drewnianej, mającej tylko prezbiterium marmurowe, wystawionej w XVI wieku przez Konstantego Księcia Ostrogońskiego, jest cudowny obraz Bogarodzicy, już r. 1635 kanonizacji za cudowny wianus. Cerkiew tę odnowił i wprosił r. 1735 Remigiusz Żetowski. Wieś ta należała dawniej do Ordynacji Ostrogońskiej, nadał ją r. 1496 Alexander wielki Książę litewski, Konstantemu Swarnowiczowi Księciu Ostrogońskiemu.

(Stęcki Tadeusz Jerzy: Z boru i stepu, obrazy i pamiątki. Kraków 1888. 8vo str. 95.)
Encyklopedia powszechna (Orgelbranda) T. XI. 961.

Hochkirch w. (w dycezyi wrocławskiej)

We wsi Hochkirch albo Hohenkirch (Alta ecclesia) w regencji Glognickiej, obwodzie Glogau, w dawnym Księstwie Głogowskiem. w kościele farnym w wielkim ołtarzu szafiatym, ^{zawieszonym} jest starodawna statua cudowna N. P. Maryi, wyrzeźbiona z drewna, przedstawiająca Najśw. Pannę z wzniesionemi do modlitwy rękami, ozdobiona kosztowną szatą i liźnemi wotami. Około r. 1694 zażądał miejscowy proboszcz z. Rauch przy pomocy barona Dietricha nawróconego z Luteranizmu, na miejsce dawnego stawić nowy Kościół, który proboszcz x. Jan Tausch dokonał. Papież Klemens XIII nadał Kościołowi odpust, na który w dzień Narodzenia Najśw. P. Maryi, liźnie bywa zwiedzany przez pątników, mianowicie z Poznaniańskiego. W ten dzień odbywali tu także solenne procesye Bernardyni z Głogowa. Cuda zażęto pisywać r. 1742

Ob. Oelsner Th.: Schlesische Gnadenbilder und Wallfahrtsorte (w Schlesische Provinzialblätter 1865, nr 197. 269. 342)
Fibiger: Heneli Silesia renovata I pag. 725.

Młodowica

We wsi Młodowicy pod Lwowem (dyecyzji lwowskiej) znajduje się cudowny obraz N. P. Maryi. Jest to rycina dawna na papierze odcisnięta kolorowana gładzi wysoka 7 cali szeroka w ramkach ze szkłem. Przedstawia N. P. Marię w koronie trzymającą na lewym ramieniu Dzieciątko Jezus stojące na postumencie który 2 aniołów w powietrzu unosi. Po bokach są uskrzydłone głowy aniołów, u spodu kapliczka otoczona drzewkami i na dole napis: „Maria Frost, so zwischen Eichhorn und Braunseifen verehrt wird.“ (Była to cudowna statua stojąca, pomiędzy miasteczkami Eichhorn i Braunseifen na Morawie w obwodzie otomunieckim umieszczona w kapliczce, która r. 1804 zburzona a statua do kościoła w Braunseifen oddano). Obrazek ten znajdował się już r. 1798 u pewnego gospodarza we wsi Pasowce. Gdy córka tego gospodarza r. 1839 za męża do wsi Młodowicy za Jędrzeja Rakowskiego włościanina poszła, wzięła ten obrazek poświęcenia N. P. Maryi mocno zblakowany ze sobą i w kącie izby w chacie powiesiła. D. 25 Stycznia 1852 dostrzegł Jędrzej Rakowski iż obrazek ten niepojętym sposobem w kolorach się odnowił. Na rozgłos tego zdarzenia, odwiedzali pobożni ludzie ten obraz; a gdy przy nim różne łaski doznawano,

przeniesion d. 25 Stycznia obraz do Kościoła parafialnego
w Hłodowicy. Zestana Komisya z Konsystorza lwowskiego,
złożona z 2 Kanoników, obraz ten d. 27 Czerwca 1852
za cudowny ogłosila, po czym go w ołtarzu d. 1 Lipca
1852 umieszczono, który to ołtarz r. 1856 na nowo wysta-
wiono.

Krotka wiadomość o odnowionym w roku
1852 niepojętym sposobem w kolorach
obrazie M. Maryi P. Powieszenia w Hłodo-
wicy. (Na korzyść domu ubogich w Hłodo-
wicy stawiać się mającego.) Lwów, dru-
kiem Michała F. Loremba 1858. 8vo.
str. 16.

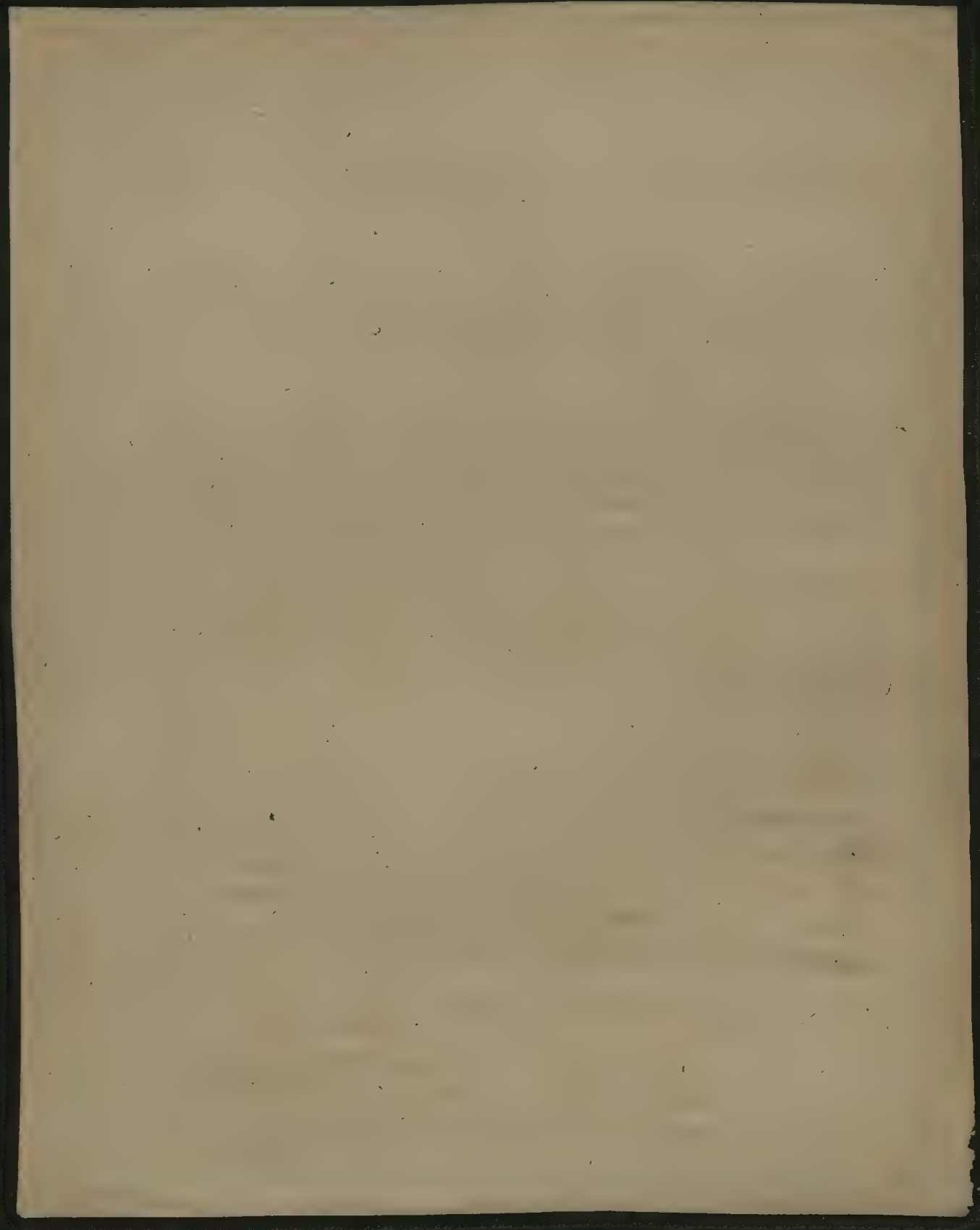
Dziennik lit. u Marc. Jabłonkiego we Lwowie.
Medalik.

Lamigotka z Hłodowicy t.j. Najnowsza Książka z
nabożeństwem na miesiąc Maj. Wydanie 29te.
Lwów (Loremba) 1861. 12°. 30 Gnt.

Żłodowica w. pod Łwowem (w dyec. łwowskiej)

W kościele parafialnym znajduje się cudowny wizerunek
ś. Ł. Maryi, ryżna na papierze odbita g. cali wysok. z cieli sze-
roki z podpisem niemieckim: „Maria Frost, so zwischen
Eichhorn und Braunseifen verehrt wird.“ Przedstawia ś. Ł.
Maryę stojącą, trzymającą na lewym ręku dziecięciśko Jezus;
cała figura otoczona promieniami po za któremi widać posta-
cie aniołków w dotu zaś dwóch serafinów unoszących się nad
Kaphirką otoczoną drzewami. Ryżna ta znajdowała się już r.
1398 u jednego gospodarza we wsi Basionce; gdy r. 1839
jednej Raczkowskiej z Żłodowicy pojął za żonę córkę owego
gospodarza, dostat z nią także tę ryżną. R. 1852 d. 25 stycznia
wtedy tej ryżny cudownie się odnowił. Gdy wskutek
tego coraz bliżej do owego domu abienły się pielgrzymki;
rektor archidiecezji d. 27 czerwca 1852 Komisją duchowną -
za której wyrokiem obraz ów d. 1 lipca do kościoła parafialnego
przeniesiono, gdzie lurnie od pobożnych odwiedzany bywa.
Ryżna przedstawia cudowną figurę ś. Ł. Maryi która się znajdo-
wała w Kaphirce pomiędzy miejscami Eichhorn i Braun-
seifen na Morawii. Figurę tę gdy Kaphirka podupadła przenie-
siono do kościoła parafialnego w Braunseifen.

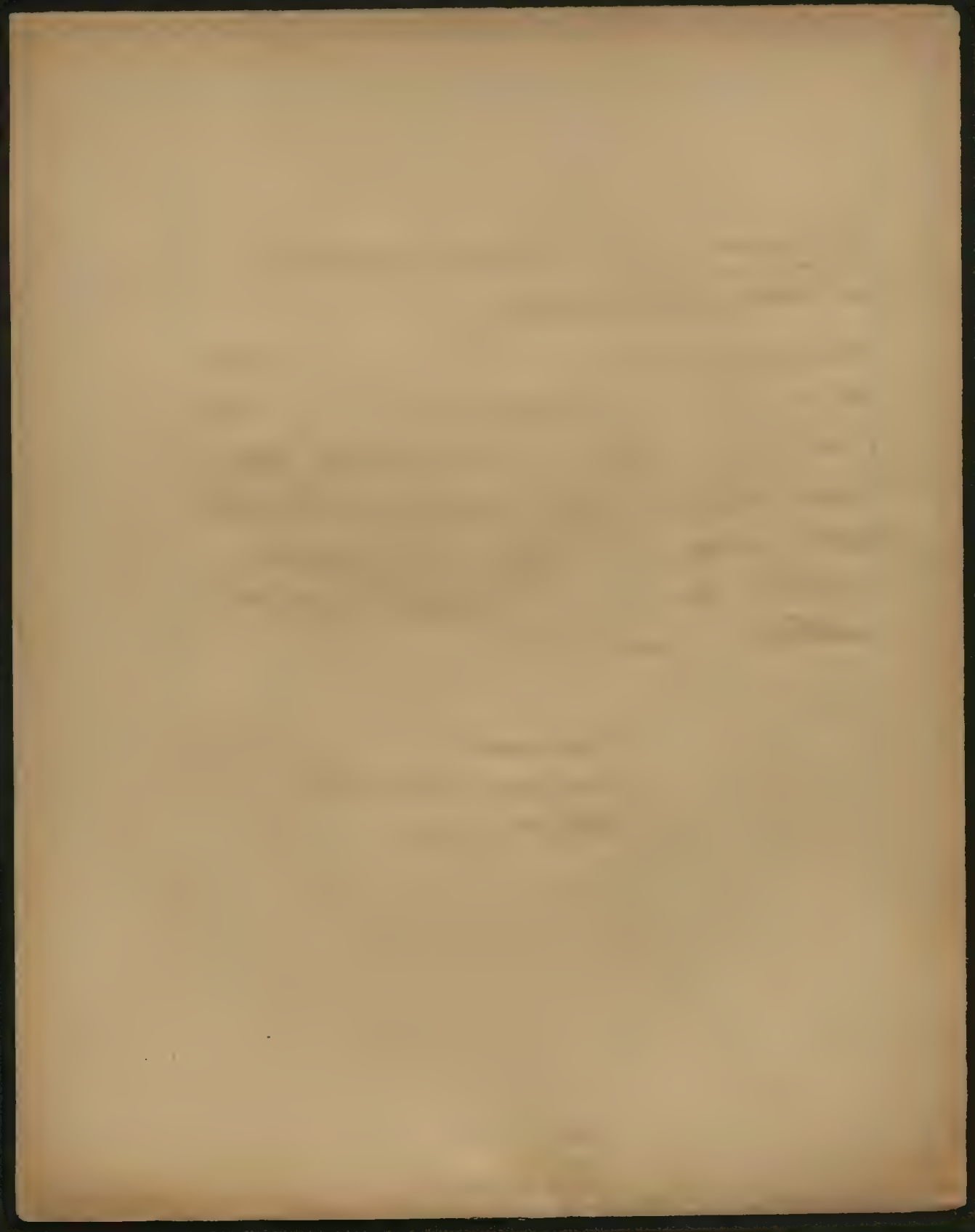
(Ob. wiadomości o obrazie ś. Ł. Maryi stojącej
Taszkami w Żłodowicy - w druku: Chata,
czasopismo ludowe ku nauce i rozrywce dla
starszych i dzieci, pod redakcją x. O. J. Potpiński-
go. Lwów 1875. K. Tom XI N. 15, str. 225-229)

242
Hłodyszew czyli Hłodyszewo (w gubernii au-
gustowskiej, dziś Tomżyńskiej.)

W cerkwi parafialnej grecko-wnickiej (dycecyi chełms-
kiej) widami styngący obraz Matki Boskiej z dziećmi
Jezus na ręku, malowany pięknie na drzewie żywem
kolorami. Stawne tu bywały odpusty na Święta Matki
Boskiej, na które po kilka tysięcy ludzi się zbierało i
wiele Kościoły Tawiskich. R. 1875 objęli tę cerkiew
prawosławni, po znieściemiu Unii.

Ob. Bańkowski Emil z.: Rus Chełms-
ka od czasu rozbioru Polski. Lwów,
1887. 8vo, str. iii.

243

Morodło miasteczko (dyecerya lubelska)

W kościele Klasztoru Dominikanów fundowanym około
r. 1455⁽²⁾ przez Władysława syna Siemowita mazowieckie-
go księcia rawskiego i bełskiego, suprymowanym r. 1783, znaj-
dował się obraz cudowny Św. Maryi P. — Kazimierz Jagielloń-
czyk Król potwierdził r. 1476 fundację Klasztoru.

Ob. Barcz: Rys dziejów. II. 299.
Nowowiejski: Phoenix, 298.
Kownacki: Sparta, 119.
Siejkowski: Dni rzyne, II. 2.
Barcz: Obrazy nr 98.

Hoszczerów w. (Dziecierz witeńska)

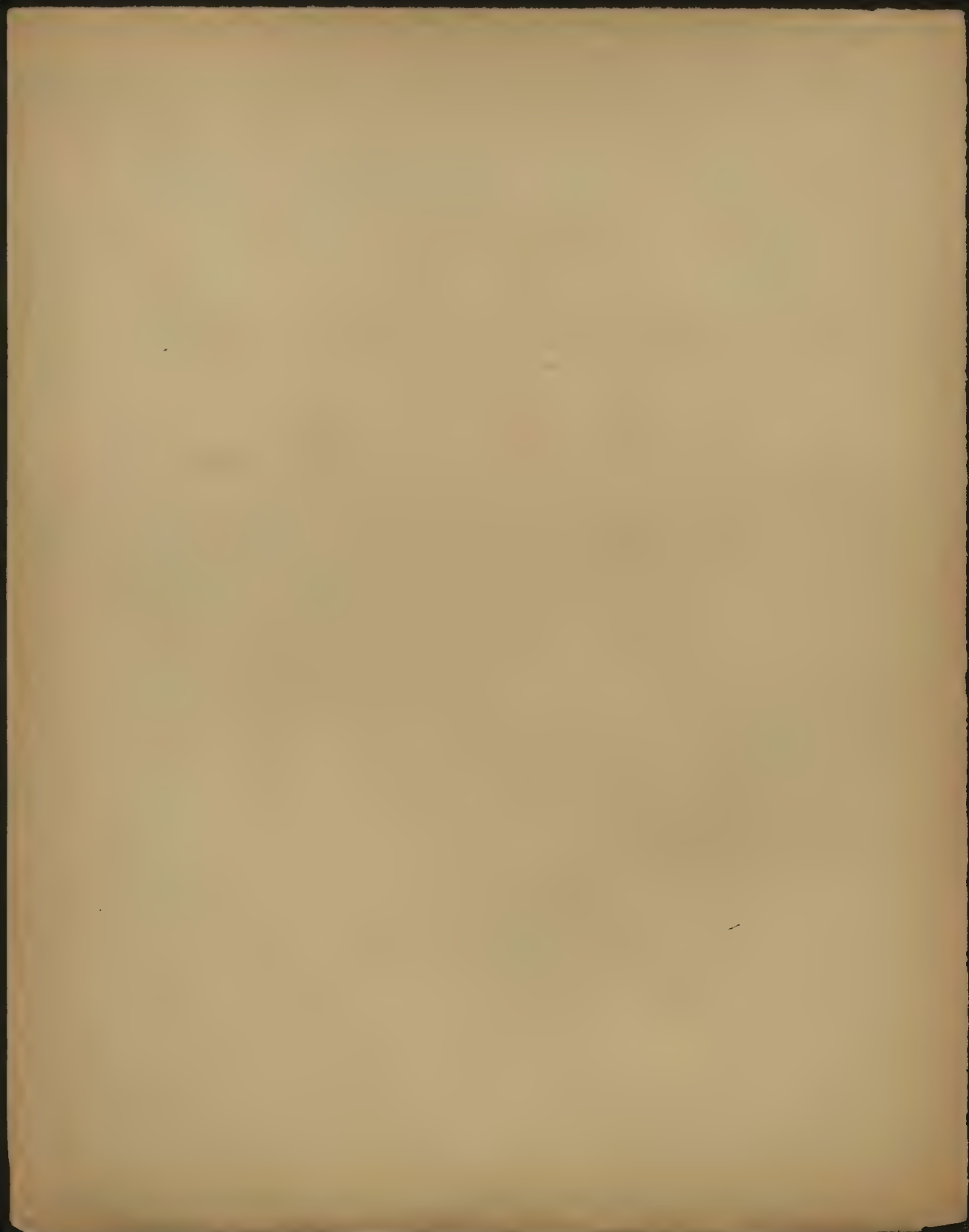
W Hoszacie Klasztoru Dominikanów fundowanym r. 1692
przez Mikołaja Łyszkiewicza Kasztelanica smoleńskiego
z żoną Izabellą z Dółkuch, był w wielkim ołtarzu cudow.
ny obraz N. Maryi P. - R. 1736 Hoszaci i klasztor drewnia-
ny zniszczono.

Ob. Szymak: Prerogatywa, str. 441.

Barcz: Dys. II str. 346.

Teka witeńska 1858 nr III str. 241.

Barcz: Obrazy, nr 99.

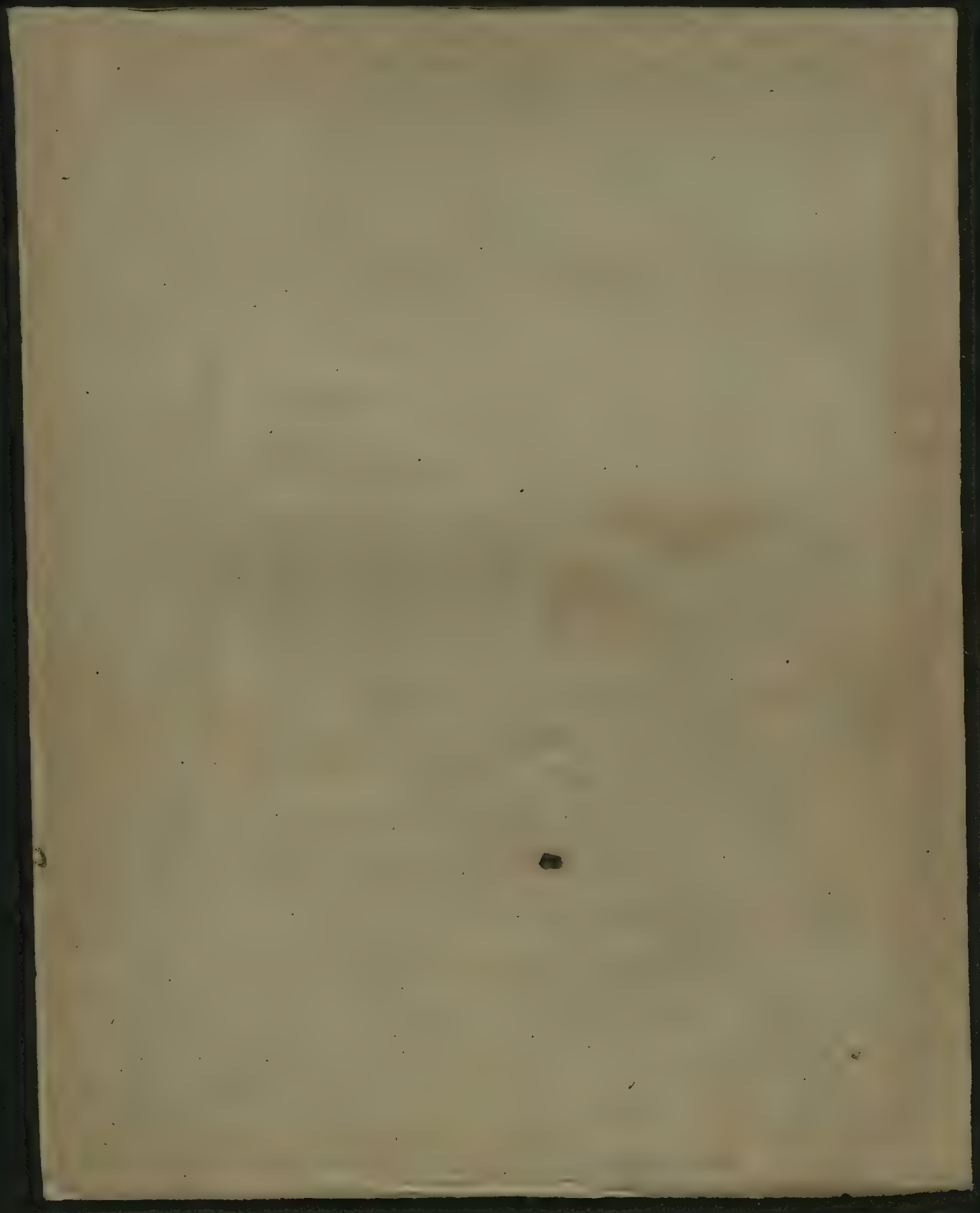

Woszczow w obw. starojsk. - W monasterze tutejszym Bazyliańskim jest cudowny obraz Bogarodzicy nakrytych Czerw-
chowskiej malowany w Dunajowie; obraz ten wisząc w
fiance u Mikołaja Woszczowskiego tym wylewał. Atanazy
Szepetycki episk. lwow. r. 1737 ogłosił go za cudotworny -
i przeniesiono go do cerkwi;

Pierwotny monaster Bazyliańców w Woszczowie z drzewa ^(z 1520) wed-
ług podania ~~z 1520~~ r. 1629 na dole w lesie w miejscu (uroczysku)
zwanem Czorny dół, wygotawie miał Kozentat opryszek
z Tuchotoczczyny, a według innych zaś fundował go Ostapi
Szumlański rotmistrz król. za czasów Króla Jana Kazimierza.

Jan Woszczowski r. 1804, Józef Szumlański wstąpił do Lwowskiej Bazylia-
ńskiej i Katarzyna Czochanska
to miejsce z r. 1759 drewniany monaster z cerkwią ^{na które} ^{i cudownym obrazem} ^{prze-}
niesiono z miejsca Czorny dół zwanego. Dwieście cerkiew
wymurował r. 1842 Jan ~~z~~ Krzycki i humen,
a monaster r. 1837 tenże.

Monaster św. Wasylija Weliikoho w Woszczowie.
Lwów 1878. 80

21/10

monastyr cz św. Wasy
tija w. na jafnoj horie
w Hlopywie ~~is~~ f Monozn
preps. Bohorody

M

O.-M. 1886.

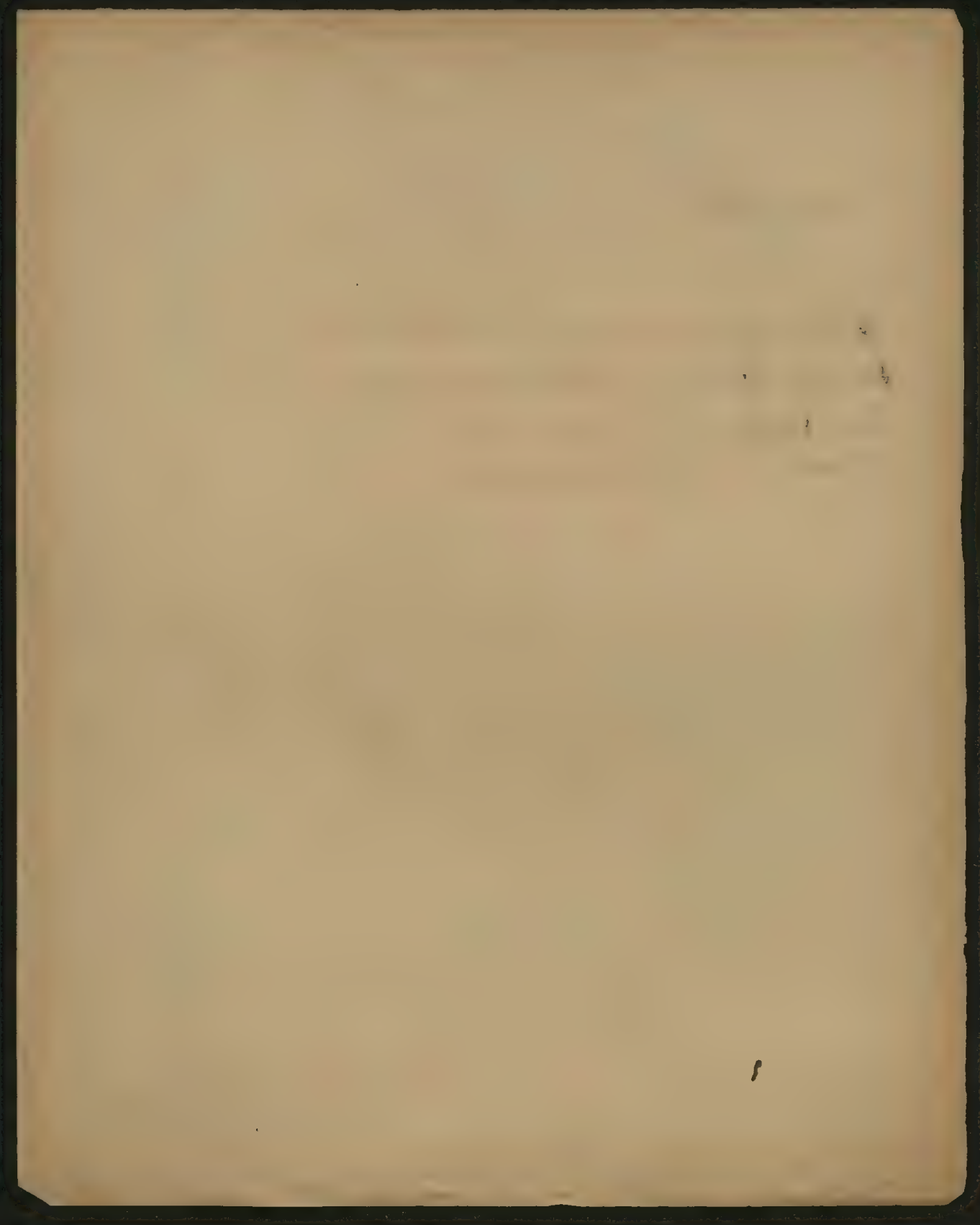
hlung in Berlin.

ig, de-	pro Explr.	Remitt.	Dispon.
	netto.		
beide			

Wrynówce

We wsi Wrynówcach (obwodzie czortkowskiem) w cerkwi
Narodzenia N. M. P. parafialnej drewnianej jest cudowny
obraz N. Maryi P. r. 1726 z Prymu przywieziony,
jak świadczą na nim napis: „Roma 1726”

(Schematismus universi Cleri graeco-
catholicae dioecesis Stanislaopo-
liensis pro a. 1887. Stanislaopoli
1887. 8^{oo} pag. 196.)

Human' miasteczko (w dyocezji łuckiej)

Obraz cudowny P. Maryi trzymającej na lewej ręce siedzącego
dziecięcia Chrystusa, który w jednej ręce trzyma krzyżek a
drugą błogosławi. Ręce P. Maryi na kolanach dziecięcia za-
łożone, w lewej trzyma chustkę. — Obraz ten był najprzód
w kościele Radomyślskim (w gubernii kijowskiej), skąd
r. 1789 przez Szczyńskiego Łochockiego przeniesiony do
kaplicy zbudowanej przy kościele parafialnym w
mieście Humanii gubernii wołyńskiej w wielkim ołtarzu.
Znowo tu ~~przebudowany~~ ^{przemalowany} — obraz pod wezwaniem
Wniebowzięcia P. Maryi ukończony w r. 1826.

Dziwonyst Ff.: Wizerunek N. Maryi
Panny Humaniskiej 4 to w Kalen-
darzu warszawskim Ungra.

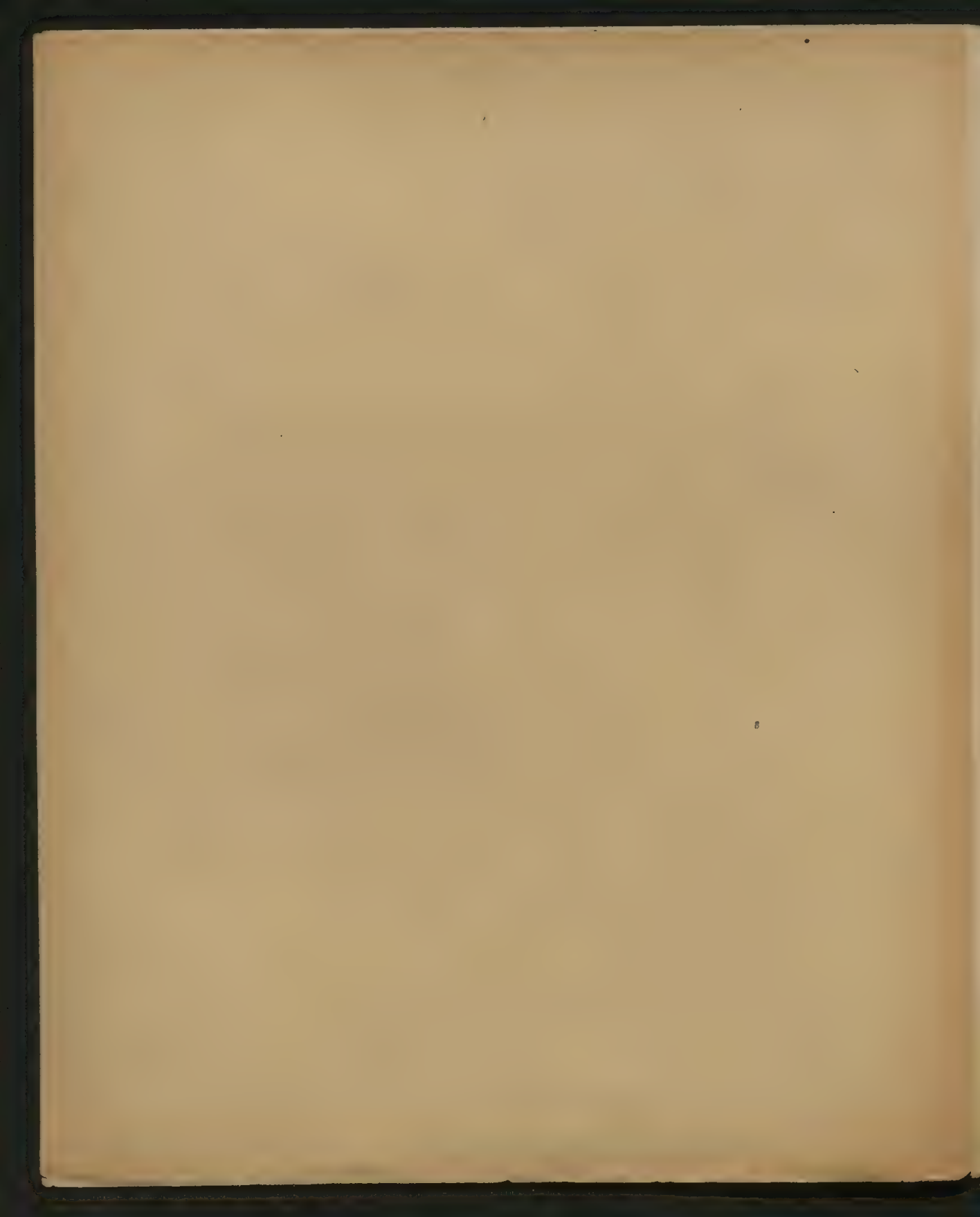
Tygodnik Ilust. ¹⁸⁸⁹ (Ser. II. Tom IV. str. (4.) 79)
Dodatek do Prasa VIII. 2.

200

Human¹ miasteczko (dyec. Tucka)

W kościele parafialnym (odrestaurowanym r. 1826) jest w wiel-
kim ołtarzu cudowny obraz Najw. P. Maryi (Kopia Czysto-
chowskiego); był on pierwotnie w kościele Radomyślskim
(gubernii Kijowskiej), skąd go r. 1789 Sierżym Potocki przeniósł do
kaplicy zbudowanej przy kościele parafialnym w Humanie (gu-
bernii wołyńskiej).

Ob. Józefa Ungra Kalendarz war-
szawski ilustrowany na r. p. 1871.
Rok XXVI. Warszawa 4te str. 12: Wi-
derunek N. Maryi P. Humanoskiej
(dreworyt - z króciutką wiadomością)

Wizerunek Najświętszej Maryi Panny Humańskiej.

Obraz ten za cudowny uznany, znajdował się przedtem w Kościele Radomyślskim w Gubernii Kijowskiej, zkąd w roku 1789 był przeniesiony przez Szczęsnego Półockiego do kaplicy zbudowanej przy kościele parafialnym w mieście Humaniu w Guberni Wołyńskiej. Z powodu starości zatarty i zczerniały przemalowany jest teraz zupełnie i umieszczony w wielkim ołtarzu w kościele pod wezwaniem Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny stojącym na nowem mieście który założył tenże Potocki a ukończony został w r. 1826.

Świątynia ta ozdobiona dwiema wieżami cokolwiek za niskimi z powodu iż są nieukończone podług pierwotnego planu, i frontem z czterema doryckimi kolumnami. Wewnątrz przybrana jest w sztukaterje i filary gzymsowe w jonickim porządku. Oprócz wielkiego ołtarza są tu dwa boczne Ś. Antoniego, i Matki Boskiej Częstochowskiej. Nad tym ostatnim mieści się obraz Niepokalanego poczęcia N. Maryi Panny pędzla Rafała Hadziewicza znakomitego malarza z Warszawy.

wolnej woli, gwałt czyli przymus; błąd, *error*, jeżeli zaślubia się inną osobę, przez pomyłkę lub podstęp; niezdolność fizyczna, *impotentia*. Dzieci niepełnoletnie uważają się za niezdolne. Od chłopców wymaga się lat czternaście skończonych, od dziewcząt lat dwanaście. Istniejące już poprzednio małżeństwo. Cudzołóstwo i zabójstwo męża. Ślub czystości, *votum solenne*. Stan duchowny. Pokrewieństwo, *consanguinitas* i powinowactwo, *affinitas*. Od pokrewieństwa Kościół udziela *Dyspensy*.

Rodzice ze łzami krzyż dadzą na drogę
I z serca pobłogosławią.
Przed ołtarz zawiodą dziewicę niebogę
I obok młodzieńca postawią.
A kapłan połączy rąk dwoje na wieki,
Niebo przysięgi wysłucha,
I młodym łąza spłynie z pod czystej powieki,
Pod wpływem Bożego Ducha.
I spłynie gołąbek bieluchny w jasności,
Posłaniec z górnych podwoi,
I barwą swych piórek da białosć miłości,
W nadzieje pięknie ustroi.
I pójdą już w parze krzyż jeden poniosą,
Przez kwiaty w radości, przez ciernie w nie-
[doli.

Ożywiać się będą wzajemnych łez rosą
I ciesząc się wzajem, współczując gdy boli.
We dwoje to mało — Bóg daje i trzecie,
Aniołek przynosi przyszłości nadzieję,
Łask Bożych zadatek — maluczkie im dziecię,
I miłość już inną ku niemu rozgrzeje.
Taż miłość gdy z wiarą złączona zarządzi,
Jak dziecię wychować po Bożym zakonie,
To matka słabością dla dziecka nie zbłądzi,
A wieniec laurowy uwije na skronie.

Pismo święte mówi o trojakić śmierci, o śmierci fizycznć, o śmierci duchownć i o śmierci wiecznć. Śmierci naturalnć daje rozmaite nazwiska: zowie ją rozprzeżeniem (*dissolutio*), z powodu rozdzielenia między duszą a ciałem; albo też zmianieniem powłoki śmiertelnć; o ile umarli uwolnieni są od kłopotów i przygód światowych, i odpoczywają po troskach życia w nadziei odrodzenia się kiedyś z ciałem, śmierć nazywana jest snem, odpoczynkiem. Wiara w nieśmiertelność duszy, w czyściec i w zmartwychwstanie ciał, wzbudza pobożną troskliwość chrześcijan o los tych, którzy poumierali.

Religija towarzyszy umierającemu przy skona-

niu, modli się za niego, opatruje go Sakramentem świętego namaszczenia czyli *Ostatniego pomazania*, posila go Sakramentem ciała i krwi Pańskić czyli udziela mu na ostateczną podróż *Wiatyk*. Po wskazanych prawem dniami, następuje *Pogrzeb*, po poprzednim wystawieniu ciała w domu lub w kościele na katafalku, po pokropieniu go święconą wodą i po odśpiewaniu *castrum doloris*, ksiądz zwykle przeprowadza ciało na cmentarz, przy modlitwie, śpiewaniu psalmów i biciu w dzwony. W chwili gdy trumna zamknęła się, ksiądz rzuca na cmentarzu garstkę ziemi na nią, przypominając że człowiek jest prochem i w proch się obraca; ale dusza powraca do Boga swego stwórcy.

Proboszcz zapisuje akt zejścia nieboszczyka, w obecności dwóch świadków, z oznaczeniem wieku zmarłego, jego stanu, miejsca zamieszkania, roku, miesiąca, dnia i godziny śmierci. Taki akt zowie się *Sepulturą*. Według nauki kościoła katolickiego, między wszystkimi jego członkami, w czasie i w wieczności, zachodzi *Obcowanie* (*communio*), które pozwala im wspierać się nawzajem jedni drugich, i spólność dóbr duchownych, za pomocą którć każdy bierze udział w dobrach wszystkich; tę wielką społeczność składają kościół tryumfujący, to jest święci i błogosławieni połączeni z Chrystusem, kościół wojujący czyli wierni żyjący na ziemi i kościół cierpiący w czyscu. Kościół tryumfujący wstawia się nieustannie do Boga za swemi członkami kościoła wojującego i cierpiącego, kościół wojujący i kościół tryumfujący łączą się z sobą w błaganii Chrystusa za swoją bracią cierpiącą w czyscu. Spólność czyli wzajemność dóbr duchownych między duszami czyścowymi a wiernymi, którzy żyją na ziemi, odbywa się przez dobre uczynki, jakie ci wierni wykonywają, modlitwy jakie zanoszą i ofiarę mszy świętć, składane dla przyniesienia ulgi cierpiącym duszom.

Jezus Chrystus postanowił w swoim kościele środki odpuszczenia grzechów. Odpuszczenie grzechów otrzymuje się najprzód przez Chrzest święty; ale ponieważ Chrzest nie może być powtarzany; ponieważ ten Sakrament gładząc grzech pierworodny, nie odejmuje skutków tegoż grzechu i nie wyzwala ludzi od pożądliwości, która bez ustanku pobudza ich do złego, przeto nieskończona dobroć boskiego Zbawiciela skłoniła go do ustanowienia w swoim kościele środka odpuszczenia grzechów, po otrzymanym chrzcie, a to przez sakrament Pokuty. Leon Rogalski.

...złoty, pokazał mi
...płaty paszportowej, większe
...i straty na pieniądzach, pobyt u
...o kilkadziesiąt rubli taniej wypada, aniżeli
...cyja przy krajowych zdrojowiskach.

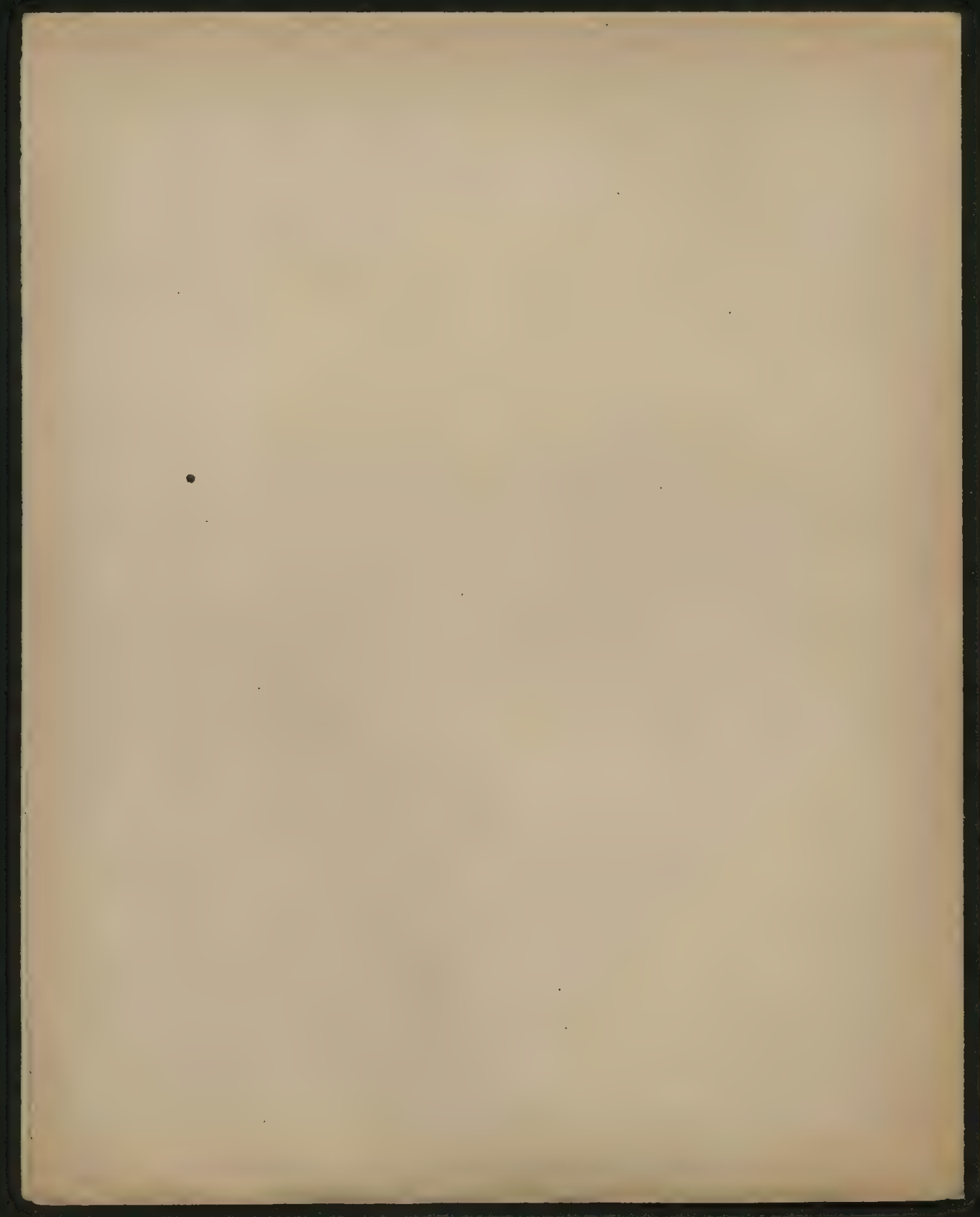
Nie mogłem zaprzeczyć oczywistości popartej nie-
zbitemi dowodami, zwłaszcza, kiedy mi rachmistrz
stawił na oczy różnicę w wygodzie, urządzeniu całém
i rozlicznych ułatwieniach. Wszystkie argumenta,
które każdy z nas posiada gotowe kiedy idzie o roz-
strzygnięcie kwestyj tego rodzaju, upadały przed nie-
zbita cyfr logiką.

Zasmuciło mnie to wielce.

Jakież tego powód, że pobyt u wód krajowych, nie
odznaczający się wcale wygodami, do których każdy
jadący się leczyć ma prawo, tak znaczne kosztu-
ją sobie? Boć nie każdy tak ściśle jak ów pan
z ołówkiem rzeczy bierze i wody krajowe na brak
gości uskarżać się nie mogą. Ależ to właśnie po-
winno wpłynąć na lepsze ich urządzenie i obniżenie
normy wydatków miejscowych, tak żeby nietylko
moralne, ale i materyalne względy mogły powodo-
wać liczniejsze zwiedzanie krajowych zakładów le-
czebnych.

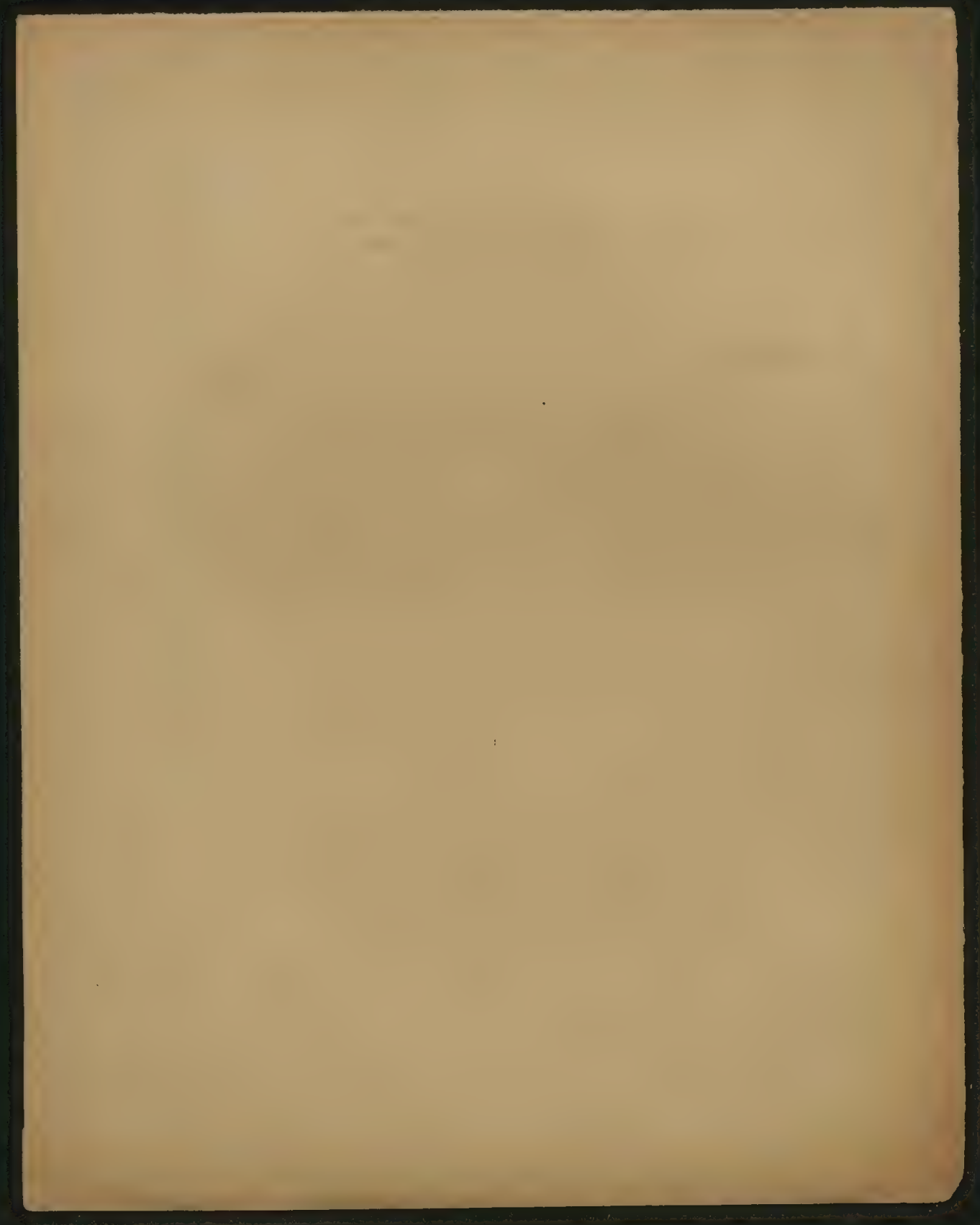
Mnie się zdaje że główna przyczyna téj różnicy
tém leży, iż za granicą nikt nie rachuje na sta-
nów bogacenie się. Eksploatacya wyrachowana
...lata całe. Wiedzą dobrze że kto chce
...ić wprzód musi. U nas p...

...kim trudom...

Żłunicza (nad Sobem) wieś (w dycezyi Łuckiej)
(w dawnem województwie kijowsk.)

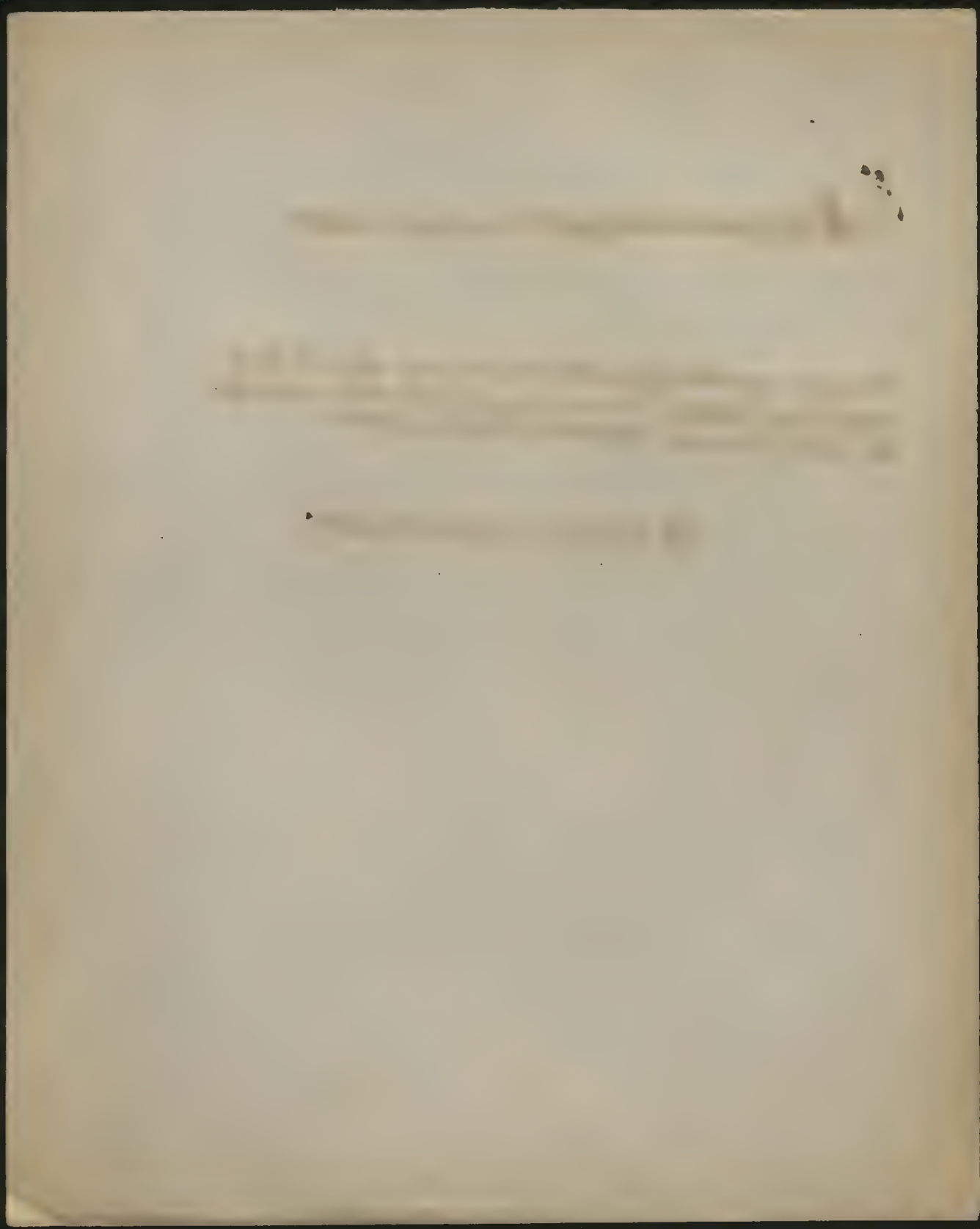
W parafialnej cerkwi S. Eliasza unickiej był ^{malowany,} cudowny obraz
Śl. P. Maryi (Kopia Sokalskiego). R. 1768 d. 14 kwietnia, ^{władomysłu,} na
prośbę proboszcza Teodora Owsianieckiego Feliyan Filip Włod:
Kiewicz metropolita biskup włodzimierski po otrzymaniu aktów
przewiedzionej komisyi, która obraz za cudowny uznała,
poleciał Janowi Chryzostomowi Strackiemu dziekanowi gra-
nowskiemu przeprowadzenie urzędowej komisyi dla zbadania
cudów?

253
Musiak (może Musiak?) w archidiec. lwowsk.

Dunajewski papieski ofiarował Bernardynom obraz R. 2 M.
który stygnął w Kamie. Bernardynom fundował około r. 1670 klasz-
tor Walenty Alexander Kalinowski starosta Kamieniecki

Ob. Schneider: Enzyklopedia geogr.

Hlyzine (w przemysk. dycezyi)

Hlyzine wieś należąca do dóbr Denowa. Wapowski h., piśmiotnie
zamieszkaną była przez Rusinów, których wraz z cerkwią Wapowską
do Pechorza przesadzili, a na ich miejscu w Hlyznie osiedli Kato-
licy. Zbudowano najprzód pod górą Kościółek WWS. Wspaniałych, ten dla praw-
dzi zniszczono, a inny na górze wystawiono. Pierwotny Kościółek WWS.
Świątyni w Hlyznie wyświęcił r. 1590 Katarzyna z ~~Wapowskiej~~ Ma-
ciejowskiej Wapowska Karytelnowa przemyska, do którego r. 1592
oddane obraz cudowny N. Maryi z. Kościół Konsekwował Wapowskiej
Goslicy bisk. przem. r. 1594. (Wapowska + 17 Maja 1596 pochowana
w Denowie w Kościele). Podczas napadu Tatarów na Rus' pod dowództwem
Kantymira, Tatarzy ułaskczyli się od obrazu, chociaż chcieli Kościół na
górze podpalić uciekć (infra Octavum Corporis Christi). Obraz malowany
na tablicy lipowej postroica Toka wyrokij przedstawia Progarodziez na
Kryzysie stojąca Trzymająca w lewej rze ~~obraz~~ dzwianę Chrystusa
(z Krysia w jednej rze a drugą Błogosławioną go), w prawej rze 'berło
Za przyczynę tego obrazu wiele osób uwolnionych a tatarskiej nieochł.

- Do Kościoła Sprawit dzwony Jan Prujnowicz pleban 1619

Dziśniej Kopia zarząd murować proboszcz Piotr Antoni Nawrotocki

r. 1722, skonstruono budowę 1733, Konsekwowano 29 August 1745

Kościółek drewniany WWS. spaleni Tatarzy r. 1624 - Opiscudow wiechem r. 1592-1746

- Oltarz z. ze żuza ukrzyżowanego fundował Franciszek Dzienott Hłolnik

czerniechowski + 12 kwiet. 1737 żona jego Hfela na Korabiofska + 1 Genoa

1744. Władaw Hieronim Lierakowski bisk. przem. wyznaczył z Brzozowa

d. 18 Octobri 1745 na Komisary do badania cudów tego obrazu z. Jozefa Dzienott

z Brzowa, Kanonika przemysk. Brzozowa plebana w Brzozowie, z. Macieja

Flaszyńskiego dra Teol. archidiała kamieniat. dykana Opatoński Kolegiaty pro:

rozprawa w Kaniuzie - dekretem w Brzozowie d. 5 August 1747 obraz za ca-
lowony 24 Iosif. Na Kancie 39 listych in d. Wizerunek Obrazu N. Maryi Dany wiel.
Kiem Kaskami i cudami Hlyzkiego w Kościele Błogosławionym Diecez. Brzoz. Dekanatu Denowskiego.

Fi + 1750 d. 54 Kancie
nadał odpusty.

Ky i hlyz - Q. i Kart 4.

(między cudzoziemcami obrazami cyfrę: Stanisław, Łęczyński, Jędrzej, Sulęcki)

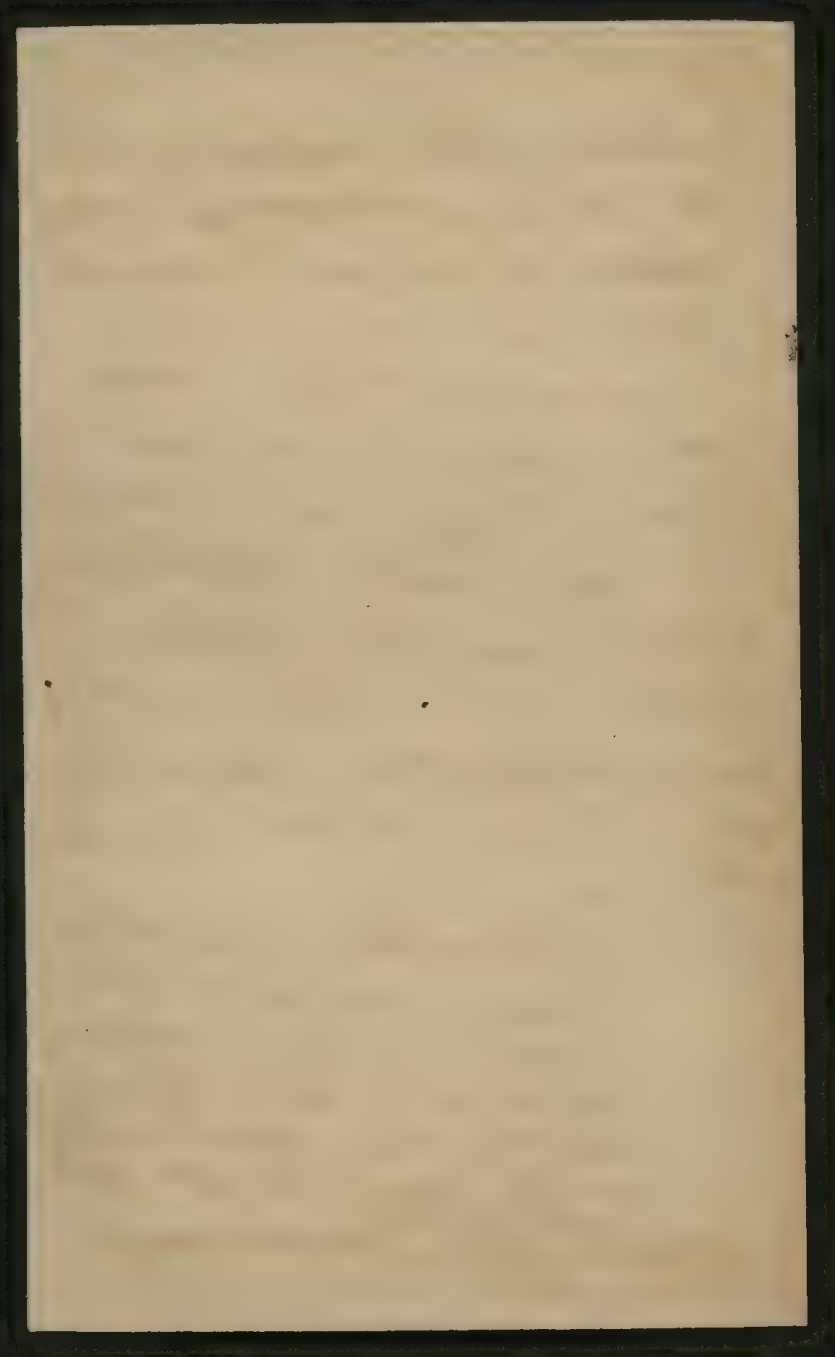
Zamieszkała cyfrą pasterką... wierszem polskim przez D.
Diotra Nawrotowskiego opisaną 1746 sumptem brata jego
x: Kazimierza Nawrotowskiego pleb. kuzenowskiego, i druku
pokazana 1751. (druku) 46

Jędrzej, wies Kmitów, Nieborowski, a r. 1644 Jędrzej
Nawrotowski. Katarzyna z Mańkowskich Nawrotowska Katarzyna
lanowa przemyska wystawiona tu Katarzyna r. 1590. Luda od r. 1679
opisywał Diotr Nawrotowski proboszcz

Pamiętka cytuosa pasterkiej to
 jest Wyrta wekopownym cząsom
 cytuosa JW. Wacława Hieronima
 z Augustawie Sierakowskiego
 biskupa przemyskiego honor
 boski promowująca... na dwie
 części rozłożona i wierszem pols.
 kim przez X. Piotra Nawrotowskiego
 plebana wyrniewskiego opisana
 1746 sumptem brata jego X. Kazi-
 mieza Nawrotowskiego plebana wyr-
 niewskiego z druku pokazana 1751. (Lwów)
 4. to. Część I Kart 35

" II Porzek trędu mieniącego...
 in dańska imagine na Górze
 Kościoła Wyrniewskiego wierszem
 polskim przez X. Piotra Antoniego
 Nawrotowskiego wybrękniony
 R. 1751. Kart 68 (Cuda i historia Kościoła
 wyrniewskiego wierszem)

Patę dzieło wierszem zawiera Kart 4. arkuszy 16
 (Sign A-Q) i Kart 4.

Inowłódz, Koscioł w wielkiej
cotton 1526 w wielkiej i 1526
dla matki. Coś tam, białe,
był rajpura w polsku, piosenka
głównie w Warszawie, na 1526
ze Stefana Bator. Kuba 1526
dla wstąpienia wstąpienia
dopiero admińskiego wstąpienia
odwaga - zbudowała
Kajka a gdy to było 1526
i ona, została cała 1526
finał do Kajka 1526
d. 11 w r. 1526
1526
Equipo drama
1526 1526 1526 1526

roga de diebus ant.
qui pulcrant ante te

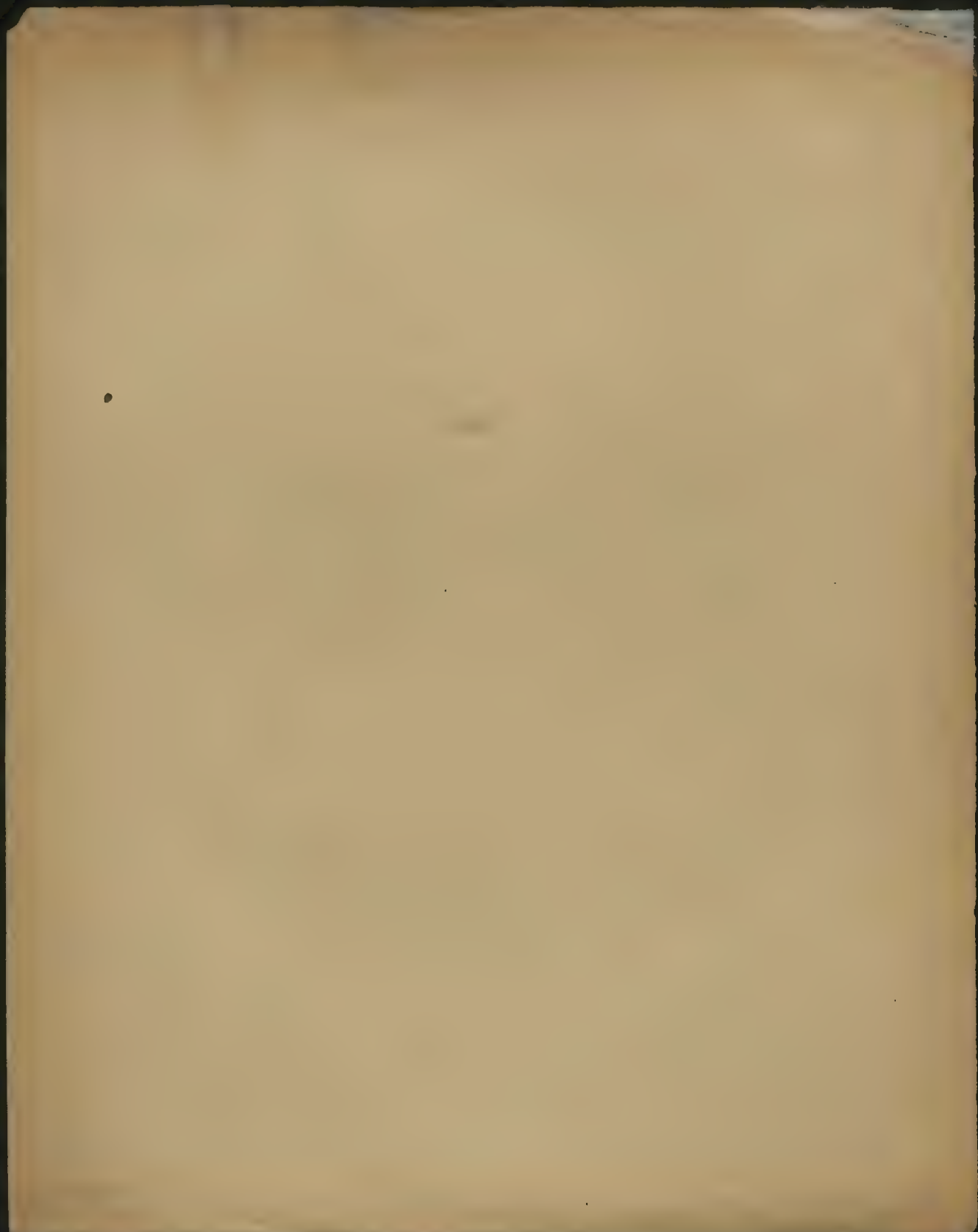
varietas istarum

principio secundum

significum de divinis nomi
nibus laudare nos convenit

Inwałd w. (dyec. Krakowska)

W kościele parafialnym fundowanym r. 1318 wymurowanym zaś r. 1750 przez Franciszka Stanisława Czernego kasztelana wojnickiego, jest starożytny obraz Śl. Maryi P. malowany na dębowej tablicy a tempera staroniemieckiej szkoły, który miał koronę złotą i srebrną sukienkę. Do pożaru r. 1886 r. obraz ten za staraniem x. Ignacego Polkowskiego przez Ludwika Lepkowskiego olejnymi farbami odrestaurowany. — Obraz ten gdzieś rabowany przez rozbojników węgierskich Lajos i Marionka. Gdy się we śnie Matka Boska pierwszemu hertszowi Lajosowi pokazała r. 1608, kazał tenże Lajos ów obraz zawieść do zamku w Inwałdzie, ofiarując zarazem pieniądze na wybudowanie kaplicy. Lud miejscowy obraz ten codziennie zawieszat nad drzwiami kościoła, na noc zaś takowy odnosił do woźcy, stawiając przy nim straż by go nie wykradziono. Z powodu mnogich cudów przeniesiony został do kościoła, gdzie sławne odpusty bywają d. 16 lipca i 8 września. (Rps)

Izbica miasteczko (w dycecz. włoctawskiej)

W kościele parafialnym murowanym jest obraz cudowny N. P. Maryi Rozaniowej, malowany na płótnie dobre. go pędzla wysoki $2\frac{1}{2}$ łokc. szeroki $1\frac{3}{4}$ łokc. z sukienką srebrną i koroną; przedstawia Bogomłodnicę piastującą na lewej ręce Dzieciątko Jezus, w prawej zaś berto trzymającą. - Największy odpust bywa tu w Niedzielę Rozaniową.

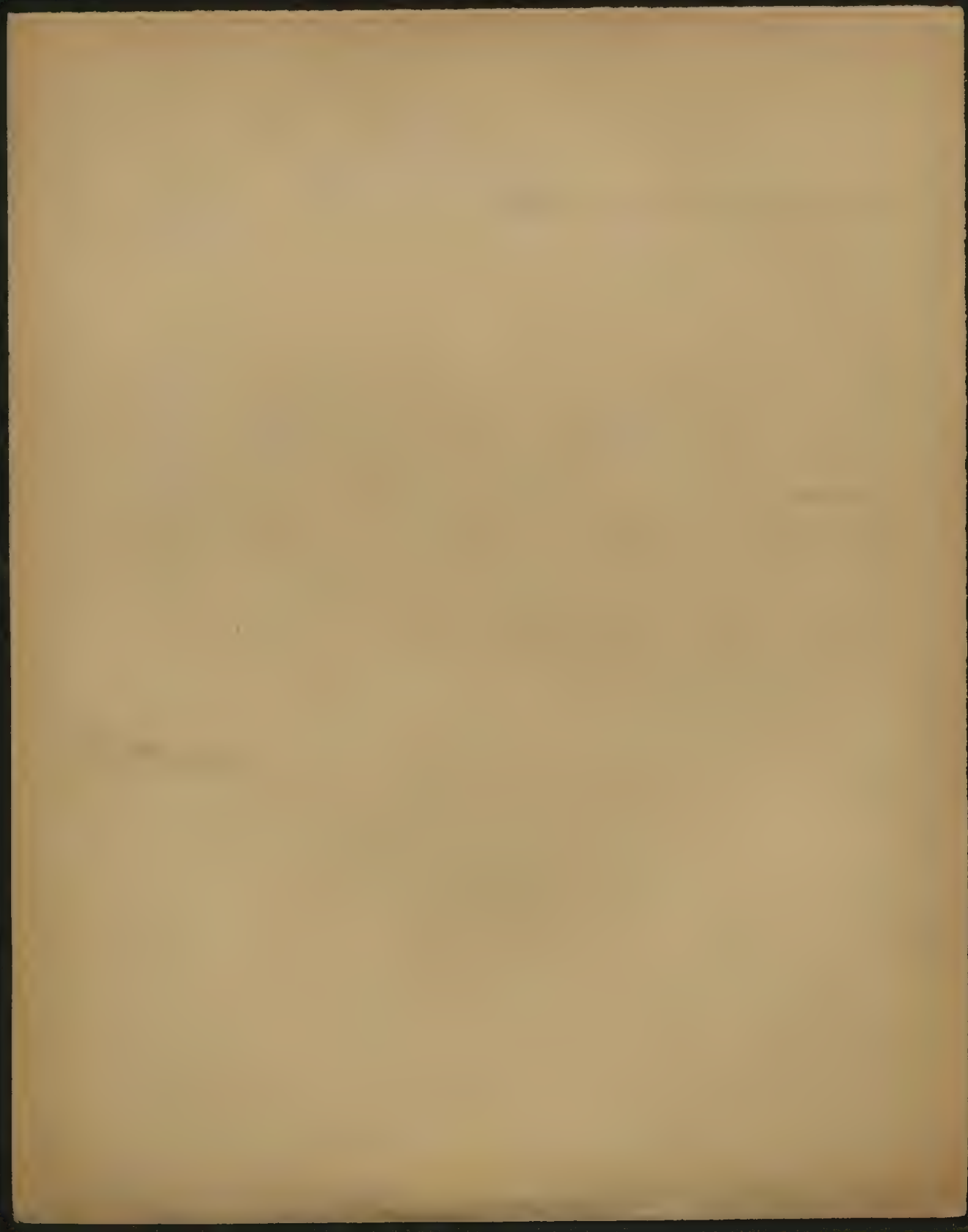

239

Izby wieś (dyec. tarnowska)

W Izbach wsi koło Tylicza, jest w drewnianej cerkwi on-
downy obraz Bogarodzicy. Cerkiew tę uposażył ^{r. 1659} Andrzej Prze-
bicki biskup krak. Gdy wskutek dawności cerkiew ta runęła,
wystawiono r. 1755 drzwięszą. Za tą okładz tego obrazu do-
nat Kazimierz Puławski mąż zatek konfederacyi towarzyski
cudownego ocalenia r. 1771, gdy jadąc z Pilzna do obozu Kon-
federatów barskich w Izbach, został przez Kozaków i wojsko
moskiewskie otoczony; który to cud, zostawiwszy pieniądze ofiarę
dla cerkwi, kazał w akcie tamtejsze zapisać. Na boznej scia-
nie cerkwi odmalowany jest też Puławski na koniu koło obo-
rowej kulierydy.

(Ob. Lepkowski J.: Rus' sandecka) (Dodatek do Gazyty
krak. 1855 nr 40)
Kraj 1868. 26.)

Janówka w. (dycezya wileńska)

W Janówce (w dawnej dycezyi Łuckiej) fundował r.
1628 Mikołaj Jetto-Malinowski z żoną swą Krystyną
Książmizką Wsionowiecką, klasztor z kościołem x x.
Bernardynów, do którego oddali obraz W. L. Maryi
greckiego malowidła w srebrnej sukienke i złotej koronie
Obraz ten pochodzący z Konstantynopola otrzymał ojciec
Krystyny Adam książę Wsionowiecki niegdyś w darze od
Dymitra księcia Moskiewskiego. Obraz ten stał się cudami.
R. 1832 zniszczono klasztor i kościół.

Ob. Barce: Pamiętnik zakonu Bernardynów
str. 358.
Teka wileńska II: IV str. 150.

Jarostaw

Opisanie miejsca świętego i cudownego obrazu w Łolu
Jarostawskim (Str. 91-102 Rozdz. XIX w dziele:
~~Opis~~ Żyćie ku podziwieniu chwalebne J. X. Ostrogs-
kiej Anny Alojzji Chodkiewiczowej wojewodziny wileń.
Kraków druk. Mikot. Schedla. 1698. 8°)

Przysięższa Panna Maryja cudowna w Jarostawiu
w Kościele polnym OO. Dominikanów. Jej cuda i Tazki,
jako też i Koronacja jej cudownej statuy z dokumentów
autentycznych zebrat i opisał i z dodatkiem nabożeństwa
do druku podał x. Donat Ligtkowski z. k. przelot Konwen-
tu jarostawskiego. Rzeszów nakład autora, Czciońkami Jana
A. Polara 1864. 8° Str. 216. IV. i rycina litogr. Prawdziwy
wizerunek N. Maryi z cudami stynącej w Kościele Jarostaw-
skim ^(z wizerunkiem klasztoru) ^{chem. p. str. 63 do końca} ^{Nabożeństwo (przedm. z dodatkiem) i Pieśń}
Kim W.W. Ks. Ks. Dominikanów ^{o obrazie}

do Alfredowi Józefowi hrabi Łoцьkiemu ordynatowi
Taniec kiemu, pośtowi na sejmie i Maryi z Książ-
ką Sanguszków hrabinie Łoцьkiej... autor

Obraz zjawił się 20 sierp. 1387 przedstawia Bogarodzicę siedzącą try-
mającą na łonie z prawej strony zjścięgo z Krzyża Syna z
spuszczoną prawicą. Robota dośc. prosta z ozdobą gęstwowego
Cuda opisane od r. 1391 do r. 1730. Dł. kopuła między latami pokrył
Alexander Antoni Fredro bisk. przem. - Na koronacji obrazu zez-
wolił już Klemens XII i powtórnice Benedykt XIV
Pozniewieniu jezuitów r. 1773, Józef II cesarz na prośbę Jana Prochastki
przeora dominikanów w Oschni, oddał ten klasztor Dominikanom, którzy
go d. 13 czerwca 1777 opuścili. - Stoletnią rocznicę obchodzono d. 8 września 1856
przyjem nową koronę, sprawiono to dawnej z Rzymu pochodzącej zebrałi
Austriacy.

Nabożenstwo do Siedmi Bolesci N. P. Maryi przy cudow-
nym obrazie swoim Koronowanym w r. 1755 w Jarostawiu
w Kościele XX. Dominikanów. W Rzeszowie na kładem
i drukiem Franciszka Skielskiego. 1847. 8° str. 68. III
na czele drzeworyt: Prawdziwy wizerunek Matki Najśw.
cudami Słynącej w Jarostawiu w Kościele XX. Dominika-
now. (z J. Jackiem i J. Dominikiem)
(przedrukował to później z dodatkiem z. Dónef Piotr Kowalski
r. 1864)

Effigies Beatissimae Matris Dolorosae Jaroslaviae
miraculis clara. Strahowsky sc. Wratislaviae
(ztych in fol. w ramkach, w otoczeniu ańiołki trzymające
narzędzia Matki Pańskie.)

Gumpenberg 54. — Krasuski — Pruszer.

Pałinowski: Starożytna Polska T. II. Cz. II. str. 658.

Baraga: Dyo diejon z Kana Kajn. II. 423.

Zobacz (w Dodatku do Głoty łowickiej 1852 nr 30)

Diełgrzymka do Matki boskiej bolesnej Jarostawskiej polnej w dzień sto-
letniej pamiątki jej Koronacji obchodzonej w Poniedziałek w Uro-
czystość Narodzenia Najśw. Maryi P. 8 Września R. P. 1856... przez Ks. W.
Zgrzebnego. Drukiem J. A. Pelara w Dreźnie 1859. 8° str. 24. (Opis)

Najświętsza P. Marya cudowna w Jarostawiu, w Kościele polnym OO. Dominika-
nów, jej cuda i łaski, jak też i Koronacja jej cudownej statuy, z
dokumentów autentycznych zebrat i opisał, i z dodatkiem Nabożeństwa
do druku podał J. Wincenty Marya Podlewski z Ks. S. O. Dominika, przeor
Klasztoru Jarostawskiego. Kraków, Wł. S. Anzycja i spółki 1892. 8°
str. 127, z pięknym rytym najwerniejszym drzeworyt. (Prawdziwy wizerunek cudownej
N. Maryi P. Bolesnej u OO. Dominikanów w Jarostawiu.)

Żyjący: M. B. Jarostawska, w lit. M. Jabłonskiego we Lwowie. 8°
Prawdziwy wizerunek Matki Najśw. cudami Słynącej w Jarostawiu w
XX. Dominikanów, Renard fec. Vien. 8°

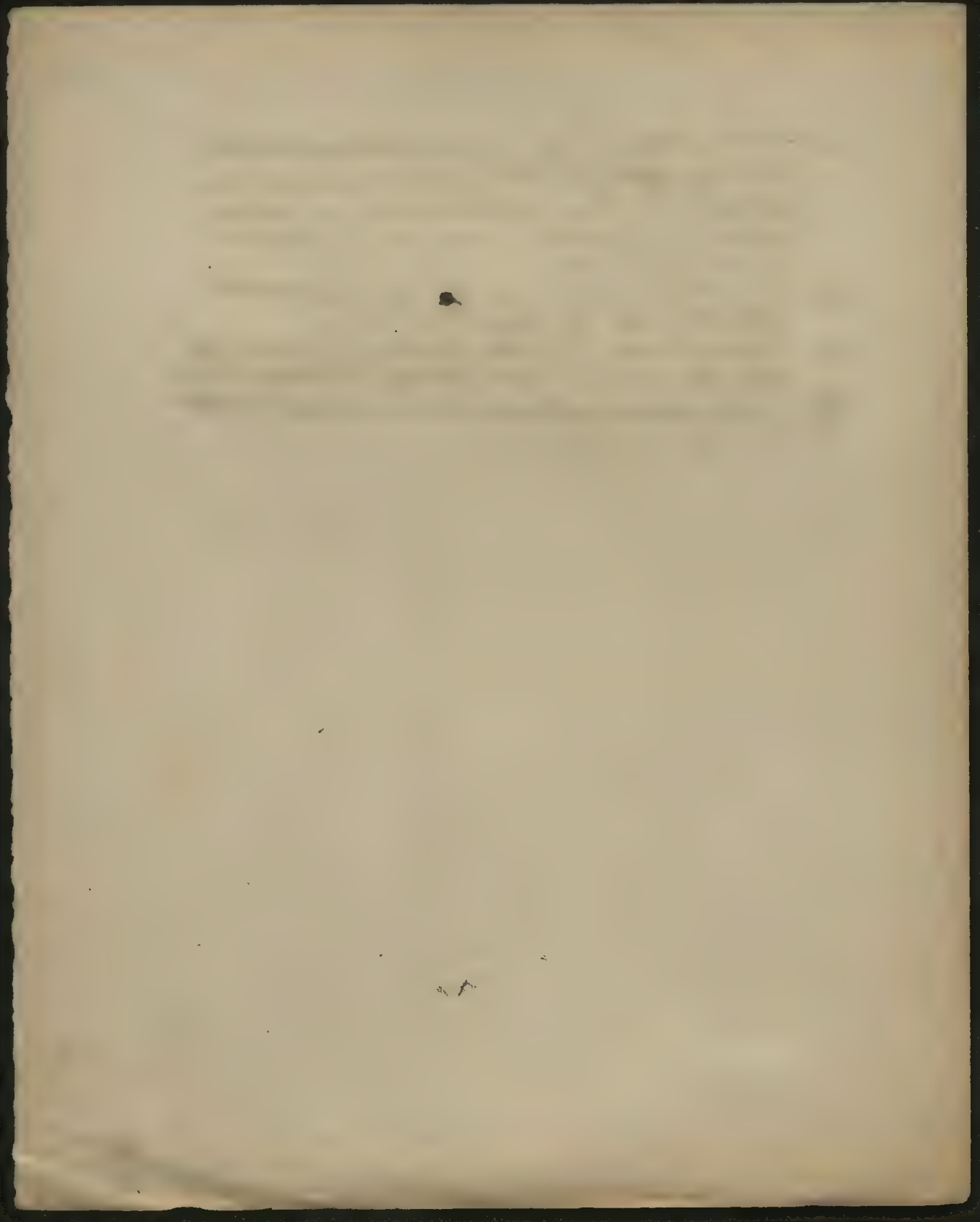
Urbanowski Paulin (Bernardyn): Anka wojśka niebieskiego (Kazanie)
dwój w druk. Jana Szlichty 1756. fol. (objawu nr 8842 — Baraga Pamiątki
Bernardynów str. 288.

Kwiatkiewicz : 8 Morze Tańk i powiech Połona matka
 Boża Marya albo Luda i Tańki różne przy obrazie pełnym
 Jarostawskim dr. Panny w Koszule polowym Jarostawskim
 doznane i pilnie zebrane przez z. Jana Kwiatkiewicza
 L. J. Kraków 1660. 8^{oo} (629 cudów opisanych)

(toż) W Krakowie, w drukarni Jerzego i Mikołaja Schedla
 1680. 8^{oo} K. 168. ded. Rajcom Jarostawskim.

(toż). Nowe wydanie. W Lublinie, w drukarni Collegium Soc. Jes.
 1692. 8^{oo} ded. Annie z Rygin Potockiej Kasztelanowej Krakows.

(toż).. przedrukowane wedłowi w drukarni Soc. Jes. 1744. 8^{oo}
 K. 4 i 23 arkuszy (lip. A - CC.)

Leoniewski Franc. Mich.: Najświętsza Bogarodzica
Maryja nad umęczonym dla Zbawienia naszego
boskim i swoim Synem bojącym w obrazie
Jarostawskim Kościoła polnego Soc. Jes. od
lat półtzwarta sta i dalej łaskami i cudami
tyngca od... Benedykta XIV w r. 1755 ukorono-
wana. Lancyryxów świętych dwa. Lublin
druk Soc. Jes. 8° str. 120. 9. 42. 2.

ded. Franc. Xaw. Branickiemu staroście bar-
wałd.

Wademia z historii Kościelnej ku czci Matki Boskiej
Maryi na czterech epokach... poświęcona, na apłanz Kró-
lowej Ducha i ziemi przez... Wacława Hieronima Sie-
rańskiego biskupa przemyskiego... w cudownym ob-
razie Jarostawskiego Kościoła Societatis Jesu Ko-
ronowanej odprawiona od szlachetnej młodzie szkoły
Przemyskiej Soc. Jesu. Ignacy Drohojewskiego
chorążego żydaczew. Wacława Sierańskiego chorążego
krakow. Franciszka Laszczyńskiego podwojewoźnika sanock.
Kajetana Jagoberskiego chorążego czerniechów... Karde-
go na wszelką Anacostia odpowiedzieć gotowego.....
w Przemysku w druk. Adama Kleina... x. Biskupa Prze-
myskiego oryginalnego tynografa 1756. 4° K. 3. str. 48. K. i
(regestry)

ded. Ignacemu Rogali Lewickiemu Towarzemu podlask.

Pawłowi z Przecpek Międzyrzecowa Przeczekowskiemu
Jęzoniowskiemu. Stefanowi z Ternowa Dwernic-
kiemu. Pisarzowi grodzkiemu przemyskiemu... Szkoły Przemyskiej
Collegium Soc. Jes.

(Dob. Sen)

Epocha I Oczu N. Maryi przed jej narodziem

Sybil 9: Perska Libijska, Delficka Samijska, Helle-
pontu, Sybustyn'ska, Kumana Frigijska, Europejs-
ka - przepowiadaty, wmyjcie na świat N. Maryi

Epocha II Oczu i zci N. Maryi (S. Łukasz podług metafrasta
malował wiele obrazów N. P. Maryi. Najdawniejsze są:
Loretan'ska statua. Obraz S. Mariae Majoris w Rzymie,
Obraz w Kościele Via Ducum w Konstantynopolu. Obraz
w Łęstochowie Obraz Guadalupe w Meksyku. Obraz
S. Grzegorzowi i Panieziowi, a od tego Leandrowi bisk-
upowi hiszpańskiemu r. 595 darowany i r. 1313 ofiary-
kany. Darowany r. 1035 od Urbana VIII Janiehom, udow-
ny w Kodniu pod Przesećm h. tawstkim)

Epocha III C. 2ci Matki (Dofkiej przez pietusze nie wie kon-
dowidza to kościoły starożytne i obrazy, audeine, najdawni-
ejšie kościoły w Rzymie: S. Mariae Majoris (pat. r. 367)
S. Mariae trans Tyberim (pat. r. 224). Ara coeli (z obrazem
(S. Łukasz) S. Mariae chola gracia (pat. r. 260) S. Mariae in
via lata, S. Mariae a palmis in via aymis S. Mariae a
Dominica vel Navicella.)

Epocha IV Oczu N. Maryi w dalszych wiekach (Jowany, Theo-
jezuickie Sodalitys Mariana piewofry zaprowadził jezuita
Jan leoninus (Belga r. 1503).

Obrazy N. P. Maryi tafkami uftawione w Polsce: w
Czestochowie, Krakowie, Lublinie, Jarostawiu, Lwowie,
Przemyslu, Jasle, Lezan'sku, Berdyczowie, Potka-
mieniu, Tuchowie, Studziannie, Lwku, Łęz Kach. Łę-
kach pruskich, Starejwsi pod Przorowem Rymanowie,
Borku, Tomaszowie, Samborze, Łozajowie, Sokalu,
Dzikowie u S. Anny (w Łęsiadownicach), Rutkach, na
Kalwaryi. (Tr. 40) - w Koncu wiadomości o koronacjach.
Obrazy N. P. Maryi S. Łukasz podgla w Rzymie: S. Mariae in
Campo Martio (u benedyktynex) S. Maria nowa (w rymku), S.
Mariae de Populo (u Augustianów), S. Mariae majoris, S. Maria
Ara coeli.

(Hr: oflatnia:)

Pod ten akt rozmucone były numismata, albo metalne Rzymfkie wiekszej i mniejszej formy; na których wyrażony był z jednej strony portret tejże samej Ukroonowanej Najboleśniejszej Matki Boskiej; z drugiej zaś portret S. Ignacego fundatora Zakonu Soc. Jezuś, jako osobliwego Czciela Bolesnej Matki Bożej Maryi" (tych medali nie ma diplofki)

Także rozmucone były iigzki niektóre nowo wydane 1) Tajmfkie Ancegrammata, 2) Utwagi chemi 2) A. Kwiatkiewicza opisanie cudow r. 1693-1754 po polsku. 3) Uwagi o bolefiach Najświętzej Panny Maryi & wyjęte z iigz W. A. Kasprowicza Dmubickiego Soc. Jezuś i innych autorow. Zostaje jeszcze w druku cwarto iigzka Złonony tejże Najświętzej Matki Bożej opisująca. Obrazko - także tejże Najboleśniejszej

Matki Bożej nowo wytychowane wyoty jedne potakufione drugie gromniczej formy. ^{historia cudow zebrał (200) zebrał z. Marcin Baroni Kłóre 1636 w Włzechin approbowat} ^{Andrzej Zgodzinski bisk. przemyski.} ^{matris dolorum et gratiarum septem vulneribus velut fontibus miraculorum in icone jaroslaviensi} ^{conspicua ad aedem eiusdem Virginis miraculis clariformae ornata. Typis Collegii Leopold. Soc. Jezuś. 1755. r. K. 67.} ^{(pamiętnik z kłódkow. wniektami przez G. Włostowski r. 1704 i 1705 nocatej Galicji) 1706 w} ^{R. 1703 nakłofka z wiedeńska, morowe polowat r. 1704 i 1705 nocatej Galicji) 1706 w}

ambore, 707 w Jarosławiu r. 1709 także, r. 1719.

Historia cudow tego obrazu wydrukowana r. 1678

Zniewo udorony Derow w polu Jarosławskim to jest Cuda i Po dziure Tafi za przynajmniej Najś. Panny Matki Bożej w Jarosławskim Złonym Kofiele widami wsta- wionej doznane od roku parfki. 1673 aż do r. 1755 zebrał i wydane przez jednego Kaptana Zakonu Societatis Jezuś. W drukarni Kollegium Lwowskiego Soc. Jezuś. in 8° Kant nie uigł 4 i ark A. - M (4 kart) dedyk Mariannie z Ogini- kich Łolocki wojewodzie wotyński (autor A. Jan Kwiatkiewicz Soc. Jezuś ob- Dyaryj) Kongregacya siedmiu bolefi N. Panny w prze cudownym obrazie fawim jaros- ławskim wprowadzona. Lwów Dr. Soc. Jezuś. 8°

[Krasuski p. 54) Żelaznyka do Matki Boskiej Bolesnej Jarosławskiej polnej w dzień stoletniej pamiętki jej Koronacyi obchodzonej 8 wrefnia 1856 przez ks. W. Izdebnego (wikaryusza w Gniewnymie). Rzeszow drukiem J. Ł. Pelara 1859. 8° str. 24 (prosz opis bez historyi obrazu) (Chł. Jezuś) Zamiatka wroczystofa N. Matki Bolesnej widami fławnej w Kofiele jarosławskim S. J. w Kor- nowanej 1756 d. 8 wrefnia. Przemysł. 1759. 8° (autor Kulewicz Jan Soc. Jezuś) Ziatkowicz Donat. N. P. Maryja udorona w Jarosławiu 1863. 8° (Chł. Jezuś)

Memoria coronationis Thacennaturge Virginis Mariae Dolorosa missis
a Clemente XIII aureis Coronis. Benedicto XIV. Pontifice approbante. Rege Polo-
niarum Augusto III. anno Christi 1756. Ab Illustissimo loci Ordinario
Venceslao Sierakowski celebrante anno Christi 1756. Jarostawia,

Celem pomnożenia chwały Pana Boga, i przyczynienia. exei i ucielenia Naj-
świętszej Maryi Panny Bolesnej w Kosiele OO Dominikanów cudami Synaj.
oraz dla duchownego pożytku piernych katolików odbyła się pomiędzy stuletniej
koronacji w Jarostawie dnia 7 Września w dzień poprzedzający Uroczystości Naj-
świętszej Maryi Panny Narodzenia, za Najjaśniejszego Franciszka Józefa Cesa-
rza Austrii mitrójem naszym ponującego - za Najdosłojniejszego Biskupa Fran-
ciszka Klawerego Wierchlejskiego Pastora Dycezyi Przemyślskiej nierniej za
Najwyższego Generała Zakonu Karmelitańskiego Wincenego Alexandra Tandel
Najprzewielebniejszego Leona Młanowskiego Prowincyała Prowincyi Sjaetia
Galicyjskiej na pielnem staraniem Przewielebnego Ojca Dalmacego Młyńciewicza
Przeora Klasztoru Jarostawskiego r. 1756.

Lapowiedziana Uroczystość stuletniej pomiędzy koronacji w Kosielech z Ambon
w Dycezyi Przemyślskiej w Jarostawie u OO Dominikanów ponownie się mają-
cej lotem błyskawicy wosytskich sora przebiegła i o swętej pielgrzymce my-
sle parata. Dni 3. przy wystawieniu Najświętszego Sakramentu to jest
6. 7. i 8. Września r. b. z kakaniami rano i po południu, miały przypomnieć i do-
wie pomiędzy tej wielkiej Uroczystości, w której przodkowie nasi korne modły
Bogu przesyłali polecają się przyczynie i Opiece Najświętszej Maryi Panny na tem
miejscu cudami Stawnij. -
W dniu więc pierwszym Uroczystości czyli 6. Września rozpoczęło się nabożeń-
stwo ad wystawienia Najświętszego Sakramentu Wotywy Sumy Kazan i Stę-
prow, a Sakrament Bierzmonen ię kłanie zgromadzonemu wiernemu ludowi
wziął. Najprzewielebniejszy z Biskupa Przemyślski. Dnia 7. Września
przy pogodzie najśliczniejszej zgromadził tak wielką liczbę do Jarostawia
pobożnych pielgrzymów że ich 4 kosioty dość wielkie razem z Ormionami
pomieścić nie mogły. W tem to dniu obok uroczystości udnej nadarzyła się
druga to jest secondyca czyli jubilat 50 lat kapłan'stwa skonzonego
Przewielebnego Ojca Florjana Lemien'skiego Cłanka Zgromadzenia OO Dominikanów
Jarostawskich, który Sumę celebrował a po skonzonej kłanie zgromadzonemu
Duchowieństwu porządkował z Biskupa, który skłonie i wrzenie z tronu swego
do 4. jubilat i do okoliczności przemówił. Błogostawie z tony uiskat.
Cały ten widok uinącego się Biskupa od Tronu do Wielkiego Ołtarza przez masę
ludu dla uatowienia r. b. jubilat i wrzenie błogostawieństwa z tych r. b. kłone

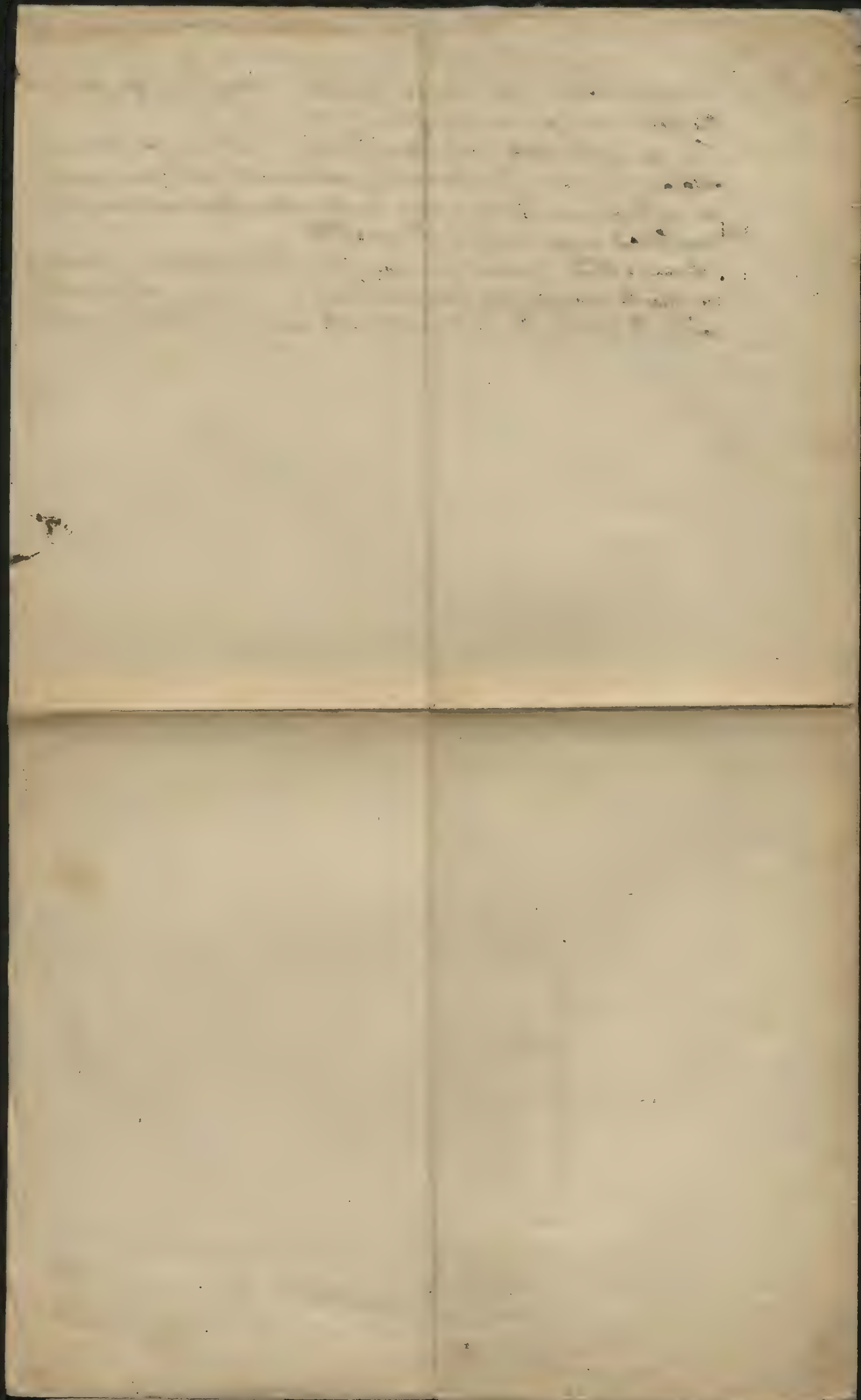
już 50 lat przy Ofierze Chrystusa i. przystępu Boga w każdym z duchownych
i nawet ludzom świeckim obficie tak wyznają. w tem to dniu od rana aż do
summy udzielany był Sakrament Bierzmonowia za dość obzerzonych i Tuzich
korytorach klasztornych.

Po południu zaś o godzinie 4. Jasnemu Wielmożny i Biskup i licznym Duchownym
i świeckim tak świeckim jak i zakonnym nie mniej ruskim uniackim i niepo-
konem ludem w idnie, maszyniarom udał się procesjonalnie z koscioła i z
Dominikanów do kościoła parafialnego pod dyktando i Jona, w którym korona-
rekorortola drogami kornicznymi odobiona za steraniem prawnie lebnego
i. Dalmacego Ubyjennika prokora miejscowego i pobożnych składach ludu
opracowania, była przez i. Biskupa poświęcona, monię okoronie nowej, bo dawną
z Arzemu od popiera Klemensa XII przestaną, świętokradzka refka
prawkilkunas tu loby i koscioła i Otłara zciężta; na zawiesz przez
pasta. po uroczym tem poświęceniu nowej korony, po odpienoniu i kornii
o Najświętszej Maryi Pannie oddana była kapłanom do niesienia
przez koscioł i do wt. i. kornikandom honorowym Lewickiemu i Łatus-
kiemu i dwom zakonnikom i Słoyonowi Lemien ^{Dominikozom} i Klichatowi spowto-
rki Gwodyonowi O. O. Reformatorem Jarostawskich, wszystkich Jubilatów
po wyszciu z kościoła przez ogłose wzywa ich Jarostawskich Dannonów
przez kilkukrotnem i mozdniwym, i ręce i broni huk i wypalenie
dali do niesienia wspomnieni Jubilatów poświęconą koronę Dannon do tego przygo-
tonem jednakowo po przybliżonym w białe duknie, kłorych było 24.
Celem utymonia porządku asygnowato Wajsko - o godzinie 6 po południu
wracając spowroty, nagle postrzegła Wierze wspomniane, facyatę kościoła,
bramę klasztoru, najwspanialej oświetlone, wznoszące i całą dokładnością
miejscowosć transparenty przybrane słońcu i duszy miły widoki spwa-
wując. W tej to chwili odebrali i. kornię koronę do tego przez spowny nieszon-
i przyznostory do kościoła staryli na wielkim Otłara moxasie i kiewpo-
row otłara była na głowę N. M. P. postakui przedstowionej na tonie
Syna bożego po smierci krynionij krynmaiżej. Lud pobożny którego w ten
dniu blisko 200 tysięcy liwyż można było nie mogąc się spomiesie w koscie
le naległ wokół kościoła i klasztoru rozległe mięsa i wyzpienizę
pobożnie pieśni do samej potnoy, chwalił Boga i wielbił Maryję jak
umiał. Za ledwie kamiklet na kilka godzin, już ci nowi spiewi kornitaj
ianna jutrenko i gorętki naszych kerkosko, wzywa ich usta i serca nuciły.
W tem nize dniu 3. uroczystości celebrował Summa i Biskup, a po południu
bieramowad - Wierani tej wielkiej kornioniej uroczystości w swoim
kościele Dominikanów i kornikandom i wykornikandom przewarto
36 tysięcy, milicję inaych 3 kościołów i kłorych spowidano; kornikandom

Drątki więc Bogu a wiec i chwata Najświętszej Maryi niech Boga poruszy
kie wieki x równą gościnnością spełnione.

Tobie nas najprzewielebniejszy Najexgodniejszy Biskupie i pastora nasz
składa ci najexultre podziękowanie Zgromadzenie i rada prowincya na
za na Twoje niezmordowane prace i męzoły, i akie w tem czasie pomieci go
dom, dzieła mające Tachowie podijmować.

Nieraz składa Zgromadzenie nasze winne podziękowanie. Naczelniko
mi Miasta naszego Wiel. Ponu Friedberg na wzorony porządek którym
rozprzet, iż w masie tak wielkiej ludu żadnego wypadku niebyło.

267

Mater Dolorum et gratiarum
septem vulneribus, velut fon-
tibus miraculorum in Eco-

ne Jaroslaviensi conspicua
septemplum murese... a societate Jesu
ad decem ejusdem Virginis

miraculis clarissima ornata.
Anno 1755 Typis Collegii Leonliensis Soc. Jes. 4to Kart 64
4° z ryc. w texcie 6x m i r
(1755) (in 1756)

T. & Cuda progi i wiestem opisane.
z emblematami rytami na miedzi)
(pne M. Zukowski i Georg Holowski
re. d. 1755)

Felipevich, A.
Константиновна Мария Девы
отавана р. А. Филипповича.
8. Мимо 1842 / г. Шенберга!

25

Prawdziwy wizerunek
CUDOWNEJ N. MARYI P. BOLESNEJ

u OO. DOMINIKANÓW w JAROSŁAWIU

zjawionej d. 20. Sierpn. 1281 r. kanonicznie ukoronowanej 8. Wrz. 1755
przez Biskupa Sierakowskiego za Ojca S. Bened. XIV.

OFIARA

na dokończenie odnowienia wewnątrz
Kościoła Najśw. Maryi Panny Bolesnej
OO. Dominikanów w Jarosławiu.

Kto składa najmniej 50 cent. w Kraju naszym,
a w Królestwie Polskiem pół rubla, staje się
Dobrodziejem miejsca tego i zapewnia sobie
uczestnictwo w 20-tu Mszach św. rocznie, jakie
Klasztor odprawia za Dobrodziejów swoich, tak
żyjących, jakoteż zmarłych, na wieczne czasy.

X. Jakób Marya B.	X. Wincenty Marya B.
Batlewicz,	Podlewski,
Brzoza Klasztoru.	Promotor Różańca św.

Imprimatur.

Przemyśl d. 22 Lutego 1886 r.

† **Łukasz Solecki**, biskup.

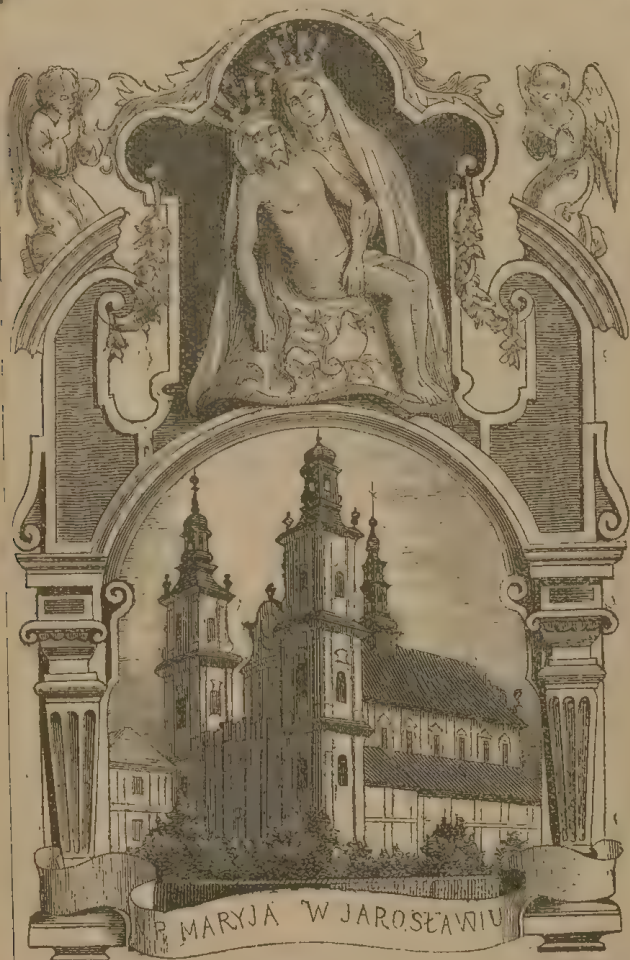
169

i wszystkich, i nawet dziwi się, że rodzice Jego święci nie domyślili się, że nie gdzieindziej jeno w domu Ojca należało Go szukać. Jest P. JEZUS młodzieniaszkiem, a gorącość Serca Jego sprawia, że rośnie jak w lata tak w łaskę i mądrość u Boga i ludzi, a rośnie tem, że stał się poddanym, i jakby ostatni poddany nie ustaje w pracy przy warsztacie Józefowym i w chacie MARYI. Wyrasta P. JEZUS na męża, i gorącość Serca Jego sprawia, że opuszcza Matkę ukochaną, by nieść pomoc i pociechę tym, których wołał mówiąc: „*Pójdźcie do mnie wszyscy, którzy pracujecie i obciążeni jesteście, a ja was ochłodzę..... a najdziecie odpoczynek duszom waszym.*“ Gorącość Serca Jego sprawia, że się nad każdą nędzą lituje; więc i chorych uzdrawia, i umarłych wskrzesza, i smutnych pociesza, i zgłodniałych nakarmia, i błądzących poucza, i grzeszącym przebacza, aż w końcu dla nas i dla naszego zbawienia zawisł na sromotnem drzewie krzyża, i dla nas i dla naszego zbawienia życie swoje położył w ofierze. Czyż podobna, aby przykład takiej ofiarności, takiego poświęcenia nie rozpałił by też najgnuśniejszego serca? Obyś tylko znał, choć trochę tylko znał to gorące Serce JEZUSOWE, by przynajmniej tyle o ile ono żyje i bije dla nas w Przenajśw. Sakramencie! podobno prędkobyś się zdobył, jeźli nie na takie jak On poświęcenie, to

przynajmniej na jakiegokolwiek zaparcie samego siebie dla miłości Boga i bliźniego; prędkobyś się zdobył, jeżeli nie tak jak On na ofiarę życia, to przynajmniej na te drobniejsze ofiary, które każdy co chce służyć Bogu raz po raz uczynić musi z swego widzi się, z swoich wygódek, z swoich zachcianek, z swoich przyjemności. Obyś tylko znał, choć trochę tylko znał to gorące i temsamem tak szlachetne i wspaniałe Serce JEZUSOWE, to przynajmniej wždy razbyś sobie obrzydził tę ohydą, podłą gnuśność twoją, która tak szpeci serce twoje, tak kala życie, tak zaraża wszystkie sprawy Twoje.

Gdybyś ty umiał szczerze ufać w Najśl. Sercu JEZUSOWEM, i w różnych małych i wielkich potrzebach swoich śmiało i bezpiecznie do Niego się uciekał! Prędkobyś doznał czulej i hojnej Jego nad sobą opieki, i czego bojaźń kary nie zdołała na tobie wymódl, wymogłaby szczerą wdzięczność za wciąż nowe łaski i dary, i wstydyby cię było, że ty dla Boga tak mało albo i nic nie czynisz, kiedy On dla ciebie tak dobrym i hojnym się okazuje.

Obyś ty kochał, choć trochę kochał Najśl. Serce JEZUSOWE, ah wtedy niepodobna, abyś zapomniał kiedykolwiek o tej rzewnej prośbie Jego: „Synu oddaj mi serce twoje,“ i prędkobyś z szczerego serca, i całym sercem i całym sobą począł szukać nie już do-

Matka Boska w Jarosławiu, uk. 8 Wrześ. 1731 r.

VI. Od Przewodnika krajowego.

1. Dyplom agregacyjny otrzymały *parafie w Dyecezyi przemyskiej*: Hussów, Niżankowice, Grodzisko, Frysztak; w *Dyecezyi tarnowskiej*: Łapczyca.

2. Upraszamy, aby każdy, kto przesyła pieniądze na książeczkę jaką z Apostolstwa, zechciał dołączyć odpowiednią ilość i na porto; również przypominamy, że tylko wtedy opłacamy porto od Intencyi, jeżeli kto 17 egzemplarzy bierze — kto mniej bierze sam porto opłaca.

VII. Krótka wiadomość o ukoronowanej figurze M. B. bolesnej w kościele OO. Domin. w Jarosławiu.

Z końcem czternastego stulecia, szukali pasterze z okolic Jarosławia zagubionego swego bydła — i oto znachodzą je w głębi lasu razem około dzikiej gruszy klęczące. Zdziwieni zbliżają się i widzą na gruszy niewielką figurę Najśw. Panny, trzymającej na łonie martwe ciało Zbawiciela. Wieść o tem rozeszła się prędko, a zgromadzony lud przeniósł w nabożnej procesyi figurę do farnego kościoła w mieście; ale kiedy niewidomą ręką figura na dawne miejsce przeniesioną została, wystawili tam kapliczkę, gdzie wkrótce Najśw. Panna cudami zasłynęła. Niedługo potem spalili Tatarzy tę kapliczkę, ale figura wśród zgliszczyń cudownie ocalała. Rafał więc Tarnowski, pan na Jarosławiu

postawił na tem miejscu kościółek, a w r. 1629 stanął obszerny kościół wraz z klasztorem nakładem Anny księżnej Ostrogskiej, wojewodziny wołyńskiej. Bo też wielkie i liczne cuda działała tu Matka bolesna. Zebrano ich do r. 1692 przeszło 360. Między temi czytamy, jak w jednym roku 1572 siedemnastu opętanych przed tą figurą cudownie od złego ducha uwolnionych zostało, a całe miasto Jarosław za ucieczką do Matki bolesnej od grasującego morowego powietrza ocalało. Nie były te łaski tajne papieżom rzymskim, to też Ojcowie św. hojnemi odpustami darzyli to święte miejsce, a Benedykt XIV na prośby biskupa i króla Augusta III pozwolił na uroczystą koronację cudownej figury. Obrzędu tego dopełnił z nader wielką okazałością N. Ks. Wacław Sierakowski, podówczas Biskup przemyski dnia 8 września 1755 roku.

VIII. Intencye szczególne Apostolstwa.

1. W. Ś. Albina. *Podziękowanie za wysłuchanie próśb* od 7846 o., 912 r., 93 z. Int. Najp. ks. Biskupa krakow.
2. Ś. Popielec. Ś. Heleny. *O miłość S. P. JEZUSA dla* 10100 o., 2112 r., 291 z. *Za Ojca św. Leona XIII.*
3. C. Ś. Kunegundy ces. *O błogosł. S. P. JEZUSA dla* 43404 o., 15530 r., 6993 z. *Za Najj. Cesarza.*

4. **P. 1 mieś.** Ś. Kazimierza. Odp. w Ap. (albo 6). *O opiekę S. P. JEZUSA dla 40853 o., 11914 r., 3644 z. 28 spraw szczególnie poleconych.*
5. **S. Ś.** Fryderyka. *O rozszerz. czci S. P. JEZUSA międ. 12850 o., w 1861 r., w 231 par. Intencya Dzieci Maryi we Lwowie i Jarosławiu.*
6. **N. 1 mieś.** (1 *Wstępna*). Ś. Kolety. *Za 38993 grzeszn., w 1651 r., w 128 par.*
7. **P. Ś.** Tomasza z Akw. *O nawróc. 7027 niedow., w 973 r., 78 par. OO. Dominikanie. Zakłady teologiczne.*
8. **W. Ś.** Jana Bożego. *O nawrócenie 3503 pijaków, w 720 r., w 101 par.*
9. **S. Suchedni.** Ś. Franciszki Rzymianki. Odp. Zel. *Za dusze zmar. 37366 o., w 2656 r., w 251 zgrom.*
10. **C. 40 Męczenników.** *O zdrowie dla 39084 o., 1844 r., 154 zgrom.*
11. **P. Suchedni.** Ś. Konstantego. *O błogos. w naukach dla 27702 o., w 952 r., w 82 zgrom.*
12. **S. Ś.** Grzegorza. Odp. w Apost. *O różne doczesne dary dla 39424 o., 4533 r., 92 zgrom.*
13. **N. (2 Sucha).** Ś. Krystyny. *O pociechę w smutkach dla 15568 o., 1992r., w 98 zgrom.*
14. **P. Ś.** Matyldy. *O światło w wątpliw. dla 7547 o., 1428 r., w 48 zgr.*

15. **W. Ś. Longina.** *O zwyc. w pokusach dla 6990 o., 2076 r., w 48 zgr.*
16. **Ś. Ś. Cyryaka.** *O dobrą spowiedź dla 13274 o., 2742 r., 2413 p. O zaprowadzenie PP. Felicyanek w K.*
17. **C. Ś. Gertrudy.** *O wyjście ze stanu oziębłości dla 4769 o., 1629 r., 75 zgrom. Dziedzictwo Bł. J. Sarkandra.*
18. **P. Ś. Edwarda.** *O powstanie z nałogu 8231 o., 1091 r., w 55 zgr. Duchowieństwo Dyec. Chełmińskiej.*
19. **S. Ś. Józefa Obl. N. M. P. Odp. w Ap., w Szkapl. Karm. i Niep. Pocz., Papieski, Zel. O zgodzanie się z wolą Bożą dla 20453 o., 2341 r., 134 zgr. O błogost. dla pracujących przy Apost., MM. Miłosierdzia i PP. Bernardynki w Krakowie.**
20. **N. (3 Głucha). Ś. Eufemii.** *O spokój duszy dla 5424 o., w 1989 r., w 90 zgr. Za JE. ks. Kard. Ledóchowskiego i duchow. Dyec. Gn. Poz.*
21. **P. Ś. Benedykta.** *O powoł. lub wytrw. zak. dla 36848 o., w 1001 zgr. Zakony św. Benedykta.*
22. **W. Ś. Katarzyny Kr. Szw.** *O rozmaite łaski wewn. i cnoty dla 43528 o., 3593 r., 3084 zgrom.*
23. **Ś. Ś. Pelagii.** *O wytrw. w postanow. dla 18142 o., 3032 r., 119 zgrom.*
24. **C. Ś. Gabryela.** *Odp. w Szkapl. Niep.*

- Pocz. *O śmierć szczęśliwą dla 15341 o., 3000 r., 138 zgr.*
25. **P.** Zwiastowanie **N. MARYI P.** Odpust w Apost., w Żyw. Róż., w Arcyb. Król. od Ś. P. JEZUSA, w Szkapl. Karm. i Niep. Pocz., Pap. *O pojednanie i zgodę dla 4239 o., w 3604 r., w 67 par. PP. Augustyanki.*
26. **S.** Ś. Teodora. *O gorliwe speł. obowiaz. dla 15231 o., 3009 r., 180 zgr.*
27. **N.** (4 Środopostna), Ś. Jana Pust. *O dobre wychowanie 29916 dzieci, w 7386 r., w 833 z. PP. Urszulanki.*
28. **P.** Ś. Syksta Pap. *Int. nieozn., samemu P. Bogu wiadome 2137 o., 2608 r., 496 zgrom.*
29. **W.** Ś. Eustazego. *Za zmarłych Członków Apostolstwa.*
30. **Ś.** Ś. Jana Klimaka. *Za Francją i prześladowane zakony.*
31. **C.** Ś. Balbiny. *Intencye, które nie doszły rąk Przewodnika. O spowiedź dla tych, którzy już od dawna do św. Sakramentów nie uczęszczają.*

IX. Intencya na miesiąc Marzec.

Stowarzyszenia ku rozkrzewianiu św. wiary.

Są ludzie, którzy przejęci czynną miłością Boga i bliźniego, złączyli się w stowarzyszenie ku wspomaganiu już to modlitwą, już

w ołtarzu pobocznym

Jarostaw (obw. przem.) W cerkwi ruskiej jest obraz cudowny
 Bogarodzicy dla którego Eliaż Wapiński kupiec i wojt ja-
 rostawski, wyjednał odpusty od Lwowa VI d. 21 Novembra 1779

(Ob. Schismatism eparchii Peremyśelskiej
 1838 str. 401)

Koronnego obrazu P. Maryi w cerkwi ruskiej w Jarostawie
 odprawił d. 8 Września 1879 biskup przem. rusk. Stupnicki
 w towarzystwie kanoników Szafarskiego i Kordaszewskiego;
 było na niej 25,000 ludzi. (byli raczej 100 letnią rocznicę Koronnego
 obchodzone)

Handwritten text, mostly illegible due to fading and ink bleed-through. The text appears to be a list or a series of entries, possibly names or dates, written in a cursive script. A large, decorative flourish or initial is visible on the right side of the page.

Zasto

oban Tarnowicz.

Dr. J. C. ...

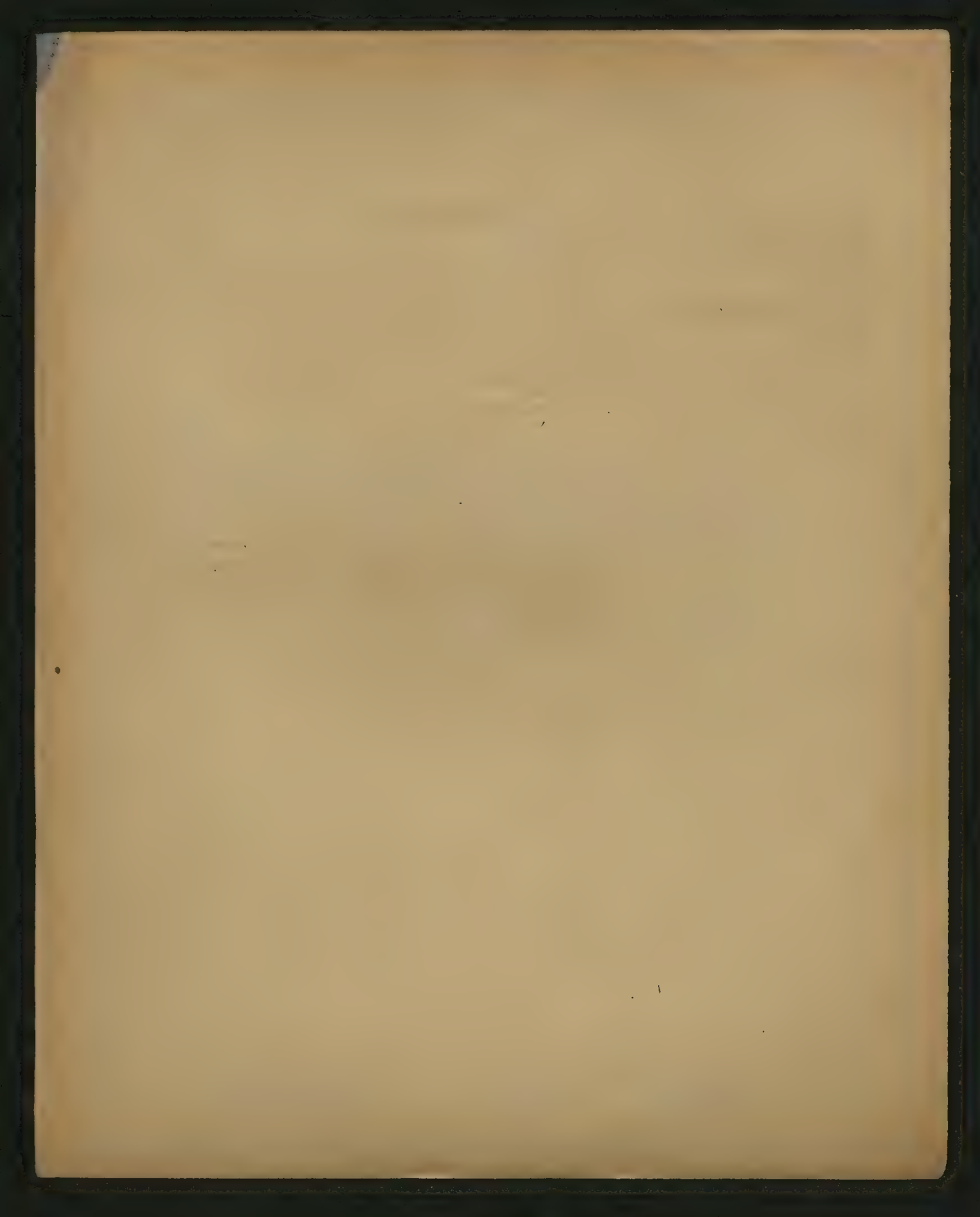
... ..

...

Zaworów miasto (w dycecyi przemyskiej)

W cerkwi parafialnej znajduje się za wielkim ołtarzem Taska: wy obraz N. P. Maryi, który po supresyi w r. 1795 monasteru w Ciermielewie (zwanym także Żarów stary lub Lisek Zaworowski) dostał się do Tawńskiego Kościoła w Zaworowie, skąd do parafialnej cerkwi ruskiej przeniesiony został.

Ob. Płoszyski Penedykt: Opis Zawo-
rowa (w Naukowyj Sbornik. Lwow 1868
Wyjmu III, str. 190.

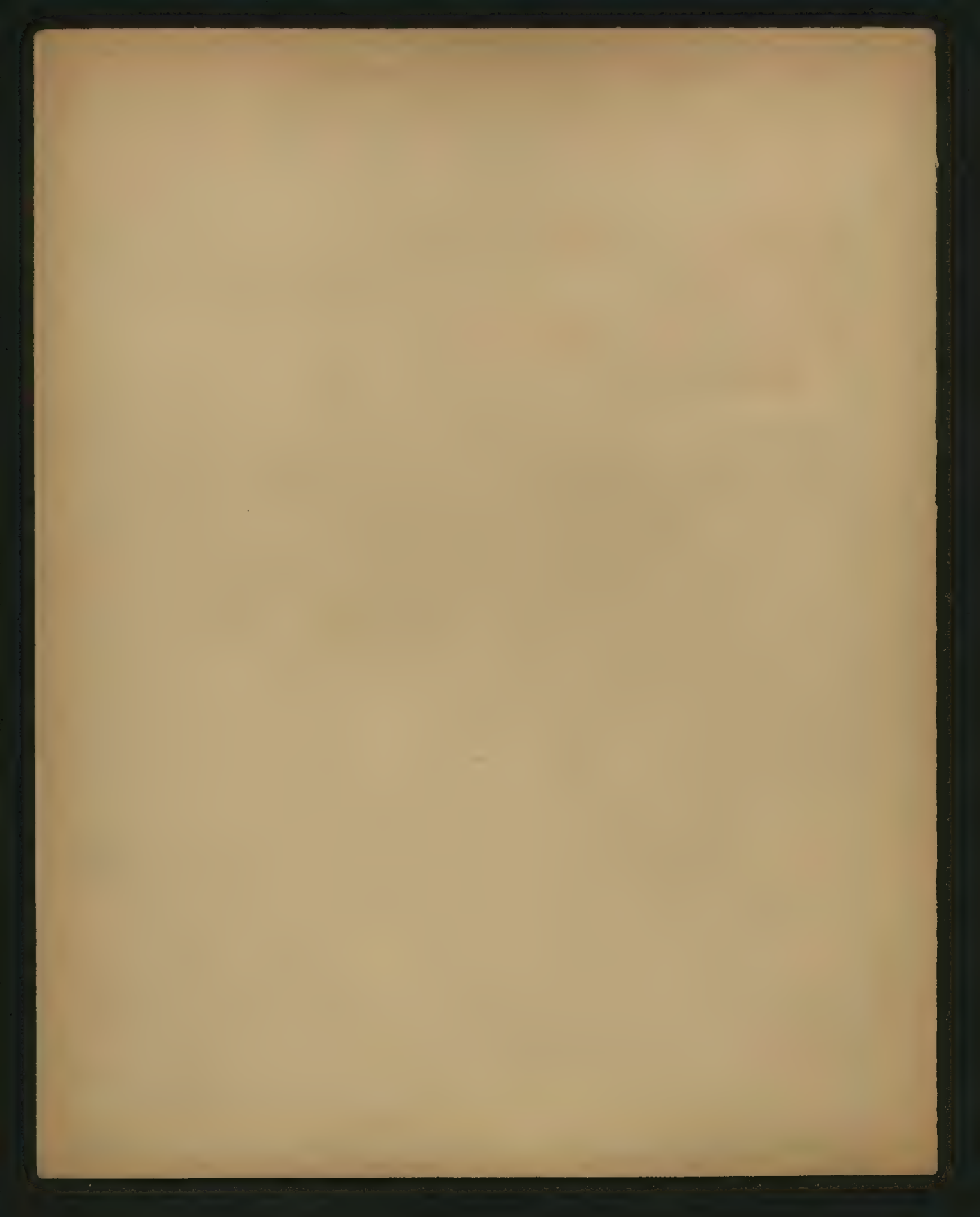

55

Zartowiec miasto (dyceza. lwowska)

Był tu w kościele klasztor Dominikanów (który r. 1595
Mikołaj Zartowiecki województwa ruskiego fundował) i cudowny
obraz Matki Boskiej. Klasztor zniszczony r. 1788.

Ob. Okolski: Russia Florida pag. III.

1890-1893
 The following are the names
 of the persons who have
 been admitted to the
 order of the Knights of the
 Holy Sepulchre

1892. 2. Maria Jazlowiec
 3. Maria Jazlowiec
 (son) 1893

1893. 1. Maria Jazlowiec
 2. Maria Jazlowiec
 3. Maria Jazlowiec
 4. Maria Jazlowiec
 5. Maria Jazlowiec
 6. Maria Jazlowiec
 7. Maria Jazlowiec
 8. Maria Jazlowiec
 9. Maria Jazlowiec
 10. Maria Jazlowiec

278

Jelna w. (w dyec. wileńskiej)

W kościele klasztornym po Dominikanach fundowanych tutaj
r. 1662 przez dziedziczkę Zofię Mariannę Olszowską z Olszew:
skich, udowny obraz N. P. Maryi. Do supresyi Dominikanów
w r. 1832, został kościół parafialnym.

Ob. Szymek: Prerogatywa str. 431.
Jelna wileńska 1858 Nr III str. 232.
Pamiętnik religijno-moral. T. I, str. 404.

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

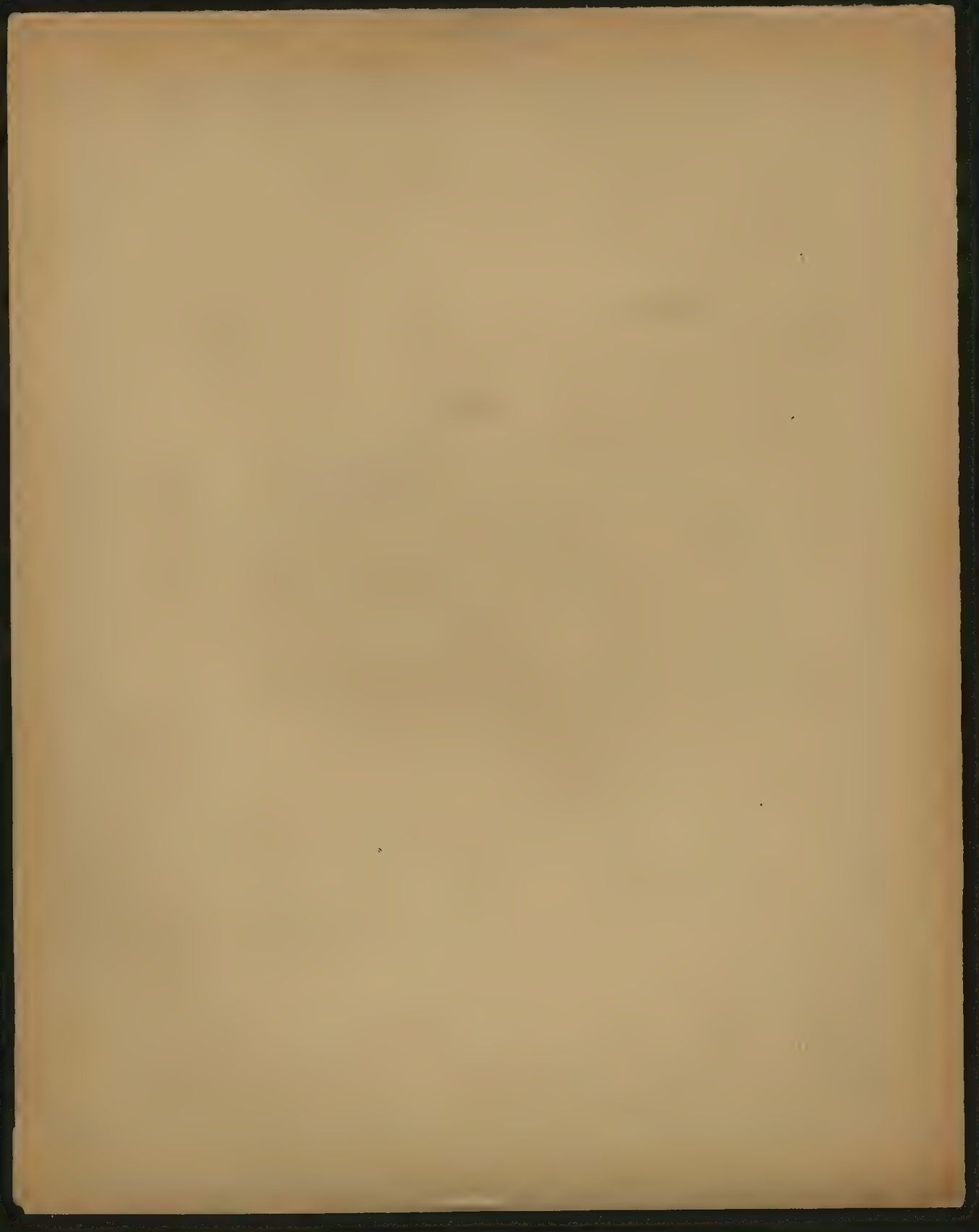
DEPARTMENT OF THE HISTORY OF ARTS
AND ARCHITECTURE
OFFICE OF THE CURATOR
OF THE MUSEUM OF ARTS
AND ARCHITECTURE

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
MUSEUM OF ARTS
AND ARCHITECTURE
OFFICE OF THE CURATOR

Jezupol miasteczko (dycezya lwowska)

W Jezupolu miasteczku, dawniej zwanem Czessybiecory,
w kościele klasztoru Dominikanów (fundowanego r. 1598
przez Jakóba Potockiego wojewodę bractawskiego) znajduje się
cudowny obraz N. Maryi Ł.

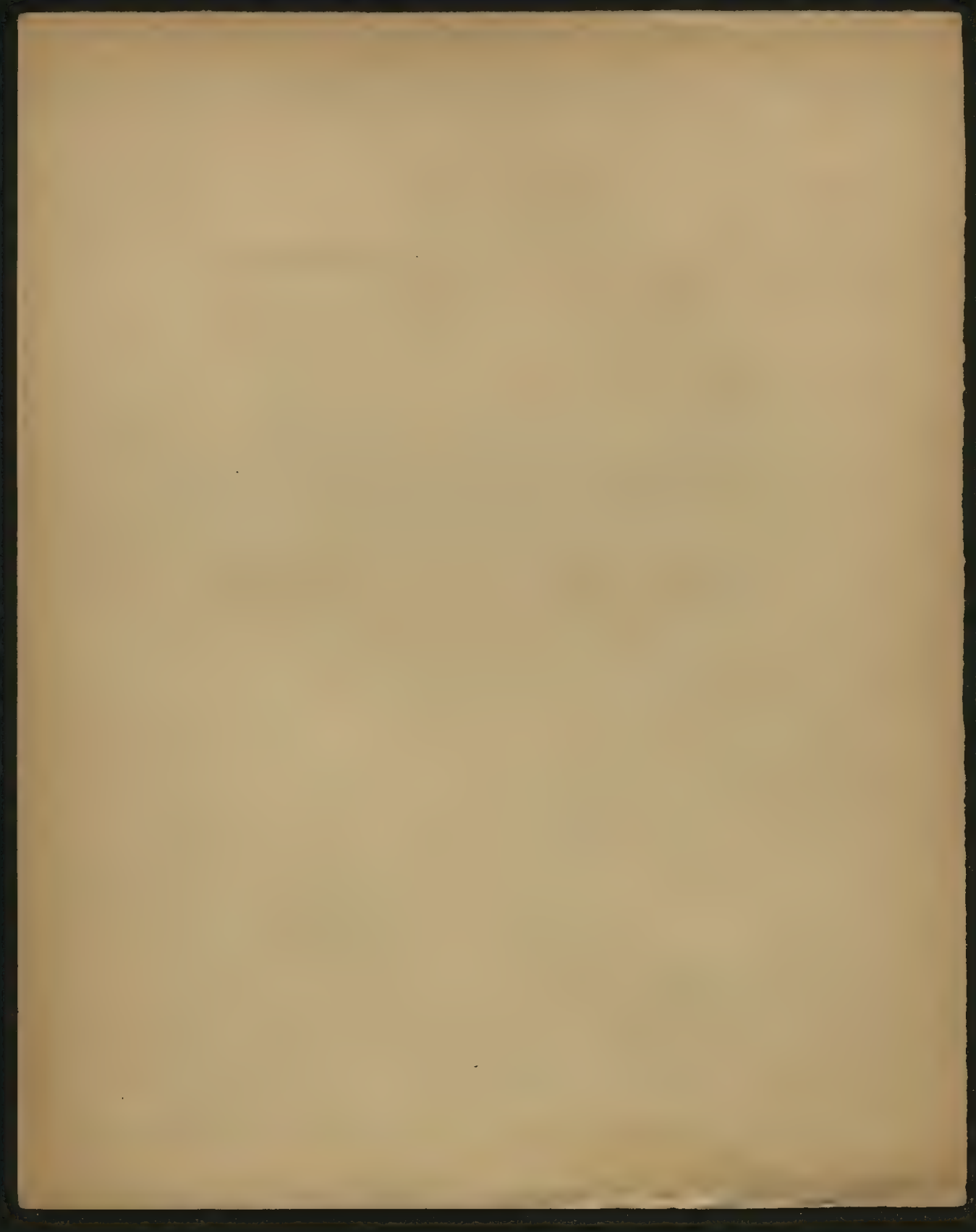
Ob. Okolski: *Russia florida*, pag. 84
Barcz: *Rys dziejów* II. 429.

Zuchnowiec w. (dycecyja wileńska)

Kościół parafialny pierwotnie drewniany fundował Stanisław
Zacharyaszewicz Włoszek, dziedzie r. 1540; w nim cudowny
obraz Matki Boskiej. W XVIII wieku postawiono murowany
kościół w miejsce drewnianego.

Ob. Pryalowski Wini. z. : Żywoty biskupów
wileńskich. Petersburg 1860. Tom II str. 41.

Jurówce (w diecezji mińskiej - pod Mozyrzem)

234

Krynice cudownych Twarzy Maryi z Jurowieckich x. l. 61.

Gor wynikające na honor Jasnie Wielmożnego
Jegomości Mościom Pana Bogusława Orkier:

ki Kasztelanica nowogrodzkiego sędziego po-

granicznego całym się morzem zlewającego
przez W.X. Franciszka Kołeta Soc. Jesu

niegdys pracowitym piórem otworzona a

teraz drukarską prasą wyciśniona Roku

Panfskiego 1755 W Nieswieżu w drukarni

Jego Ligzycy Mosci in Collegio Soc. Jesu.

8° K. 7 (tyt. i dedykac.) K. i (przedmowa) rzymski druk.

K. 118 (text) K. 2 (List o Twarzach cudownego
obrazu Maryi N. w kościele Jurowieckim)

Sign. A a (kart 7) A - P. (P. ma Kart 2 a inne 8)
i kart 2. (Dedykacja podpisana Rezydentem Jurowieckim J. J.)

na odwrocie tyt. herb Orkierów fitych (*) (Murdellio)

autor Franciszek Kołeta jezuita wydał to dzieło pier-

wotnie r. 1742 jak świadczą Aprobata w Poznaniu

2. 17 Augusta 1742 - powtórnie po śmierci autora wyšlo
1755. (pod tymże samym tytułem)

Jurówce miasteczko na Połesiu Litewskiem (w powiecie mo-
zyrskim ^{było} niegdys Wielkie zwane zburzone przez Tatarów
kana tatarskiego. Obraz ten pierwotnie znajdował w fortecy przy Dnieprze
Kudak, skąd po wycośnięciu zalogi przez Kozaków hetman Koniec-
polski obraz ten oddał do Kolegium Soc. Jesu w Barze
Podczas wojny Kozackiej obraz przewieziono do dworu.

A. 1661 Marcin Tyrawski zostawszy przelozionym kole-
giom Soc. Jesu na Ukrainie, wyjednat sobie iz mu Sta-
nislaw Koniecpolski hetm. w. Kor. (?) obraz ten darowat.
Odebraawszy go wisc z depozytu od Alexandra Loren-
cowicza rektora lwowsk. wozil go z soba odbywajac
misię. Odbywszy r. 1673 misię w Jurowicach gdy z
obrazem konia z miejsca ruszyc nie mogly i gdy glos
z nieba uslyszal w jercu, aby ten obraz w miejscu loko-
wat, oraz gdy z szlachcianki we snie ten obraz widziaty
z wezwaniem aby szly do kaplana jezuitow i o zostawie-
nie obrazu na miejscu prosily, zbudowal Tyrawski
kaplica drewniana r. 1673 i obraz w niej przy asystencji
bernardynow Konwentu mozyskiego umiescil. Widywa-
no swiatlosci nad kaplica i slyszano dzwonienie i dozna-
wano cudow. A. 1681 Bartlomiej Wasowski prowincjal
Jezuitow prowincyi polskiej ~~co~~ wyjednat ze tu nowy Kos-
ciol wygrodzono, który r. 1715 na nowo z 2 wiezami
pod tytulem narodzenia matki Boskiej wybudowano.
Obraz malowany na miedzi, twarz nieoprigotunizna, pieś-
tuje na lewej rze Maria Jezusa. Obraz przez ramy meto-
dowicy trywierskiej wymiarow i korony

(podobny do rymoskiego
J. Mariace majone)

po zniszczeniu jezuitow
umieszczonego bernardy-
now, których 1833 supry-
nowano, a koscioł oddano
Kapucynom r. 1832, w
Koniu i tych umieściono 1834
i koscioł został bernardyn-
miejscowym, który r. 1866
obrócono na cerkiew
prawoslawna

Episkopatu litew.
Emeryta mozysk.

ramę srebrną - pozłocistą. Odpuścić stacone na narodzenie
matki Boskiej. Cuda opisane tu do r. 1739.
Na końcu 2 pieśni: Zawitaj Monarchini tronu niebies-
kiego (piszka i t. d.) i: Marya w Jurowieckim obrazie
cudowna i t. d.

Michał Ofkierko za Zygmunta Aug. i Stefana wojewod
pod Zolochiem - Cypriana Ofkierko szpachina Konstytucja 1593 -
Samuel Ofkierko (pisał) pisał, sed dia zensk. mozysk. walczył pod
Piatocerkwia, r. 1660 rozbił Kurana przywode Kozakow Linsk rabuja:
ych, Jurów odebrał im; walczył pod Nowem miastem w Puszczykze tywedni.
Syn jego Antoni Ofkierko kapitan nowogrodzki z 21 szon kolendowny
zostawit Gerwazego, Rafala, z 21 szon z Oborskich Grabowskiej
marina, Augustawa i Kazimierza - Augustawa mając szanownego, pisał
Zygmunta, Leonida, Florentyna, Gerwazego.

282
głos nieprzebranych łask o cudownej N. P. Marycy Jur-
wickiej na siedmiotakiich górach między poleśskimi
pułstyniami ku czci i chwale boskiej wdzięcznie brzmiały
Winae Typ. Soc. Jes. 1638. 40 (wiedzem z rycina) x. 2.
w bibl. warsz.

Krynie Łask cudownych czyli Opisanie cudownego ob-
razu N. Maryi P. Jurawickiej napisane w r.
1742 przez x. Franciszka Kolerta Soc. Jes. a teraz
na nowo przedrukowane. Mińsk Druk. J. Dwor-
ca) 1852. 84 str. VIII. 183
(toż). ^{wydanie drugie} (Mińsk 1854)

Handwritten text, likely bleed-through from the reverse side of the page. The text is faint and mostly illegible due to fading and the texture of the paper. It appears to be organized into several lines, possibly forming a list or a series of short paragraphs. Some words are more distinct than others, but the overall meaning cannot be discerned.

